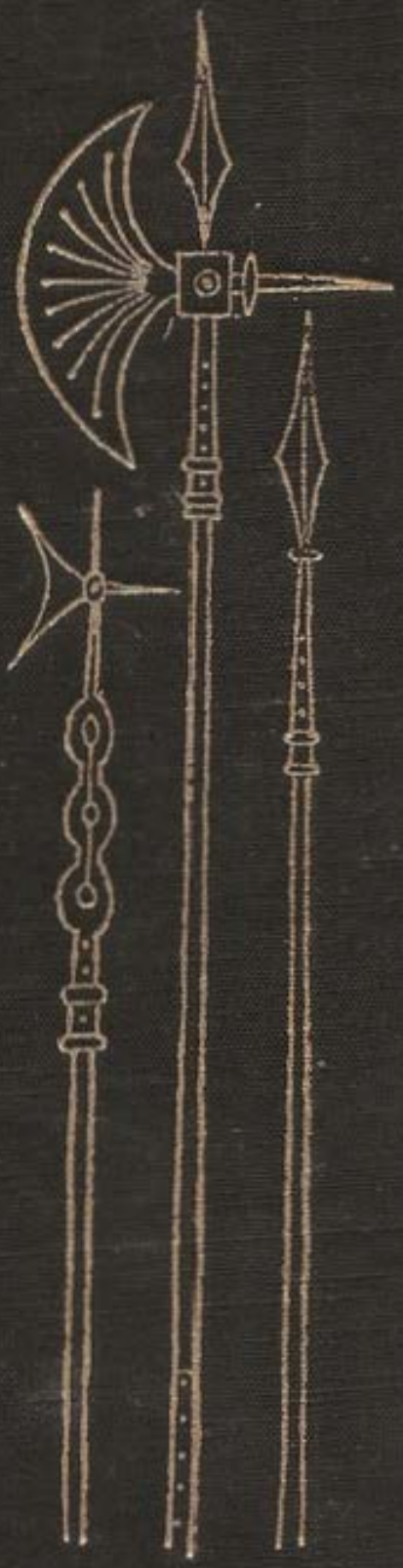

CÎNTECUL NIBELUNGILOR

TALMĂCIRE DE
VIRGIL TEMPEANU

COPERTA ŞI ILUSTRAŢIILE DE
AUREL STOICESCU

EDITURA PENTRU LITERATURĂ UNIVERSALĂ
Bucureşti — 1964

CÎNTECUL NIBELUNGILOR

Din străfundurile istoriei europene, din vremea teribilelor bejenii care au însoțit migrațiunile popoarelor, vin către noi, cum ar fi spus Herder, vocile popoarelor în cîntece. Cîntece de bătălie și slavă, de dragoste și durere, de ură și răzbunare. Cîntece despre eroi fără seamăn, care luptă, iubesc și mor, trăind fără greș, după legile onoarei cavalerești, dar pier datorită trădării unor ticăloși.

Fiece popor a dăruit lumii icoana vieții sale în marile eposuri ale evului mediu, care cuprindeau tradiții, idealuri și aspirații caracteristice acelei vremi. Cîntecul lui Roland *fixa trăsături de viață franceză;* Oastea lui Igor *vine dinspre răsărit;* Beowulf *a ieșit din începuturile poporului englez; vechea* Edda *și numeroasele saga au păstrat tradițiile popoarelor nordice, scandinave.*

Cîntecul Nibelungilor, *alături de* Gudrun, *constituie contribuția popoarelor germanice la cîntecele de gesta, la epopeile eroice medievale.*

Ieșite din același mod de viață feudal, toate eposurile glorifică același ideal cavaleresc, însoțit de eroismul luptător și de morala onoarei cavalerești, și consacră personaje similare pretutindeni, scoase din istorie sau din legendă. De obicei, eroii sînt regi ei înșiși, sau fii de regi ca Siegfried, germanicul fiu al legendelor, ori vasali de mare valoare, ca Roland, nepotul lui Carol cel Mare, slujindu-și cu credință suzeranul, după toate legile cinului cavaleresc. Firește, însă, popoarele au trecut în eposuri și în măreția faptelor de arme particularitățile lor de viață și fantezie. Fabulosul este prezent în toate, cu deosebiri marcate. În eposul englez înfruntarea permanentă a mării cu pămîntul se întruchipează în monștri cu putere uriașă, adevărate stihii, ca Grendel. Cîntecul lui Roland *e presărat cu prea puține episoade scăldate în miraculosul creștin (fiindcă epopeea e legată obligatoriu de elementul miraculos), raționalismul francez arătîndu-și încă din această vreme a începuturilor claritățile specifice.* Cîntecul Nibelungilor *vine din tezaurul legendelor germanice, încărcate de poezia fabulosului. Siegfried, eroul germanic, Sigurd din sagele scandinave, e stăpînul necontestat al tuturor forțelor lumii, întrupate simbolic în balaurul pe care-l ucide și-n al cărui sînge se scaldă, întrupate de asemeni în comoara nibelungilor, uriașa desfășurare de mitice bogății, iubite de popoarele barbare făuritoare de neasemuite giuvaeruri, ca și în piticii păzitori ai comorii, dintre care Alberich va deveni supusul viteazului din Xanten. Fabuloasă, coborîtă direct din mitologia popoarelor nordice, comoara nibelungilor alcătuiește nucleul dramatic al epopeii, acela în jurul căruia se țes întîmplările. E adevărat că în versiunea de față a* Cîntecului Nibelungilor *nu figurează aventurile eroului legate de comoară, ci unul dintre personaje, Hagen din Tronje, relatează faptele petrecute anterior, în momentul cînd Siegfried vine pentru întîia oară la Worms și este recunoscut de sumbrul supus al regelui Gunther. Dar impulsul cel mai ascuns care-l duce pe Hagen spre uciderea eroului nu ni se pare a fi totuși jignirea suferită de Brunhilda în cearta ei cu Kriemhilda, ci dorința de a aduce comoara nibelungilor în stăpînirea burgundă a regelui Gunther. Cele mai bune dovezi în acest sens sînt pentru iubitorul de aur Hagen ieșirile sale împotriva Kriemhildei, constrîngerea acesteia de a aduce comoara în țara burgundă, interdicțiile pe care le aruncă în legătură cu aurul lui Siegfried și mai ales azvîrlirea comorii în Rhin la locul ce se cheamă Loche. Nibelungii înșiși apar în epos începînd cu momentul cînd Siegfried*

îi cercetează din nou și alege dintre ei o mie de oșteni spre a-i da suită Brunhildei peținte de Gunther. După aceea, ei apar la curtea burgundă, de unde vor pleca cu Siegfried și soția sa Kriemhilda la Xanten. Se vor arăta iar în olatul burgund o dată cu venirea în vizită a lui Siegfried și a soției sale la Worms și vor rămîne alături de Kriemhilda după uciderea eroului. Apoi pornesc și ei în alaiul enorm cu care Gunther se duce spre huni și vor pieri și ei în cele din urmă alături de burgunzi.

Dar fabulosul se alătură cu istoricul în această veche povestire. Mai ales cea de-a doua parte, despre răzbunarea Kriemhildei, se trage din împrejurările istorice ale înfrîngerii burgunzilor și a regelui lor, Gundahari (în epos, Gunther), de către Atila, regele hunilor, în anul 437. Ambele părți ale eposului, reunite prin persoana Kriemhildei, descind din sursele celei mai vechi literaturi nordice, din Edda *și din* Saga. *Numeroase izvoare se întîlnesc în* Cîntecul Nibelungilor, *unele venite din cîntecele despre Sigurd, păstrate în* Edda, *altele din cîntecul despre Brunhilda, care intră în cuprinzătoarea* Saga despre Thidrek. *Asta în ceea ce privește partea primă, despre iubirea lui Siegfried pentru Kriemhilda, sora regilor burgunzi, și căsătoria lor, despre peținea Brunhildei pentru Gunther, despre moartea eroului prin trădarea lui Hagen din Tronje, vasalul regelui Gunther. Partea a doua, despre răzbunarea morții lui Siegfried de către văduva lui, Kriemhilda, ajunsă soție a regelui hunilor, Atila, despre pieirea burgunzilor, vine cu toate treptele intermediare tot din rădăcinile islandeze ale* Eddei, *din cîntecele despre Atila (Atli). Se înțelege astfel ce circulație au avut aceste motive, în numeroase forme și variante, din vremea popoarelor germanice pînă în tîrziile epoci cavalerești, sute de ani la rînd, pînă și-au găsit cristalizarea definitivă în* Cîntecul Nibelungilor, *marele epos germanic, popular la origini, transcris după numeroasele tradiții păstrate de mase sau de* spielmann-*i, de jongleri, cîntăreți de profesie. De altfel, eposul însuși cunoaște variate transcrieri. Se numără peste treizeci de manuscrise complete și alte numeroase fragmente. Trei însă sînt manuscrisele folosite cu precădere. Manuscrisul* A *— cel de la München — este cel mai scurt și, pare-se, după părerea savantului Carl Lachmann, care a dat o excelentă primă ediție critică a* Cîntecului Nibelungilor *în 1826, că ar fi cel mai vechi.*

Manuscrisul B *— cel de la mînăstirea St. Gall — a fost editat de Bartsch și Sievers și pare, după cum apreciază cei mai mulți germaniști, a fi și cel mai bun. De altfel, traducerea de față este făcută după această ediție a lui Bartsch. Manuscrisul* C *— găsit*

la castelul Hohenems — este scris într-un stil curtean dintre cele mai înflorite. După acest manuscris a publicat Johann Jakob Bodmer, în 1757, partea a doua, Chriemhildens Rache und die Klage (Răzbunarea Kriemhildei și plîngerea). *Prima ediție completă a* Nibelungilor *a fost dată la lumină de către un elev a lui Bodmer, C.H. Myller, în anul 1782.*

După dezgroparea acestor comori literare ale evului mediu, la fel de importantă ca și trezirea gustului pentru arta gotică, romanticii au început să-și îndrepte atenția asupra unor opere mult disprețuite în tot cursul Renașterii, al secolului al XVII-lea, clasic, și al secolului al XVIII-lea, iluminist. Romanticii, cei dintîi, au înțeles marea poezie a acestor creații atît de expresive în care era prinsă viața popoarelor într-o timpurie perioadă a istoriei lor. Într-adevăr, forța realistă cu care sînt zugrăvite caracterele și împrejurările este impresionantă. Ele se degajă dintr-o mulțime de fapte de viață amestecate cu aventuri fabuloase, incredibile, menite să încînte sau să stîrnească fantezia, dar care nu fac altceva decît să pună mai mult în relief conturul caracterologic al personajelor. Pe de altă parte, un întreg mod de viață, acela al orînduirii feudale, ni se face cunoscut sub toate aspectele sale. Raporturile dintre suzerani și vasali se desenează cu claritate. Cavalerul vasal este dator să se supună suzeranului său, să-l slujească cinstit și credincios pînă la moarte, să-i pună la îndemînă tot avutul său și să lucreze cu rîvnă la sporirea faimei și avuțiilor stăpînului. Hagen din Tronje este un astfel de vasal credincios pînă la moarte față de stăpînul, de suzeranul său, regele Gunther al burgunzilor. De altfel, dintre personajele masculine, pe lîngă eroul Siegfried, care e supus unei oarecare idealizări, ca orice erou al unui epos, Hagen se arată a fi cel mai complex, cel mai adîncit. În primul rînd e revelatorie lumina din care e privit. El este în prima parte a eposului trădătorul, ticălosul care ia viața lui Siegfried în modul cel mai mișelesc cu putință, lovindu-l cu sulița pe la spate, în locul unde știe că era vulnerabil și pe care-l aflase prin șiretlic de la Kriemhilda. Întunecat într-una, pămîntiu la față, el se integrează, după tipologia medievală, în rîndurile celor stăpîniți în mod precumpănitor de umorile negre. Aceștia sînt din fire înclinați spre urzirea lucrurilor întunecate, și Hagen capătă astfel o explicație temperamentală realistă. Însă la fapta lui nevrednică Hagen e împins deopotrivă de setea de aur și de dorința lui de vasal fidel, care vrea să-și vadă stăpînul în posesia celor mai strălucite avuții. După codul valorilor populare de atunci, el este un mișel fiindcă a ucis pe erou, dar după codul onoarei cavalerești, e un supus leal al regelui Gunther. Destul de slab

din toate punctele de vedere, întrecut pretutindeni de Siegfried, Gunther nici măcar nu realizează superioritatea eroului asupra sa. Dar Hagen o înțelege și suferă. Gelozia lui Hagen față de Siegfried nu pare să fie una personală, ci una resimțită pentru stăpînul său. S-ar putea însă ca gelozia lui să fie și personală, dar el să găsească modalitățile de a se arăta în haina de apărător al intereselor suzeranului. În partea a doua a eposului, Hagen e privit, în mod destul de ciudat, ca o victimă a Kriemhildei. Această sărmană femeie, care a suferit cele mai îngrozitoare ofense din partea lui Hagen, care a fost pur și simplu persecutată de el mai ales în vremea văduviei, iar la curtea lui Atila sfidată prin încingerea lui cu sabia Balmung a eroului Siegfried și prin uciderea lui Ortlieb, fiul ei și al lui Atila, apare într-o lumină îngrozitoare, ca un fel de monstru setos de sînge, care a adus pieirea burgunzilor. În tot timpul părții a doua ai impresia că faptele din partea întîi au fost uitate și că numai nebunia răzbunătoare a Kriemhildei le ține, anormal, în amintirea mereu trează. De altfel, foarte multe lucruri se schimbă în trecere de la o parte la alta. Din femeie oropsită, Kriemhilda ajunge o sîngeroasă ucigașă a lui Hagen și a fratelui său, Gunther, pieriți de mîna ei la sfîrșitul fatalului banchet și al îngrozitoarei lupte din sala de ospețe, iar uciderea ei de către Hildebrand, maestrul de arme al lui Dietrich von Bern, e înfățișată ca act final, de justiție, pe care pînă și Atila, soțul ei, îl aprobă.

Apoi Hagen este un neînfricat cavaler, un puternic fără prihană în ochii cîntărețului care face din el un model de credință vasală. Iar Gunther devine și el, din bărbatul care în noaptea nunții fusese legat și atîrnat în cui de soția sa, un leu de eroism.

Dar caracterul cel mai puternic care se detașează din epopee e totuși Kriemhilda. În ciuda prejudecăților timpului, care făceau din femeie o ființă inferioară, în stare doar a dirigui cămările castelelor feudale și să fie obiect de plăcere pentru soțul ei, sora regilor burgunzi se înalță ca o personalitate interesantă prin resursele ei pasionale și volitive, ca o demnă eroină de epos. Purtînd în inimă veșnic dragostea ei pentru eroul care i-a fost soț, crăiasa nu se mai poate mîngîia nici lîngă Atila, nici lîngă copilul lor, Ortlieb. Pentru Kriemhilda, iubirea dintîi, pentru Siegfried, e iubirea vieții întregi, cu atît mai mult cu cît moartea lui se datorește indiscreției comise de ea în două rînduri, o dată în sfada cu Brunhilda, căreia i s-a lăudat, atrăgîndu-i amara mînie asupra eroului, altă dată mărturisindu-i lui Hagen taina punctului vulnerabil al lui Siegfried, pe care i l-a și indicat printr-un semn cusut pe veșmînt.

Lipsită de sprijin real în suferința ei, fiindcă cei trei frați sînt sub înrîurirea neclintită a lui Hagen, chiar dacă Gernot și Giselher, mezinul, sînt mult atașați surorii lor, Kriemhilda va fi silită, într-o lume în care femeia e ținută într-o stare inferioară, să-și gîndească și să-și caute îndelung mijloacele răzbunării prin mîna altora. Într-un fel, soarta Kriemhildei se poate asemăna cu aceea a unei eroine a tragediei antice, cu a Medeei, împinsă și ea la răzbunare prin mijloace sîngeroase. Ani și ani la rînd, ca o altă femeie, de data aceasta aparținînd literaturii noastre, ca Anca din Năpasta, *crăiasa așteaptă împrejurarea prielnică a răzbunării. Chiar căsătoria cu Atila, regele hunilor, pe care e departe de a-l iubi, nu constituie pentru sufletul rănit al crăiesei decît tot o făgăduială, oricît de depărtată, a unei amare răzbunări. Puterea cu care iubește, cu care rămîne dincolo de moarte credincioasă iubitului Siegfried, cu care așteaptă răzbunarea și o săvîrșește îi conferă Kriemhildei dimensiunea tragică.*

Siegfried, eroul popular al germanilor, este învestit cu atributele folclorice ale vitejiei fără seamăn, ale frumuseții strălucite, ale generozității absolute. El iubește fără prihană cu acea dragoste curată care stă bine cavalerului (hohe Minne) *și care-l desparte de dragostea omului de rînd* (niedere Minne). *Cu el nu se măsoară nimeni pe lume; în prezența lui, egalii în rang cavaleresc nu pot simți decît admirație fără margini, ori, chiar mai ades, invidie ascunsă. Așa reacționează probabil și regele Gunther, căruia eroul i-a adus atîtea servicii, pentru care el a învins pe saxoni, cu regii lor Ludeger și Ludegast, pentru care a cucerit mai cu seamă pe neînfrînta Brunhilda, fecioara din Islanda, care-și ucidea pețitorii becisnici. Și ea pare să-i poarte în taină iubire eroului, dar se resemnează a fi soția regelui burgund. Incitarea lui Hagen la uciderea lui Siegfried vine tot de prin ascunsele unghere ale reprimatei ei iubiri.*

Iar omorîrea lui Siegfried la vînătoare, în clipa în care, aplecat asupra ghizdurilor fîntînii, își potolea setea, e poate fapta cea mai ticăloasă, cea mai lașă pe care un feudal o putea săvîrși, la adăpostul credinței față de suzeranul său. Un erou cu atîta frumusețe morală ca aceea a lui Siegfried nu are ce căuta într-o lume în care, sub strălucire și onoare, colcăie totuși patimile inferioare, oarbe.

Într-adevăr, alaiurile și turnirurile atît de dese, ca și petrecerile cu mare desfășurare de pompă, la care strălucesc cele mai somptuoase mătăsuri și brocarturi arăbești și giuvaeruri fără număr, acoperă cu lustrul lor intrigi, nemulțumiri ori răzbunări feroce. Adîncimea analizei psihologice a personajelor nu e prea mare, ac-

țiunile și din cînd în cînd vorbele trădează conținuturile sufletești cu adevărat puternice. Linii mari, simple desenează conturul acelei lumi medievale, însuflețită de simțiri pline de forță.

Și Cîntecul Nibelungilor, *ca și celelalte eposuri ale veacului de mijloc, păstrează pentru noi, în imaginile artistice remarcabile ale unei narații de mare calitate datorită cîntărețului talentat, adevărurile omenești din zorii popoarelor europene.*

Din fericire, noua versiune românească, dată la lumină de cunoscutul germanist dr. Virgil Tempeanu, izbutește să sugereze frumusețile autentice ale narației, să le păstreze farmecul vechi.

Făcută după manuscrisul B, *al lui Bartsch și Sievers, traducerea românească vine direct din germana veacului de mijloc și urmează, fără greș, tiparele strofelor din original (cu trei versuri de cîte 13 silabe, iar al patrulea de 17), măsura lor aspră, bărbătească, expresivă, potrivite cîntării unor atari fapte și atari eroi. Pînă și aliterațiile caracteristice versului epic german au fost în cea mai mare parte respectate.*

Un aer de cronică plutește peste întreaga versiune românească, datorită lexicului arhaizant atît de meșteșugit ales de către tălmăcitorul care se arată a fi și un poet de calitate.

Astfel Cîntecul Nibelungilor *se înfățișează cititorului român în frumoase, înnoite straie sărbătorești, în actuala traducere publicată de Editura pentru Literatură Universală.*

ZOE DUMITRESCU — BUȘULENGA

PARTEA ÎNTÎI

MOARTEA LUI SIEGFRIED

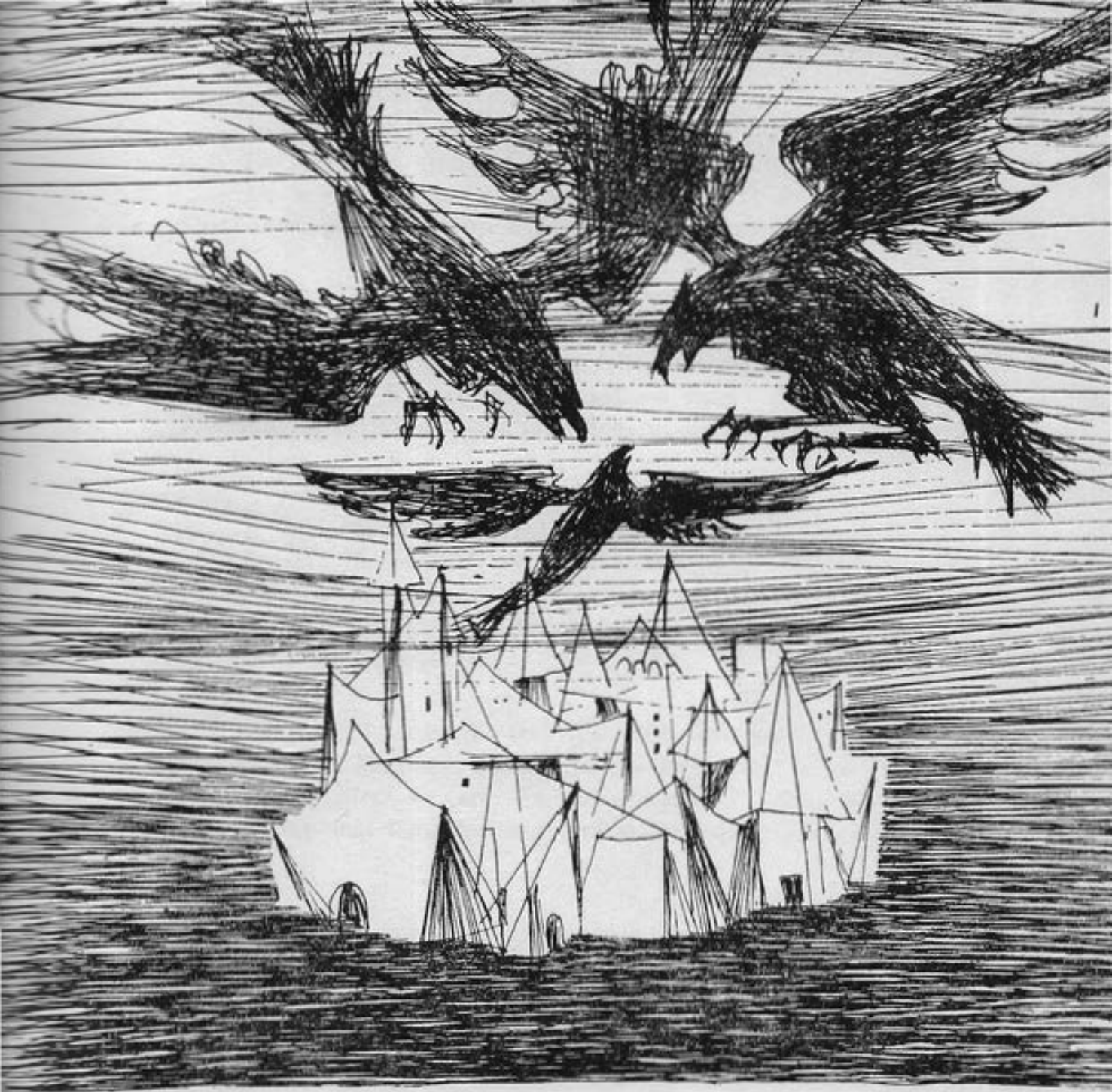

RAPSODIA I

Despre nibelungi

1 În hronici colbăite, dacă-a citire ştii,
De mari eroi afla-vei şi-amarnice trufii,
De veselă zburdare şi plîns neostoit...
De-ţi ispiti scriptura, veţi auzi ce n-aţi mai auzit!...

2 O gingaşă domniţă, frumoasă ca-n poveşti,
Trăia-n burgunda ţară, în curţile crăieşti,
Cu numele Kriemhilda. Crăiasă s-a făcut
Prea-mîndră la privire; dar pentru ea mulţi bravi s-au fost pierdut.

3 E lucru de mirare că prinţii mi-o rîvneau?
Cruţată de prihană, cu toţii o-ndrăgeau;
Privirea de la dînsa nu s-ar fi dezlipit...
Purtarea ei frumoasă şi pe crăiese le-ar fi-mpodobit!

4 Cu inimi în priveghe trei crai mi-o ocroteau:
Viteazul Gunther, Gernot şi Giselher erau
Bravi ţiitori de ţară. Ea soră li era.
În paza cea mai bună fecioara fără grijă vieţuia.

5 Ce darnici erau craii! Din bun neam se trăgeau!
În trupeşia mîndră virtute mare-aveau.
Burgundia pre nume crăiia se chema.
Isprăvi prea-minunate în ţara lui Atila vor cerca.

6 La Worms, pe Rhin, vitejii cetate au durat.
Mulţi cavaleri de seamă în ea s-au aşezat,
Slujindu-i cu credinţă, precum din veac a fost
(Pîn-au pierit năstruşnic de-o ceartă femeiască, fără rost).

7 Bătrîna Ute mama acestor crai era;
Iar Dancrat al lor tată. Ce bine cîrmuia!
Crăiia moştenire la moarte le-a lăsat.
Pe vremea lui bătrînul cu mare fală la domnie-a stat!...

8 Feciorii lui — frăţînii de care-am amintit —
Erau viteji şi trupeşi; iar lor le-au fost slujit
Voinici cercaţi în lupte, cum nu s-au mai văzut:
Toţi dîrzi, semeţi şi ageri, ce stau în cumpeni grele ca un scut.

9 Îl pomenesc pe Hagen, pe Dancwart cel sprinţar,
Pe Ortwein cavalerul din Metz, cu suflet rar —
Pe cei doi grafi: pe Gere şi Eckewart; nu uit
Pe Volker din Alţeia cu daruri prea-frumoase-mpodobit.

10 Şi Rumolt stolnicerul era bărbat vestit.
Pe Sindold şi pe Hunold vi-i spun, ce s-au trudit
Cu cinste să slujească la curte pe-ai lor regi...
Şi mulţi alţii, pe care să-i pomenesc îmi trebui' zile-ntregi...

11 Şi Dancwart mareşalul, un cavaler cinstit,
Slujea cu Ortwein, care-i era nepot iubit.
Grijea de masă Sindold, prea-iscusit bărbat;
Cu Hunold cămăraşul trebăluiau cu prea-cuminte sfat.

12 De strălucirea curţii, de volnicia ei,
De-alaiul fără seamăn, de-al ei crăiesc temei,
De chipul cum şi craii măreţ chiverniseau,
Zău, nimeni nu-i în stare, să tot vă spună, cîte mai erau!...

13 În somn curat de fată Kriemhilda a visat
Un şoim isteţ şi mîndru, sălbatec şi bărbat,
Pe care-l prind în gheare doi vulturi fioroşi...
Ce mare întristare citea oricine-n ochii ei frumoşi!

14 Reginei Ute-i spuse fecioara ce-a visat.
Şi tălmăci bătrîna: — „Şoim, cică, e bărbat.
De nu-l păzeşte Domnul, să ştii că este rău!
Nu mult şi îl vei pierde, cînd i s-o soroci veleatul său!"

15 — „De ce-mi vorbeşti de-acestea, o, mamă? E păcat...
Nu voi cuprinde-n suflet iubire de bărbat!
Pîn-oi muri, aşa vreau să fie viaţa mea:
Amaru-ndrăgostirii nicicînd nu-mi va abate a-l gusta!"

16 — „Nu te pripi cu vorba!" — bătrîna îi grăi.
„De vrei să simţi dulceaţa acestei lumi, vei şti
Că mi ţi-o dă iubirea; frumoasă mult te faci...
Să-ţi hărăzească Domnul bărbat pe o potrivă şi să-i placi!"

17 — „Nu mai vorbi, vai, mamă! Doar foarte bine ştii
Tot ce-au păţit atîtea femei, cum bucurii
S-au înturnat adesea-n dureri; de-aceea vreau
Să nu rîvnesc iubire. M-am chibzuit aşa mereu să stau!"

18 Şi şi-a ţinut cuvîntul: pe nimeni n-a iubit.
S-a ridicat la vîrstă aşa, nici n-a gîndit
Că poate să-ndrăgească vreodată vreun bărbat;
Pînă sosi ursita, precum îi este fiecărui dat...

19

Acesta fost-a şoimul ce-n vis s-a arătat!
Precum bătrîna Ute i-a spus, s-a întîmplat.
Ce prócletă urgie pe rude-a abătut!
Pierind doar unul singur, vai, cîte mame fiii şi-au pierdut!

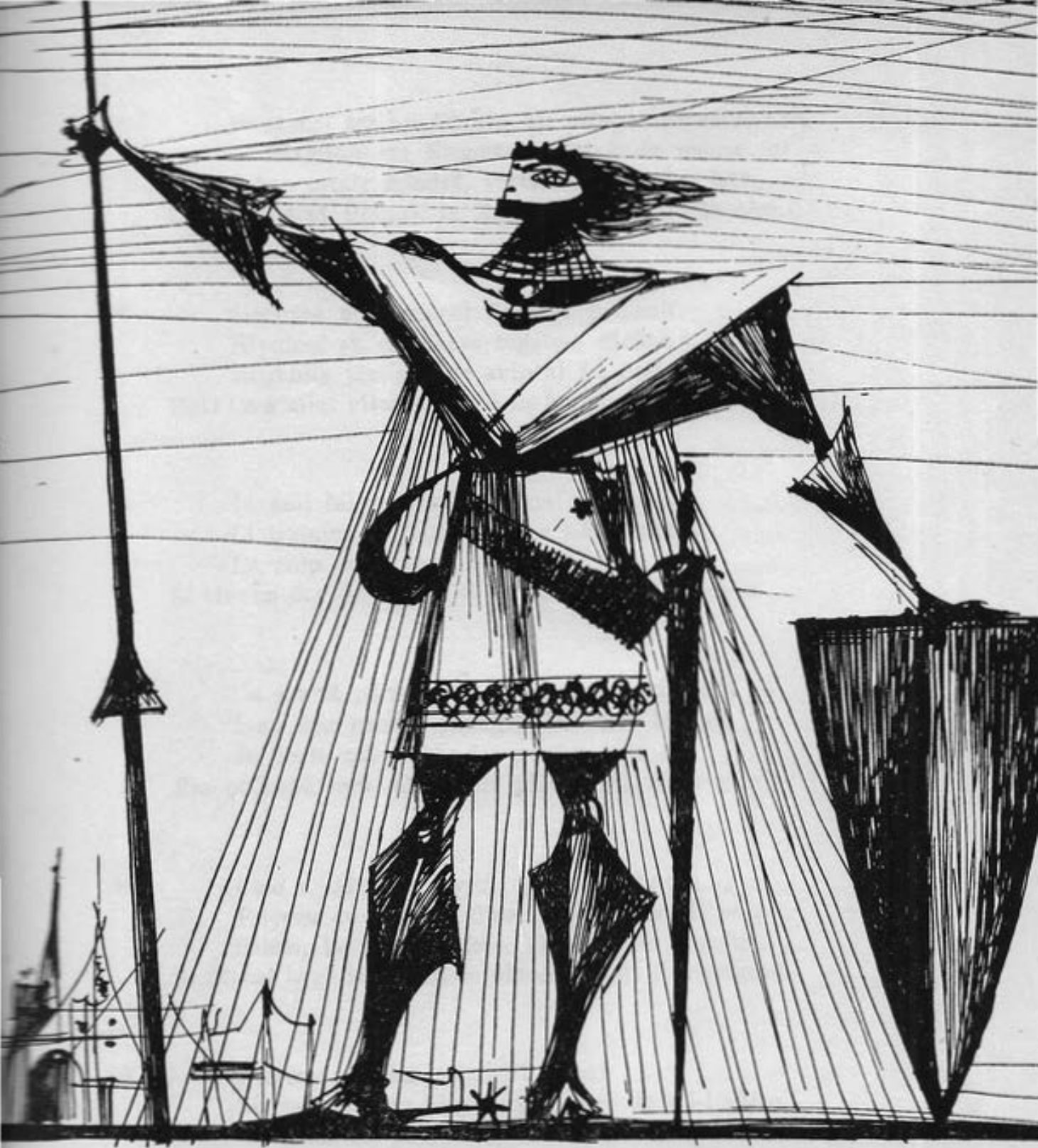

RAPSODIA A II-A

Despre Siegfried

20 Pe-atunci trăia-n Olanda un prinţ, cum altul nu-i
— Părinte-i era Siegmund, Sieglinda mama lui —
Într-o cetate mîndră, vestită-n lung şi-n lat:
Unde se varsă Rhinul, la Xanten e bogatul său olat.

21 Siegfried era feciorul de rege pomenit.
Rîvnirea sa cea mare regate-a zădărit;
În multe ţări străine avîntul l-a purtat...
Hei! Ce-a aflat viteazul, cînd în burgunda ţară de-a intrat!

22 În anii lui cei tineri minuni a săvîrşit,
Ci trainica lui faimă mereu s-a presădit.
La chip era icoană, voinic de trup era.
Şi cîte-un dor de fată la el în taină gingaş zăbovea.

23 Cu multă priveghere — precum se şi cădea —
L-au fost crescut părinţii. Purtarea lui era
În toate măsurată; iar pentru ţara lui
Era podoabă rară, căci mult plăcut era, şi drag oricui!

24 Cînd a săltat în vîrstă, la curte a venit.
Priveau cu drag la dînsul, oriunde-ar fi pornit.
Femei, ba chiar şi fete, să vină des doreau...
Şi dînsul bagă seamă că le plăcea şi toţi îl îndrăgeau.

25 Arareori copilul neînsoţit ieşea!
Siegmund şi cu Sieglinda puneau de mi-l gătea
Cu haine de podoabă; iar cîte-un învăţat
Îl cerceta adesea. Astfel întreaga ţară-a cîştigat.

26 Se voinici flăcăul și arme a cerut.
Tot ce dorea să aibă îndată a avut.
Ba începu să-ncerce și dragostele dulci...
Nici vorbă, multe fete l-ar fi iubit neprihănit atunci!

27 În toată țara Siegmund trimite vornicei
Prietenii să-i strîngă, să stea la chef cu ei.
Pătrunse-ndată zvonul și la vecinii crai...
Îi dăruia pe oaspeți ca și pe-ai lui cu straie și buni cai.

28 Pe care-i obliciră că, după al lor cin,
Aveau să poarte spada, ca și al lor vecin,
La curte îi poftiră — toți falnici scutieri —
Cu Siegfried împreună primiră mulți armuri de cavaleri.

29 Minuni grăit-a lumea de-aceste sărbători,
Cum Siegmund și Sieglinda, buni oblăduitori,
Prin daruri bielșugate au fost pre larg vestiți...
De-aceea călăriră spre Xanten mulți străini, chiar nepoftiți...

30 Vreo patru sute tineri aveau să-mbrace-acum
Cu Siegfried împreună armuri. Vedeai pe drum
Mulți forfotind în pripă — căci toți îl îndrăgeau.
Femeile în aur frumoase nestemate încrustau;

31 Cu sponci de aur ápoi de straie le prindeau
Acestor tineri chipeși. Ce bine le ședeau!
La casnici și la oaspeți bun jilț le pregătea,
Că de Păresimi Siegfried mărețe haine vrednic va-mbrăca.

32 Pornesc spre catedrală prea-mîndri scutieri...
Ei, tinerii, sînt astăzi slujiți de cavaleri
— Precum e obiceiul din vechi dăinuitor —
Se bucurau bătrînii: își aminteau cu drag de vremea lor.

33 Cînd către Domnul rugă s-a înălțat, porni
De sîrg învălmășeală de cei ce vor primi,
Cum rînduiala cere, armuri cavalerești.
Așa alai, zadarnic vei căuta, că nu mai întîlnești!...

34 Toți oaspeții găsiră cai gata înșăuați.
Întrecerea începe. Așa-s de înfocați
În luptă, că huiește castelu-n zăngănit.
De la voinicii noștri greu durăt se porni nepotolit.

35 Tari izbituri răsună la tineri și bătrîni.
Căci țăndări mari de cucuri[1] le scapă des din mîini
Și cad, vezi! hăt departe, în sala din castel.
Așa li se întîmplă acelor care luptă cu mult zel.

36 Bătrînul crai dă semnul și lupta conteni.
Duc caii. Scuturi multe zac rupte. Viu lucì
Vrun juvaier în iarbă desprins de la vreun scut,
Din sponcile de aur, în timpul grelei lupte desfăcut.

37 Tot oaspele se-așază pe jilțul cuvenit.
Mîncarea orice trudă îndată-a risipit.
Mult vinul închinară, căci din belșug era.
Străin și casnic are de o potrivă partea dreaptă-a sa.

38 Toți sănătăți închină pînă spre asfințit.
Vaganții[1] veseli, însă, odihnă n-au găsit;
Rapsodiau pe plată. (Și multă au aflat!)
Pe Siegmund și-a lui țară în slavă de aceea-au înălțat.

39 Pe Siegfried cu feude bogat îl dărui:
Olaturi și castele îndestulat primi.
Tovarășii de arme au fost și ei cinstiți;
Nu s-au căit de drumul ce l-au făcut, fiind aici poftiți!

40 Alaiul dăinuiește pînă-ntr-a șaptea zi.
Sieglinda fără tihnă — cum se cerea — tocmi.
În numele lui Siegfried împarte aur roș.
S-a sîrguit crăiasa ca oaspeții să fie bucuroși.

41 Vaganții toți plecară din țară dăruiți
Cu cai de frîu, cu straie frumos împodobiți.
Cu poala fluturîndă prea-veseli au pornit...
Socot că rar, vreodată, cei ce-au slujit așa s-au mulțumit!...

42 Alaiu-n mare cinste purcese-a risipi.
Chiar cavaleri de seamă nu pregetă-a grăi,
Că bucuroși lui Siegfried cu toții i-ar sluji;
Dar Siegfried, craiul tînăr, la astă voie nu se semeți.

43 Cît Siegmund și Sieglinda tihniți au viețuit,
N-a fost rîvnit domnie feciorul lor iubit;
Dar prin a sa veghere puterea le-a crescut.
Toți se temeau de dînsul, ca de viteazul cel neîntrecut.

RAPSODIA A III-A

Cum Siegfried vine la Worms

44 Acas' trăiește Siegfried voios, nestingherit;
Cînd, iată că aude că-n Worms a vlăstărit
Fecioară preafrumoasă, urzită după plac;
(Odată, de la dînsa, și bucurii și-amaruri mari se trag).

45 De mîndra-i frumusețe larg vestea i s-a dus;
De vrednica-i purtare atîtea s-au fost spus,
Că mulți viteji de dînsa îndat-au auzit;
Și oaspeți mari de-aceea în a lui Gunther țară au venit[1].

46 Dar oricît pețitorii iubirea îi rîvneau,
La tînăra domniță izbîndă nu găseau:
Nici unul nu-i plăcuse de soț, să-i spună: „da!"
Nu se ivise încă cel căruia robită să se dea...

47 Cînd a sosit acesta, domnița-a zis în gînd:
„Pețirea altor tineri e doar deșert cuvînt."
Socot că meritat-a fecioara într-ales:
Kriemhilda și cu Siegfried să fie soți curînd s-au înțeles.

48 Îl sfătuiră rude și credincioși ce-avea,
Că, dacă vreodată soție vrea să-și ia,
Să iscodească una, așa, de seama lui!
Iar Siegfried le răspunde: — „Kriemhilda e aceea! Alta nu-i!"

49 Fecioara din olatul burgund va fi a mea,
Căci este tare mîndră. Ea pare, veți vedea,
Atîta de aleasă, că orice împărat
S-ar socoti ferice, să-i strîngă-n brațe trupul dezmierdat!"

50 Ajunse la urechea lui Siegmund ce-au zvonit
Supușii lui adesea; prin ei a fost ghicit
Ce jinduiește Siegfried. Și mult s-a supărat
Că fiul său rîvnește fecioara din castelu-ndepărtat.

51 Aude și Sieglinda, soția craiului:
O îngrija pe mamă soarta copilului,
Căci cunoștea prea-bine pe Gunther și pe-ai săi.
Toți se trudesc să-ntoarne pe Siegfried de la-nvolburate căi.

52 Grăi semețul Siegfried: — „O, tatăl meu iubit,
Nu-mi trebuie soție, de nu-mi e-ngăduit
Să mi-o aleg eu, slobod, pe placul inimii.
Orice vor spune alții, rămîn la hotărîrea mea dintîi!"

53 — „De nu se poate altfel" — părintele grăi —
„Din inimă mă bucur de gîndul ce-ți veni;
Cu toată-a mea putere îți stau într-ajutor;
Dar oamenii lui Gunther sînt cam ghimpoși. Așa e felul lor.

54 De n-ar fi decît Hagen, voinic morocănos,
Care-i de-a lui făptură spinos și păgubos,
Și tot destul temei avem să ne-ngrijim,
De vrem, fără sminteală, pe tînăra domniță s-o petim!"

55 — „De asta n-aveți grijă!" — feciorul îi grăi —
„Cu pace de nu merge, sînt volnic a răpi,
Cu brațul meu puternic, ce vreau să dobîndesc.
Și oamenii și țara nepregetat pot să le cuceresc!"

56 Rosti-nțeleptul Siegmund: — „Ți-e fără de județ
Cuvîntul ce grăit-ai, nesocotit, semeț.
La Rhin să nu ajungă! Căci altfel, nu străbați
La Gunther și la Gernot. Eu îi cunosc pe-acești viteji bărbați.

57 Prin silnicie fata nicicînd vei dobîndi.
Încredințat sînt foarte; dar, dacă vei voi
În țara ei cu steaguri să mergi, să slobozim
De sîrg acolo oaste! Avem destulă. Nu mai zăbovim!"

58 — „Dar mie nu-mi abate să merg la Rhin cu oști" —
Răspunde bravul Siegfried. „Socot că mă cunoști:
Nu mă oștesc eu numai de drag de-a mă oști.
Să dobîndesc prin luptă pe minunata fată, m-aș căi!

59 Să izbîndesc, mi-i gîndul, prin chibzuința mea:
Doar doisprezece, tată, la Gunther voi lua.
Ajută-mă la asta, te rog!" Siegmund dădu
Ostașilor lui Siegfried îmbrăcămintea care îi plăcu.

60 Și mama lui, Sieglinda, îndată auzi.
Pe fiul ei cu jale începe-a-l tîngui,
Căci se temea că-l pierde prin craii de la Rhin.
A lăcrimat sărmana, pentru copil, adesea și din plin.

61 Cînd află Siegfried vestea, la dînsa se grăbi;
Cu limbă dezmierdată începe a-i grăi:
— „Zău, mamă, nu-i pricină să plîngi de mila mea!
Mi-i gîndul fără valuri și nu mă tem de nici o soartă rea.

62 Mai bine mă ajută la Rhin să pot pleca!
Vitejii mei să aibă îmbrăcăminte-așa,
Cum unor bravi ca dînșii se cade a purta!
Și pentru-această trudă în veac mulțămitor m-oi arăta."

63 — „Ți-i voia neclintită?" — Sieglind-a cuvîntat —
„Te-ajut la drum. Pot altfel? Ești singuru-mi băiat...
Împodobite straie la Gunther veți purta.
Tu și ai tăi tovarăși tot ce doriți îndată veți avea!"

64 Adînc se-nchină Siegfried în fața maicii lui.
Vorbește: — „Doisprezece, nici unul mai mult nu-i,
Vor îmbrăca armura și după mine vin.
Să aflu mi-este voia, ce-i cu domnița mîndră de la Rhin!"

65 De sîrg femei și fete de straie se-ngrijesc
Și zi și noapte toate odihnă nu găsesc,
Pînă ce lucrul grabnic nu-l află așezat;
Căci Siegfried de la planu-i de nimeni nu se lasă înturnat.

66 Le pregătește Siegmund armură într-ales
Cu care se vor duce din țară; mai ales
Le dăruiește zale ce falnic strălucesc
Și coifuri tari și scuturi frumoase-așa cum rar se mai găsesc.

67 Se-apropie sorocul plecării lor spre Rhin.
La toți, bărbat, femeie, amare gînduri vin:
Au, se întorc vreodată vitejii iar acas'?
Eroii pun să facă samarele, să-și ieie bun-rămas.

68 Frumoşi erau sirepii! De aur frîul lor.
Oricît de sus s-ar crede vreun mîndru crăişor,
Tot ar găsi pe placu-i gătirea ce-au tocmit.
Acuma cere Siegfried, la Rhin să plece slobod, sîrguit.

69 Trişti craiul şi crăiasa îşi luară bun-rămas;
El îi mîngîie dulce şi drăgăstos: — „Vă las
Cu bine! Să nu-mi plîngeţi, vă rog, ursita mea!
Să fiţi fără de grijă, căci veţi vedea, nimic nu s-o-ntîmpla!"

70 Grea inimă avut-au voinicii! Greu suspin
Ieşi din piept de fată! Puhoi de gînduri vin,
Căci prepuneau că unii acolo vor pieri.
(Aveau temei să plîngă: căci aspră soartă li se hărăzi!)

71 A şaptea dimineaţă la Worms au fost sosit
Pe ţărm eroii noştri. Vesmîntul poleit,
Căpestre de roş aur, ce bine le şedeau!
Tovarăşii lui Siegfried cu-ndemînare caii îşi struneau.

72 Strălucitoare scuturi aveau, precum am spus,
Şi coifuri tare mîndre, frumoase de nespus,
Cînd bravul Siegfried intră-n burgundicul olat.
Atît de mîndre straie, nicicînd voinici mai falnici n-au purtat.

73 Jos, vîrful spadei lucii le-ajunge pîn' la scări;
În mîini purtau vitejii tăioase strămurări.
În a lui Siegfried mînă acum spada-i luci.
Cu ascuţişu-i aspru adîncă brazdă-n trupuri va croi!...

74 De aur roşu frîuri în mîini mîndru purtau;
Cioltare de mătase ţintaţii cai aveau.
Norodu-n alergare la ei privea uimit;
Venind de pretutindeni burgunzii să-i primească s-au grăbit.

75 Sar gazdele îndată, argat sau cavaler,
Să-ntîmpine pe oaspeţi — cum pravilele cer.
Cu mare omenie bineţele îşi dau;
Iar caii toţi de-a mînă şi scuturile grele sprinteni iau.

76 Vor caii să-i sloboadă în grajdurile lor;
Dar Siegfried îi opreşte. Le zice: — „Bravilor,
Lăsaţi-i, căci îndată de-aici ne vom porni.
Cînd voi găsi cu cale, olatul vostru-n grab' voi părăsi.

77 Cel care are ştire să-mi spună-amărunţit,
Unde se află Gunther, viteazul crai mărit?"
Îi spune-atuncea unul din cei ce-l ascultau,
Care ştia prea-bine unde burgunzii crai hălăduiau:

78 — „Ţi-i voia să vezi unde ni-i craiul? Da? Vei şti,
Că-n sala cea mai mare privirea mea-l zări
Cu casa lui întreagă. Acolo îl găseşti
Şi vei afla la dînsul bărbaţi viteji, cum mulţi nu întîlneşti!"

79 Aude Gunther vestea că-n curte-au pedestrit
Mulţi cavaleri de seamă cu portul strălucit,
Avînd lucioase zale pe pieptul lor bărbat;
Dar nimeni nu-i cunoaşte dintr-al Burgundiei întins olat.

80 Și mult se miră craiul de oaspeții picați:
De unde vin vitejii în zale îmbrăcați,
Cu scuturile bune, strălucitoare, noi?
Că nimeni nu-i răspunde, ciudos e Gunther pe ai săi eroi.

81 La urmă cere Ortwein cuvîntul și grăi
(Era-ndrăzneț și trupeș acela ce-i vorbi):
— „De vreme ce nu-i știe nici unul de aici,
Cercăm la sfat pe Hagen. Să-i vadă el pe toți acești voinici!

82 Împărății cunoaște, precum străine țări;
De-i știe și pe-aceștia, ne dă el îndreptări."
Așa și face Gunther, trimite de-a venit
Cu oamenii săi Hagen și-n sala cea măreață a pășit.

83 — „Au ce dorește craiul?" pe Gunther l-a-ntrebat.
— „Voinici ce nu-i cunoaștem la curte ne-au picat.
De i-ai văzut vreodată și de i-ai cunoscut,
Ne spune de iznoavă, să auzim cuvînt neprefăcut!"

84 — „Voi face-o!" zice Hagen și-ndată a sărit
Să-i vadă din fereastră pe cei care-au venit.
Îi place-armura scumpă și hamurile noi;
Pe nimeni însă Hagen nu cunoștea din toți acești eroi.

85 Își zice: „Ori de unde eroii-ar fi venit,
Par prinți sau soli de principi. Așa i-am prețuit,
Au cai frumoși și straie cum nici n-am mai văzut.
Oricare le e calea, sînt cavaleri viteji cu vajnic scut."

86 Grăiește iarăși Hagen: — „Vă spun neocolit:
Deși pe Siegfried încă la chip nu l-am zărit,
Cred fără greș că el e — orice mi-ați povesti —
Acel erou ce-n curte cu ochi vioi acum spre noi privi.

87 Aduce vești în țară viteazul cavaler.
Pe nibelungi bătut-a cu brațul lui de fier,
Pe Niblung și pe Schilbung, feciori voinici de crai,
Minuni făcut-a Siegfried cu spada sa pe-al lor sălbatec plai.

88 Neînsoțit de nimeni la ei a fost plecat.
Găsi lîngă un munte — grăiesc adevărat! —
Mulți slujitori cu arme comoara priveghind:
Nu-i mai văzuse Siegfried: i-a cunoscut acum, la ei venind.

89 Comoara au fost scos-o din furcituri de munți —
O stăpînea crai Niblung. Supușii lui cei mulți
Voiau să și-o împartă. (Minunea o chiti
Viteazul nostru Siegfried; care de toate-acestea se uimi.)

90 Se-apropie de dînșii; iar Siegfried îi văzu;
Și ei îl văd pe dînsul. Ci unul îi dădu:
«E Siegfried cel ce vine, viteaz la Rhin vestit».
Mult i-a fost dat să vadă, la nibelungi în țară de-a venit!

91 Niblung și Schilbung, craii, frumos l-au omenit.
S-au înțeles să-l roage — ca oaspe strălucit —
Comoara să le-mpartă și-atît au stăruit,
Că Siegfried mi se moaie și că primește le-a făgăduit.

92 Atîtea nestemate văzu (am auzit),
O sută de căruțe abia le-au fost urnit!
Mult aur roș în țara lui Niblung se afla...
Aceste toate Siegfried cu mîna sa să le împartă vrea.

93 Chiar a lui Niblung spadă drept plată căpătă;
N-au nimerit-o însă, căci Siegfried îi lăsă
Cu împărțeala baltă. Nimic n-a isprăvit;
De-aceea nibelungii crunt către dînsul s-au împotrivit.

94 Cu ei erau prieteni vreo zece uriași,
Viteji fără prihană, la inimă trufași.
Puteai să lupți cu dînșii? Dar Siegfried, oțărît,
Îi omorî. Opt sute de nibelungi atunci a doborît.

95 Cu paloșul, vestitul, ce Balmung[1] se chema.
Pe mulți oșteni mai tineri și frica-i dobora,
Uitîndu-se la brațul ce paloșu-a purtat;
Și țară și castele s-au clătinat și i s-au închinat.

96 Pe cei doi crai de-acolo pe loc i-a omorît.
Prin Alberich greu cumpăt pe Siegfried a căzut.
Voia, deci, să răzbune pe dragii lui stăpîni,
Pîn-a văzut că Siegfried putere are-n ale sale mîni.

97 Ci, oblicind piticul că nu e de glumit,
Înfrînt se dă; îndată în peșteră-a venit
Învingătorul Siegfried și-i luă celui hapsîn
O glugă fermecată[2] și s-a făcut și pe comori stăpîn.

98 Cei care cutezat-au cu el a se lupta
S-au tras înfrînți. Poruncă începe a le da,
Să ducă iar comoara de unde-o au fost luat;
Pe Alberich cu slujba de vistiernic mare l-a-mpăcat.

99 A juruit credință lui Siegfried ca stăpîn;
De-atunci la îndemînă i-a fost cu cumpăt bun."
Mai întărește Hagen: — „Așa s-a petrecut!
Rar vei afla vreodată viteaz ca el! E de neîntrecut!

100 Mai știu o întîmplare — de mult o am aflat!
A omorît odată-un balaur blestemat,
Și s-a scăldat în sînge: așa s-a întărit
Pe dînsul pielea toată, că nici o spadă nu l-a mai rănit.

101 De-aceea mi-este sfatul: prea-bine să-l primim!
De ura lui vreodată să nu ne vinuim!
Atîta e de trupeș! Ți-i drag să-l tot privești!
Cu brațul cel puternic a săvîrșit minuni ca în povești."

102 Grăiește apoi Gunther: — „Ce sfaturi bune dai!
Că uite-l cum privește de dîrz! E falnic crai!
Tovarășii lui înșiși par minunați bărbați.
Să coborîm la dînșii și să-i primim, cum îi primești pe frați!"

103 — „Ce bine e c-o faceți!" — grăiește Hagen iar —
„E fiu de mare rege, un strălucit vlăstar;
Și după chipu-n care-a venit, îmi pare, zău,
Că însemnată-i vestea, de dragul cărei bate drumul greu!"

104 Răspunde Gunther: — „Fie la noi binevenit!
Că-i nobil și puternic și eu am auzit:
La curtea mea să fie cu cinste ospătat!"
Și coborît-a craiul, pe Siegfried bucuros de-a-ntîmpinat.

105 Și gazda și curtenii așa l-au fost primit,
Că din orînduială nimica n-a lipsit.
Frumos se-nclină Siegfried, curtenitorul crai,
Că l-au primit cu cinste, l-au osebit cu-mpodobit alai.

106 — „Ce tare îmi abate" — vorbește gazda-atunci —
„Să aflu care-i vestea pe care ne-o aduci!
Au, poate, altă vrere la noi te-a ispitit?"
— „Da, fără fățărie, acum vă spun, la voi de ce-am venit!

107 Am auzit minune vorbind în țara mea,
C-aici, la voi, la curte, oșteni mulți s-ar afla
Viteji fără de seamă. Atîte-am auzit!
Cum nici un crai nu are; de-aceea-n țara voastră am venit!

108 S-a mai lățit o faimă: că tu, mărite crai,
Vîrtute ostășească în trupu-ți multă ai;
Se-aude despre tine, zău, peste mări și țări...
Să văd aceste toate, am fost purces din depărtate zări!

109 Și eu sînt crai și-odată coroană voi purta.
Vreau lumea să vorbească, cînd asta s-o-ntîmpla,
Că merit peste oameni și-olaturi să domnesc:
Și vaza, ba și capul, pentru aceasta vă chezășuiesc.

10 De nu-i deșartă faima (și ești precum am spus),
Nu-ntreb, de ți-i cu voie sau nu, ci am adus
O spadă, să-ncerc mîine cu ea averea ta:
Olaturi și castele în față-mi ca supuse s-or pleca?"

111 Și mult se minunară și crai ca și curteni
De-această sumeție, ca țara și oșteni
Să-i ia fără credință, precum s-a lăudat...
Cînd auziră vestea, cu furie în ei s-au înciudat.

112 — „Cum? Meritat-am, oare" — vorbește Gunther iar —
„Ca moștenirea tatei — lat și mănos hotar —
S-o risipim de dragul cuiva? Urît ar sta!
Că slabă ni-i virtutea de cavaleri, atunci am arăta."

113 — „Mi-e neclintită voia" — dîrz Siegfried i-a vorbit —
„De nu ești volnic țara s-o ții, s-a isprăvit!
Chivernisi-oi însumi, iar moștenirea mea
De-o dobîndești prin luptă, mă prind neapărat să fie-a ta!

114 Moșiile-amîndouă, a ta și-a mea, vor fi
A celui ce în luptă bărbat s-o dovedi.
Și oameni și olaturi să i se-nchine lui!"
Dar Gernot ca și Hagen împotrivire pun viteazului.

115 — „Ba astfel nu ne prindem!" — vorbește-atunci Gernot.
„Nu vrem să luăm olaturi, nici să avem un mort.
Nu mai rîvnim nimica: avem hotare largi;
Le stăpînim cu dreptul și le-apărăm, căci ne sînt tare dragi!"

116 Strunindu-şi greu mînia, eroii-n jur priveau...
Ortwein din Metz grăieşte: — „Mai bine nu erau
Aceste vorbe vane! Siegfried v-a aţiţat
Fără temei la harţă... S-a pus curat de price şi-i păcat!

117 Chiar de n-ai fi tu, Gunther, şi fraţii tăi iubiţi,
Şi Siegfried oaste multă-ar avea, fiţi liniştiţi!
Pot jurui că-ndată temei bun va afla
— Oricît de falnic este — s-arunce-n grabă sumeţia sa!"

118 Năstruşnic se-nciudează viteazul de la Rhin!
Grăieşte: — „Nu eşti vrednic, căci n-ai al nostru cin,
Să stai cu noi în luptă! Sînt crai, iar tu vasal:
Cei zece, cîţi te-ascultă, nu pot lovi în scutul meu regal!"

119 — „Dă-mi spada!" — strigă Ortwein, în tremur trupu-i tot
(Dovadă cum că-i este lui Hagen bun nepot).
Mult se mirase Gunther, că el a fost tăcut.
Dar cere pace Gernot, eroul fără teamă şi plăcut.

120 Grăieşte către Ortwein: — „Ci stai, nu te iuţi!
Căci Siegfried spada-n mînă s-o ia, nu se gîndi.
Mai bine lasă sfada! Ca fraţi să ne-mpăcăm;
Ne va şedea mai bine, decît fără judeţ să ne luptăm!"

121 Grăi viteazul Hagen: — „Prea mult ne oscîrbim,
Noi, oamenii tăi, rege, cînd astăzi chibzuim,
Că a venit crai tînăr cu şturlubatec gînd;
Asemeni nevoinţe n-ai fi făcut, mărite crai, nicicînd!"

122 Vorbește Siegfried: — „Hagen, plăcere dacă n-ai
De cele ce rostit-am stăpînului tău crai,
Voi arăta că-n brațu-mi putere multă am.
În țara voastră mare de mult s-arăt aceasta chibzuiam!"

123 Grăiește Gernot iarăși: — „Ba eu nădăjduiesc
S-abat această voie. Acuma vă poftesc:
Nu mai rostesc o vorbă ce dîrz ar răsuna!"
Pe Siegfried spre domnită un gînd sfios în taină-l îndemna.

124 — „De ne vom bate-acuma" — vorbește Gernot iar —
„Cădea-vor cei mai mîndri eroi chiar în zadar.
Spori-va fala noastră? Tu vei avea folos?"
Rosti voinicul Siegfried, viteaz vestit din Țările-de-Jos:

125 — „Șovăitori par Hagen și Gernot; nu voiesc
Să-nceapă lupta dreaptă. Că doar, precum chitesc,
Aici au mulți prieteni!" De fel nu se-auzi
Glas de răspuns; căci Gernot pe-ai lui supuși așa-i povățui.

126 Feciorul Utei[1] zise: — „Să fii binevenit,
Cu-ai tăi tovarăși, Siegfried, cu care ai pornit!
Te vom sluji prea-bine eu și al meu olat!"
Și porunci să-i toarne din vinul auriu și înspumat.

127 Vorbește iarăși gazda: — „Tot ce aici avem,
Cu gînd curat de-oi cere, cu dragoste îți dăm,
Căci tot ce mișcă-n țară ți-o fi ție supus!"
La astfel de primire se mulcomește Siegfried de nespus.

128 Le zice să-şi păstreze veşmintele şi pun
Să caute de gazdă tot ce-au găsit mai bun
Ostaşilor lui Siegfried. Frumos i-a găzduit!
Pe oaspele lor Siegfried burgunzii cu dulceaţă l-au privit.

129 I-au tot făcut alaiuri şi mult l-au omenit.
Aşa primire bună nici c-am mai pomenit!
A meritat-o însă prin volnicia sa.
N-a fost om să-l urască, ci cu privirea drag îl dezmierda.

130 Cînd craii şi curtenii la-ntrecere s-au luat,
Era în frunte Siegfried, orice ar fi cercat.
Nu-i sta alături nimeni de sprinten ce era
La aruncat de piatră, sau strămurarea dac-o repezea.

131 Femei şi mîndre fete la-ntrecere priveau
— Căci pravilele curţii atunci aşa cereau —
La Siegfried cu plăcere privirea li se-oprea,
Şi-n inima-i vitează iubire înfocată încolţea.

132 Orice doreau burgunzii, el iute se-nvoia.
(În suflet chipul fetei iubite stăruia.
Şi ea-l iubea, domniţa, pe care n-o ştia,
Dar care-n mare taină a lui mîndreţe mult o preţuia.)

133 Cînd tinerii în luptă la curte se-ntreceau
— Toţi cavaleri de seamă sau scutieri erau —
Kriemhilda din fereastră ades la ei privea;
Petrecere mai bună de-atunci fecioara mîndră nu dorea.

134 De-ar fi ştiut el Siegfried de sus cin' l-a privit,
Bogată bucurie în el ar fi simţit;
Iar ochii lui pe dînsa puţin de-ar fi căzut,
Mai multă fericire pe-această lume nici c-ar fi avut.

135 Cînd Siegfried la tovarăşi în curte se ducea
(Cum fac adesea craii), aşa chipeş era
Feciorul Siegelindei, încît uşor ghiceşti
Că-n taină chipu-i mîndru se furişa în inimi fecioreşti.

136 Gîndea adesea Siegfried: „Prilej bun voi avea,
Pe-obrazu-i dalb privirea-mi s-o poată dezmierda?
De-atîta vreme lungă în taină o iubesc
Şi nici n-o ştiu la faţă, de-aceea de-ntristare pătimesc."

137 Cînd craii-ntr-a lor ţară adesea se duceau,
Şi oaspeţii cu Siegfried de sîrg îi însoţeau;
Kriemhilda de aceea mîhnită mult era;
(Dar el ce cumpăn mare de la iubirea ei va căpăta!)

138 Aşa hălăduieşte şi-aşa trebile merg
Într-a lui Gunther ţară, că trece-un an întreg
Şi nici n-o vede Siegfried pe-aceea ce-o-ndrăgea
(Şi de la care bine, dar şi mult rău odată va avea!)

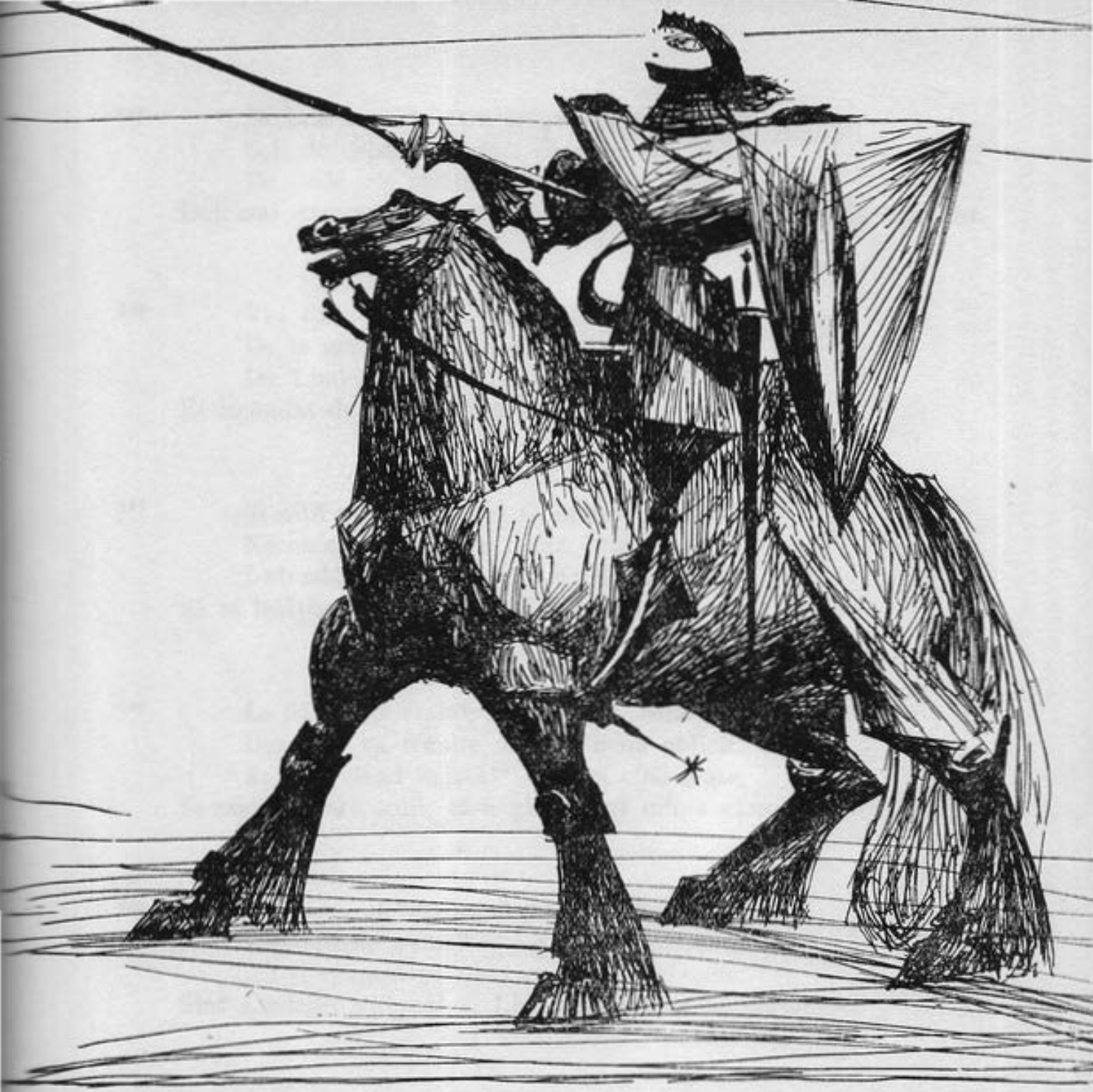

RAPSODIA A IV-A

Cum Siegfried luptă cu saxonii

139 Se iscă zvon în țara lui Siegfried c-au sosit
Soli de departe; numai că nime n-a ghicit
De unde vin străinii. Știu doar că i-au mînat
Doi crai dușmani. Burgunzii, cînd au aflat, nespus s-au întristat.

140 Vi-i spun pe nume craii: e unul Liudeger
De la saxoni, crai mîndru cu brațul ca de fier;
Iar Liudegast e altul, al Danemarcei crai.
Ei legămînt de luptă legară cu alți regi, precum aflai.

141 Și solii vin în țara lui Gunther ca vrăjmași
Necunoscuți de nime'; dar, cîte un ostaș
I-ntreabă de porunca ce au; îi duce-apoi
Să se înfățișeze la Gunther și la toți ai săi eroi.

142 Le dă binețe craiul, rostind: — „Bine-ați venit!
Dar cine vă trimite, eu tot n-am oblicit.
Aș vrea s-aud îndată!" Acestea cînd grăia,
Se-nspăimîntară solii, că-n glasul lui mînia clocotea.

143 — „De vrei, mărite doamne, solía s-o asculți,
Îngăduie-ne numai" — grăiră solii mulți —
„Să-ți spunem pe aceia ce țara îți rîvnesc:
Sînt Liudeger viteazul și Liudegast cei ce ne poruncesc.

144 Le-ați zădărît mînia, precum am fost aflat,
De-aceea craii noștri grea ură v-au purtat;
Cu oaste se ridică pornind încoa', spre Rhin;
Mulți sînt ai lor tovarăși, cu multă ciudă împotrivă vin.

145 În săptămîna-a zecea aici vor tăbărî —
Chemați și voi prieteni! — cum vreți veți hotărî,
Să vină întru sprijin cetății ce aveți,
Căci coifuri, ca și scuturi, se vor sminti de multele săgeți.

146 De vreți cumva-mpăcare, s-o faceți necurmat,
Pîn' ce vrăjmașii voștri nu s-au înfierbîntat
De luptă; să nu facă năvală și război
Și ástfel să nu pierdeți pe cei mai buni și vrednici dintre voi!"

147 — „Mai adăstați o clipă!" — grăiește craiul blînd —
„Să cumpănim și-ndată vă spun al nostru gînd!
Am credințați prieteni și vreau să sfătuiesc
Și vestea neplăcută cu bunii mei tovarăși s-o-mpărțesc!"

148 Dar craiul nostru Gunther de-obidă-nvenina!
Solia-n al său suflet adînc o tăinuia...
Pe Hagen și-ai lui oameni la curte i-a poftit;
De sîrg mai poruncește, să vină Gernot, că-i mai chibzuit.

149 Și iată! vin vitejii pe care i-a chemat!
Grăiește: — „Azi dușmanul în țară a intrat.
Oști vor sosi îndată! Fiți dar cu grijă toți!"
Răspunde bravul Gernot: — „Ușor aceasta s-o întîmpini poți!

150 Sînt săbii doar în țară!" — așa Gernot vorbi.
„De moarte nu ne temem, oricîți s-ar pristăvi!
Onoarea de aceea desigur n-om uita!
Ne vin dușmani în țară? Să vină! Pregătiți i-om aștepta!"

151 Sloboade Hagen vorba: — „Nu este-așa ușor!
Cunosc pe crai: sînt aprigi și multă-i oastea lor;
În prea puține zile puțini noi adunăm..."
Adaugă viteazul: „E bine și pe Siegfried să-l chemăm!"

152 Pe solii ce sosiră frumos i-a găzduit
Chiar în oraș; iar Gunther îndată-a poruncit,
Să-i îngrijească bine, deși erau dușmani;
(Frumoasă faptă este!), pîn-or sosi la el ostași și bani.

153 Mîhnirea și-ngrijarea pe crai îl ispitesc.
Îl vede trist și Siegfried, voinicul cel crăiesc;
El nu putea să știe ce i s-a întîmplat;
Pe Gunther, deci, îl roagă, să-i spună ce mîhnire l-a cercat.

154 — „Mi-i tare a mirare!" — viteazu-atunci grăi —
„Cum mîhniciunea, Gunther, acum te stăpîni
Și toată voia bună ușor ai lepădat,
Cu care-atîta vreme pe noi și pe curteni ne-ai învățat!"

155 Grăiește Gunther: — „Nu pot la toți să povestesc
Cercarea mea, ci tainic în inimă-o popresc;
Durerea la prieteni se cade doar să-ți spui!"
Se face palid Siegfried; dar iar se rumenește fața lui.

156 Grăiește: — „Cu priință mereu te-am fost slujit.
Vreau și acum mîhnirea, ce greu te-a copleșit,
S-alung; de vrei prieteni, în mine unul ai!
Îți jurui, pîn' la moarte să împlinesc porunca ta de crai!"

157 — „Să-ți răsplătească Domnul!" — grăiește Gunther iar —
„M-a-ndestulat cuvîntu-ți; îmi este dulce dar,
Chiar dacă n-am nevoie de brațul tău vînjos
Și, de-oi avea iar zile, n-oi pregeta să-ți fiu de bun folos!

158 Îți spun, deci, toată taina de care sînt mîhnit:
Sînt soli străini în țară și ei mi-au povestit
Că vor veni dușmanii cu oaste în curînd;
Asemenea rușine această țară n-a pățit nicicînd!"

159 — „Se-ntoarce crugul vremii!" — vorbește Siegfried blînd —
„Silește-te ca jalea să-nfrîngi, și tristul gînd!
Ascultă-mă: te-ncrede în mine, c-oi putea
Să fac să-ți crească faima! Adună apriiat oștirea ta!

160 Treizeci de mii de oaste la noi de-o năvăli,
Mă prind să le țin pieptul, chiar dacă n-oi găsi
Decît numai o mie din toți ai tăi ostași!"
Vorbește Gunther: — „Siegfried, n-am să te uit, cum nici tu nu mă lași!"

161 — „Dă-mi mia cea de oaste! — căci, după cum cunoști —
N-am decît zece oameni din toate-a' mele oști,
Să stau de strajă țării! Să știi că te-oi sluji
Cu cinste și credință, cît mi-o fi dat în lume-a vieții!

162 Ne mai ajută Hagen și cu al său nepot
Și Dancwart ca și Sindold, cu casa lor cu tot.
Și Volker să ne vină, erou neînfricat!
El flamura s-o poarte: nu văd stegar mai bun și mai bărbat!

163 Pe soli sloboade-i, Gunther, spre casă cătinel,
La craii lor să ducă vestire-n așa fel,
Că ne-om vedea degrabă și că-i vom potoli!"
Poruncă dete Gunther pe rude și prieteni de-i pofti.

164 Străinii soli la curte înfrigurați au tras;
Se bucură că-s liberi să plece iar acas'.
Îi omenește Gunther cu straie bune-n dar;
Le dă și pază tare: purced cu voie bună spre hotar.

165 — „Să spuneți" — zice Gunther — „la toți dușmanii mei,
Că, dac-ar sta acasă, mai bine-ar fi de ei;
Ci dacă vor să vină aici în țara mea,
De-o fi să-mi piară prieteni, ei voie rea și scîrbă vor avea".

166 Bogate daruri solii cu ei acasă iau,
Căci nobil era Gunther; burgunzii darnic dau.
Danezii multe nazuri vă spun că nu făceau.
Cînd au pornit din țară, erau grăbiți. Ce veseli mai erau!

167 Acasă cînd sosiră, iar Liudegast află
Cu ce se-ntorc trimișii, nespus se supără,
Că vin cu-așa solie de-acolo, de la Rhin.
De marea-i semeție mult se căi și gînduri negre-i vin.

168 I-au spus că Gunther are ostași viteji, voinici...
— „Ba, am văzut la curte un crai frumos să-l pici,
Ce Siegfried se numește, din Țările-de-Jos".
Cînd Liudeger aude, se întristeaz-acum și mai vîrtos.

169 Danezii se-nspăimîntă: nu-i timp de zăbovit!
Prieteni să-şi cîştige, de sîrg s-au ostenit.
Şi Liudegast adună vreo douăzeci de mii
De oaste îndrăzneaţă. Aceasta-i dă nădejdi şi bucurii.

170/171 Şi Liudeger, saxonul, ordie ridică,
Vreo patruzeci mii oaste îndată-adăugă;
Cu ea voia să plece călare înspre Rhin.
Nici Gunther nu se lasă: mereu ştafete se pornesc şi vin.

172 Pornesc burgunzii-n grabă. Şi cum au fost plecat
În mîini voinice Volker al ţării steag l-a luat,
Mergînd semeţ călare din Worms pe Rhin în jos.
Hatman peste oştire e Hagen cel tăcut şi fioros.

173 Cu ei se duc şi Sindold şi Hunold cel bărbat,
Căci aurul lui Gunther pe toţi i-a cîştigat.
Şi Dancwart, al lui Hagen brudíu[1] şi brav frăţîn,
Cu Ortwein pleacă-n oaste, s-ajute pe al ţării drag stăpîn.

174 — „Cu bravii tăi tovarăşi pornesc eu mai întîi!" —
Vorbeşte Siegfried — „Gunther, acasă să rămîi,
Femeilor de pază! Cu cugetu-mpăcat
Voi şti să-ţi apăr bine şi faima şi întinsul tău olat!

175 Cei care vor să vină în ţara ta cu oşti
Se vor întoarce-acasă. Tu ai să mă cunoşti!
La dînşii vom pătrunde iar semeţia lor
În grijă înturna-va şi-n cumpăt greu de foc mistuitor."

176 Din Hessa se îndreaptă către saxon hotar;
Curîndă vreme lupta va-ncepe. Greu şi-amar,
Pîrjol şi jaf în cale vor semăna deplin!
Aud îndată craii şi semeţia li se schimbă-n chin.

177 Adînc pătrund în ţară şi prinşii se-nmulţesc.
Iar Siegfried se întreabă: — „Pe ei cine-i păzesc?"
Nicicînd saxonii-avut-au o luptă-atît de grea
Ca astăzi, cînd burgunzii la ei venit-au cu tocmeală rea.

178 Răspund: — „Pe cei mai tineri noi socotim c-ar fi
Cu cale să-i ia Dancwart: el bine-i va păzi;
Prea mare stricăciune n-a face Liudeger,
Cînd el în coada oştii va fi cu Ortwein, bravul cavaler".

179 — „Eu unul" — zice Siegfried — „ca cercetaş pornesc.
Voi călări în frunte, duşmanii să-ntîlnesc."
În grabă se-ntrarmează puternicul bărbat,
Să cerce pe potrivnic, aşa precum cuvîntul şi l-a dat.

180 Greimea oastei, Hagen o are-n seama sa;
Şi Gernot e cu dînsul, viteaz cum nu se-afla.
Porneşte Siegfried grabnic în ţară la duşman,
Din prima zi zdrobeşte lucioase coifuri prinţul năzdrăvan.

181 Zăreşte grosul oştii, cum se-nşira pe căi:
Puhoi veneau vrăjmaşii, mai mulţi decît ai săi,
Să tot fi fost vreo patruzeci mii; ba, ce vorbesc?
Erau mai mulţi; dar Siegfried nu-şi stăvili avîntul vitejesc.

182 Cînd, iată, că din oastea daneză-un cercetaș
În juru-i se rotește, să vadă pe vrăjmaș;
Pe Siegfried îl ochește; și-acesta l-a zărit.
Încep unul pe altul să se măsoare-n taină și grăbit.

183 Am să vi-l spun pe-acela ce-n frunte călărea
Și-n mînă scut de aur strălucitor ținea:
E Liudegast viteazul ce oastea își veghea;
În salturi mîndre Siegfried spre dînsul cu-ndrăzneală se-ndrepta.

184 Și Liudegast ochise pe Siegfried într-ales:
În pinteni harmăsarii și-i iau, strunindu-i des.
Țintesc cu strămurarea în scuturi ce lucesc,
Mărețul crai grea teamă strecoară-n al său cuget voinicesc.

185 Lovind ades în scuturi, caii cu-avînt strunesc
Și unul către altul în iureș năvălesc;
Se-ndreaptă-ndată iarăși cu salturi înapoi
Și spadele-și încearcă în luptă grea vitejii amîndoi.

186 Izbea de ístov Siegfried: viu valea răsuna
Și flacăra aprinsă din coifuri scăpăra;
Credeai că arde fierul în focuri de scîntei;
Căci Siegfried și danezul erau viteji: puțini erau ca ei!

187 Și Liudegast și Siegfried izbesc acum de zor
— Își pun puterea toată în scuturile lor —
Vreo treizeci stau de pîndă; dar, pîn-a nu veni
Într-ajutor, tot Siegfried pe-al lor viteaz stăpîn îl birui.

188 Trei răni adînci îi face prin zaua ce lucea
(Era de aur toată. Ce trainică era!),
Iar spada-i simcelată[1] din sîngele-i gustă...
Şi Liudegast de-obidă în inimă amar se-nvenină.

189 Să-i cruţe viaţa-i cere, că ţara i-o va da;
Îi spuse al său nume; mîhnit se arăta.
Ostaşii lui îndată la craiul lor sosesc:
Ei mărturie stat-au de felul lor de luptă vitejesc.

190 Voia să-l ia rob Siegfried cînd, iată, năvăli
Asupră-i mare gloată; dar braţu-i se roti
Să-şi ţină bine prinsul, în jurul său bătînd.
Mai multă risipire va face braţu-i ager în curînd.

191 În apărare, Balmung pe toţi treizeci zdrobi.
Pe unul doar îl cruţă. Acesta povesti
Cu de-amănuntul toate, precum s-au întîmplat;
De altfel coifu-i roşu grăia destul că spune-adevărat.

192 S-au întristat danezii cînd li s-a povestit
Că Liudegast în luptă e-nfrînt şi e robit.
Şi fratele său află: cumplit s-a mîniat;
S-a-nvolburat deodată şi din străfund de suflet a oftat.

193 Pe Liudegast, danezul, Siegfried îl dă în dar
Oştenilor lui Gunther, ce-ntîmpinare-i sar;
Primeşte Hagen prinsul; cînd bravii au aflat
Că-i Liudegast, el însuşi, nu peste fire l-au fost căinat!

194 Primesc acum poruncă să lege steagul iar[1].
— „Ehei!“ — rostește Siegfried — „aicea, pe hotar,
Pîn' la apus de soare e vreme de lucrat!“
(Mulți ochi de fată-n Saxa în taină cu amar au lăcrimat.)

195 — „Voi, bravi ostași de seamă, o vorbă ascultați:
În oastea cea dușmană acum năvală dați!
Să cadă multe coifuri zdrobite la pămînt!
Să simtă mîna noastră! Să facem de aceea legămînt!“

196 La cai se-avîntă Gernot și bravii lui ostași;
Iar Volker, cîntărețul, stindardul spre vrăjmași
Îl flutură și sare în fruntea polcului.
Voinicii toți de luptă înfierbîntați sînt la ivirea lui.

197 O mie doar e oastea de hotărîți flăcăi
(Și zece ai lui Siegfried). Pe bătucite căi
Stîrnitu-s-a tot colbul. Acum pe cîmp pornesc...
În soare, hăt departe, se văd cum mîndre scuturi strălucesc.

198 Saxonii vin și dînșii — era de așteptat! —
Cu oastea lor cea mare de i-au întîmpinat;
Purtau tăioase spade și otărîți erau.
Moșia și cetatea să-și apere toți hotărîți porneau.

199 Hatmanii cu asprime oștirea cîrmuiesc —
Sosește-acum și Siegfried cu polcu-i vitejesc,
Pe care-l adusese din Țările-de-Jos.
În vălmășagul luptei mîni sîngerate se izbeau vîrtos.

200 Iar Sindold, Hunold, Gernot în luptă se-avîntau.
În jurul lor vitejii doar moarte-mprăștiau
Mai multă decît dînșii vreodată-ar fi visat.
(Femei și fete mîndre de-atuncea cu amar-au lăcrimat!)

201 Vitejii Volker, Hagen și Ortwein brav luptau;
Luciri de coifuri mîndre cu brațul lor stingeau;
Se avîntau în luptă ca leii-paralei.
Nici Dancwart nu se lasă, ci mari minuni fac azi șoimanii mei.

202 Dar nici danezii-n luptă degeaba nu ședeau,
Făr' cît izbeau în scuturi ce aprig răbufneau,
Și fișîiau din spade! Atîte-au sfărîmat!
Saxonii se-ndîrjiră, dar cu pieire multă s-au luptat.

203 Unde dădeau burgunzii năvală, despicau,
Cu spade simcelate, răni care sîngerau;
Curgea șiroaie sînge pe luciile șei.
(Căci pentru faimă-n lume mai mult decît oricînd luptat-au ei.)

204 În zăngănit și-n clinchet de arme-acum intrau
Cetașii din Olanda; pe Siegfried îl urmau,
Acolo unde lupta de sîrg se-nvălmășea:
Toți cavaleri de seamă! Armura lor departe strălucea.

205 Poți ține rînd cu dînșii? Amarnic mai luptau!
Rîu roș de sînge-n urmă-i: șuvoaie mari curgeau
Din coifurile lucii ce Siegfried despica.
La Liudeger pătrunse. El cu a lui suită-n urmă sta.

206 A secerat oştirea de trei ori pînă cînd
Ajuns-a drept la capăt; dar Hagen vine-n rînd.
I-ajută să-mplinească de îstov vrerea sa...
Mulţi cavaleri de seamă au doborît în lupta-aceasta grea!

207 Cînd Liudeger, voinicul, pe Siegfried îl zări
Aşa semeţ în luptă, de mînios păli
Văzînd şi spada Balmung cu care-amar tăia.
Hei! Cîtă grea mînie în sufletul său aprig clocotea!

208 Se iscă-nvălmăşeală şi mare zăngănit,
Cînd oştile-n ciocnire amarnic s-au izbit.
Cei doi viteji şi-ncearcă puterile pe rînd.
În cumpăn greu sta gloata; atîta ură n-am văzut nicicînd!

209 Lui Liudeger din Saxa ostaşii i-au vestit
Că fratele-i căzut-a robit. Mult s-a mîhnit!
Că Siegfried prins îl luase, întîi el n-a aflat[1].
Îl vinuia pe Gernot, pîn-a ştiut cum fu cu-adevărat.

210 Cînd Liudeger cel trupeş pe Siegfried îl izbi,
Sub şa i-abate roibul, ce jos se poticni;
Dar iarăşi se înalţă căluţul sprinteior;
Se-ntunecă de ciudă şi Siegfried cel prea-iute de picior.

211 Dar Hagen, ca şi Gernot, în sprijin grabnic vin
Şi Volker, ba şi Dancwart. De morţi e cîmpul plin.
Sindold şi Hunold, Ortwein prăpăd au risipit.
În luptă grea cu moarte pe mulţi cu braţ voinic i-au părtăşit.

212 Nedezlipiți alături au stat vitejii mei.
În coifurile lucii săgeți stîrnesc scîntei;
Lungi strămurări în scuturi cu durăt greu străbat!
La cîte-un scut mînerul s-a înroșit, în iarbă aruncat.

213 În vălmășagul mare, cum cade un erou
De sus din șa! Iar Siegfried și Liudeger din nou
Ridică lucii spade și iarăși se ciocnesc.
Baltage zboară-n aer și strămurări se-avîntă și sclipesc.

214 Izbește Siegfried; scutul lui Liudeger zburră:
Izbind acum, viteazul din Xanten cîștigă.
Îl birui pe rege; saxoni cad mulți și mor...
Ehei, ce mîndre zale viteazul Dancwart sfărîmă de zor!

215 Dar Liudeger, învinsul, deodată a văzut
O pajură crăiască la Siegfried pe-al său scut;
Pe cine are-n față îndat-a oblicit
Și către-ai săi tovarăși cu mare glas acestea a grăit:

216 — „Să faceți grabnic pace, vitejii mei ostași!
L-am oblicit pe Siegfried în bravul meu vrăjmaș.
Chiar Siegmund îi e tată, din Țările-de-Jos.
Satana mi-l trimise pe-acest erou puternic, curajos!"

217 Poruncă dă să-nchine stindardele drept semn
Că mîntuită-i lupta și că-i spre pace-ndemn.
Se-ncheie iute pacea; dar el ostatec fu
În a lui Gunther țară. Și numai Siegfried fapta o făcu.

218 Se chibzuiră-ndată şi lupta au curmat.
Bortite coifuri lucii şi scuturi au scăpat
Din mîinile trudite. Pe toate le-a mînjit
Cu roşu, proaspăt sînge, viteazul braţ mereu nebiruit.

219 Iau prinşi cîţi vor burgunzii: în mîna lor au stat!
Dar Hagen şi cu Gernot porunci de sîrg au dat
Pe cei răniţi să-i poarte pe tărgi. Au dus robiţi
Cinci sute şi mai bine de bravi ostaşi în lupte oţeliţi.

220 Cei fără de izbîndă, danezii, o pornesc
În risipire iute; saxonii se căiesc
Că n-au luptat mai bine, să fie lăudaţi.
Cei vii jelesc pe-aceia ce sînt acum în groapă astrucaţi.

221 Pun iarăşi să încarce samarele spre Rhin
Cu arme şi cu straie. Au izbîndit din plin.
Viteazul crai din Xanten cu-ai lui mult s-au trudit!
Chiar oamenii lui Gunther mărturisesc că el a biruit.

222 Spre Worms sloboade Gernot soli sprinteni, iscusiţi,
Pe toţi să mi-i vestească, cum fost-au biruiţi
Duşmanii lor cei aprigi de ármiile sale.
El, Gernot, s-a purtat după cerinţa datinei regale.

223 Porniră iute solii şi vestea le-au adus;
Se bucurară craii şi jalea le-a apus
Prin vestea minunată. Toţi luminaţi erau.
Femeile grăbite cu întrebarea nu mai conteneau:

224 — „Cum izbîndit-au, oare? Și ce mai au de spus?"
Kriemhilda poruncește un sol să vină sus
În taina cea mai mare. (Pe față nu putea.)
Plecase doar la luptă acel pe care-atîta îl iubea!

225 Cînd solu-n *kemenată*[1] tiptil a fost intrat,
Kriemhilda, bucuroasă, îndată l-a-ntrebat:
— „Să-mi spui plăcuta veste și aur îți voi da!
Să-nșiri pe șart cum este, și toată viața bine te-oi vedea.

226 Cum Gernot, al meu frate, din luptă a ieșit?
Dar ceilalți prieteni? Nici unul n-a pierit?
Au, toți luptat-au bine? Mărunt să-mi povestești!"
Grăiește solul mîndru: — „La noi mișel nici unul nu găsești.

227 Și, totuși, unde-n luptă vîltoarea grea era,
Să mă iertați, domniță, acolo se vîra,
În fruntea tuturora, străinul ce-a sosit
La curtea noastră-aicea. Cu spada lui minuni a săvîrșit!

228 Tot ce-au făcut în luptă ai craiului voinici:
Și Hagen, chiar și Dancwart, deși nu-s fapte mici,
Nu pot să stea alături — sînt slabe, cum vă spui —
Cu a lui Siegfried faptă, cu minunată vitejia lui!

229 Nu zic: și ei luptară; pe mulți i-au doborît;
Dar nu mă simt în stare să-nșir cîte-a făcut
Mărețul, bravul Siegfried, în luptă cît a stat.
Multe femei frumoase s-au văduvit prin brațul său bărbat!

230 Prin el la multe fete iubiții le-au pierit.
Cu spada Balmung tare în coifuri a izbit,
Că sîngele îndată din răni adînci țîșnea.
E cavaler de seamă: virtute-avea în tot ce începea!

231 Ce-a săvîrșit și Ortwein din Metz e minunat!
În spadă, pe acela pe care l-a luat,
Rănit a fost; iar morții rămas-au cîmpului...
Al vostru frate Gernot a-mprăștiat pieire-n jurul lui,

232 Viteaz a fost și vajnic, amarnic s-a luptat!
Să nu-i vestesc virtutea, socot c-ar fi păcat.
Burgunzii noștri astfel de bine s-au oștit,
Că n-au pățit rușine; ci faima-n toată lumea s-a lățit.

233 În luptă șei mulțime pe cai au fost golit;
De spadele lor lucii cîmpia a sticlit.
S-au bulucit în luptă vitejii de la Rhin,
Și s-au căit vrăjmașii c-au născocit pricină din senin.

234 Acum, să mai poftească! Și Hagen cu ai lui
Făcut-au păgubire, cum nu pot să vă spui.
Pe cîmp buluc dușmanii cu brațu-i a culcat...
Multe-ar mai fi, domniță, despre burgunzi de spus, cum au luptat...

235 Și Sindold, ca și Hunold și Rumold cel viteaz
S-au osebit în luptă făcînd destul necaz
Lui Liudeger, saxonul, încît s-a fost căit,
Că n-a lăsat în pace pe frații tăi, ci-n luptă i-a stîrnit.

236 Dar cea mai bună luptă din cîte s-au aflat
— Din capăt pîn' la urmă — tot Siegfried a purtat:
Semeț, cavalerește, destoinic s-a oștit!
Spre a lui Gunther țară pe mulți ostateci dînsul i-a pornit!

237 Cu marea lui putere pe toți i-a cucerit,
Iar Liudegast prin dînsul nespus a păgubit;
Și Liudeger de-asemeni, saxonul mîndrul crai.
Ascultă mai departe, domnița mea, răbdare, dacă ai!

238 Pe-acești doi crai, domniță, doar Siegfried i-a robit.
La noi așa ostateci nicicînd s-au pomenit!
Că cei trimiși de dînsul și vin la Rhin acu'..."
Ascultă mult Kriemhilda: această veste tare îi plăcu.

239 — „Cinci sute și mai bine sînt teferi, sănătoși,
Iar cei răniți de moarte optzeci. Boite roș
Sînt tărgile de sînge. Să știi, domnița mea:
Pe cei mai mulți doar Siegfried i-a fost răpus cu însăși mîna sa!

240 Cei care-n semeție la Rhin ne-au înfruntat,
Ostateci azi în țara lui Gunther au intrat.
Primiți sînt cu alaiuri pe unde au venit."
(Obrazu-i dalb la vestea-aceasta bună viu s-a rumenit.

241 Bujorii de pe față ce bine-i mai ședeau!
De marea bucurie că toți ai ei trăiau;
Dar mai ales că Siegfried cel tînăr și frumos
Din lupta grea ieșise cu bine și atît bogat folos.)

242 Grăiește drăgălașa: — „Nespus m-ai bucurat,
De-aceea, drept răsplată, primește strai bogat!
Și zece mărci[1] de aur, să-ți dea voi porunci!"
(Să tot aduci vești bune crăieselor, că bine ți-a mai fi!)

243 Și îi dădu răsplată: roș aur și costum.
Sar fete la ferestre și lung privesc spre drum,
Cum vin călări vitejii, toți veseli și voioși;
Se-ntorc burgunzii mîndri în țara lor. Sînt tare bucuroși!

244 Întîi sosesc cei teferi; vin ápoi cei răniți:
Nerăbdători să-și vadă prietenii iubiți.
Al țării rege, Gunther, i-ntîmpină voios:
Tristețea înturnat-a în slobod gînd și-n zîmbet bucuros.

245 Pe-ai săi blînd îi primește; pe oaspeți tot la fel:
— Unui puternic rege se cade-a fi ca el! —
Să mulțumească celor ce-acum se întorceau,
Că s-au luptat prea-bine și faimă nu puțină aduceau.

246 Dorește Gunther veste despre ai săi voinici:
Cine-a căzut în luptă din cei ce nu-s aici.
Șaizeci de oameni numai: atîția au pierit.
Ce-avea să facă Gunther? Durerea-n suflet și-a înăbușit.

247 Cei teferi multe scuturi zdrobite au adus
Și coifuri greu stropșite lui Gunther jos i-au pus.
Se pedestrește oastea în fața marii săli;
Vii trîmbițări răsună: primesc, pe cei ce vin, cu dulci cîntări.

248 Ostaşii găzduire aflară în oraş.
(Vrea craiul ca oştirea să aibă bun sălaş.)
Pe cei răniţi poruncă, să-i îngrijească, dă.
Şi către dúşmani Gunther blîndeţe şi-ndurare arătă.

249 Lui Liudegast îi spune: — „Acum: bine-ai venit!
Din vina ta, ştii bine, ce mult am păgubit!
Desdăunare-avea-voi, noroc de voi avea.
Prietenii trăiască-mi! Mi-au ajutat în cumpăna cea grea!"

250 — „Să mulţumeşti, vezi-bine!" — răspunde-acuma blînd
Şi Liudeger viteazul — „că n-a văzut nicicînd
Vreun crai aşa ostateci! Vom da averi cît ceri
Să ne aveţi în milă! În faţa ta ai nobili cavaleri!"

251 Grăieşte Gunther: — „Slobozi vă las pe amîndoi;
Vă cer numai atîta: să staţi aici, la noi;
Avea-voi chezăşie că nu plecaţi? Vă cer
Cuvîntul vostru!" — 'ntinde, la vorba asta, mîna Liudeger.

252 Le dă otac[1] de gazdă şi bine-i îngriji.
Orice rănit avut-a bun pat a odihni.
Cei teferi căpătară mult mied[2] şi dulce vin,
Ehei, ce veselie! şi ce voioşi la sănătăţi închin!

253 Pun zdrumicate scuturi îndată la păstrat.
Şi şei însîngerate mulţime sînt. S-a dat
Poruncă să le-ascundă, că plîng cele femei.
Mulţi cavaleri trudiţi sînt de drumul lung şi-al luptei greu temei.

254 Crăiește îi cinstește pe oaspeți bunul crai.
De casnici și de oaspeți e plin al țării plai.
Poruncă dă răniții să fie căutați
(A căror semeție s-a-mpuținat destul). Ei sînt cruțați.

255 Toți vracii ce știință doftoricească-aveau,
Mult aur, iar argintul fără cîntar primeau,
Să vindece voinicii în lupta grea răniți;
Iar Gunther daruri multe dă celor ce cu Siegfried sînt veniți.

256 Cei ce tînjeau spre casă să plece-ar fi dorit;
Să mai rămîie-i roagă, cum prietenul iubit
Cuvine-se să facă. Divanul adunat
A chibzuit răsplata ostașilor ce mult au meritat.

257 Grăiește craiul Gernot: — „Acas'! să-i slobozim
Și-n săptămîna-a șasea aicea să-i poftim,
Să vină la petreceri ce vom orîndui:
S-or vindeca răniții și vor veni și ei a veseli".

258 Și Siegfried cavalerul acas' ar fi plecat;
Dar Gunther, cînd aflat-a, de sîrg l-a fost rugat
La el să mai rămînă și zău, n-ar fi rămas;
De n-ar fi fost fecioara, de mult eroul s-ar fi dus acas'!

259 Find prea bogat, răsplată nu ar putea primi,
Deși a meritat-o. Și craiul a-l iubi
Începe-acum, căci oastea doar mărturie-a stat,
Ce minunate fapte a săvîrșit și ce brav s-a purtat.

260 Doar de hatîrul fetei gîndește a mai sta.
Au, va vedea-o, oare? Curînd se va-ntîmpla?
I se plinește voia: pe fată-o va vedea,
Și, dezmierdat în suflet, spre a lui Siegmund țară va pleca.

261 Se poruncesc întreceri, petreceri, necurmat;
Iar tinerii îndată porunca au urmat;
Mai rînduiește Gunther pe țărmuri a dura
Frumoase jilțuri celor ce-n țara lui ca oaspeți vor intra.

262 Cam tot în astă vreme Kriemhilda iscodi,
Că fratele ei Gunther voiește-a pregăti
Petreceri minunate la cei care-au venit.
Să fi văzut atuncea frumoasele ce multe-au pregătit!

263/264 Se chibzuiau: ce straie să poarte-n sărbători?
Regina Ute află și ea prin slujitori,
Ce oaspeți mari veni-vor; din lăzi a poruncit
Să scoată straie mîndre pentru-mbrăcat și pentru dăruit.

RAPSODIA A V-A

Cum o vede Siegfried întîia oară pe Kriemhilda

265 Vezi zilnic cum se-ndreaptă călare către Rhin
Toți cei ce-abia așteaptă petreceri care vin,
Și care de al gazdei hatîr la Worms sosesc;
(Frumoase straie, doamne, și mîndri cai în dar aici primesc!)

266 Erau gătite jilțuri la toți care-au sosit:
Cei mai de seamă oaspeți (așa am auzit)
Se-nfățișară treizeci și doi de prinți vestiți.
Femeile în straie se-ntrec ca pentru oaspeți străluciți.

267 Trebăluia într-una mezinul Giselher;
Pe oaspeți și prieteni — cum pravilele cer —
Cu Gernot împreună și cu ai lor voinici,
Cu dragoste-i primește și le urează: — „Bun-venit aici!"

268 Împodobite scuturi, de aur roșu șei,
Și straie noi și scumpe aduc la Rhin cu ei,
La marea sărbătoare, măreții, mîndri crai.
Chiar cei bolnavi se-ndreaptă; pe fețe-nviorare le citeai.

269 Cei ce zăceau pe paturi și suferințe-aveau
Se lepădau de jale; la moarte nici gîndeau.
Toți au uitat să plîngă pe cei betegi ce zac:
Se bucurau la vestea că pregătiri pentru ospăț se fac,

270 Și chibzuiau: ce bine de-acuma vor trăi,
Petreceri belșugate și vesele vor fi:
Toți se gîndeau la satul plăcut ce vor avea:
Nu mică bucurie în a lui Gunther țară lăstărea!

271 Și iată, de Rusalii se văd străini venind,
În straie strălucite, ospățul preamărind;
Cinci mii, ba și mai bine, erau cu curtea lor.
Începe pretutindeni să fremete-al petrecerii fior.

272 În taină-și spune Gunther (de mult a fost ghicit),
Că Siegfried cavalerul de ístov a-ndrăgit
Pe soru-sa Kriemhilda, fără s-o fi văzut.
Frumoasă ca Kriemhilda mai rar fecioară să se fi născut!

273 Grăiește către Gunther viteazul Ortwein, blînd:
— „De vrei să fie-ospățul precum îți este-n gînd,
Atunci să lași pe oaspeți copilele-a vedea,
Căci sînt atît de mîndre și-n mare prețuire-n țara ta!

274 Ce altă desfătare mai mare socotești,
Pentru bărbați că este, ca ochii femeiești?
Îngăduie Kriemhildei să vină la serbări!"
(Fu cu priință sfatul și mulți avură-n inimă fiori.)

275 — „Ți-ascult cu drag povața!" măritul crai grăi.
(La toți de față-n taină zburdarea încolți.)
Pe Ute-apoi o roagă și pe copila ei
La curte să poftească cu-alaiu-ntreg de fete și femei.

276 Împodobite straie din scrinuri răscolesc;
Brățări, inele scumpe la oaspeți pregătesc.
Fetițelor, zău, astăzi le vine a zburda:
Cu multă-ndemînare chitesc prea-minunat a se-mbrăca.

277 Această zi cei tineri de mult o așteptau;
Femeilor să placă toți mult mi se trudeau.
Chiar și pe-o-mpărăție plăcerea n-ar schimba!
Aveau prilej să vadă ochi dulci ce altfel nu s-ar arăta.

278 Mai poruncește craiul, o sută de feciori
Cu sora lui să meargă, să-i fie-nsoțitori
Ei cît și casei sale. În mînă spade-aveau.
(Aceștia toți alaiul la curtea de la Worms alcătuiau.)

279 Bătrîna Ute vine cu-o sută de femei
Frumoase și gătite. (Mergeau în urma ei.)
De-asemeni o mulțime de fete o-nsoțeau
Pe fiica ei Kriemhilda. Și ele mîndre straie îmbrăcau!

280 Din *kemenate* iată, că toate au ieșit!
Buluc se-ndeasă-acuma voinicii. Au venit
Cu gîndul că-i prilejul sosit (cum nu-i oricînd)
Făptura dulce-a fetei s-o poată cerceta măcar trecînd!

281 Priviți-o, drăgălașa! Cum zorile apar
Din norii grei și negri, așa-i și-al fetei har!
Cel ce-o purta în suflet adînc a tresărit,
Cînd a văzut-o-n față, atît de minunată la privit!

282 De pietre nestemate veșmîntu-i licărea;
Guriță-ndulcitoare un trandafir era.
Prea-răsfățate gusturi, spun drept, dac-ai avea,
Nu te-ar opri a spune: „În toată lumea alta nu-i ca ea!"

283 Cum luna printre stele cu strălucire stă,
Cînd dintre nori lumină dezmierdătoare dă,
Așa trecea fecioara, acolo-ntre femei:
Îi cred, îi cred pe tineri, că-i săgeta în suflet chipul ei!

284 Curteni în straie mîndre cărarea-i deschideau.
Toți cavalerii tineri atîta așteptau:
Se-nvălmășesc s-o vadă, o clipă doar, pe drum.
Ce dureros și dulce în inima lui Siegfried e acum!

285 Se chibzuiește-n sine: „Cum am putut gîndi,
În vis deșert vreodată, că dat mi-i a iubi
Făptură-atît de mîndră? Dar, dacă nu-i a mea,
Mi-i moartea ușurare..." Cînd pal, cînd rumen chipu-i se făcea.

286 Părea așa de gingaș viteazul la privit,
Ca zugrăvit de-un meșter pe-un pergament vestit
Cu iscusită mînă! Vezi bine, toți spuneau,
Că mai frumos ca dînsul bărbat în toată lumea nu aflau.

287 Se nevoiesc curtenii să facă-n gloată drum:
Toți cavalerii-ascultă. Kriemhilda trece-acum.
Îi bucură în taină frumoasele femei,
Ce trec încet, sfioase. Avut-au ce privi voinicii mei!

288 Grăiește craiul Gernot: — „Chitesc, cum c-a sosit,
Iubite frate Gunther, sorocul nimerit,
Să-l răsplătești pe-acela ce vajnic s-a luptat
Să-ți ducă-n lume faima! Socot că sfatul este de urmat.

289 Să-nfățișăm pe Siegfried Kriemhildei chiar acum!
Ca dînsa să-l salute[1], se cade oarecum
Gurița-i neatinsă, sărutul[2] să i-l dea;
Pe minunatul oaspe de bun prieten astfel vom avea."

290 Trimit acum la Siegfried și-ndată îl găsesc
Și către dînsul astfel cu glasul blînd grăiesc:
— „Îngăduiește craiul la curte să pornești
Să te salute Kriemhild. E mare cinstirea ce primești!"

291 Se bucură viteazul nespus în sinea lui;
Curata bucurie spunea voinicului,
Că va vedea pe fată! Doar asta a dorit.
Cu multă gingășie pe Siegfried dînsa bine l-a primit!

292 Cînd l-a văzut, domnița la față s-a schimbat,
Și-a-mbujorat obrajii. Apoi l-a salutat:
— „Fii, cavalere Siegfried, la noi binevenit!"
Primirea drăgăstoasă în inimă căldură-a răscolit.

293 El s-a-nchinat îndată; ea mîna i-a luat.
Ce bucuros voinicul lîngă domniță-a stat!
Se-apropie de dînsa și ochi în ochi privesc
Și prințul și domnița. În dulce taină ochii lor vorbesc.

294 Mînuța ei cea dalbă cumva de-a alintat
În dulce drăgostire, zău, asta n-am aflat!
Nu-mi vine însă-a crede că nu s-a întîmplat:
Ea n-a putut ascunde, căci dragostea prin ochi i s-a trădat!

295 În mai, cînd crugul vremii spre vară înclina,
Voinicul dulci icoane în sufletu-i purta;
Mai multă bucurie nicicînd n-a fost simțit,
Decît lîngă fecioara pe care și-a ales-o fericit.

296 Gîndea cîte un tînăr: „Hei, dac-ar fi a mea,
Să stau, cum șade Siegfried acuma lîngă ea,
Zău, că n-aș face nazuri; nici că m-aș supăra!"
Dar cum se poartă Siegfried, mai rar vreun crai să știe-a se purta.

297/298 Din patru părți a' lumii străini la Worms soseau;
Din toată curtea numai pe dînșii îi ocheau.
Ea capătă-nvoire sărutul să i-l dea.
Mai mare fericire decît aceasta, spuneți, se putea?

299 Se-aud strigări: — „Kriemhildei îndată să-i lăsați
Deschisă calea!" Trece-nsoțită de-ai ei frați,
Spre marea catedrală, toți cuvioși mergînd.
Îndată se desparte de dînsa Siegfried, locu-și căutînd[1].

300 În catedrală intră: femei o însoțesc;
Așa de feciorelnic frumoșii ochi privesc
Încît dorinți în inimi, abia-ncoltite, pier;
Privește către dînsa cu ochi plini de-adorare-un cavaler.

301 Abia așteaptă Siegfried cîntarea-a se găti;
Norocul îi surîde — el poate mulțumi,
Că-l îndrăgea aceea pe care o iubea:
Că drag și ei îi este, voinicul nostru bine-nțelegea.

302 Bărbații ies; Kriemhilda în urma lor venea.
Poftit e craiul Siegfried să vină lîngă ea.
Îi mulțumește-acuma fecioara-n dulce grai,
Că s-a bătut năstrușnic, mai mult decît toți luptătorii crai.

303 — „Să-ți răsplătească Domnul!" — copila îi grăi —
„Că astfel ți-e purtarea, iubire-a dobîndi
Vitejilor ce-n suflet credință ți-au jurat!"
Cu săgetări în ochii-i la dînsa craiul Siegfried s-a uitat.

304 — „Îi voi sluji, domniță, cît veac Domnu-mi va da!
Și capul spre odihnă, jur, nu mi-l voi culca,
Pînă ce-a lor dorință nu voi îndeplini.
Și astea, da, Kriemhilda, le fac, pe tine vrînd a te sluji!"

305 Douăsprezece zile — în fiecare zi —
Kriemhilda are voie pe Siegfried a-l primi
La ea. De față prieteni cu ei la curte-au stat:
(Acestea din iubire pentru viteazul Siegfried s-a-ntîmplat).

306 Petreceri, veselie și zăngănit voios.
În curtea cea întinsă tot hăulea vîrtos:
Afară și-năuntru curtenii petreceau,
Iar Hagen și cu Ortwein minuni adevărate săvîrșeau.

307 Oricare-ar fi fost jocul, ei gata se-arătau;
Cu toată osîrdia vitejii se luptau,
De-aceea toți străinii îi lăudau nespus.
(Viteji ca ai lui Gunther în altă țară — să mă credeți! — nu-s.)

308 Cei ce-au zăcut atîta veneau și ei la joc,
Voiau să mai serbeze cu ceilalți la un loc,
Să mînuiască scutul, s-azvîrle darde-n vînt.
Sînt mulți cei care luptă: trăiau destui voinici pe-acest pămînt!

309 Măreț era ospățul (cum Gunther l-a dorit).
Ca toți din plin să aibă mîncări, a poruncit,
Să nu fie sminteală, nici pricină-a bîrfi;
Mereu era-ntre oaspeți, orice plăcere a le împlini.

310 Grăiește: — „Buni prieteni, nainte de-a pleca,
Primiți-mi darul! Astfel este plăcerea mea!
Vă mulțumesc prin asta. Să nu mă rușinați,
Ci să-mi primiți cinstirea, s-aveți o amintire, cînd plecați!"

311 Acei din Danemarca slobód atunci cuvînt:
— „Noi cerem, înainte de toate, legămînt
Că ne veți face pace. Nevoie mare-avem.
Mulți dintre noi pierit-au. Să încheiem, deci, pace. Asta vrem!"

312 Se vindecase rana lui Liudegast de tot.
Saxonul se făcuse iar sănătos. Socot,
Mulți morți acas' la dînșii, acolo, au lăsat.
La Siegfried merge Gunther și astfél, prietenește, l-a-ntrebat:

313 — „Dă-mi sfatul cu priință căci nu știu ce să fac!
Protivnicii vor mîine să plece. Să-i împac
Îmi cer, să jurui pace, eu și cu toți ai mei.
Răspunde-mi, scumpe Siegfried, ce sfat îmi dai? Ce crezi să fac cu ei?

314 Vor craii să-mi aducă (acuma țin să-ți spun)
Cît pot cinci sute iepe să poarte-ncoa' pe drum,
Doar aur roș îmi dau ei, de-i slobozesc acas'."
Grăiește Siegfried: — „Gunther, să săvîrșești aceasta nu te las!

315 Ci slobozi dă-le voie îndată a pleca.
Un lucru doar le cere: cuvîntul lor a-ți da,
Că nu mai vin vreodată cu tine-a se oști!
Drept chezășie pune-i să-ți strîngă mîna, dacă vor primi!"

316 — „Nu-i sfatul rău!" — răspunde. Apoi s-au despărțit.
La craii prinși îndată voios a fost venit,
Spunînd că nu rîvnește la aurul străin.
Acasă îi așteaptă cei istoviți de luptă și de chin.

317 Aduce scuturi pline de aur lucitor[1];
Necîntărit împarte la toți ortacii lor.
Cinci sute mărci[2] aduce — ba, poate, și mai mult
(Pe Gunther îl îndeamnă viteazul Gernot cel cu tare scut).

318 Acasă vor să plece și bun-rămas își iau;
Kriemhilda și cu Ute în sală-i așteptau;
Se-nclină spre-a lor față și ápoi toți pornesc.
Rar oaspeți să se ducă mai dăruiți dintr-un lăcaș crăiesc!

319 Pustii par astăzi toate după plecarea lor;
Doar curtea cea crăiască și cu-al ei domnitor
Rămas-au în castelul tăcut și liniștit.
Toți, zilnic, la Kriemhilda se duc să-i vadă chipul mulțumit.

320 Și Siegfried vrea să plece și bun-rămas cerea,
Nemaisperînd să aibă ce inima-i dorea;
Și craiul îl aude că vrea să plece-acas',
Iar Giselher mezinul l-înduplecă și iată-l, a rămas!

321 — „De ce ți-i a plecare? Au, încotro te duci?
Rămîi aici la prieteni că, zău, mai bine-o duci!
La Gunther, craiul darnic, și la ai săi ostași!...
Apoi obraze dalbe nu simți cum te privesc de drăgălaș?"

322 Vorbește-atunci voinicul: — „Hai, caii deshămați!
Voiam să plec acasă; dar voi mă fermecați.
Un dor nespus spre țară puternic mă trăgea;
Dar Gieselher cel tînăr m-a-nduplecat aici a rămînea."

323 De dragul lui rămase viteazu-ntr-un noroc;
De altfel cred, desigur, că nici într-un alt loc
Nu i-ar fi fost mai bine: aici mereu vedea
Pe gingașa domniță... Și ea ca trandafirul înflorea.

324 Mai mult de dragul fetei viteazul zăbovi.
Cîte-un ospăț cu jocuri șederea-nveseli;
Dar îl cerca iubirea și greu îl săgeta;
(Odată, prin aceasta, și trup și viață jalnic va lăsa...).

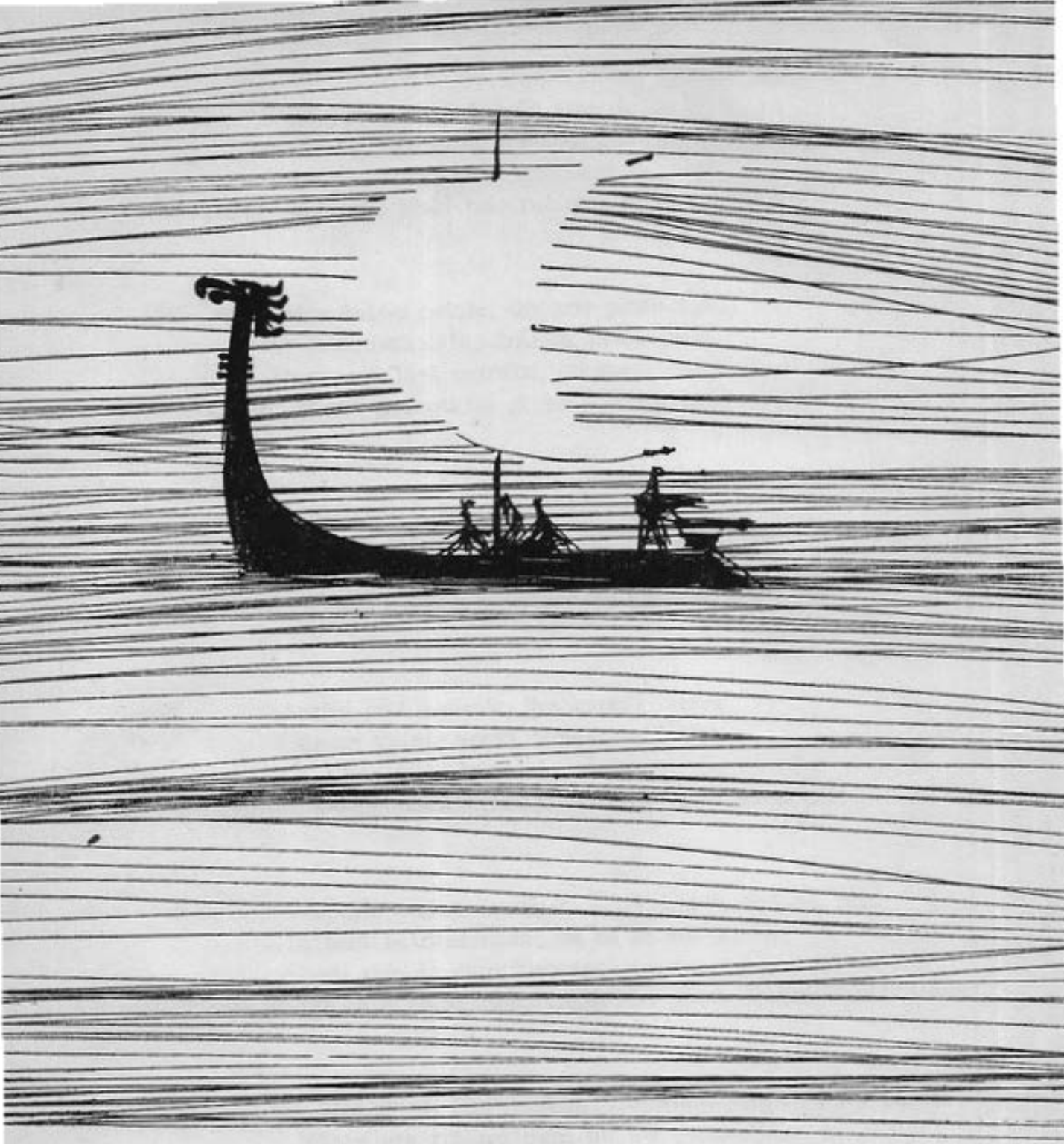

RAPSODIA A VI-A

Cum călători Gunther spre Islanda, la Brunhilda[1]

325 Pătrunde veste nouă în țara de la Rhin;
Anume că lui Gunther zburdări în gînd îi vin:
Dorește o fecioară frumoasă a peți,
De-aceea foarte vesel măritul crai începe-acum a fi.

326 Trăia într-o cetate, departe peste mări,
O minunată fată, crăiasă peste țări;
Frumoasă fără seamăn, cu mari puteri în ea;
Cu mulți viteji luptat-a și i-a înfrînt, căci soț nu-i trebuia.

327 Departe strămurarea o arunca, apoi
Hăt, cît zărești cu ochii azvîrle un pietroi
Și sare după dînsul; iar cine vrea s-o ia
De soață, ea îi cere s-o-nfrîngă în această luptă grea.

328 Acelui ce-i bicisnic, jos capu-i reteza:
Cîte-un voinic acolo oscioarele-și lăsa...
La Rhin se-aude vestea și-un mîndru cavaler
Dorește s-o pețească. (Ostași curînd aici în luptă pier.)

329 Vorbește craiul Gunther: — „Vreau hotărît să plec
În țară la Brunhilda, cu ea să mă întrec,
Să-mi pun în cumpăn capul pentru iubirea ei;
De nu-mi va fi soție, deh, vreau să-l pierd de dragu-unei femei!"

330 — „Ba să nu faci aceasta!" — blînd Siegfried i-a vorbit —
„Năravare crăiasa cum nu s-a pomenit:
Cine-o pețește, Gunther, să fie ca un leu;
De-aceea, prea-mărite, să mergi la dînsa nu e sfatul meu!"

331 — „Te sfătuiesc" — viteazul din Tronje[1] a grăit —
„Pe Siegfried ia-l cu tine; povara de-mpărțit
Va fi mult mai ușoară. Acesta-i al meu sfat:
De vreme ce-o cunoaște, precum se vede, ia-l neapărat!"

332 Întreabă Gunther: — „Siegfried, să mă ajuți nu poți
Să-mi cuceresc mireasa? Îți dau orice socoți.
Și, de-mi cîștig de soață fecioara ce-o cunoști,
Și cinstea și viața de dragul tău în joc ne punem toți."

333 Răspunde bravul Siegfried, el lui Siegmund fecior:
— „De-mi dai pe sora-ți dragă, cu ea să mă însor,
Cu gingașa domniță, frumoasă ca-n povești,
Răsplată nu vreau alta și te ajut, căci frate bun îmi ești!"

334 — „Ți-o dau!" — răspunde Gunther. „Întinde mîna-aici!
Și, dacă pe Brunhilda la noi în țară-aduci,
Pe sora mea, Kriemhilda, o iei, cum ți-am jurat:
Să fii cu ea ferice și-n pace să trăiești îndelungat!"

335 Jurară împreună vitejii cei vestiți;
Dar cumpăn mare-avură (vă rog să auziți!)
Pîn-au adus pe fată la Rhin, în țara lor.
Ispravă grea fu asta și griji avu al țării tocmitor.

336 Și gluga fermecată Siegfried cu sine-a luat
(Pe care greu în luptă odată-a cîștigat
De la piticul zdravăn, ce Albrich[2] se numea).
Se pregătesc vitejii de cale lungă și de trudă grea.

337 Precum v-am spus, ia gluga cu sine bravul crai
(Cu ea nemăsurată putere-n luptă ai:
Cît doisprezece oameni tărie-acum avea;
Cu vicleşug, căci altfel pe dînsa nici un om n-o biruia).

338 În minunata glugă oricine se-ascundea,
În voia cea mai plină acolo meşterea;
Să-l vezi, e peste poate, oricîtă trudă pui.
(Va birui dar Siegfried; ci i s-a tras de-aici chiar moartea lui.)

339 — „Grăieşte-mi, brave Siegfried, nainte de-a pleca,
Cum vom putea obrazul curat a ni-l păstra?
Să nu trimitem oaste? ce zici? în ţara ei?
Trei mii oricînd sînt gata, buni cavaleri! Te poţi încrede-n ei!"

340 — „Oricîţi vor fi aceia, pe care îi trimiţi" —
Grăieşte Siegfried — „Gunther, toţi fi-vor mistuiţi.
Grozavă e crăiasa, amarnică de tot.
De aceea-ascultă sfatu-mi! Vreau să ţi-l spun, căci altfel, zău, nu pot!

341 Să mergem cu-ndrăzneală pe vale-n jos, pe Rhin!
Să-i număr pe aceia, care-n Islanda vin?
Doar patru sînt eroii. Pe mare ne-ndreptăm!
Vom cuceri crăiasa! Vom izbîndi, căci înapoi nu dăm!

342 Eu, unul, plec; iar cellalt, desigur, tu vei fi,
Al treilea e Hagen (cu el la luptă ţii!).
Al patrulea pe Dancwart îl luăm, căci e bărbat.
Şi-o mie vom învinge, de vor avea plăcere de luptat!

343 Aș vrea să știu un lucru" — viteazul mai grăi —
„M-aș bucura să aflu, nainte de-a porni,
Ce straie la Brunhilda în țară îmbrăcăm,
Ca să ne șadă bine? Pe tine, brave Gunther, te-ntrebăm...

344 Căci straie, cum mai bune nu ți-ai închipui,
Acolo toți le-mbracă în fiecare zi.
Cu-mbrăcăminte bună să ne înfățișăm,
Să nu pățim rușine; ci laudă-n belșug să căpătăm!"

345 Vorbește Gunther: — „Siegfried, la mama chiar mă duc,
Să văd, nu pune fete la lucru? Azi m-apuc
Să mă-ngrijesc de straie frumoase, ce-om purta,
Cînd la Brunhilda-n țară, la fata minunată vom intra."

346 Și Hagen, luînd cuvîntul, mult-înțelept grăi:
— „De ce la doamna Ute? Cred că s-ar potrivi
Să-i spuneți surioarei tot ce aveți de gînd;
Și sigur sînt că dînsa ne va sluji prea-bine și curînd!"

347 La sora sa trimite, să-i spună c-o veni
El și cu bravul Siegfried; dar, pîn-a nu sosi,
Se îmbrăcă frumoasa cu straiele de preț.
Prea rău nu-i pare fetei c-o vede astăzi Siegfried cel isteț!

348 Și curtea ei se-mbracă frumos (cum se cădea).
Vin craii. Cînd aude Kriemhilda, cum ședea,
Se scoală de pe jilțu-i, întîmpină frumos
Pe Gunther și pe Siegfried, care la dînsa cată bucuros.

349 — „Și ție și lui Siegfried vă spun: bine-ați venit!
Aș vrea să știu pricina" — fecioara le-a grăit —
„Ce v-a adus la mine! Acum să auzim
Dorința ce vă mînă! Noi pururi sîntem gata să slujim!"

350 Grăiește craiul Gunther: — „Domniță, vreau să-ți spun:
Avem destulă grijă pe lîngă gîndul bun:
Vrem a purcede-ndată, departe, în pețit...
Pentru prileju-acesta nevoie-avem de strai deosebit..."

351 — „Ședeți, iubite frate!" — fecioara i-a-mbiat —
„Și-mi spuneți ce domniță vrăjită v-a-ndemnat
Să mergeți pe tărîmuri străine la pețit?"
Voinicii iau de mînă pe fata cea plăcută la privit.

352 Cu ei se-ndreaptă-acuma din jilțul unde-a stat,
Spre sipete bogate, pe care a brodat
Odată flori frumoase și ápoi le-a tivit
Cu fir de aur roșu. Vitejii ca acasă s-au simțit.

353 Privirile în taină la cei doi se-ntîlneau
Și îndelungă vreme ferice zăboveau;
El o purta în suflet; ca viața o-ndrăgea.
(Curînd frumoasa Kriemhild cu Siegfried cel viteaz se însoțea.)

354 Grăiește craiul Gunther: — „Prea-dulce sora mea,
Fără de-a ta povață nicicînd nu s-ar putea
Să mergem la Brunhilda; vrem sfatul tău să-l luăm.
În straie strălucite la curtea ei vrem să ne-nfățișăm!"

355 Fecioara îi răspunde: — „O, frățior iubit,
Ce stă-n a mea putință avea-veți nesmintit,
Să fii cu-ncredințare! Oricînd vă voi sluji!"
(Dar va veni o vreme, cînd Kriemhild tare mult se va mîhni.)

356 — „Cu-ngrijorată rugă, prea-nobil cavaler,
Nu zăbovi la mine, ci spune-mi: asta-ți cer!
Cu inima voioasă sînt gata să-mplinesc
Tot ce îți stă în voie" — grăi domnița fratelui crăiesc.

357 — „Am vrea, am spus-o doară, strai mîndru să-mbrăcăm.
Mînuța ta cea dalbă ne-ajute să plecăm!
Femeile de casă frumos știu a lucra!
Căci drumul tot îl facem, oricîte piedici împotrivă-ar sta!"

358 Grăiește blînd domnița: — „Vă rog să m-ascultați!
Mătase-avem destulă; poruncă doar să dați,
Pe scuturi nestemate s-aducă! Vom lucra!"
Și Gunther (ca și Siegfried) de vorba-i dulce mult se bucura.

359 — „Și cine sînt vitejii" — domniț-atunci vorbi —
„Care cu voi o dată la Brunhild vor porni?"
Grăi: — „Cu mine patru; doi din feuda mea,
Sînt: Dancwart și cu Hagen. Aceștia pe Brunhilda vom vedea!

360 Te rog frumos, ia seama ce-ți spun: să îngrijești
Ca pentru-aceștia patru curînd să pregătești
Pe patru zile haine: trei schimburi într-o zi,
Că astfel cumsecade spre a Brunhildei țară vom porni!"

361 Prea-mulțumiți rămas-au vitejii și-au plecat;
Dă zvon domnița-ndată și pune de-a chemat
Treizeci de harnici fete din marele iatac.
Se pricepeau la treabă: lucrau la fiecare după plac.

362 În arăbești mătăsuri, ca spuma de omăt,
Și-n zazamanc[1] cu luciu, ca floarea din pomăt,
Țes mîndre nestemate. Plac straiele crăiești.
(Kriemhilda cu-a ei mînă le-a răscroit frumos să te uimești!)

369[1] Trimite-apoi să vină la ea ne-ntîrziat
Cei ce plecau, să vadă ce straie le-a lucrat,
De sînt pe-a lor măsură, mai scurte sau mai lungi;
Dar le-au venit prea-bine! Ce-au mulțumit fecioarelor atunci!

371 Iar, după mulțumire, cerură apriiat
De la Kriemhilda voie să plece necurmat:
(Și fără fățărie aceasta au făcut.)
Mulți ochi frumoși de fată de jale și de lacrimi s-au umplut!

372 Vorbi Kriemhilda: — „Frate, aș vrea să stai aci
Și s-o petești pe alta! Cred că-nțelept ar fi.
E calea cea mai dreaptă și viața ți-ai cruța!
Găsești nu prea departe crăiasă bună pe potriva ta!"

373 Cred hotărît, că-n inimi prea-bine presimțeau
Ce cumpeni îi așteaptă. Cu toții-acum plîngeau,
Chiar firele de aur pe piepturi s-au udat
De lacrimile calde care cădeau din ochi îmbelșugat.

374 Vorbește către Siegfried: — „Ți-l dau în seama ta
Pe Gunther, bunul frate! Cred că-l vei apăra
De orice rău în țara Brunhildei. Ai primit?"
Și-i jurui eroul, cald jurămînt din inimă pornit.

375 Grăiește către dînsa: — „Cît timp voi viețui,
Să fiți fără de grijă, că vi-l voi ocroti!
Îl voi aduce iarăși la Rhin nevătămat!"
Ascultă cu răpire și-i mulțumi domnița-ndelungat.

376 Ce scuturi aurite la țărmuri duc acum!
Ce de armuri frumoase! Se pregătesc de drum.
Și caii de căpestre îi poartă: vor pleca.
Sus, colo, la ferestre fecioarele încep a lăcrima.

377 Privesc din *kemenate* pe bravi, pe-ascuns plîngînd.
Puternic vînt se iscă, viu vintrele umflînd.
Acum pe Rhin la vale eroii au pornit.
Vorbește Gunther: — „Cine va fi cîrmaciul cel mai potrivit?"

378 — „Eu vreau să fiu acela" — rostește Siegfried blînd —
„Vă voi conduce bine, avem prielnic vînt!
Și drumul de pe apă mi-e foarte cunoscut!"
Purced acum cu bine dintr-al Burgundiei iubit ținut.

379 De sîrg apucă Siegfried lopata de cîrmaci;
Împinge cu putere corabia dibaci.
Și Gunther pune mîna pe-o vîslă. Amîndoi
Desprind de țărmuri vasul cu falnicii și chipeșii eroi.

380 Aveau destulă hrană și cel mai dulce vin
Ce l-au găsit pe țărmul cel însorit la Rhin.
Aveau nutreț și caii și adăpost frumos.
Corabia pe apă alunecă acum majestuos.

381 În vintre suflă vîntul, otgoanele trosnesc,
Cu soarele-n chindie lung drum amistuiesc;
Îi poartă înspre mare de istov bunul vînt;
Dar greu se osteniră vîslașii noștri, cu nespus avînt!

382 Douăsprezece zile (cum mi s-a povestit)
I-a dus într-una vîntul și iată-i, c-au sosit
La Isenstein, cetatea Brunhildei! O știa,
Din toți eroii, Siegfried. (Acesta mai de mult o cunoștea.)

383 Cînd Gunther vede-atîtea castele și-oblici,
Ce țară mare este, pe Siegfried ispiti:
— „A cui cetatea este? Știi, oare, să ne spui?
Și-a cui această țară ciudată, cum pe lume alta nu-i?"

384 Răspunde Siegfried: — „Bine olatu-am cunoscut:
Brunhilda e stăpînă pe oameni și avut,
Și Isenstein se cheamă cetatea cea de sus,
Acum femei vedea-veți ciudate, dar frumoase de nespus!

385 Vă dau un sfat: fiți astăzi cu toții curajoși!
De-un cuget fiți cu toții, prea-volnici și mintoși,
Căci, dacă stăm în fața Brunhildei, vreau să știți
Că nu fără primejdii ne-nfățișăm crăiesei! Treji să fiți!

386 Cînd veți vedea pe Brunhild cu-alaiul ei venind,
Să fiți, iubiți tovarăși, o vorbă și un gînd:
Că Gunther mi-i stăpînul, că sînt al lui supus,
Atunci tot ce-i va cere, crăiasa îi va da. Așa, v-am spus!..."

387 Eroii fură gata să facă tot ce vrea;
Nici unul să nu facă ce Siegfried nu cerea.
Cum i-a-ndemnat vorbit-au și, astfel, le-a priit,
Cînd Gunther pe crăiasa cea mîndră față-n față a privit.

388 — „N-o fac doar pentru tine" — și Siegfried cald zîmbi —
„Ci și pentru Kriemhilda, că, poate, m-o iubi...
Ea sufletul meu este, ba însăși viața mea:
Vreau hotărît s-o merit, soția mea să fie... dac-o vrea!"

RAPSODIA A VII-A

Cum o cîștigă Gunther pe Brunhilda

389 Într-acel timp pe mare corabia plutea,
Vîslind către cetate; iar craiul tot chitea
Sus, colo, în firide, copile cum pîndesc;
Necunoscînd nici una, privirile lui Gunther se mîhnesc.

390 Pe Siegfried îl îndeamnă: — „Ocheşte într-ascuns.
Acolo, spre fecioare şi, cînd ţi-o fi de-ajuns,
Să-mi spui: cunoşti vreuna din cîte ne privesc?
Frumoase sînt, o, Siegfried; prea-mîndru le e chipul fecioresc!"

391 — „Priveşte şi tu, Gunther!" — Siegfried acum grăi —
„Furiş către copile şi spune-mi, care-ar fi
Acea pe care-ai lua-o, putere de-ai avea!"
— „Îndată!" — zise Gunther cel îndrăzneţ şi prinse-a se uita.

392 — „Ochii acum pe una în mantie de nea.
Aceea din fereastră aş vrea să fie-a mea,
Că mîndră este tare la chip! Pe ea am pus
Cu dinadinsul ochii şi, dacă am putere, fac ce-am spus!"

393 — „Alegerea nu-i proastă, ce ochii-ţi au făcut:
E nobila Brunhilda, pe care-aşa de mult
Ai fost rîvnit-o, Gunther, din sufletu-ţi bărbat!"
Iar craiul o priveşte cu încîntare timp îndelungat.

394 Un semn făcu spre fete crăiasa, să nu stea
Holbînd spre oaspeţi ochii, căci, zău, nu se cădea!
Şi din firide iute copilele se trag...
Ce-au mai făcut pe urmă... Vă povestesc îndată mai pe larg.

395 Să-ntîmpine pe oaspeți, prea-mîndru se gătesc,
(Cum dat e pretutindeni la felul femeiesc!)
Apoi iar la firide se-arată și pîndiș
Fac toate ochii roată către străini, privindu-i pe furiș.

396 Doar patru sînt străinii ce-acum în țară vin.
Viteazul Siegfried duce-un sirep de spumă plin.
Sînt numai ochi acuma copilele; privesc
Cum Siegfried îl slujește pe-un cavaler în port măreț, crăiesc.

397 I-aduce telegarul cel falnic și rotat:
— E jucăuș și sprinten, strunit și înșăuat —
Și-l ține pînă craiul în șa s-a fost înfipt.
Așa-l slujește Siegfried! (De-aceasta ápoi nu și-a amintit.)

398 Își scoate-acum și Siegfried din navă mîndru-i cal.
(Astfel de treburi dînsul n-a mai făcut: la mal
Să scoată cai și scara s-o țină la oblînc!).
Copilele la dînsul privesc de sîrg, de crezi că gîtu-și frîng.

399 Și albi erau sirepii! Ca neaua pe pripor!
Tot astfel au veșmîntul stăpînii cailor;
Iar scuturile-n soare departe strălucesc
Cu aur roș tivite. Pe brațele lor tari se potrivesc.

400 Bătute-n nestemate erau șeile lor;
Iar zurgălăi de aur de gîtul cailor
Se scuturau în clinchet voios, ușor săltat...
Așa veneau călare voinicii la Brunhilda în olat!

401 Cu paloșe-ascuțite, cu spadele lucind
Căzînd pînă la pinteni, cu caii nechezînd,
Mergeau semeți eroii, dîrzi, falnici, răpitori;
Crăiasa cea străină, Brunhilda, are ochi săgetători.

402 Îi însoțește Dancwart și Hagen cel isteț,
Înveșmîntați în negru cu strai de mare preț,
— Precum povestea spune — și scuturi mîndre-aveau
Cu aur roș tivite. Mari, late, bune, trainice erau!

403 Pe straie prins fusese și cîte-un nestemat:
(Din India purcede; lucea și pe-nserat.)
Corabia lăsară la țărmul nepăzit:
Așa înspre cetate pornesc eroii ce abia-au sosit.

404 Optzeci și șase turnuri cetatea apărau.
Văzură trei palasuri și-o sală-acum zăreau
De marmură, ca iarba culoare verde-avînd;
În ea ședea Brunhilda cu-ntreaga ei suită așteptînd.

405 Deschis-era cetatea, cu puntea dată jos;
Întru întîmpinare ostașii ies, frumos
Pe oaspeți să-i primească. Brunhilda-i trimetea.
Iau caii de căpestre, duc scuturile, cum se-obișnuia.

406 Un cămăraș le spune: — „Rog, spadele ne dați,
Și zalele lucioase!" — „Acestea, ne iertați,
Nu vi le dăm" — dă Hagen răspunsul răspicat.
Atunci începe Siegfried s-arate obiceiul din palat:

407 — „Aici se-obișnuiește, vă rog să m-ascultați,
Ca oaspeții să intre în sală nearmați.
Deci, să plinim dorința cu sufletul senin!"
Nebucuros l-ascultă ghimposul Hagen de obidă plin.

408 Vin li se dă la oaspeți și pat de odihnit.
Mulți cavaleri purces-au la curte. S-au gătit
În straie strălucite, sirepii călărind.
Toți cu nesaț privire pe oaspeții la dînșii poposind.

409 Brunhildei spun îndată ce oaspeți au venit.
Necunoscuți sînt însă vitejii. Au sosit
În haine strălucite, din apă coborînd.
Începe-atuncea vorba crăiasa cea frumoasă întrebînd:

410 — „Aș vrea să aflu" — 'ncepe Brunhilda — „oare, știți
Cine-s eroii mîndri la mine poposiți?
Par toți chipoși și ageri și-aș vrea să știu acum
De dragul cui făcură pînă la noi vitejii greul drum?"

411 Un slujitor grăiește: — „Stăpînă, pot vorbi?
N-am mai văzut vreodată pe vreunul pe aci;
Dar între dînșii-mi pare că este un bărbat
Ce seamănă cu Siegfried. Zic să-i primim frumos cu-adevărat!

412 Cellalt tovarăș pare a fi erou ales
Și ar avea mărire, precum am înțeles;
Ar fi crai peste-o țară, stăpîn peste olat,
Căci dintre toți îmbracă strai mai bogat și mîndru îmbăirat.

413 Al treilea dintr-înșii la chip e-ntunecat,
Dar mare volnicie e-n trupu-i de bărbat;
Privire săgetoasă aruncă peste toți:
Nu cred că-i blînd în cuget. Nu știu, stăpînă bună, ce socoți.

414 Mezinul dintre dînșii e tare așezat:
Ai crede că-i o fată cu chipul de bărbat...
E fără fățărie și greu păcat ar fi,
Nepace, amăgire sau vreun alean la noi de va găsi.

415 Oricît de blîndă-i firea și trupul zvelt croit,
Cred că la supărare — așa l-am oblicit! —
Ar face vreo codană să plîngă necurmat[1].
Chipos și mîndru este, cum rareori ca dînsul am aflat!"

416 Vorbi atunci crăiasa: — „Aduceți-mi grăbit
Cele mai mîndre straie! De Siegfried a sosit
Să mă pețească, viața și-o pierde apriiat,
Căci nu voiesc soție să-i fiu așa ușor, pe neluptat!"

417 Brunhilda cea frumoasă degrabă s-a-mbrăcat.
Alai de fete zvelte i s-a alăturat:
O sută și mai bine, cu port încîntător;
Cîte-o fetiță mîndră venea să vadă oaspeții ce vor.

418 Cu ele se-nsoțiră ostașii ce-i avea
În țara ei Brunhilda. O spadă grea ținea
În mînă fiecare. Cinci sute numărau.
Nu bucuroși cei patru de pe-a' lor jilțuri iute se sculau!

419 Cînd l-a zărit crăiasa pe Siegfried, i-a vorbit:
(Ați vrea să știți anume, ce vorbe i-a grăit?)
— „Bine-ai venit, o, Siegfried, iar în al meu olat —
Ce vînt mi te aduce? Aș vrea să aflu ce te-a îndemnat!"

420 — „Mă-nchin cu plecăciune, că, binevoitor,
Să mă saluți venit-ai în fața tuturor
Acestor bravi și nobili eroi, crăiasa mea!
Dar iată-mi-l stăpînul! Acest salut *lui* i se cuvenea.

421 E crai la Rhin și vine — la ce să mai ascund? —
De dragul tău aicea și are doar un gînd:
Să fii a lui soție, orice s-ar întîmpla...
Gîndește-te, deci, bine! Stăpînul meu nu știe-a se lăsa!

422 E Gunther al său nume. Crai mare și vestit;
De vrei să-i fii soție, e visu-i împlinit.
Mi-a poruncit cu dînsul să viu, căci mi-i stăpîn.
De-aș fi putut, prea-bine aș fi dorit acasă să rămîn."

423 Crăiasa: — „Dacă-ți este stăpîn, precum vorbești,
Și-ntrecerile-acelea, pe care le cunoști,
Pe toate le cîștigă, voi fi soția lui;
De l-oi învinge însă, va fi atunci căderea capului".

424 Grăi ciudosul Hagen: — „Crăiasă, să privim
Ce-ntreceri sînt acelea, căci vrem și noi să știm!
Ușor nu lasă Gunther izbînda-n alte mîini,
Va ști să cucerească crăiasă-atît de mîndră pînă mîni!"

425 — „S-arunce stînca asta, să sară după ea;
S-azvîrle strămurarea, să ia întrecerea,
Căci cinstea lui și capu-i aicea i-au rămas,
De-l voi învinge" — spuse crăiasa cu-oțărîre-n aspru-i glas.

426 Atunci se-ndreptă Siegfried spre Gunther și-i șopti
Să facă tot ce-i cere, voința a-i plini;
Să fie fără teamă: — „Căci te voi ajuta
S-o birui pe Brunhilda cu vicleșugul ce-ți voi arăta!"

427 Vorbește tare Gunther: — „Crăiasă, porunciți
Să-ncepem! Și mai multe întreceri, de doriți,
Căci vreau să-nving de dragul acestui chip frumos!
Să-mi las aicea capul, de sînt înfrînt, sau de voi fi fricos!"

428 Și cînd Brunhilda-aude așa semeț cuvînt,
Îl roagă să înceapă întrecerea curînd;
Poruncă dă s-aducă armura și primi
Chiar platoșa de aur și scutul care-n soare viu sclipi.

429 O haină de mătase crăiasa a-mbrăcat,
Din care nici o spadă vreodată n-a mușcat;
Din Libia mătase era, ca de argint;
Luceau aprins găitane, ca nestemate-n soare scînteind.

430 Întru acel timp, iată, burgunzii se-ntristau.
Nebucuroși și Dancwart și Hagen jos priveau;
Se-ngrijorau de Gunther, neștiind cum va ieși.
Gîndeau: „Călătoria în cumpănă prea-grea se va sfîrși!"

431 În vremea asta Siegfried se furişă uşor,
Ca nimeni să nu-l vadă; coboară un pripor
Şi gluga fermecată din navă a luat:
Ea nevăzut îl face şi este minunată la purtat.

432 Se-ntoarce-apoi în taină. Mulţime de eroi
Veneau să vadă jocul ce-ndat-va fi în toi.
Se bagă între dînşii. (Dar nime nu-l zărea:
Minunăţie mare! cu toate că pe toţi el îi vedea!)

433 Acum trag cerc pe iarbă: întrecerea aici
Se va petrece-n faţa a sute de voinici —
Erau vreo şapte sute cu spade înarmaţi
(Aveau să hotărască — pe cel ce-o birui — aceşti bărbaţi).

434 Sosi curînd Brunhilda. Armură grea purta.
Cu craii toţi din lume părea că s-ar lupta!
Pe haina de mătase grea platoşă avea;
Prin zalele de aur mătasea libiană strălucea.

435 Veni şi-a ei suită. Cu sine aducea
Scut greu de aur roşu. Pe el brăţări avea
Tot din oţel făcute. Era puternic, lat.
Sub el avea să lupte crăiasa noastră ca şi un bărbat.

436 Brăţara cea mai mare cît braţul groasă-era;
De aur şi smaragde frumos mai strălucea!
De nestemate scutul în soare scînteia.
Prea-îndrăzneţ să fie acel ce pe crăiasă va lua!

437 La mijloc de trei palme grosime scutu-avea,
Pe care-urma să-l poarte Brunhilda-n luptă grea.
Oţel şi aur roşu destul purta pe el:
Abia, abia îl duce un cămăraş voinic şi tinerel.

438 Cînd vede Hagen scutul cel greu şi oţelit,
Se-ntunecă la faţă şi-atît e de mîhnit:
— „Ehei! stăpîne Gunther, aici ne vom lăsa
Oscioarele. Crăiasa femeie nu-i, ci diavoliţă rea!"

439/40[1] Femei de casă-ndată o strămurare grea
La vîrf prea-ascuţită aduc. (Crăiasa mea
Adeseori cu dînsa în luptă se-ntrecea.)
Era grozav de mare; iar gura ei şi-un fir de păr tăia.

441 Minuni se spun de dînsa! Ce greu mai cîntărea!
Vreo patru jumătate măsuri de fier avea.
Trei oameni de cei zdraveni abia o ridicau...
Ce mult cu bravul Gunther iubiţii lui tovarăşi se-ngrozeau!

442 Gîndea chiar craiu-n sine-şi: — „De-aici ce va ieşi?
Chiar Belzebut nu scapă uşor! O, dac-aş fi
La Rhin, la mine-acasă nevătămat şi viu,
N-aş mai dori vreodată al diavoliţei soţ iubit să fiu!"

443 Grăieşte Dancwart, frate cu Hagen cel viteaz:
— „Rău mă căiesc, frăţine! Mă arde în obraz,
C-am fost purces de-acasă! Am fost cîndva eroi;
Dar în această ţară neglorioşi pieri-vom amîndoi!

444 De-aceea rău îmi pare aici că am venit
Și-așa, fără de arme, acum ne-am pomenit...
De le-am avea în mînă, ușor s-ar potoli
Mîndria ăstor oameni și vitejia noastr-ar pomeni!

445 Aș vrea s-o știți aceasta, Brunhilda și voi, toți,
Curteni semeți! Aicea să juri de loc nu poți,
Că ai să-ți ții cuvîntul, căci, dacă voi vedea
Pe craiul meu că piere, și-a voastră principesă va cădea!"

446 — „Nezălogiți din țara aceasta am pleca" —
Vorbește-acuma Hagen — „armura de-am avea
Și spadele-ascuțite, la luptă să pornim:
Cu ele-am ști prea-bine pe toți acești năimiți să-i domolim!"

447 Crăiasa auzit-a ce Hagen a rostit;
I-a rîs chiar peste umeri și ápoi i-a grăit:
— „Ce mari viteji mai sînteți! Ei bine, poruncesc,
Armura să v-aducă și spadele: la toate mă-nvoiesc!"

448 Cînd pun pe spade mîna, așa cum porunci
Crăiasa cea ciudată, la față se roși
De bucurie Dancwart și zise: — „Să porniți
Întrecerea, domniță! Pe Gunther nicidecum nu-l biruiți!"

449 Tărie are multă Brunhilda-n brațul ei:
Un bolovan de stîncă aduc pe umeri grei,
Și-n cercul tras îl lasă vreo zece tari bărbați,
Viteji, și bravi, și ageri, în lupte grele-adesea încercați.

450 Crăiasa îl aruncă, precum arunci un pai...
Își încrețiră fruntea burgunzii. Strigă: — „Vai!"
Viteazul Hagen. „Asta să fie soața lui?
Mai bine-n iad să meargă, să fie-acolo soața dracului!"

451 Își suflecă acuma crăiasa albu-i braț.
De sîrg apucă scutul; ridică cu nesaț
Și lunga strămurare: începe lupta grea!
Chiar Siegfried, ca și Gunther, se teme-n taină de crăiasa rea.

452 De nu venea el, Siegfried, acum într-ajutor,
Îl învingea pe Gunther Brunhilda prea-ușor.
El, nevăzut, l-atinge de mînă cătinel.
Tresare craiul nostru, pîn-a-nțeles că-i Siegfried lîngă el.

453 — „Cine m-atinge?" — zice încet uimitul crai;
Privește-n jur zadarnic. — „O, frică să nu ai!
Sînt eu, al tău prieten; să te ajut venii.
Să fii fără de grijă! Crăiasa, Gunther, nu te-o birui!

454 Dă scutu-ncoa' și lasă-l ca eu să-l mînuiesc!
Ascultă bine vorba-mi, cum te povățuiesc:
Tu faci mișcarea numai; eu munca voi plini!"
Cînd glasul i-l aude, se liniști și-n fire își veni.

455 — „Dar să nu spui la nimeni ce plan șiret făcui!
Crăiasa în izbîndă se-ncrede; o văzui
Cum stă ne-ngrijorată, privindu-te semeț.
Nepăsător te-arată! Să pari vînjos, amarnic, îndrăzneț!"

456 Loveşte cu putere crăiasa-n scutul greu,
În scutul nou şi mare; dar, cu puteri de leu,
Îl ţine-n mînă Siegfried. Chiar scapără scîntei
Din bun oţel şi astfel în scut se frînge voinicia ei.

457 Tăişul strămurării în scut a fost pătruns.
Şi flăcări ies dintr-însul; aceasta fu de-ajuns
Să cadă jos eroii cei doi şi-ar fi murit,
De n-ar fi avut gluga, ce-atît de bine i-a acoperit.

458 Îi curge-acum lui Siegfried din gură sînge mult;
Dar sare în picioare şi repede a smult
Cu-o mînă strămurarea din scut şi, apăsat,
Departe o aruncă, de sfîrîie-n văzduhul tremurat.

459 Gîndeşte: „Nu e bine fecioara s-o lovesc;
De-aceea nu spre dînsa tăişul îl chitesc!"
Mînerul fără preget spre platoşă-a-ndreptat
Cu-atîta străşnicie, încît pînă departe-a răsunat.

460 Din platoşă ieşiră scîntei; parcă sufla
Un vînt tăios de iarnă. Voinic Siegfried era!
Brunhilda cade-ndată. Puternic a lovit
Viteazul Siegfried! (Gunther, fără de vorbă, n-ar fi izbutit!)

461 Crăiasa se ridică de sîrg, cît ai clipi:
— „Îţi mulţumesc, voinice, ştii bine a lovi!"
(Credea, de bună seamă, că Gunther a izbit.
Noi ştim prea bine, însă, ce braţ puternic l-a călăuzit!)

462 Apoi porni la luptă: ce mare ciudă-avea!
Ridică iarăşi stînca, uşor ca pe-o surcea;
Departe o aruncă, din răsputeri zvîrlind,
Şi sare după dînsa. Armura îi răsună zăngănind.

463 Vreo doisprezece stînjeni crăiasa-o aruncă
Şi sare mai departe; dar Siegfried alergă
Unde căzuse stînca, iar Gunther cîntări
În braţe greaua piatră; o ridică şi-n urmă o zvîrli.

464 Puternic era Siegfried, vînjos, bine croit:
Şi mai departe-aruncă şi apoi a sărit
Mulţi stînjeni peste stîncă: puteri prea-mari avea!
Prin vicleşug în saltu-i pe Gunther, al său prieten, îl ţinea.

465 Îşi împlinise saltul şi stînca jos zăcea:
(Crăiasa doar pe Gunther, pe altul nu-l vedea).
Brunhilda cea frumoasă de ciudă se roşi.
Viteazul Siegfried astfel pe Gunther de grea moarte-l ocroti.

466 Crăiasa cu glas tare către ai ei ritos
(Cînd vede că eroul în cerc e sănătos),
Le strigă: — „Voi, rudenii, şi voi, supuşi, vă spun:
Veniţi încoa'! Pe Gunther îl veţi avea de-acuma de stăpîn!"

467 Îşi lasă cavalerii toţi armele din mîini;
Lui Gunther cel puternic îi fac închinăciuni.
Îi cad chiar la picioare eroi cu capul nins,
Căci socoteau că Gunther cu-a lui putere singur a învins.

468 El bucuros salută, căci nemăreț era;
Crăiasa-l ia de mînă și-i spune că avea
De-acuma să domnească așa cum va voi.
Se bucură mult Hagen, că lupta cu izbîndă se sfîrși.

469 Brunhilda-l duce ápoi pe Gunther în palat
Și cînd ajung acolo, voios i-a salutat
Și pe ai lui tovarăși cu care a venit.
Și Dancwart, ca și Hagen, întreaga voie rea și-a risipit.

470 Viteazul Siegfried însă, bărbat isteț era:
(Vrăjita, buna glugă ascunsă și-o păstra)
Se duce iar în sală (unde femei erau),
Vorbește către Gunther — și ce șirete vorbele curgeau!

471 — „Ce zăbovești, stăpîne! Cum? Lupta n-o începi?
Crăiasa are-ntreceri prea-grele. Le pricepi?
Vreau să cunosc odată, cum se vor isprăvi!"
Se prefăcea, vicleanul, așa de mult, parcă nimic n-ar ști!

472 Vorbește-atunci Brunhilda: — „Dar, cum s-a întîmplat,
Că-ntrecerile noastre așa le-ai fost scăpat?
A izbîndit în ele viteazul tău stăpîn!"
Răspunde-atuncea Hagen, tovarășul cel vrednic și cel bun.

473 Grăiește: — „Ai dreptate, domniță; el era
La navă, jos, pe mare, pe cînd aici sărea
Așa departe Gunther și lupt-a cîștigat.
De-aceea nu cunoaște sfîrșitul, ce pe noi ne-a bucurat!"

474 — „Să tot aud această frumoasă veste-aș vrea!" —
Vorbește Siegfried — „Bine că-n lume mai era
Bărbat care să-nvingă trufia ta! Acum,
Crăiasa noastră dragă, pornești cu noi neapărat la drum!"

475 Răspunde prea-frumoasa: — „Ce-mi cereți nu-i ușor:
Întîi le-ntreb pe rude, întreb al meu popor.
Nu pot pleca din țară decît cu voia lor.
Voi lua cu mine prieteni din cei mai buni, care să plece vor!"

476 Poruncă dă, ștafete călare, răschirat
Să plece-n tot olatul, să-i cheme la palat
Și rude, și prieteni, pe toți supușii ei;
La toți le dăruiește bogate straie, după obicei.

477 Sosit-au toți poftiții: din zori pînă-nserat
Veneau înspre cetate grămadă la palat.
— „Iaraia!" — strigă Hagen — „nu-i bine, zău, de noi!
Căci oaspeții Brunhildei ne vor aduce multe, mari nevoi!

478 De vin în țara asta atît de mulți eroi,
(Căci gîndurile gazdei nu le cunoaștem noi;
Și dacă se mînie, pierduți vom fi, să știți!)
Atunci Brunhilda grijă ne face multă. Pregătiți să fiți!"

479 Vorbi viteazul Siegfried: — „E pentru toate leac.
Vă văd cu mare grijă; eu mai puțină-mi fac;
V-aduc curînd aicea ostași într-ajutor,
Eroi aleși, de seamă; însă de voi necunoscut popor!

480 Să nu-ntrebați de mine! Vă las! Mă duc acum!
Să vă păzească Domnul pînă mă-ntorc din drum!
Nu zăbovesc, ci-ndată o mie luptători
Aduce-voi cu mine. Voi, între timp, fiți veșnic veghetori!"

481 — „Nu zăbovi" — îl roagă și Gunther îngrijat.
„Ne bucurăm de sprijin; îl vrem neapărat!"
Răspunde Siegfried: — „Gunther, mă-ntorc la voi curînd;
Brunhildei îi veți spune că m-ați trimis, de vă va fi-ntrebînd!"

RAPSODIA A VIII-A

Cum se duce Siegfried la nibelungi

482 Se duce-acuma Siegfried la mare, pe furiș,
Înfășurat în glugă. Intră pitiș-pitiș
În nava ce-l așteaptă. În ea se ascundea.
Și în curînd pornește, mînat grăbit de vîntul ce bătea.

483 E nevăzut cîrmaciul. Corabia zbura
Condusă fiind de Siegfried ce mari puteri avea.
Toți socoteau că este împinsă doar de vînt;
Dar nu! Era chiar Siegfried, al Sieglindei fiu, cu spor cîrmind.

484 După o zi și-o noapte pe mare a sosit
Într-o vestită țară — de ea nu v-am vorbit —
De peste-o sută *raste*[1] în lung, și-atîtea-n lat:
E țara nibelungă, de unde o comoară mare-a luat.

485 Cîrmea eroul singur spre-o insulă. Opri
Să lege bine nava; cînd, iată, că zări
Sus, pe un vîrf de munte, castel prea-minunat;
Și cere găzduire, cum fac cei obosiți de mult umblat.

486 Se-opri în fața porții. Greu ferecată-era.
Vezi, își păzeau cetatea, cum datina cerea.
Bătu atunci în poartă ca un străin de-olat.
Era-ncuiată bine de un portar cam încăpățînat.

487 Acesta sta de pază. Era mereu armat
Și ziua ca și noaptea. Întreabă îmbufnat:
— „Hei, cine bate-n poartă atîta de semeț?"
Își schimbă glasul Siegfried și îi răspunde tare și-ndrăzneț:

488 — „Sînt prinț străin. Deschide, căci, altfel, îți zdrobesc,
Dacă mă mînii, poarta; altcum nu jinduiesc
Decît pat de odihnă și liniște!" Sări
În sus ca ars portarul, cînd, de odat', pe Siegfried îl zări.

489 Avea cu el armura portarul uriaș.
Își pune apoi coiful. Ia scutu-i de ostaș,
Se-avîntă către poartă scrîșnind de furios,
Pe Siegfried să-l zdrobească, să-i vadă capul la picioare, jos.

490 — „Cum îndrăznește" — spune — „din somn de i-a trezit
Pe-atîți eroi?" și spada îndată-a repezit.
Străinul nobil însă dibaci s-a apărat.
Portaru-astfel lovește, că scutul în bucăți s-a sfărîmat.

491 La cumpăna grea cade eroul cel vestit;
Se teme chiar de moarte, cînd vede ce cumplit
Îi este brațul celui ce poarta-a apărat.
(Îl prețuia de altfel viteazul Siegfried cu adevărat.)

492 Și se luptară aprig. Castelul răsuna.
Chiar Niblung îi aude prin somn, din sala sa.
La urmă-nvinge Siegfried și-l leagă pe portar.
Se duce vestea-n sală, la nibelungi, și toți acuma sar.

493 Aude chiar din munte, departe, lupta grea
Mult-îndrăznețul Albrich, piticul. El era
Neîmblînzit și-amarnic. Armura-a potrivit
Și a purces să vadă pe cel ce pe portar l-a cetluit.

494 Era viteaz piticul și tare oțărît,
Avea coif bun; iar trupul voinic era-nvelit
În platoșă. În mînă purta un bici vîrtos...
Aleargă cît se poate și vede pe străinul arătos.

495 Vreo șapte plumbi cît pumnul de biciu-i atîrnau;
Cu el izbește-n ciotul de scut; din el cădeau
Bucăți în jur. (Atîta de tare-n el lovea!)
Căzu pe gînduri Siegfried. De viața sa din nou se cam temea.

496 Din mîini aruncă ciotul de scut și își vîrî
În teacă lunga spadă. Și bine hotărî!
Căci nu voia s-omoare pe cel care-i păzea
Comoara; iar credința să cruțe pe-ai săi oameni îi cerea.

497 Cu braț vînjos, pe Albrich puternic l-a cuprins;
De barba lui bătrînă îl trage dinadins
Așa fără sfială și dîrz, că a țipat.
Era pedeapsa mică; dar Albrich de rușine-a lăcrimat.

498 Strigă apoi piticul: — „Vai, nu mă omorî!
Dac-aș fi liber, astăzi al tău m-aș hotărî
Să fiu pînă la moarte; dar altui am jurat
Să-i fiu supus!" — grăiește fățarnicul pitic la greu aflat.

499 Îl cetlui pe Albrich alături de portar.
Frînghiile-nnodate dureau. N-avea habar
Cine-i străinul. Spune: — „Vă rog, cum vă numiți?"
Răspunde: — „Sînt chiar Siegfried și socotesc că bine toți mă știți".

500 „Ce vorbe-aud!“ — se miră piticul. „S-a-nturnat
Al vremii crug! Putere destulă-ai arătat,
Că poți această țară cu drept s-o stăpînești.
Fac tot ce spui, doar viața în schimb, te rog frumos, să-mi dăruiești...“

501 Vorbește iarăși Siegfried: — „Să pleci ne-ntîrziat
Și să-mi aduci aicea tot ce al tău olat
Ales ca oaste are: o mie nibelungi!“
De ce-a cerut aceasta, n-a spus eroul nimănui atunci.

502 Pe Albrich și portarul apoi i-a dezlegat.
Spori la fugă Albrich; pe toți i-a deșteptat,
Strigîndu-le cu grabă: — „Sculați-vă, eroi,
Duceți-vă la Siegfried, căci altfel știți că bine nu-i de noi!“

503 Săriră jos din paturi; degrab' s-au îmbrăcat
Ostașii bravi și gata-s, îndată ce-au aflat
Că trebuie să plece la Siegfried cel vestit.
El îi salută vesel și le ură la toți: — „Bine-ați venit!“

504 Se-aprind lumini! Se toarnă vin dulce, aromat.
Siegfried le mulțumește c-atîți l-au ascultat
Și au venit îndată. — „Cu mine veți pleca
Departe, hăt pe ape!“ Iar cei veniți îi fac pe voia sa.

505 Vreo trei mii și mai bine la Siegfried au sosit;
Din ei o mie-alese, pe care i-a gătit
Cu platoșe, și coifuri, și strai frumos, domnesc,
Să fie spadei sale bun sprijin, la Brunhilda cînd sosesc.

505 Le zice: — „Bravi tovarăşi, ţin să vă spun ritos:
Vreau toţi în mîndre straie să vă-mbrăcaţi frumos,
Căci vom găsi acolo femei cum n-aţi văzut
De ochi fermecătoare, obraze dalbe, trup bine făcut!“

507 Şi într-o dimineaţă vitejii au pornit.
Ce sprintenă oştire eroul şi-a tocmit!
Pe cai sirepi călare, mergeau bine gătiţi.
Semeţi intrară-n ţara Brunhildei nibelungii cei vestiţi!

508 Pe metereze multe femei la ei privesc.
Vorbi atunci crăiasa: — „Din voi nu se găsesc
Să-mi spună care oaste pe mare ne-a sosit?
Vintrelele sînt albe, mai albe ca omătul troienit.“

509 Vorbeşte craiul Gunther: — „Sînt cavalerii mei;
I-am părăsit pe cale, să vin fără de ei —
Şi-acum, priviţi, crăiasă, cu bine au sosit!“
Pe oaspeţii cei mîndri cu cinste prea-aleasă i-a primit.

510 La prova, pe o navă, Siegfried se arăta
În haine lucitoare. Sus, spre castel, căta.
Întreab-atunci Brunhilda: — „Mărite crai, ce crezi:
Salut acum pe oaspeţi, sau nu-i salut? Căci vin, precum îi vezi!“

511 Răspunde: — „Să-i întîmpini pe scară la palat,
Ca ei să înţeleagă că i-ai fost aşteptat
Şi că te bucuri!“ Face, precum o sfătui;
Mai mult decît pe alţii, pe Siegfried cu plăcere îl primi.

512 Frumos îi găzduiră. Ce oaspeți mulți erau!
De pretutindeni, iată-i, în cete că veneau
În a Brunhildei țară; dar vremea le sosi
Că se doreau acasă: voiau spre Rhin burgunzii a porni.

513 Vorbește-atunci crăiasa: — „Ce mult i-aș mulțumi
Acelui care astăzi în dar ar împărți
La oaspeți aur roșu și-argint din lada mea!"
Răspunde Dancwart, care al lui Giselher om supus era:

514 — „Prea-nobilă crăiasă, dă-mi cheia s-o păstrez!
Voi împărți cu milă, țin să te-ncredințez;
Și, de-oi păți rușine, orice voi suferi!"
Că darnic era Dancwart, știau burgunzii mult a-l prețui.

515 Cînd fratele lui Hagen[1] haznaua o veghea,
Bogate daruri mîna-i în juru-i împărțea.
Cereau o marcă unii. Atît de mult primeau,
Încît săracii țării în bucurie-acuma petreceau.

516 Dădea chiar cu toptanul: la bani nu se gîndea.
În straie nou-nouțe din sală-ades ieșea
Vreun sărăntoc ce-n viață nicicînd n-a mai purtat
Așa veșminte bune. Crăiasa, cînd aflat-a, s-a-ntristat.

517 Vorbește-apoi Brunhilda: — „Aș vrea să cer un sfat!
Zău, cămărașul vostru nimic nu mi-a lăsat
Din straiele frumoase! Și aurul s-a dus.
Cel ce se-mpotrivește la fapta lui va fi al meu supus!

518 A-mprăştiat la daruri, că, poate, socotea,
Că voi muri degrabă! Zău, nici că se gîndea
Că vreau, de bună seamă, puţin să mai trăiesc!
Iar moştenirea tatii, de-o fi pe-aceea, *eu* o risipesc!"

519 Răspunde-atuncea Hagen: — „Crăiasă, ţin să ştii
Că suzeranul nostru la Rhin e cel dintîi,
Şi-avem atîta aur şi straie să-mpărţim,
Că nici prin gînd ne trece, din bunul vostru să ne-mpărtăşim!"

520 — „Lăsaţi-mă" — grăieşte crăiasa — „eu să dau!
Vreo douăzeci de tronuri cu aur vreau să iau
În a lui Gunther ţară. Doresc să dăruiesc
Şi aur şi mătasă, aşa cum cere cinul meu crăiesc."

521 Cu nestemate-şi umple destule lăzi. Erau .
De faţă cămăraşii crăiesei; privegheau.
Nu se-ncredea în Dancwart cel darnic şi viteaz;
De asta rîde Gunther şi chiar hursuzul Hagen face haz.

522 Grăi apoi crăiasa: — „Dar ţara cui o las?
Să hotărîm, deci, Gunther, acum, la bun-rămas!"
Răspunde craiul: — „Cheamă aici pe cine vrei,
Să-ţi cîrmuiască ţara în lipsa ta, căci ţi-i cunoşti pe-ai tăi!"

523 Se uită-n jur, să vadă vreun neam apropiat,
Pe unchiul ei zăreşte. La dînsa l-a chemat:
— „Şi ţară şi castele să le chiverniseşti,
Pîn-o trimite Gunther să cîrmuiască sfetnicii crăieşti!"

524 Alege-apoi alaiul: vreo două mii bărbați,
Cu ei la Rhin să meargă în zale îmbrăcați.
Pe lîngă cei o mie de nibelungi, veniți
Cu Siegfried; și spre mare porniră-n veselie și grăbiți.

525 Femei optzeci și șase în navă au luat,
Și-o sută de fecioare cu strai frumos, bogat...
Prea mult nu zăboviră, ci repede-au pornit:
Vai! cu ce lăcrămi plîns-au cei ce-au rămas, și cum s-au mai mîhnit!

526 Cum se cuvine pleacă Brunhilda de acas':
Prietenii-și sărută cu drag, de bun-rămas.
Toți se despart acuma cu gîndu-nvolburat;
În țara ei crăiasa nicicînd în viață nu s-a înturnat.

527 În drumul lor pe apă petreceri au avut:
Pe alăută-ascultă un cîntec drag, plăcut.
Și vînt prielnic suflă-n vîntrele, bun de drum.
Cu inima zburdată pe ape volburoase trec acum.

528 Crăiasa să-l iubească pe Gunther nu voia
Aici, pe drum, în navă; plăcerea și-o lăsa
Pe mai tîrziu, acasă, la Worms, spre a nunti.
Acolo va ajunge cu-al ei alai, precum voi povesti.

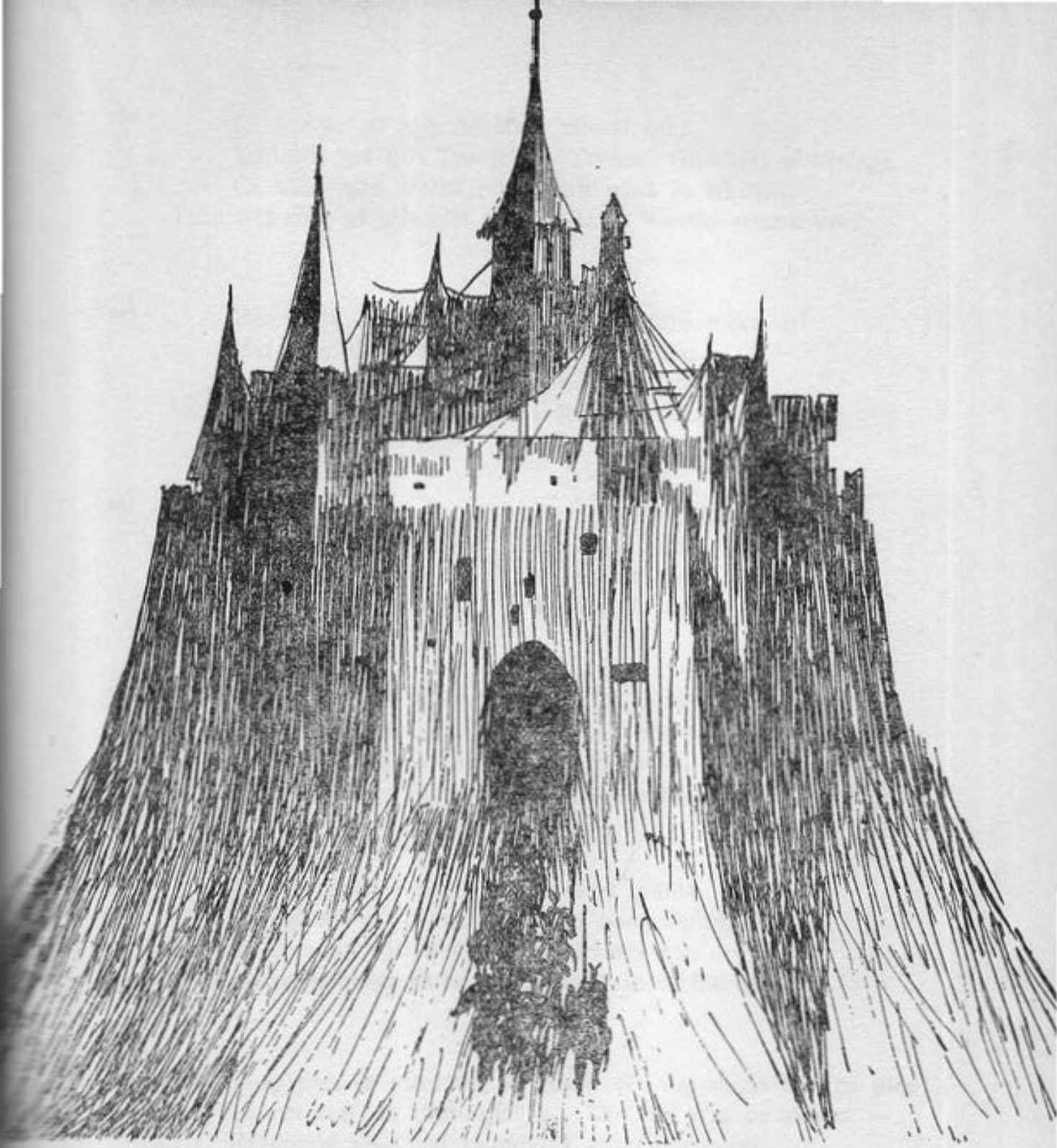

RAPSODIA A IX-A

Cum îl trimit pe Siegfried la Worms

529 Călătoresc pe ape de nouă zile-ntregi;
Vorbește cel din Tronje[1]: — „Vreau, Gunther, să-nțelegi,
Că zăbovește vestea prea mult pînă la Rhin:
Trimiteți soli, să știe cîți oaspeți către Worms acuma vin!"

530 Răspunde craiul Gunther: — „Dreptate mare ai!
Mai potrivit ca tine pe nime' nu găseai
Să ducă știrea, Hagen. Te du călare, deci,
Vestește-le sosirea! Vezi, cată-ți drum pe scurtele poteci!"

531 Răspunde Hagen: — „Gunther, nu-s sol după cum vrei;
Rămîn mai bine-aicea, așa, lîngă femei
Să le păzesc avutul; să fiu doar cămăraș,
Pîn'le aducem toate la noi, la Worms, în marele oraș!

532 Dacă primește Siegfried solia, va plini
Cu multă-ndemînare tot ce-i vei porunci;
De nu vrea să se ducă, îl vei îndupleca
De Kriemhild pomenindu-i, și-atunci — ascultă-mi vorba! — va pleca!"

533 Trimite după Siegfried, care sosi grăbit,
Și-i spune: — „De-a mea țară ne-apropiem vădit.
Aș vrea un sol să plece la surioara mea
Și mamei să-i vestească sosirea noastră în curînd la ea!

534 Și-aș vrea să pleci tu, Siegfried. Te rog să-mi faci pe plac!
Te voi sluji la rîndu-mi!" — „Zău, nu știu ce să fac" —
Răspunde Siegfried jalnic. Și voia nu-i plini,
Pînă ce Gunther foarte să-l roage cu căldură se porni.

535 Îi spune: — „Du-te, Siegfried! De nu de dragul meu,
Atuncea de-al surorii-mi; căci ea și eu mereu
Ți-om răsplăti aceasta!" Cînd Siegfried auzi
Că-i vorba de Kriemhilda, ce spuse Hagen se și împlini.

536 — „O, hotărăște, Gunther, ce vrei să le vestești!
De dragul mîndrei fete fac tot ce poruncești;
E cu putință altfel? În inimă o port;
Fac totul pentru dînsa; chiar și mai mult decît mă simt că pot!"

537 — „Atuncea maicii mele, ei, Utei, să-i vestești
Că vin acas' și sîntem voioși! Să povestești
Frățînilor pețirea Brunhildei. Să le-arăți
Prietenilor noștri, cum am pețit și că ne-ntoarcem toți!

538 Surorii mele, Siegfried, nimic să-i tăinuiești!
De-a mea și de-a Brunhildei iubire să-i vorbești;
Arată curții mele, celor ce m-au slujit,
C-am cîștigat cu bine, ce inima de-a pururi mi-a dorit!

539 Nepotului meu Ortwein, să-i spui, cum că-l doresc
Și vreau la Worms să-și aibă castelul său crăiesc;
Iar celorlalte rude le spune că-n curînd
Avea-voi cu Brunhilda o nuntă mare, trainic legămînt.

540 Și-o roagă pe-a mea soră, c-atunci, cînd va afla
Că am sosit în țară cu toată curtea mea,
Prea-bine s-o primească pe soața ce-am ales;
I-oi răsplăti aceasta nefățărit, cît voi putea de-ades!"

541 Viteazul Siegfried ține să zică „bun-rămas!"
Brunhildei și suitei, că pleacă-ndat acas'.
Călare se îndreaptă voinicul spre ai lui:
În toată lumea asta un sol ca Siegfried hotărît că nu-i!

542 Cu douăzeci de oameni la Worms a poposit.
Venea fără de Gunther. Mult s-au neliniștit
Și rude și prieteni, cînd asta au văzut;
Căci se temeau, sărmanii, c-or fi pierit. Era și de crezut!

543 Descălecară-n grabă. Vedeți? Erau voioși.
Giselher vine-n fugă. (Căci toți sînt curioși.)
Veni și Gernot. Iată-l! Întreabă întristat
Cînd vede că nu-i Gunther. Credeau că lucru rău s-a întîmplat.

544 — „Bine-ai venit, o, Siegfried! Te rog să spui acum
Unde-ai lăsat pe Gunther în depărtatul drum?
Au, a Brunhildei mînă ni l-a răpit? Vorbești?
Iubirea ei atuncea spre mare păgubire ne-o vestești!"

545 — „Să n-aveți nici o teamă, căci bunul meu amic
Salutu-i vă trimite și l-am lăsat voinic.
Precum vedeți, pe mine la voi m-a fost trimis
Ca să v-aduc în țară frumoase vești, așa precum v-am zis!

546 Vă rog acum, degrabă să-mi stați într-ajutor,
Ca să-i aduc și Utei de la al ei fecior
Salut, ca și Kriemhildei, iubita sora lui,
Că Gunther și Brunhilda sînt sănătoși. Aceasta să le spui."

547 Iar Giselher, mezinul: — „Te du la ele-atunci;
Plăcere-avea-va sora, căci mintea i-o alungi
De la griji mari ce-şi face, la frate-meu gîndind.
Ea bucuros te vede: te-ncredinţezi de asta în curînd!"

548 Răspunde bravul Siegfried: — „Orice mi-ar cere fac
Prea-bucuros, Giselher, doar ca să-i fiu pe plac!
Dar cine le vesteşte că vreau să le vorbesc?"
Şi Giselher îi spune că el va fi acel bun sol crăiesc.

549 Şi iată-l că la Ute în grabă se ducea
Şi ápoi la Kriemhilda şi astfel le grăia:
— „Viteazul de la Xanten acuma a sosit!
Al nostru frate, Gunther, ni l-a trimis la Rhinul său iubit!

550 Ne-aduce veşti de felul în care-au petrecut
Acolo, în Islanda, şi cîte le-au făcut;
De-aceea cere voie, la curte să-l primiţi!"
Dar doamna şi domniţa tot îngrijate sînt, precum ghiciţi.

551 La sipete aleargă şi-n grab' s-au îmbrăcat.
Pe Siegfried îl rugară să meargă la palat.
Cu mare bucurie eroul împlini
Această dulce voie. Kriemhilda îl primeşte,-apoi grăi:

552 — „Binevenit fii, Siegfried, erou mult lăudat!
Ia spune-mi, ce-i cu Gunther şi ce s-a întîmplat?
Mă tem că prin puterea Brunhildei l-am pierdut.
Vai! Vai de mine este! Bine-ar fi fost să nu mă fi născut!"

553 Grăi grăbit viteazul: — „Răsplată să îmi dați
Pentru solie bună; iar ochii vi-i cruțați!
Domniță, nu mai plîngeți, căci el a biruit.
Și vestea asta bună să v-o aduc prea tare m-am grăbit.

554 Iată ce-a zis: vă este supus cu draga lui.
Că vă iubesc din suflet: și-aceasta să v-o spui!
Lăsați de-aceea plînsul! Îi veți vedea-n curînd!"
Mai bună știre Kriemhild ca vestea asta n-a aflat nicicînd.

555 Cu colțul hainei albe ea ochii și-a uscat
Și solului îi spune ce mult s-a bucurat,
Ce-adînc o fericește solia ce-a adus,
Cum jalea-ndelungată cu vorbele lui Siegfried i s-a dus.

556 Rugă pe sol să șadă: o face bucuros.
Vorbește drăgălașă: — „Zău, tot ce-i mai frumos,
Tot aurul, ca plată de sol cu drag ți-aș da,
De n-ai avea avere; în schimb, tot ce-ai făcut nu-ți voi uita!"

557 Răspunde: — „Nu, domniță, să știi că de-aș avea
Treizeci de țări, răsplată primesc din mîna ta!"
Vorbi binecrescuta: — „Atuncea vei primi!"
Pe vistiernic roagă s-aducă dar de sol, oricît o fi.

558 Îi dă brățări de aur vreo douăzeci și cinci,
Bătute-n nestemate. Ce face el atunci?
Nu vrea să le păstreze; pe loc le dărui
Fecioarelor frumoase pe care-n *kemenată* le găsi.

559 Şi Ute-i mulţumeşte cu-nduioşare-n glas.
Vorbeşte Siegfried iarăşi: — „Vă spun ce-a mai rămas:
Vă roagă tare Gunther: cînd vine-aici la Rhin,
(Îndatorat rămîne cu toţi supuşii, care-acasă vin)

560 Să simtă că-s acasă, frumos să mi-i primiţi
Pe oaspeţii de seamă cu care-s însoţiţi;
Călare, jos la ţărmuri, cu drag să-i aşteptaţi!
Aceasta dacă faceţi, din plin pe Gunther, craiul, bucuraţi!"

561 Grăieşte prea-frumoasa: — „Sînt gata să-mplinesc
Dorinţa lui de frate. Cu dragoste-i primesc!
Aceasta chiar din suflet să ştii c-o săvîrşesc!"
(Se-mbujoră la faţă, precum e obiceiul femeiesc.)

562 N-a fost un sol vreodată mai drăgăstos primit;
L-ar săruta domniţa, de s-ar fi cuvenit.
Ce săgetat în suflet de lîngă ea s-a dus!
Făcură tot burgunzii, tot ce viteazul Siegfried le-a fost spus.

563 Sindold şi Hunold iată-i, cu Rumolt cel viteaz
S-aştern pe lucru foarte şi nu mai au răgaz;
Duc jilţurile-n grabă pe ţărm, dinspre oraş;
Acolo slujitorii trebăluind îndreaptă ai lor paşi.

564 Nici Ortwein şi cu Gere acum n-au zăbovit:
Oriunde la prieteni ştafete iuţi trimit,
Ca să vestească nunta ce în curînd va fi.
Femeile ce straie îşi pregătesc pentru măreaţa zi!

565 Palatul şi pereţii din multele odăi
Au fost împodobite mai mult ca de-obicei:
În a lui Gunther ţară măreţ au rînduit
Ca să primească oaspeţi! Sărbătorirea vesel s-a pornit!

566 Iar cei poftiţi sînt gata şi iată-i, călăresc
Pe drumuri pretutindeni şi sprinteni se pornesc
Să-ntîmpine nuntaşii; nici ei n-or zăbovi.
Din scrinuri vechi scot iute frumoase straie, spre a se găti.

567 Curînd soseşte vestea că vine-n ţara lor
Brunhilda cu suita. Să fi văzut ce zor,
Ce gloată mare-aleargă-n Burgundia voios!
Ce cavaleri de seamă se-ndreaptă către ţărm din sus şi jos!

568 Grăi domniţa Kriemhild: — „Voi, fetelor, să ştiţi:
Că dacă vreţi cu mine la ţărm să vă găsiţi
Întru întîmpinare, să vă gătiţi măreţ,
Ca preţuire mare să auziţi şi laudă de preţ!"

569 Şi iată, luptătorii sosit-au. (Aduceau
Şei tare minunate de aur; călăreau
Pe ele mîndre doamne spre Rhinul înspumat.
Zău, mai frumoase hamuri nu vei găsi în nici un alt olat!)

570 Hei! fire de-aur roşu pe iepe străluceau!
Pe frîuri nestemate mulţime scînteiau.
De aur scăunaşe aduc jos, pe covor.
Ca doamnele să urce pe cai sirepi, mulţi cavaleri dau zor.

571 În curte-aşteaptă caii, aşa precum v-am spus,
Ca nobilele doamne să urce-ndată sus;
Purtau pieptare-nguste în soare viu sclipind,
De galbenă mătase, cum rar vedeai la doamne strălucind.

572 Optzeci şi două doamne acuma au ieşit,
Purtînd cordele[1] albe. În curte-au fost venit
S-aştepte pe Kriemhilda, gătite minunat.
Frumos împodobite sosesc drăguţe fete la palat.

573 Cincizeci şi patru-s toate, din brav burgund olat,
Cele mai arătoase din cîte s-au aflat.
Erau chipoase, blonde, cu panglici aurii:
Tot ce ceruse Gunther s-a şi-mplinit din ziua cea dintîi!

574 Purtau prea-mîndre straie: din grea mătase-erau.
Din cea mai bună-n lume. Şi cum se potriveau
Cu rujii din obraze! Să stai să tot priveşti!
N-ai fi întreg la minte, fără de nuri să spui că le găseşti!

575 Hermina, zibelina cu drag le-mpodobeau,
Pe braţele rotunde brăţări de preţ purtau;
În degete, inele. Prea mult aş zăbovi,
De-aş povesti de toate şi zău, nici pînă mîine n-aş sfîrşi!

576 Ce mîndre cingătoare, şi scumpe mai purtau!
Pe straie minunate trupşoarele-ncingeau
(Aduse de departe, de la Arabi venind).
Ce nerăbdare mare simţeau acum fecioarele-aşteptînd!

577 De aur mari paftale la piept haina-ncheiau.
Cu luciul din mătase ce mult se potriveau!
Dulceaţa feţii însă orice întuneca...
Suită-atît de mîndră în nici o ţară nu vei mai afla...

578 Cînd fetele ochioase acolo aşteptau
În straie-atît de mîndre, spre ele coborau
Acuma cavalerii. Mulţimea lor era
Atît de strălucită, că ţărmu-ntreg de platoşe sclipea.

RAPSODIA A X-A

Cum au primit-o burgunzii pe Brunhilda la Worms

579 Priviți! Spre țărmuri craiul acuma s-a-ndreptat
Pe Rhin în jos; de rude, prieteni așteptat.
De frîie duc și caii domnițelor ce vin.
Cei ce primesc pe oaspeți sînt rînduiți acum pe țărm, la Rhin.

580 Corăbii din Islanda aduc pe nibelungi,
Sînt oamenii lui Siegfried. Cu lăncile lor lungi
În grabă cată țărmul. (Ce harnice mîini au!)
Acolo-s cavalerii cu doamnele, ce-atîta așteptau...

581 Vă spun ce doamna Ute acum la țărm făcea:
Aduse din cetate pe fiica ce-o avea,
Pe Kriemhild. Împreună alături călăreau.
Toți: cavaleri și fete cu bucurie-n glas se întîlneau.

582 Marcgraful Gere duce-al Kriemhildei cal de frîu
Spre poarta mare-a curții. De-aici pînă la rîu
Îl duce bravul Siegfried. Frumoasă mai era!
Dar și fecioara-odată cu dulce fericire-l răsplătea!

583 Pe doamna Ute, Ortwein o duce. Călărea
Cîte-un voinic alături de fata ce dorea.
La veselă primire nicicînd nu s-au găsit
Atîtea doamne mîndre și fete-ncîntătoare la privit!

584 La-ntreceri felurite iau parte cavaleri,
Eroi cu mare nume și sprinteni scutieri,
În fața doamnei Kriemhild ce-acum la țărm sosea.
Ajută mulți pe doamne să se coboare, jos pe țărm, din șea.

585 Coboară craiul Gunther cu oaspeții aleși.
Hei! cum mai rup la spade în luptă cei viteji!
S-aud izbind în scuturi tot lovituri în plin.
Ce zăngănit de paloș a răsunat acum pe țărm la Rhin!

586 Domnițele frumoase de sîrg îi așteptau
Pe Gunther și pe oaspeți ce-acuma coborau.
De mînă-o duce craiul pe Brunhild, soața sa,
Iar cîte-o nestemată pe straie de mătasă scînteia.

587 Cu multă curtenie Kriemhilda se-ndreptă
Spre Brunhild și suită. Voios le salută.
Mîini dalbe cununițe pe cap îi potrivesc;
Și se sărută dulce domnițele, precum e și firesc.

588 Grăi cum se cuvine Kriemhilda către ea:
— „Să fii binevenită la noi, în țara mea
Și-a mamei mele, Ute! Toți te primesc frumos,
Cîți sînt aici de față!" S-au închinat apoi prea-grațios.

589 Și cald se-mbrățișară de repetate ori;
Asemenea primire nu vezi adeseori!
Cînd Ute și Kriemhilda mireasa-au cunoscut,
I-au sărutat gurița și i-au cerut des dulcele-i sărut.

590 Cînd doamnele Brunhildei pe țărm s-au adunat,
Toți cavalerii chipeși de mînă le-au luat
Și le-au condus cu grijă, cum pravila cerea;
În fața doamnei Brunhild cîte-o fetiță gingașă ieșea...

591 Pîn' s-a sfîrșit primirea mult timp a mai durat!
Guriță-ndulcitoare prelung s-au sărutat.
Crăiesele-mpreună îndelungat vorbeau;
Iar cavalerii mîndri să le privească nu se săturau.

592 Pîndeau mereu cu ochii — precum am auzit —
Făpturi mai răpitoare nici că au pomenit
Ca aste două doamne! Nu mint de povestesc.
Zadarnic vreo sminteală aș fi căutat: nici una nu găsesc.

593 Acel ce s-ar pricepe frumseți a cîntări,
Ar spune că Brunhilda cea mai frumoasă-ar fi;
Vorbeau însă aceia ce știu ce-i prețios,
Că față de Kriemhilda, Brunhilda ar rămîne mai prejos.

594 Acum merg laolaltă fecioare și femei;
Treceau frumoase multe cu-agrafe și cercei.
De corturi de mătase e cîmpu-acoperit.
Întregul țărm în fața orașului străluce înflorit.

595 A' craiului rudenii grăbit se bulucesc
Pe doamne să le vadă; ci ele-acum pornesc
Cu-ntreaga lor suită, umbrarele cătînd.
Burgunzii cu plăcere le însoțesc, mergînd cu ele-n rînd.

596 Sosit-au de-a călare și oaspeții măreți!
De spade sfărîmate de cei mai îndrăzneți
Răsună-acum cîmpia și colb au ridicat,
De socoteai că țara e-n flăcări, astfel fumul s-a iscat.

597 Pe cînd luptau vitejii, femeile priveau:
În frunte-avînd pe Siegfried, voinicii călăreau
Acum pe lîngă corturi. Viteazul conducea
O mie și mai bine de nibelungi și nemăreț era.

598 Dar iată, vine Hagen (de craiul său mînat)
Și-ntrecerea cu glasu-i îndată a curmat,
Căci nu voiau pe doamne cu colb a le mînji.
L-ascultă cavalerii, toți se supun; iar lupta conteni.

599 Vorbește craiul Gernot: — „Toți caii deshămați
Pîn' ce se înserează! Le ducem la palat
Pe doamnele ce-așteaptă; iar Gunther, dac-o vrea
Călare să se plimbe, vă ridicați numaidecît în șa!"

600 Cînd peste cîmp se-așterne iar liniște, pornesc
Toți cavalerii sprinteni spre cortul cel crăiesc;
Cu doamnele frumoase, hei, cum au petrecut!
Pîn-au pornit călare, au zăbovit timp vesel și plăcut.

601 Cînd soarele-n chindie ușor a scăpătat
Și se mai răcorește, n-au mai întîrziat:
Toți spre castel se-ndreaptă și doamne și bărbați,
Din ochi le urmărește cîte-un viteaz din cei mai încercați.

602 Mulți cavaleri și doamne în iureș călăresc
— Cum este obiceiul — spre palasul crăiesc;
În fața lui și Gunther acum descăleca.
Cîte-un voinic pe doamne pe scară să coboare le-ajuta.

603 Se despărțiră ápoi crăiesele voios.
Kriemhilda și cu Ute într-un palat frumos
S-au dus cu-a' lor suite. Castelu-ntreg huia
De cîntece și jocuri, căci veselie mare stăruia.

604 Se așezară jilțuri, căci Gunther a dorit
Să stea acum la masă. Brunhilda a venit
Alături de soțu-i. Coroană-mpodobea
Frumosu-i cap. Firește: crăiasă-n noua țară nu era?

605 Sînt bănci și pentru oaste; iar mese late, lungi
Se îndoiau de multă mîncare. Nici n-ajungi
Să le privești pe toate. Nimica nu lipsea.
La masă, lîngă Gunther, tot cîte-un oaspe strălucit ședea.

606 Lighean de aur duce al gazdei cămăraș,
Cu apă să se spele. (Ca în crăiesc sălaș!)
Ar fi fără dreptate să spun c-au fost slujiți
Mai bine vre o dată atîția oaspeți bravi și străluciți!

607 N-apucă bine Gunther pe mîini a se spăla,
Că Siegfried iată-l, vine și îi grăiește-așa:
„Îți amintești de ceea ce mi-ai fost juruit,
Cînd spre-a Brunhildei țară, Islanda, împreună am pornit?"

608 Grăiește: — „Amintește-ți de ceea ce-ai jurat:
Cînd va veni Brunhilda la tine în olat,
Îmi dai pe a ta soră. Așa cuvîntu-ți ții?
Ce multă osteneală am fost avut la Brunhild, bine știi!"

609 Grăiește craiul Gunther: — „La timp, zău, îmi vorbești!
Sperjur nu sînt, vai, Siegfried! Iar dacă-mi amintești,
Tot ce-oi putea voi face! Am să te-ajut s-o ai!"
Și porunci ca Kriemhild să vină la palat, l-al țării crai.

610 Veni de sîrg fecioara cu toată curtea sa,
Cînd Giselher pe scară în sală cobora:
— „Aicea nici o fată în palas nu va fi!
Doar sora mea Kriemhilda cu craiul țării, Gunther, va vorbi!"

611 O duc acum pe Kriemhild la crai; la el erau
Mulți cavaleri de seamă din țări străine. Beau
Cu Gunther stînd la masă. Le-a spus puțin să stea!
Brunhilda pe Kriemhilda de mînă-n capul mesei o ducea.

612 Vorbește craiul Gunther: — „Iubită sora mea,
Prin bunătatea-ți mare, dezleagă-mi vorba grea:
Te-am juruit odată unui viteaz bărbat;
Dacă-mi plinești dorința, pentru vecie m-ai îndatorat!"

613 Răspunde dulcea fată: — „Iubite frate, știi
Că faci ce vrei cu mine: încredințat să fii!
De-mi poruncești aceasta, oricînd te voi urma:
Pe cel ales de tine, de soț, ascultătoare l-oi lua!"

614 La vorbele-astea Siegfried la față s-a-nroșit:
Pe Kriemhild s-o slujească se-arată mult grăbit.
Pe amîndoi i-așază în cerc[1] și a-ntrebat
Pe fată, dacă-i gata pe Siegfried să-l urmeze ca bărbat.

615 Se rușină fecioara. (Așa e felul lor!)
Dar s-a-nvoit ca Siegfried să-i fie soțior.
Dorea nespus Kriemhilda să-l facă fericit;
Iar Gunther, craiul țării, prea-mulțumit, cu drag i-a logodit.

616 Acum, cînd logoditǎ-i fecioara, a-ndrăznit
În brațe s-o cuprindă cu dor neprihănit;
Ce drăgălașă Kriemhild la pieptul lui era!
În fața tuturora viteazul Siegfried dulce-o săruta.

617 Și se sfîrși logodna și toți s-au risipit...
Așa fu că pe Siegfried oricine l-a zărit
Stînd cu a lui Kriemhilda pe cîte-un jilț ales.
Sosesc și nibelungii, privind la ei cu drag și înțeles.

618 Alăturea de Gunther Brunhilda lui ședea.
Cînd a văzut că Kriemhild pe Siegfried îl iubea,
Cu lacrămile toate a plîns și s-a-ntristat.
Curgea șuvoi pe-obrazul ei dalb de plînset mult înlăcrimat.

619 Grăiește craiul Gunther: — „Ce ai, iubita mea,
Că plîngi cu-atîta jale, cînd nime' nu credea?
Nimica nu-ți lipsește: slugi credincioase ai
Și țara ți-i supusă, și-ntregul meu olat, și mult alai."

620 — „Cum să nu plîng" — crăiasa cu lacrimi i-a vorbit —
„De sora ta mi-i jale că astfel s-a-njosit
Să stea, cum stă, alături de Siegfried: ți-e supus.
Să plîng mereu îmi vine că s-a-njosit, așa precum ți-am spus!"

621 Dar Gunther îi răspunde: — „Acum, te rog să taci!
Alt' dată îți voi spune, și-atunci ai să te-mpaci,
De ce am logodit-o cu Siegfried. Îi doresc
Să viețuiască-n pace cu soțul ei, pe care-l prețuiesc!"

622 Răspunse: — „Rău îmi pare de frumusețea ei!
De-aș ști un loc în care să plec — dacă nu vrei
Să-mi spui acum, îndată, de ce-ai căsătorit
Pe sora ta cu Siegfried — zău, aș fugi, să nu mă mai mărit!"

623 Răspunde craiul Gunther: — „Spun, dacă mă zorești:
Are olat, castele și mulți supuși crăiești.
E crai și el: aceasta s-o afli, draga mea,
De-aceea pe Kriemhilda dorit-am de soție să o ia!"

624 Oricîte i-a spus Gunther, ea nu s-a-nduplecat,
Acuma de la masă toți oaspeții-au plecat.
Încep întreceri iarăși; castelul răsuna;
Dar Gunther de-astă dată plăcere chiar de fel nu arăta.

625 Se tot gîndea: „Mai bine aș fi acum la ea!"
De gîndu-acesta dornic de loc nu mai scăpa:
Cîtă plăcere-acuma cu soața-ar fi avut!
Cum se uita la Brunhild! Că vrea din ochi s-o soarbă-ai fi crezut!

626 Pe oaspeți îi poftește să lase al lor joc;
Dorește craiul Gunther cu soața la un loc
Să fie-n astă seară. La scară s-a-ntîlnit
Kriemhilda cu Brunhilda și fără ură, zău, s-au despărțit.

627 Veniră-a' lor suite şi n-au mai zăbovit.
Aduc şi cămăraşii lumini. S-au risipit
Acuma cavalerii, pe craii lor urmînd.
Mulţi cavaleri pe Siegfried l-au însoţit, în urma lui mergînd.

628/29[1] Se duc acuma craii să-şi caute-al lor pat.
Gîndeşte fiecare — aşa precum e dat —
Prin dragoste să-nfrîngă pe soaţa lui. Avu
O noapte bună Siegfried: cu draga lui din plin o petrecu.

630 Nu vă spun mai departe cum au mai petrecut...
Aflaţi, în schimb, ce Gunther cel mîndru a făcut
La soaţa lui Brunhilda! Atît pot să vă zic:
C-ar fi dormit la alta mai cu folos; dar... aşteptaţi un pic!

631 Norodul tot plecase: femei ca şi bărbaţi
În *kemenată* singuri sînt astfel încuiaţi.
Se aştepta, sărmanul, să mi-o dezmierde-n pat;
Dar mai avu zăbavă, pîn-o făcu femeie-adevărat!

632 În albă cămăşuţă ea se vîra în pat;
Gîndeşte craiu-n sine: „Ce trup de mîngîiat!
Am tot ce-am vrut odată! Fecioara este-a mea!"
Coz de frumoasă este: mirare-i, deci, c-atîta o dorea?

633 Ascunde-acum lumina al nostru crai grăbit;
Se-ndreaptă spre iatacul de nuntă pregătit.
Se-aşază lîngă dînsa... Vai! Ce se bucura!
O cuprindea în braţe şi sînii bourei îi dezmierda.

634 Mai multă zburdăciune acum ar fi cercat,
Dacă mireasa-i dragă puțin l-ar fi lăsat;
Dar ea e supărată. El tare s-a mîhnit!
Cînd se-aștepta la bine, purtare dușmănoasă a-ntîlnit.

635 Ea-i spune: — „Cavalere, vă rog să mă cruțați!
Ce-aveți de gînd să faceți? Prea-bine seama luați!
Vreau liniște! Mi-i voia fecioară-a rămînea,
Pînă-mi veți spune totul!" Pe Gunther îl apucă ciudă grea!

636 Cu forța vrea s-o aibă: cămașa-i smulge-ndat!
Dar fata, cingătoarea își scoate (căci și-n pat
De brîu încins-o poartă). Cu ea l-a cetluit.
(Ce multă mîhniciune al nostru crai de-atunci a suferit!)

637 Picioarele-mpreună cu mîinile-a legat;
De-un cui gros în perete ușor l-a atîrnat;
Zadarnic se mai roagă: nu-l lasă iar la ea.
De tare ce-i mireasa, să-și piardă viața cît pe-aci era!

638 Începe iar s-o roage, acel care credea
Stăpînul ei că este: — „Vai, tu, crăiasa mea,
Dezleagă-mi cingătoarea, și jur c-am să te las
De-acum încolo-n pace și-n patul tău n-am să mai fac popas!"

639 Nici că-i păsa de dînsul; ci lin a adormit.
O noapte-ntreagă Gunther amar s-a zvîrcolit,
Zbătîndu-se-n pironul de care l-a legat,
Pîn-a crăpat de ziuă. Puterea lui acuma s-a muiat.

640 — „Ia spune-mi, dragă Gunther, rușine nu-ți va fi,
Cînd cămărașii-acuma la tine vor veni,
De-o mînă de femeie găsindu-te legat?"
Răspunde craiul: — „Asta socot că n-ai s-o faci cu-adevărat!

641 Nici nu-mi va face cinste." Grăi apoi ritos:
„Fii bună și mă lasă la tine, căci frumos
Mă voi purta; iar dacă iubirea mea n-o vrei,
Mă jur că nici cu mîna cămașa nu-ți ating, dacă mi-o cei!"

642 Atunci ea îl dezleagă și jos l-a așezat,
Iar craiul se îndreaptă îndată către pat.
Se-așază-așa, departe, încît nu i-a atins
De multe ori cămașa. Brunhild voia aceasta dinadins.

643 Veniră cămărașii c-un braț de straie noi:
(Le-au pregătit devreme pentru așa nevoi.)
Zburdau de bucurie, dar craiul trist era,
Deși în timpul zilei coroană de mult preț pe cap purta.

644 După cădință Brunhild cu Gunther au pornit
(Căci pravila-așa cere, din veac fiind sorocit)
La catedrală, unde mulți preoți i-așteptau.
Veni apoi și Siegfried. Norod și cavaleri se-nghesuiau.

645 Cu mare îngrijire de mult le-au pregătit
Tot ce aveau nevoie: coroană, strai gătit.
Li s-a ținut o slujbă. Cînd totu-i terminat,
Tuspatru în hlamide treceau încet, cu pasul măsurat.

646 Vreo șase sute tineri azi spadele primesc,
De dragul celor două perechi ce se-nsoțesc.
În a Burgundiei țară toți mult se bucurau.
În mîini voinice-n jocuri, ce multe strămurări se mai rupeau!

647 Frumoasele fecioare sus, în firide, stau;
La scuturi lucitoare cu mult nesaț priveau.
Acuma craiul Gunther de-ai săi s-a despărțit;
Dar orișice i-ar spune, el îi privea cu lacrimi și mîhnit.

648 Nepotriviți la suflet cei doi bravi crai erau;
Știa prea-bine Siegfried ce gînduri îl munceau
Pe Gunther. Drept la dînsul se duce întrebînd:
— „Cum petrecut-ai noaptea? Te rog să-mi spui, să nu-mi ascunzi vreun gînd!"

649 Grăiește către dînsul: — „Mă plîng îndurerat:
Pe demonul în casă, spun drept că l-am băgat:
Voind s-o iau în brațe, prea-strîns m-a cetluit,
Și-n cui, sus, în perete, ușor ca pe-o lumină, m-a suit.

650 Am atîrnat, zău, jalnic din noapte pînă-n zi,
Cînd mi-a dat slobod... Dînsa plăcut se odihni.
Mă plîng ție în taină, ca unui bun amic."
Răspunde bravul Siegfried: — „Îmi pare rău! Atîta pot să zic.

651 Necazul ți-l alungă, căci te voi ajuta:
Chiar în această noapte, Brunhild va fi a ta!
Nu va mai face nazuri; curînd o vei iubi!"
Cuvintele-astea Gunther, ca pe-un balsam în suflet le primi.

652 Îl mîngîie-apoi Siegfried: — „Să vezi, cum s-o sfîrşi!
Trecuta noapte, Gunther, mult ne deosebi:
Kriemhilda-mi este dragă. Eu te voi ajuta:
Brunhilda-n noaptea asta va fi neapărat femeia ta!"

653 Şopteşte: — „Pe-ntuneric în *kemenată* vin,
Acoperit de glugă; şi, nevăzut şi lin,
Mă culc, fără să simtă, uşor, la voi în pat.
Pe cămăraşi trimite-i la ei acasă, cînd s-a înserat!

654 La scutieri din mînă luminile le sting:
E semn că sînt la tine: uşor apoi te-ating.
Îţi voi sili mireasa să-ţi fie azi pe plac;
De ştiu că mor mai bine, dar astă noapte-i vei veni de hac!"

655 Grăieşte apoi Gunther: — „Dar, vezi, să n-o iubeşti
Pe maştera-mi soţie! Fă, altfel, ce voieşti!
Şi de-i răpeşti chiar viaţa, nu mă voi supăra;
Amarnică femeie! De moartea ei chiar mă voi mîngîia!"

656 — „Pe-a mea încredinţare" — grăieşte Siegfried iar —
„Că n-oi iubi-o, Gunther, căci mi-este dragă doar,
Mai mult decît oricine pe lume, sora ta."
Prea-bine-l crede Gunther. (Minune e că mult se bucura?)

657 Întrecerea din curte acuma se sfîrşi
Şi zgomotul de arme uşor se potoli.
Cînd ambele crăiese spre palas se duceau,
Făceau loc cămăraşii şi lumea la o parte o dădeau.

658 Toți cavalerii-acuma din curte au plecat.
Episcopi pe crăiese le duc înspre palat,
Să stea — căci era vremea — la masă cu-ai lor soți.
Spre mesele întinse se îndreptară-acuma cavalerii toți.

659 La masă vine Gunther; prea-bucuros părea:
La ce-i spusese Siegfried într-una se gîndea.
Cît luna-i pare ziua; iar inima-i zburda.
La dragostea Brunhildei și nu la masă gîndu-i zăbovea.

660 Sfîrșitul cinei Gunther abia îl aștepta,
Cînd, iată, pe crăiese heraldul le chema
Să meargă-n *kemenate*. Hei! cîți eroi priveau
Crăieselor în față, cînd de la masă-acuma se sculau!

661 Viteazul Siegfried iarăși cu soața se culca
Și-n dulce dezmierdare plăcere multă-afla.
Tot mînă-n mînă dînșii ședeau voioși acum,
Pînă ce de o dată s-a mistuit viteazul ca un fum.

662 Doar îl ținea de mînă, cînd nu l-a mai zărit!
Către suită Kriemhild s-a dus și a grăit:
— „Dar ce minune-i asta, că soțul mi-a plecat
Din mînă? Cine, oare, acuma, mîna-i dreaptă mi-a luat?"

663 Pornește-n grabă Siegfried — precum v-am povestit —
La Gunther. Cămărașii în ușă i-a primit.
Luminile le stinge; iar Gunther a știut,
Că Siegfried e acolo; dar nimeni dintre ei nu l-a văzut.

664 Știa ce vrea să facă, de-aceea porunci
Suitei să se ducă; el însuși se-ngriji
Să zăvorească ușa. Nu numai un zăvor,
Ci două puse-n ușă! (De trupul ei e tare rîvnitor!)

665 Ascunde lumînarea pe după baldachin
Și-ncepe s-o mîngîie. Ea-i plină de venin;
Dar Siegfried o înfrînge. (Ce! Altfel se putea?)
Lui Gunther însă-acuma nici rău, dar nici prea-bine nu-i părea.

666 Se-așază Siegfried lîngă crăiasă. Ea-i grăi:
— „Lăsați-mă în pace! Oricît, zău, m-ați dori!
Să n-aveți neplăcere, precum ați mai avut!"
(Lui Siegfried cel puternic cît rău crăiasa apoi i-a făcut!)

667 Dar își înghite vocea: nimica nu i-a spus.
Deși nu vede, Gunther ușor a presupus,
Că lucruri necurate cei doi n-au săvîrșit.
Că, zău, în pat n-avură prea multă tihnă, cum v-am povestit.

668 Iar Siegfried se preface că este-al ei bărbat:
În brațe o cuprinde pe Brunhild; dar din pat
Fecioara îl aruncă pe-o bancă. I-a izbit
Atît de zdravăn capul de-un scaun, că acesta a trosnit.

669 Și iarăși se ridică puternicul bărbat.
Începe iarăși lupta; dar, cînd a încercat
Din nou s-o biruiască, l-a strîns de l-a durut.
E diavol, nu femeie: muiere ca aceasta n-am văzut!

670 Dar nici el nu se lasă! Fecioara-n sus sări;
— „Nu-mi tot boțiți cămașa; altfel o veți păți!
Nu sînteți cumsecade! Vă veți căi odat'!
Vă spun s-o știți prea-bine: nu vreau să am, precum v-am spus, bărbat!"

671 Și-n brațe îl cuprinde; dar nu spre-a-l dezmierda,
Ci vrea să-l cetluiască (cum știe ea lega!),
Ca tihnă să găsească în patul nupțial.
(Că i-a boțit cămașa, s-a răzbunat cumplit pe-al ei rival).

672 La ce folos acuma vigoarea lui de fier?
Se dovedi vînjoasă tot cît un cavaler.
Îl ridică deodată (e tare-adevărat)
Și îl izbi puternic de-un scrin, care era chiar lîngă pat.

673 „Vai! vai!" gîndi eroul. „Cum? Viața să mi-o pierd
De-o mînă de femeie? Atunci, desigur, cred,
Că-n viitor bărbații de rîsul lor vor fi!
Soțiile cu hulă la soții lor, cu scîrbă vor privi!"

674 Aude Gunther larma și tare s-a-ngrijat.
Se rușinează Siegfried, apoi s-a mîniat.
Puterea-și pune toată. De sîrg s-a opintit
Și se măsoară iarăși cu Brunhild c-un avînt neostoit.

675 Păru că-i lungă vremea pînă ce-o birui.
Ea mîinile îi strînse, că sîngele țîșni
Din unghii, căci vigoarea-i ca de bărbat era;
La urmă o înfrînse și-i domoli puterea ce avea.

676 Aude totul Gunther, dar nu suflă nimic.
În pat o-mpinge Siegfried, cel trupeș și voinic,
Că țipă-acum Brunhilda cum nici n-a mai țipat;
Căci brațele lui Siegfried o fac acum s-o doară-adevărat.

677 Brunhilda-ntinse mîna spre coapsă și găsi
Acolo cingătoarea, dorind a-l cetlui,
Dar mîna lui o ține, că oasele-i trosnesc.
E hotărîtă lupta: îl lasă-acum pe soțul ei crăiesc.

678 Îi spune: — „Cruță-mi viața, o, crai nebiruit!
Ți-oi răsplăti odată tot răul ce-ai simțit!
Nu fac împotrivire iubirii ce rîvnești,
Căci am văzut prea-bine că pe femei poți să le stăpînești!"

679 Se scoală craiul Siegfried; Brunhild rămîne-n pat;
În taină-i scoate însă — cînd nu s-a ridicat —
Din degetu-i inelul de aur ce purta.
Nici nu simțea crăiasa: așa ușor eroul i-l trăgea!

680 Îi luă și cingătoarea. Era din aur rar.
Nu știu de ce-a făcut-o. Din zburdăciune doar!
(A dat-o-apoi soției și mult s-a mai căit!)
Acuma craiul Gunther stă cu mireasa și e fericit.

681 De foc o mai dezmiardă! Ce? Nu i se cădea?
Brunhild acum rușinea și ciuda-și stăpînea:
E roșie la față de alintarea lui.
Hei! dusă-i fecioria. Cu ea și-a ei putere — așa vă spui!

682 Ca orișice femeie, de-acum tărie-avea.
Cu mult nesaț el trupul frumos i-l cuprindea.
Cum să se-mpotrivească? Puterea i-a secat
Și asta i-a făcut-o cu dragostea lui, Gunther cel bogat.

683 Și-a petrecut cu Brunhild — cum mi se povesti —
Cu dragoste aprinsă, pînă la zori de zi.
Plecase bravul Siegfried, așa cum a venit,
Acasă, unde soața cu brațele deschise l-a primit.

684 El ocolește meșter tot ce l-a întrebat
Și multă vreme-ascunde. Ce lui Brunhild i-a luat,
Kriemhildei dărui-va, cînd stemă va purta
În țara lui. (De-aicea prea multă răutate s-o isca.)

685 A doua zi se scoală și Gunther mulțumit.
Nu e ca înainte. Norodu-i fericit.
De mulțumit ce-i craiul, îndată a cerut
La curte să-i adune pe bravii cavaleri, ca în trecut...

686 De paisprezece zile petrecerea ținea.
Întru această vreme castelu-ntreg vuia
De cîntece și-ntreceri, cum nu s-a pomenit.
Nu cruță cheltuială bogatul crai cu cei care-au nuntit!

687 Iar rudele lui Gunther — așa și el voia! —
Dădeau în a lui cinste, cum pravila cerea,
La cîntăreți cai, straie, argint și aur roș.
Cei ce rîvneau la daruri, plecat-au încărcați și bucuroși.

688 Siegfried din Niederlanda[1] cu mia de voinici
Împarte tot ce-adus-a de-acas', la Rhin, aici:
Chiar cai cu șei pe spate la oaspeți dăruia.
Știau cum să trăiască. Acolo dărnicia huzurea![2]

689 Cînd darurile toate nici nu s-au mîntuit,
Acei cu dor de casă să plece s-au grăbit.
Pot spune: niciodată n-au fost mai alintați
Dragi oaspeți ca aceștia. Așa dorit-au Gunther și-ai săi frați!

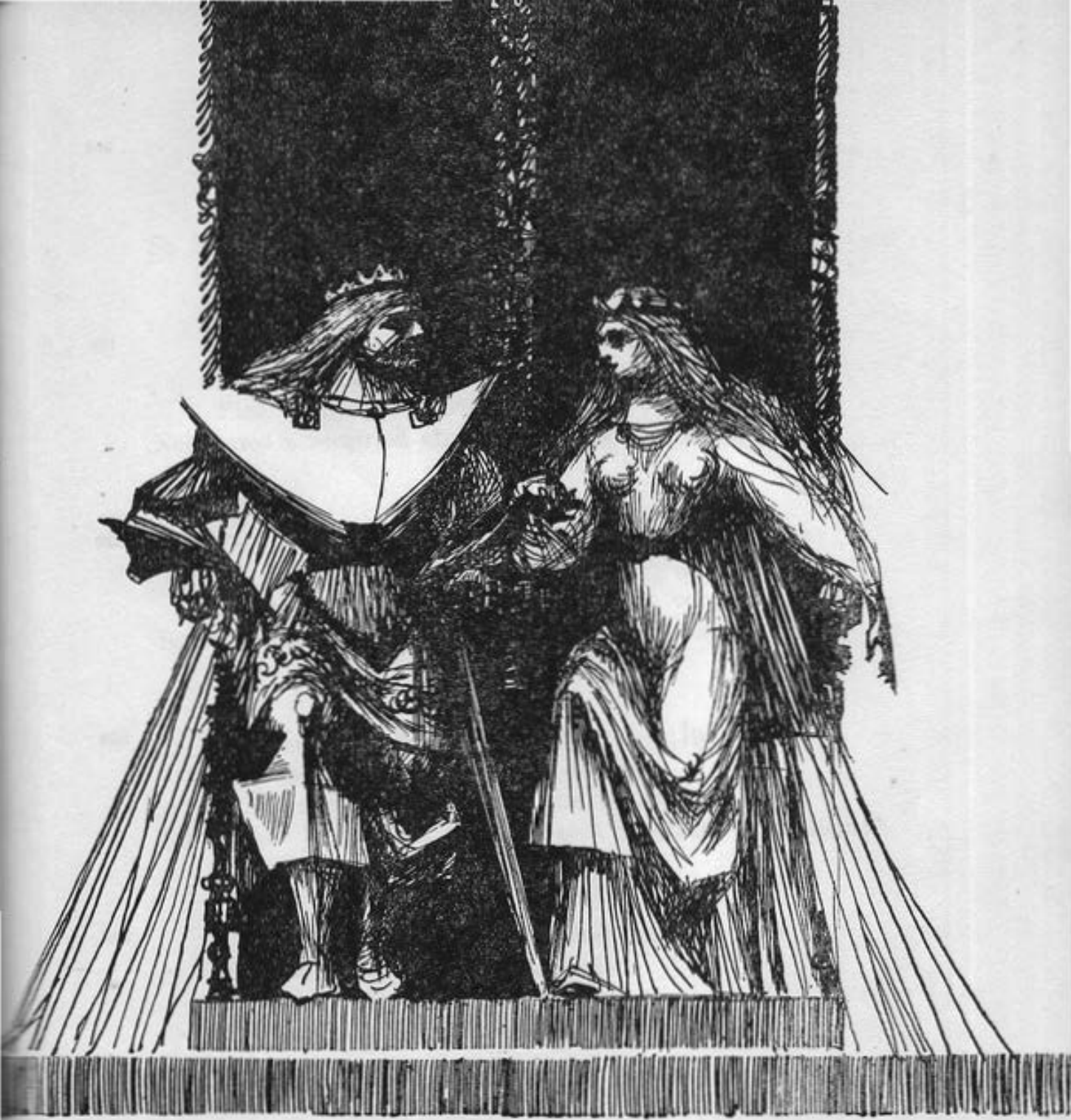

RAPSODIA A XI-A

Cum se întoarce Siegfried cu soaţa lui la Xanten

690 Cînd oaspeții cu toții acasă au plecat,
Grăiește către oaste și Siegfried cel bogat:
— „Să ne gătim, tovarăși, ca să plecăm acas'!"
Se bucură Kriemhilda: se pregătește pentru bun-rămas.

691 Grăiește către soțu-i: — „La drum cînd vom porni?
Prea mare grabă nu e! Puțin vom zăbovi,
Pînă ce-mpart cu frații și aur și olat!"
Nebucuros e Siegfried cînd vestea zăbovirii a aflat.

692 Cei trei frați ai Kriemhildei se duc la el și-i spun:
— „Să știi, iubite Siegfried, că noi, ca frate bun
Te vom sluji-n credință chiar pînă vom muri!"
Se-nclină către dînșii eroul Siegfried și le mulțumi.

693 Iar Giselher, mezinul, îi spune: — „Împărțim
Cu tine și castele și țara ce domnim,
Precum și alte-olaturi supuse ce avem;
Cu tine și Kriemhilda vrem dreaptă socoteală să-ncheiem!"

694 Dar Siegfried le răspunde, cînd vorba-i auzi
Și buna lor credință acuma oblici:
— „Să stăpîniți în pace, precum ați moștenit,
Olaturi ca și aur; Kriemhilda n-are dreptul la-mpărțit!

695 Prea buni cu dînsa sînteți; dar Kriemhild va purta
În țara mea coroană: olat va căpăta,
Cît nimenea bogată ca dînsa nu va fi.
De altfel, tot ce-mi cereți, voi fi oricînd gătit a vă sluji."

696 Grăiește doamna Kriemhild: — „Și de nu vrei olat,
Vitejii țării mele nu sînt de lepădat:
Oricine va fi mîndru să aibă-așa ostași!
Vreau deci cîțiva să-mi deie, căci pentru-a lor virtute sînt chezaș!"

697 Răspunde craiul Gernot: — „O, soră, poți să iei
Din brava noastră oaste cîți vrei, pe cine vrei:
Din trei mii i-ați o mie, suită să-ți tocmești
Și-n țara ta cea nouă cu strălucire multă să domnești!"

698 Kriemhild atunci la Hagen și Ortwein a trimis,
De vor cu ea să meargă, așa precum am zis;
Se supără rău Hagen, cînd vorba auzi,
Spunînd: — „Nu poate Gunther, precum voiește, a ne dărui!

699 Să luați alți oameni, Kriemhild, atunci cînd veți pleca!"
— Pe Hagen îl cunoașteți, îi știți și firea sa —
„Aicea vom rămîne, pe crai să ni-i slujim,
Deci sta-vom mai departe la suzeranii noștri ce-i iubim!"

700 Îi lasă dar în țară. De drum se pregătesc.
Treizeci și două fete pe Kriemhild o-nsoțesc;
Cinci sute și mai bine călări pornesc cu ea
(Chiar Eckewart, marcgraful, pe tînăra domniță o-nsoțea.).

701 Toți: cavaleri și oaste, și fete, și femei
'Și-au bun-rămas cu lacrimi. Precum e-n obicei,
Cei ce pornesc sărută pe cei care-au rămas
Și părăsesc pe Gunther și țara lui, prea-primitor popas.

702 Prietenii și rude departe îi petrec
Și îngrijesc de-odihnă pe noapte; apoi trec
În alte țări cu alți crai și în curînd pornesc
Soli către craiul Siegmund, să ducă veste-n grabă, că sosesc.

703 Să afle el și Sieglind, că fiul lor acum
Cu fiica doamnei Ute spre ei se află-n drum.
(E vorba de Kriemhilda, frumoasa de la Rhin.)
Se bucură bătrînii la vestea fericită că ei vin.

704 Grăiește Siegmund: — „Slavă, că zilele trăiesc
S-o văd aici pe Kriemhild purtînd costum domnesc
Și stema strălucită! Prin ea și țara mea
Se va-nălța; iar Siegfried curînd domnie-aicea va avea!"

705 Bătrîna doamnă Sieglind dă roșă catifea,
Argint și aur: daruri de sol, că îi vestea
Venirea fericită a dragilor copii;
Curtenii se-mbrăcară ca pentru zile mari și bucurii.

706 Le spune solul cine în țară va veni
Cu Siegfried împreună; iar Siegmund porunci
Să se ridice jilțuri, căci fiul așteptat
Sosi-va cu prieteni. Trimișii să-l întîmpine-au plecat.

707 Nu știu mai bine oaspeți vreodată-a fi primiți,
Cum fură-aici, în țară, eroii-acum sosiți:
Prea-bună doamnă Sieglind călare i-a ieșit
Lui Kriemhild înainte. Mulți cavaleri și doamne i-au primit.

708 I-a-ntîmpinat o cale mai bine de o zi.
Și băștinași și oaspeți încep a suferi
De multă oboseală, pîn-au sosit voioși
La Xanten în cetate. Coroane-aici purta-vor glorioși.

709 Cu gura rîzătoare ades o sărutau
Siegmund și Siegelinda pe Kriemhild. Dezmierdau
Și pe-al lor fiu, pe Siegfried. De dor le-a fost trecut.
Întreaga lui suită primire-avu, cum nu s-a mai văzut.

710 Îi duc pe oaspeți iute la scara din palat.
Frumoasele fecioare iată-au descălecat
De față fiind și Siegmund! Mulți cavaleri erau
În jurul său și-n grabă pe fetele străine le slujeau.

711 Oricît de mare nuntă făcură jos, pe Rhin,
Primiră scumpe straie toți oaspeții ce vin,
Cum n-au purtat vreodată în toată viața lor.
Atîta bogăție, spun drept că este lucru uimitor!

712 Și-atîta îi cinstiră și îndestul le-au dat!
Ce straie strălucite suita-a căpătat!
Chiar nestemate multe în ele licăreau...
Așa primea Sieglinda pe cei care la dînsa poposeau!

713 Grăiește craiul Siegmund în fața tuturor:
— „Eu rudelor lui Siegfried le spun: ca domnitor
Coroana mea purta-va". Prelung s-au bucurat
Toți cei din Niederlanda, cînd veste-aceasta bună au aflat.

714 Îi dărui coroană, județ, ca și olat.
Crai mare fu, deci, Siegfried; avea de judecat
Călcările de lege, cum este hărăzit:
Mult se temeau aceia ce pravilele le-au nesocotit!

715 Și-așa domni în pace, precum vă povestesc,
Sub stemă, ani chiar zece, cînd (iată, pomenesc!)
Că soața lui, născut-a un prunc alb-bucălat:
Prieteni, ca și rude, cînd auziră, mult s-au bucurat.

716 Părinții-l botezară și nume bun i-au dat:
Chiar numele lui Gunther — prea-strălucit bărbat...
De unchiul său rușine nicicînd nu îi va fi;
De-ar semăna cu Gunther! Mi l-au crescut precum voi povesti.

717 Întru aceea vreme și Siegelind muri;
Kriemhilda luă în mînă puterea și domni
Cu multă-nțelepciune (cum se și aștepta!).
Au plîns-o mult pe moartă, căci țara bine o chivernisea.

718 (Și jos, la Rhin, acuma — precum s-a fost vestit —
Lui Gunther i se naște copilul mult iubit;
Îl botezară Siegfried — precum se cuvenea! —
Din drag pentru eroul ce unchiul său cel mult viteaz era.)

719 Cu mare îngrijire frumos l-au fost crescut.
Bun dascăl îi tocmește celui dintîi născut,
Să-l crească îndeaproape om vrednic și cinstit.
(Hei, ce nenorocire chiar de la rude-odată i-a venit!)

720 Se duse vestea-n lume ce bine-au vecuit
Eroii noştri-n ţara lui Siegmund cel iubit.
În multă vrednicie şi laudă trăiau,
De altfel ca şi Gunther în ţara lui, cu prietenii ce-aveau.

721 Lui Siegfried, nibelungii supuşi buni îi erau
(Ca el comoară mare toţi craii nu aveau!)
Şi oamenii lui Schilbung pe el l-au fost slujit,
De-aceea şi eroul curaj avea, curaj de neclintit.

722 Avea, prin ei, comoară, cum nici nu s-a aflat;
Doar cei ce-au stăpînit-o cu el s-au măsurat:
Prin luptă într-un munte comoara-a dobîndit.
Mulţi cavaleri de seamă în lupta-aceasta aprigă-au pierit!

723 Avea întinsă vază şi chiar de-ar fi avut
Pe jumătate numai de cum l-aţi cunoscut,
Tot ar fi fost, vezi bine, cel mai văzut bărbat
Din cîţi au stat călare. Era viteaz în lupte încercat.

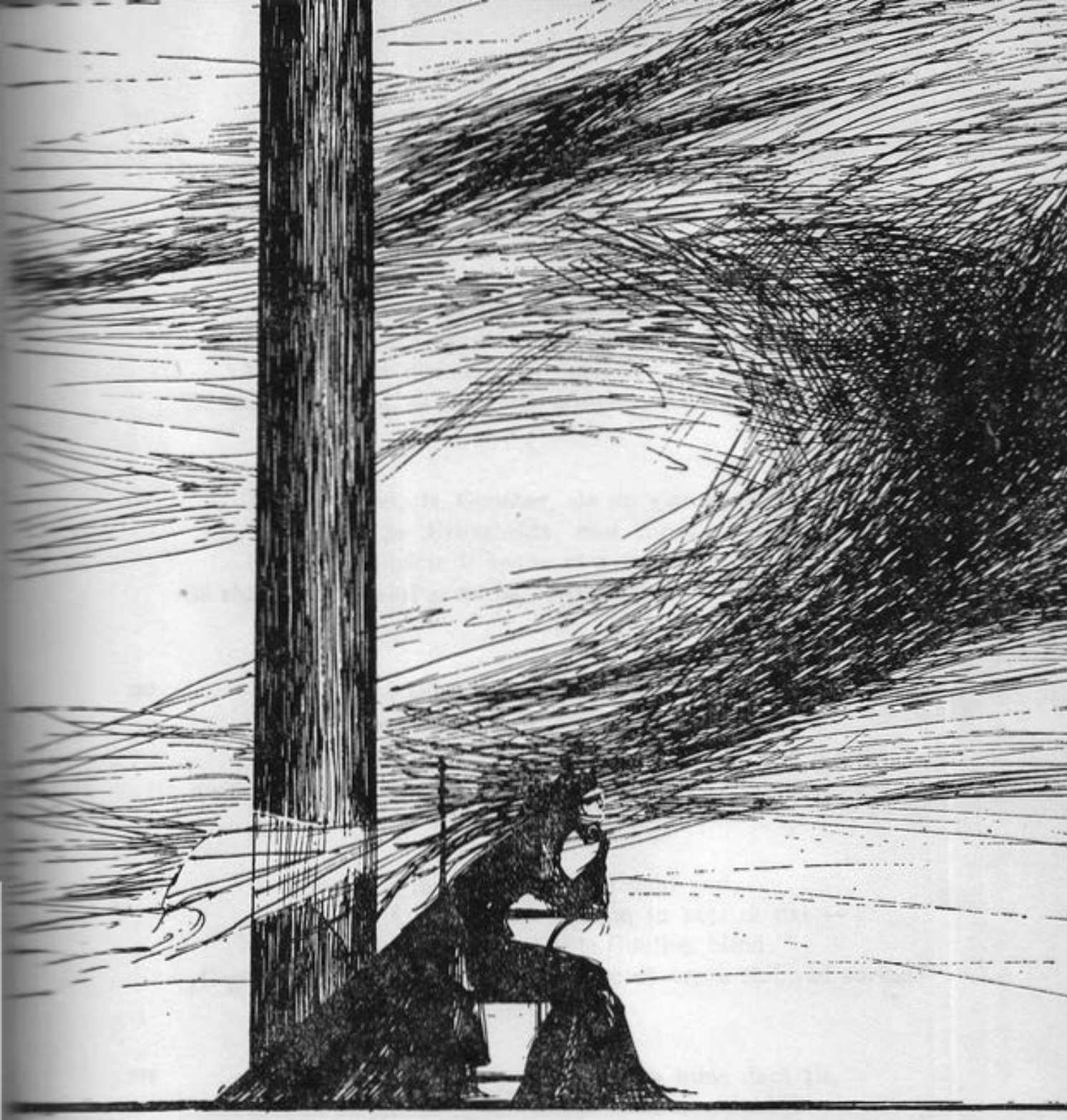

RAPSODIA A XII-A

Cum Gunther l-a poftit pe Siegfried la petrecere

724 Gîndea ades Brunhilda, în sinea ei zicînd:
„Ce mîndră e Kriemhilda, zău, nici nu-i dă prin gînd
Că Siegfried e supusul lui Gunther, soţul meu,
Şi că de lungă vreme nu l-a slujit! Doar nu-i egalul său!"

725 Nutrea în taină gîndul acesta şi-şi zicea
Că sînt departe dînşii: să-i vadă nu putea;
Iar Siegfried niciodată la curte n-a slujit.
De unde vine asta, să afle prea-adesea a dorit.

726 Încearcă deci, la Gunther, de nu cumva-ar putea
S-o cheme pe Kriemhilda, căci dînsa o dorea.
Cu multă dibăcie îi spune ce-a voit.
Se chibzuieşte craiul şi vorba ei îi dă mult de gîndit.

727 — „Cum să-i aducem, spune" — grăieşte Gunther blînd —
„Aici în ţara noastră? E cam năstruşnic gînd!
Stau prea departe, Brunhild, şi greu mi-i să-i poftesc!"
Răspunde-atunci crăiasa în felul ei măreţ şi viclenesc:

728 — „Oricît de mare este supusul unui crai,
Cînd el îi dă poruncă — precum tu poţi să dai —
Nu poate să n-asculte!" Surîde Gunther blînd:
„E greu să fac aceasta, să-i poruncesc că vreau să-i văd curînd!"

729 Dar zice Brunhild: — „Gunther, la mine dacă ţii,
Atunci să-mi faci plăcerea, pe sora ta s-o-mbii
Cu Siegfried împreună să vină-aici la noi!
Ce mare bucurie să-i pot vedea-n curînd pe amîndoi!

730 Cînd mă gîndesc, adesea, la draga sora ta,
Ce bine e crescută, ce bună-i şi cum sta
Cu mine împreună, ştii, cînd m-am măritat,
Mă bucur în tăcere. E bine că pe Siegfried l-a luat!"

731 Şi-atît de mult îl roagă, încît el a grăit:
— „Ştii bine că nu-s oaspeţi mai dragi de găzduit
Ca sora mea şi Siegfried! Plăcerea-ţi împlinesc
Şi soli trimit să-i cheme la noi, la Worms, cu gîndul bun, frăţesc!"

732 Vorbeşte-atunci crăiasa: — „Te rog să mă vesteşti,
Cînd solii se vor duce, cînd oaspeţii crăieşti
În ţară au să vină. Aş vrea şi eu să ştiu
Pe cine vei trimite, căci vreau cu ei de faţă-atunci să fiu!"

733 — „Prea-bine" — zice Gunther — „să ştii că le trimit
Treizeci de soli!" Şi-ndată, pe loc le-a poruncit
Să i se-nfăţişeze. Prin ei îi va pofti
La Worms, pe Rhin. Brunhilda cu dărnicie straie dărui.

734 Grăieşte craiul: — „Spuneţi din partea mea, eroi,
(Şi nu uitaţi o vorbă din ce vă spunem noi!)
Atît lui Siegfried, craiul, cît şi soţiei lui,
Că nimenea pe lume mai preţuit ca ei la mine nu-i!

735 Rugaţi-i cu căldură să vină-aici, la Rhin,
Că Brunhild şi cu mine i-om răsplăti din plin.
'Nainte de solstiţiu, el şi vitejii lui
Aici găsi-vor oaspeţi ce-i vor cinsti, cum nu-i dat nimănui!

736 Să-i spuneți și lui Siegmund, că sînt al său supus;
Că eu și cu-a mea curte îl prețuim nespus,
Iar sorei mele-i spuneți să facă ce-o putea
Și negreșit să vină, căci sărbătoarea e și pentru ea!

737 Brunhilda și cu Ute, cu toată curtea lor,
Pe Siegfried îl salută prea-binevoitor,
Precum și pe Kriemhilda și-ai lor viteji bărbați!"
Se ridicară solii și Gunther le ură: — „Voioși plecați!"

738 Și-s gata de plecare: cai buni și straie noi
Sînt toate pregătite. Acești cercați eroi
Pornit-au înspre țelul pe care îl aveau.
Ostași de pază Gunther le dă pe cale celor ce plecau.

739 Trei săptămîni călare făcură tot pe drum;
Dar iată-i că-n cetatea lui Niblung sînt acum!
La Norvege-l găsiră pe cel ce-l căutau.
Și oamenii și caii de drumul lung prea-obosiți erau.

740 Pe Siegfried și pe Kriemhild îndată i-au vestit,
C-ar fi venit soli mîndri, cu portul strălucit,
Ca cei de la burgundul olat. De sîrg sări
Crăiasa-n sus din patul în care pîn-atuncea odihni.

741 O fată-n grab' trimite să vadă cine sînt:
Văzu pe bravul Gere[1] în curte așteptînd
Cu solii toți pe care crai Gunther i-a trimis.
Se bucură Kriemhilda, cînd fata toate-acestea i le-a zis.

742 Grăiește către Siegfried: — „Privește-i! Au venit
Călăuziți de Gere, cel brav și iscusit.
Ni i-a trimis chiar Gunther de-acasă, de la Rhin!"
Răspunde Siegfried: — „Dragă, bineveniți să fie cei ce vin!"

743 Toți oamenii din curte să-i vadă-au alergat
Și fiecare-n vorbă cu solii a intrat,
Grăindu-le-n dulceață, rostind un bun-venit!
Iar craiul Siegmund foarte de-a lor venire s-a înveselit.

744 Îi găzduiră bine pe Gere și pe-ai lui;
Iar caii-i duc în grajduri. Pe oaspeți îi văzui
Că merg cu toți la curte, unde-i primesc curînd
Kriemhilda și cu Siegfried, nerăbdători s-audă-al lor cuvînt.

745 Se scoală-ndată craiul ca și soția lui,
Primind frumos pe Gere — crăiește pot să spui —
Și pe burgunzi, supușii lui Gunther de la Rhin.
Îi dau un jilț lui Gere și-ndată solii să vorbească țin.

746 — „Îngăduiți să spunem solia și apoi
Ne-om așeza prea-bine pe jilțurile moi,
— Noi cei trudiți de umblet — căci Gunther ne-a trimis,
Ca și Brunhilda doamna, să vă vestim ce au de mult de zis.

747 Se-nchină-n sănătate în fața voastră, crai,
Și Ute, doamna mare, și frații toți ce-i ai:
Crai Giselher și Gernot! La voi ne-au poruncit
Să mergem, să vă spunem că vă slujesc oricînd, neostenit!"

748 — „Să le plătească Domnul!" — crai Siegfried le grăi —
„Sînt gata cu credință de istov a-i sluji,
Precum și a lor soră! Și-acuma vă poftesc
Să-mi spuneți dacă frații și curtea lor cu bine viețuiesc!

749 Vă mai poftesc să-mi spuneți, vreun dușman de-a-ndrăznit,
Nepace să le-aducă, de cînd ne-am despărțit;
Căci eu oricînd sînt gata să sar într-ajutor,
Și-mi vor simți puterea cei care luptă împotriva lor!"

750 Vorbi marcgraful Gere, cel brav și iscusit:
— „Toți vecuiesc în pace și traiul li-i tihnit
Și vă poftesc la dînșii la praznic să veniți —
Cu multă plecăciune se-nchină și se-ncred că nu lipsiți!

751 Mai roagă pe stăpîna-mi Kriemhilda, ca și ea
Acolo să poftească și, dacă s-o putea,
Pîn' n-o veni solstițiul de vară să porniți!"
Grăiește craiul Siegfried: — „Ușor nu e să facem ce doriți!"

752 Răspunde iarăși Gere cu glas înduioșat:
— „Și doamna mare, Ute, fierbinte v-a rugat,
Cu Giselher și Gernot, de fel să nu lipsiți,
Că stați așa departe, i-aud mereu plîngînd pe cei iubiți.

753 Stăpîna mea, Brunhilda, cu toată curtea ei,
Se bucură de istov, și nu fără temei,
Acolo să vă vadă. Hei! Cum ar mai zburda!"
Această veste bună pe Kriemhild cea frumoasă-o bucura.

754 Îi este văr bun Gere; iar Siegfried îi pofti
Pe jilţuri să se-aşeze. Pe oaspeţi dărui.
Nu trece mult, că vine şi Siegmund: cînd văzu
Pe soli, cu bună-voie urare craiul astfel le făcu:

755 — „Bine-au venit, voinicii lui Gunther! Am dorit,
De cînd fiul meu Siegfried pe Kriemhild a peţit,
Să văd mai des la mine dragi soli din ţara ei —
Cum prietenia cere, pe care-n orice vreme pui temei!"

756 Răspunseră: — „Dorinţa i-o vor îndeplini!"
Întreaga oboseală degrab' se risipi.
Mîncare le aduse: din plin s-au ospătat,
Căci Siegfried dă poruncă ospăţul să le fie-mbelşugat.

757 Şezură nouă zile, căci drumul nu le-a dat.
Se plînseră, deci, solii, c-atît de mult au stat,
Căci lor le e să plece acasă mai curînd.
Trimise craiul Siegfried pe prieteni să-i adune la cuvînt.

758 Le cere sfat: să meargă la Rhin, cum sînt poftiţi?
— „La noi trimis-a Gunther şi prietenii iubiţi,
Şi fraţii lui, cu toţii la praznic să venim!
Prea-bucuros aş face-o, de n-ar fi drumul lung să ne-obosim!

759 Mai roagă pe Kriemhilda, să vin-atunci şi ea.
Ei, spuneţi, dragi prieteni, să mergem? S-ar cădea,
Prin treizeci de olaturi să trec şi să-i slujesc,
Căci braţele lui Siegfried ajută pe cei care-l iubesc!"

760 Grăiră-n cor cei sfetnici: — „Plăcere de simțiți
La praznic să vă duceți, să nu mai zăboviți!
Plecați la Rhin călare cu-o mie de voinici;
Și-așa porniți, cu cinste, către burgundul mîndru plai, de-aici!"

761 Vorbește craiul Siegmund: — „De-aveți gînd să plecați,
De ce nimic nu-mi spuneți? Nici nu mă întrebați?
De nu-i cu stingherealã, aș vrea să plec cu voi!
Aduc voinici o sută, mărind cu ei al vostru brav convoi."

762 — „De vreți cu noi să mergeți, o, tatăl meu iubit,
Simt mare bucurie" — crai Siegfried i-a grăit.
„Douăsprezece zile vor trece și pornim!
Toți care cer, primi-vor cai buni și straie. Pregătiți să fim!"

763 Cum Siegfried să se ducă acum e hotărît,
Sloboade solii-acasă. Se duc numaidecît.
Cumnaților trimite de știre că-n curînd
La sărbătoare vine. Se bucură să-i vadă-acum plecînd.

764 Kriemhilda și cu Siegfried — precum am auzit —
Pe solii ce plecară frumos i-au dăruit;
Abia puteau să ducă samarele. Bogat
Era măritul Siegfried! Cu bucurie solii au plecat.

765 Și Siegmund ca și Siegfried suita-au îmbrăcat;
Iar Eckewart[1], marcgraful, poruncă a fost dat,
Îmbrăcăminte-aleasă să caute de zor
Pentru frumoase fete, care pleca-vor cu crăiasa lor.

766 Și șei și bune scuturi îndat-au pregătit.
La toți cei ce s-or duce de toate-au împărțit.
Nimic nu le lipsește: au tot ce își doresc.
Buni oaspeți duce Siegfried curînd la Worms castelului crăiesc!

767 Pe drum grăbiră solii și iată-i c-au sosit,
Călăuziți de Gere cel brav și iscusit!
Frumos îi mai primiră! Toți au descălecat
În fața scării-nalte, care la Gunther duce, în palat.

768 Bătrîni și tineri buzna dădură înspre ei
— Așa e totdeauna — să-ntrebe: „Spune, ce-i?"
Dar Gere: — „Auzi-veți, cînd craiului vorbesc!"
Porni cu-ai săi tovarăși și-ndată și pe Gunther îl găsesc.

769 De bucurie craiul din jilț în sus sări;
Că s-au întors degrabă frumos le mulțumi
Frumoasa lor Brunhilda; iar Gunther a-ntrebat:
— „Ce face bravul Siegfried? El dragoste mereu mi-a arătat."

770 Vorbește bunul Gere: — „Siegfried s-a înroșit
De mare bucurie. Kriemhilda-a tresărit.
Nicicînd mai dragă veste vreun om nu v-a trimis
Ca Siegmund și cu Siegfried, ce bucuroși au fost, precum v-am zis!"

771 Dar către marcgraf Brunhild grăi numaidecît:
— „Dar Kriemhild vine? Spune! Și trupul ei plăcut
Păstrat-a mlădierea pe care o avea?"
— „Desigur!" — îi răspunse marcgraful — „va veni la noi și ea".

772 Crăiasa Ute-i cheamă la dînsa-n *kemenat*
Şi, după cum întreabă, se vede ce-ngrijat
E glasul ei: — „E bine Kriemhilda, fiica mea?"
El spune că e bine şi că-n curînd va fi aici la ea.

773 La curte despre darul de soli s-a fost aflat,
Pe care bravul Siegfried atît de larg l-a dat:
Îmbrăcăminte, aur. Cu toţii-au cumpănit
Aceste mîndre daruri. Lui Siegfried într-un gînd i-au mulţumit.

774 — „El poate" — zice Hagen — „oricît a dărui.
Şi de-ar trăi în veacuri, tot nu s-ar mîntui:
Comoara nibelungă e-n stăpînirea sa.
De-ar fi în mîna noastră! În a Burgundiei ţară de-ar intra!"

775 Curtenii toţi sînt veseli, că vor vedea curînd
Atîţia oaspeţi mîndri la curtea lor venind;
Din zori şi pînă-n noapte de sîrg trebăluiau
Şi jilţuri minunate pentru a lor primire rînduiau.

776 Viteazul Hunold[1], iată! cu Sindold[2] cel voinic,
N-aveau de loc odihnă şi n-au cruţat nimic
Să-ndeplinească slujba, s-aşeze bănci la rînd.
Chiar Ortwein îi ajută: le mulţumeşte Gunther în curînd.

777 Iar Rumolt, bucătarul, cum poate mînui
Cazane mari şi oale, tingiri şi cîte-or fi
Pentru alese prînzuri! Hei, cîte mai avea!
De dragul celor oaspeţi, mîncare-aleasă bine pregătea.

RAPSODIA A XIII-A

Cum pornesc oaspeţii spre ospăţul de la curte

778 Nu mai vorbim de truda avută-n drumul lor!
Să spunem cum Kriemhilda cu-alaiul fetelor
Porneşte din Niblunga spre Rhinul înspumat?
Asemenea valtrapuri nicicînd vînjoşii cai n-au mai purtat!

779 Trimiseră-nainte lăzi ferecate greu.
Siegfried cu-a lui suită călare e mereu;
Cu el e şi Kriemhilda cu chipul încîntat...
(Se va schimba-n durere plăcerea ce-a avut cînd a plecat!)

780 Pe fiul lor îl lasă acasă şi — vă spun —
Că n-a fost rău gînd ăsta, ci gîndul cel mai bun.
Mult nenoroc urzit-a acest drum blestemat:
Nu şi-a văzut nici tatăl, nici mama copilaşul vreodat'!

781 Cu ei porni călare şi craiul Siegemund;
De-ar fi ştiut ce vine, nici chiar cu jurămînt
N-ar fi pornit de-acasă, să vadă-acel castel:
Mai mare rău pe lume, ca de la rude, n-a avut de fel.

782 Trimit ştafete bune, s-anunţe că sosesc.
Întru întîmpinare mulţi călăreţi pornesc
Trimişi de doamna Ute şi Gunther cel dorit.
Acesta fără perget de oaspeţi se-ngrijeşte fericit.

783 Se duse la Brunhilda şi astfel îi grăi:
— „Cum s-a purtat Kriemhilda la Worms cînd te primi?
Aşa şi tu acuma îţi cer să mi-o primeşti!"
— „O fac cu bucurie, nevoie nu-i de loc să-mi aminteşti!"

784 Grăiește Gunther iarăși: — „Sosesc în zori de zi.
De vrei să mergi, atuncea devreme vom porni;
Să n-așteptăm acasă, să vină peste noi!
Mai dragi ca dînșii oaspeți nici c-am avut vreodată amîndoi!"

785 Poruncă dă Brunhilda fecioarelor îndat'
S-aleagă straie scumpe, cum nici n-au mai purtat,
Și să le-mbrace-n cinstea dragi-oaspeților ei;
Ascultă bucuroase. (Cum lesne se-nțelege: sînt femei!)

786 Și oamenii lui Gunther aleargă toți în păr
Să-ntîmpine pe oaspeți. Slujesc, într-adevăr!
Cu mîndra ei suită crăiasa călări.
Pe oaspeți îi salută cu bucurie, făr-a fățări!

787 Primesc cu voie bună pe cei care-au sosit.
Ai spune că Kriemhilda pe Brunhild n-a primit
Așa frumos, atuncea, cînd în burgund olat
Venit-a ca mireasă. Toți cei de față mult s-au bucurat!

788 Veni acum și Siegfried cu călărimea lui:
Se zbenguiau pe cîmpuri pe cai sirepi și șui.
Urdie fără număr de-aproape-l însoțea.
Mult colb și-nvălmășeală la-ntîmpinare-aceasta mai era!

789 Cînd craiul țării, Gunther, pe Siegfried l-a zărit
Și pe bătrînul Siegmund, la ei s-a repezit
Și le-a grăit prea-dulce: — „Bine-ați venit la noi!
Ne bucurăm din suflet că vă vedem aicea, dragi eroi!"

790 — „Să-ți răsplătească Domnul!" — grăiește Siegemund —
„De cînd fiul meu Siegfried la Worms, aici, mergînd
Te-a cîștigat de prieten, mereu mult am dorit
Să te cunosc!"—„Prea-bine"—grăiește Gunther—„astăzi s-a-mplinit!..."

791 Pe Siegfried îl primiră măreț — cum se cădea —
Cu mari onoruri. (Toată mulțimea îl iubea.)
La asta ajutară Giselher și Gernot.
Mai drag decît pe dînșii n-au mai primit pe alții, — așa socot!

792 Se-apropiau acuma crăiesele zîmbind:
Vedeai șei multe goale: eroii ajutînd
Pe doamne să coboare în iarbă de pe cai.
Cui îi plăcea s-ajute, trebăluind într-una îl vedeai.

793 Se salutară gingaș crăiesele, rîzînd;
Priveau lung cavalerii, plăcere multă-avînd,
Că se-mpăcau prea-bine stăpînele crăiești.
Mulți se-nvîrteau în jurul fecioarelor gătite ca-n povești.

794 Acum cei din suite de mînă toți se prind:
Îi vezi cum se înclină și pleacă rînd pe rînd.
Și doamne și fetițe prelung se sărutau;
Suitele lui Gunther și-ale lui Siegfried mult se bucurau.

795 Prea mult nu zăboviră; înspre oraș pornesc.
Iar Gunther, fiind gazdă, cu gînd prietenesc
Pe orășeni îndeamnă să-ntîmpine plăcut
Pe oaspeți. Jocuri multe ca să-i cinstească-ndată-au început.

796 Şi Hagen ca şi Ortwein au dovedit ritos
Că trecere au mare: ei i-au primit frumos.
Tot ce dădeau poruncă, supuşii ascultau.
Din partea lor primiră ai noştri oaspeţi tot, tot ce-şi doreau.

797 Răsună-n faţa porţii castelului, huind,
Tari izbituri în scuturi. Se-opreşte, lung privind
La-ntreceri, Gunther, gazda, cu cei care-au venit.
Trec clipele în goană. Toţi oaspeţii în curte-au poposit.

798 Se-opresc pe cai în faţa palatului domnesc;
Cioltare minunate — cu fire ce sticlesc,
De aur roş — vezi multe de cai jos atîrnînd,
Sub şeile de doamne. Sosesc acum rîndaşii alergînd.

799 Îi duc apoi pe oaspeţi în camerele lor.
(Se vede cum Brunhilda priveşte-acum de zor
La doamna Kriemhild care chipoasă mult era:
Ca aurul cel rumen întreaga-i faţă gingaş strălucea.)

800 Se-aude mare huiet în Worms, căci petreceau
Suitele-mpreună. Pe ele le-ngrijeau —
— Cum poruncise Gunther — Dancwart şi cu ai lui.
Au tras la gazde bune, şi le-au primit frumos, precum vă spui.

801 Le-aduce de mîncare prin camere şi curţi.
Nicicînd văzut-a gloată străini atît de mulţi
Şi-atîta-mbelşugare! Le dă tot ce-au dorit,
Căci darnic este Gunther. Pot să vă spun: nimic nu le-a lipsit.

802 Ca prieteni îi slujiră şi i-au chivernisit:
Să stea cu ei la masă, chiar Gunther a venit.
Un loc înalt lui Siegfried găzdaşii i-au păstrat;
Cu el la masa mare mulţi chipeşi cavaleri s-au aşezat.

803 O mie două sute la masă-n jur şedeau;
Gîndeşte-n sine Brunhild că mulţi vasali aveau,
Dar nimeni nu-i ca Siegfried atîta de bogat!
(Ţinea la dînsul încă şi gîndul bun nu i s-a-ntunecat.)

804 E soarele-n chindie, atît de mult a stat
Măritul Gunther! Oaspeţii atît au căpătat
Vin bun, că şi pe haine turnau. Mereu dregeau
Paharnicii la mese. Le-au dat atîta, cît nici nu doreau.

805 Cum este rînduiala la praznice crăieşti,
Pe doamne şi pe fete (de vrei să cumpăneşti
E bine-aşa!) le duse să doarmă-n *kemenat*.
Pe oaspeţi îi slujeşte cu tot ce vor, din toate-mbelşugat.

806 Cînd noaptea mistuită-i şi zorile-au sosit,
La lăzi de pe samare frumoasele-au venit
Şi-au scos prea-mîndre straie de pietre strălucind.
Hei! Cîtă bucurie s-a fost văzut în ochii lor sclipind!

807 Nici n-a crăpat de ziuă că, uite-au poposit
Mulţi cavaleri în faţa castelului vestit!
Utrenia s-o ţină lui Gunther ei voiau.
Le mulţumeşte craiul acelor ce de dînsul se-ngrijeau.

808 Iar trîmbițele vesel, puternic răsunau.
Și flaute și goarne la-ntrecere se luau,
Încît în Worms de sunet orașul tot vuia.
Pe cai sar cavalerii: petrecerea acuma începea!

809 Întreceri fără număr pe mulți ademenesc;
Vin cavaleri în fața castelului domnesc,
Voinici și șturlubateci cu inima zburdînd...
Sub scut văzui mulți tineri în jocuri grele curajos luptînd.

810 Frumoase doamne, iată, sus în firide stau
Cu gingașe fecioare. Ce mîndre arătau!
Priveau la luptă. (Poate și la vreun cavaler!)
Veni și craiul Gunther cu-a lui suită învăscută-n fier.

811 Trecea prea iute vremea; în seamă nu băgau;
Cînd clopotele-n turnuri puternic răsunau,
Vin caii pentru doamne și ele au plecat.
Mulți cavaleri urmară crăiesele ieșind de la palat.

812 În fața catedralei coboară toate jos.
Brunhilda n-avea ură pe oaspeți, și frumos
Intrară-n domul mare, pe cap cununi avînd.
(Iubirea mult nu ține: invidia va birui curînd.)

813 Cînd slujba-i săvîrșită, acasă au plecat
Cu mari onoruri craii. Curînd s-au așezat
Din nou la masa mare. Petrecere-a ținut
Vreo unsprezece zile de nu mă-nșel, ba, poate, și mai mult.

RAPSODIA A XIV-A

Cum s-au sfădit crăiesele

814 E soarele-n chindie. În curte-a răsunat
Nepotolită larmă. Eroii s-au luptat
Cu strămurări și spade, cum fac de obicei.
Au alergat, să-i vadă, și cavaleri și doamne după ei.

815 Priveau, stînd împreună, crăiesele, vorbind
De cei doi crai de seamă în toate strălucind.
Grăi frumoasa Kriemhild: — „Am soț cum altul nu-i.
Olaturile-acestea, zău, ar putea fi toate ale lui!"

816 Răspunde-atunci Brunhilda: — „De ce vorbești așa?
Dac-ar trăi doar Siegfried și tu, da, s-ar putea;
Olaturile-atuncea supuse vouă-ar fi.
Dar Gunther doar trăiește! Nu le-ți avea, atît cît va trăi!"

817 Grăi din nou Kriemhilda: — „Îl vezi ce chipeș îi?
Din toți cei care luptă, ca el nici unul nu-i!
Ca luna dintre stele: așa-l deosebesc!
De el sînt tare mîndră! Și am cu el de ce să mă fălesc!"

818 Răspunde-atunci Brunhilda: — „Oricît o fi de bun,
De chipeș și cu minte bărbatul tău, îți spun,
Că mi-l întrece Gunther, frățîne-tu, cu mult:
Nu-i crai să-i stea alături! și alte vorbe nici nu mai ascult!"

819 Din nou grăi Kriemhilda: — „Atîta de mintos
E Siegfried, c-orice vorbă e lucru de prisos,
Virtuți ca dînsul n-are pe lume alt bărbat.
Te rog să crezi, Brunhilda, că-i este mult lui Gunther devotat!"

820 — „Doar nu-ți vorbesc în bobot, Kriemhilda, să mă crezi!
Fără temei cuvîntul nu-l spun și ai să vezi
Că-i vorbă răspicată: doar eu i-am auzit,
Cînd au venit la mine, la Isenland, cu gîndul de-mpețit:

821 (Mi-a cîștigat iubirea victorios luptînd.)
Pe Siegfried auzit-am prea-bine-ades spunînd,
Că-i e vasal lui Gunther. Vasal îl socotesc!"
Grăi frumoasa Kriemhild: — „La lucru-acesta nici nu mă gîndesc!

822 Cum socotire-ai, oare, că frații mei vreodat'
După-un vasal, de soață ușor să mă fi dat?
Te rog frumos, Brunhilda, de dragul meu nicicînd
Să nu mai spui cuvîntul, pe care-acum te-am auzit zicînd!"

823 — „Dar nici prin gînd nu-mi trece!" — grăi Brunhilda iar —
„La ce să pierd, că vrei tu (și vorba-ți e-n zadar!)
Un cavaler ce-mi este vasal și-ndatorat
Oricînd să ne slujească? " Kriemhilda-atunci amar s-a întristat.

824 — „Ba bine-ai face, Brunhild, să nu te mai gîndești
Că-ți datorează Siegfried supunere! Glumești
Cînd spui aceste vorbe! El e mai prețios
Chiar decît Gunther! Vorba să n-o mai spui, că nu-ți șade frumos!

825 Mă prinde-apoi mirarea, că, dacă ți-i supus,
Și tu atît de mare, așa precum mi-ai spus,
De ce atîta vreme de fel nu v-a slujit?
De marea-ți îngîmfare, să știi Brunhilda, zău, că m-am scîrbit!"

826 Grăi atunci Brunhilda: — „Măreață te mai ții!
Ei bine, dacă-i astfel, să vezi, dac-ai să fii
Ca mine respectată din clipa-aceasta chiar!"
Crăiesele acuma se mîniară amîndouă iar.

827 Vorbi frumoasa Kriemhild: — „Chiar azi ți-oi arăta!
Că l-ai numit pe Siegfried vasal — e vorba ta —
Privi-vor cavalerii celor doi crai, cum eu
În catedrală intru chiar înaintea ta. E dreptul meu!

828 Atunci vedea-vei bine cît de vasală-ți sînt!
Că soțul mi-e mai vrednic, e neștirbit cuvînt.
Nici eu nu vreau jignită să fiu de vorba ta;
Că nu-s supusă ție, chiar azi prea-bine ți-o voi arăta!

829 Sînt mai presus de curtea burgundă! Socotesc
Că nu-i nici o crăiasă ca mine! Prețuiesc
Mai mult decît oricine coroană a purtat!"
De-aici între crăiese grozavă, crudă ură s-a iscat.

830 Grăi atunci Brunhilda: — „Ei, dacă nu voiești
Să fii a mea vasală, atunci să-ți despărțești
Suita ta de-a noastră la dom cînd vom pleca!"
Kriemhilda îi răspunde: — „Primesc aceasta! Fac pe voia ta!"

831 — „Făceți-vă frumoase, voi fetelor," — grăi
A lui Siegfried soție — „Rușine n-oi păți
Cu voi! În straie mîndre frumos să vă gătiți,
Ca s-amuțească Brunhild, cînd va vedea pe cine însoțiți!"

832 Plăcută li-i porunca. Hei, ce-au mai alergat!
Şi fete ca şi doamne frumos s-au îmbrăcat.
Şi-aşa cu-a ei suită Kriemhilda a pornit.
Era şi ea-mbrăcată, cum rar crăiasă astfel s-a gătit.

833 Patruzeci trei de fete drăguţe o-nsoţeau;
Strălucitoare straie pe dînsele aveau!
Aşa spre catedrală alaiu-întreg porni;
Tovarăşii lui Siegfried le aşteptau de mult, din zori de zi.

834 Se miră mult norodul, ce oare s-a-ntîmplat
Că doamne şi suite nu s-au împreunat;
Nu le văzuse astfel, ci împreună doar.
Mulţi cavaleri în taină se-ngrijorau, şi asta nu-n zadar.

835 În faţa catedralei Brunhilda aştepta.
Cîte-un curtean de vază cu doamnele grăia
Şi-avea zăbavă dulce; cînd, iată, se ivi
Kriemhilda cu alaiul cel strălucit; să ai ce tot privi!

836 Ce mîndru-mpodobită Kriemhilda se-arăta!
Nici una din suită ca dînsa nu era.
Ba nici treizeci crăiese nu se asemănau
În strălucire-aleasă cu cea pe care-acum o aşteptau!

837 Tot ce-a dorit vreodată vreo fată a purta:
Bogate, scumpe straie, aici putea vedea:
Aşa mîndreţe nimeni nicicînd n-a mai privit.
Se înciudă Brunhilda! (Kriemhilda altfel nici n-ar fi dorit!)

838 În fața catedralei acum s-au întîlnit.
Invidia pe Brunhild atît a chinuit,
Încît cu voce aspră pe Kriemhild o opri:
— „Vasala înainte-mi nicicînd în catedrală n-o păși!"

839 Răspunse-atunci Kriemhilda (ce furioasă-era!):
— „De-ai fi tăcut, Brunhilda, precum se cuvenea,
N-ai fi făcut rușine măririi care-o ai:
Cum poate-o concubină să fie-acum soția unui crai?"

840 — „Cui spui această vorbă?" — Brunhilda a-ntrebat.
— „Chiar ție!" — zise Kriemhild — „căci este-adevărat:
Nu soțul meu fu-ntîiul care te-a fost iubit?
Căci doar nu Gunther fost-a cel care fecioria ți-a răpit!

841 Au, unde ți-a fost capul? Răspunde: te-a iubit?
Dacă-i vasal cum, oare, iubirea i-ai primit?
Fără temei ți-i vorba cînd spui că-ți e supus."
— „Ascultă" — zice Brunhild — „azi Gunther va afla tot ce mi-ai spus!"

842 — „De asta nici că-mi pasă! Mîndria te-a trădat:
Cu vorbele-ți urîte adînc m-ai supărat!
Să știi acum prea-bine, și-mi pare rău că-ți spun:
Cu tine prietenie nu voi lega nicicînd și-ți zic: drum bun!"

843 Brunhilda plînge tare. Kriemhilda s-a grăbit
Să intre înainte în domul strălucit
Cu-ntreaga ei suită. Ce ură s-a iscat!
Mulți ochi se umeziră! Frumoase fețe s-au întunecat.

844 Utrenia începe: răsună cînt de cînt.
Brunhildei i se pare prea lung orice cuvînt,
Căci sufletu-i e-n jale şi tare întristat.
(Va răsplăti aceasta cîte-un erou ales şi ne-nfricat.)

845 Brunhild cu-a ei suită afară se opri.
Gîndea: „Să-mi spună Kriemhild mai multe! Cîte-o şti,
Din cîte-a zis aicea cu limba ei cea rea.
Dacă i-a spus-o Siegfried, el va plăti-o chiar cu viaţa sa!"

846 Ieşi acum şi Kriemhild cu mîndrul ei alai:
Brunhilda îi vorbeşte: — „Puţin aici să stai!
Mi-ai zis o vorbă mare: te rog s-o dovedeşti!
Cu vorbele-ţi urîte pînă-n adînc de suflet mă jigneşti!"

847 Răspunde-atunci Kriemhilda: — „Dă-mi pace să mă duc!
Dovadă? Uite-aicea inelul ce-l apuc;
Mi l-a adus chiar Siegfried, atunci cînd te-a iubit!"
O zi mai rea Brunhilda în toată viaţa, zău, nici c-a trăit!

848 Vorbeşte: — „Da, inelul acesta mi-e furat;
Îndelungată vreme în van l-am căutat.
Acum îl ştiu prea-bine pe-acel ce-a tăinuit..."
Crăiesele-amîndouă cu mare vrăjmăşie s-au privit.

849 Grăi atunci Kriemhilda: — „Eu nu ţi l-am furat!
De-ai fi ţinut la cinste, cuvînt n-ai fi suflat:
Priveşte cingătoarea ce port! Ei, te-am minţit?
A fost, ţi-o spun, nu Gunther, ci Siegfried cel dintîi al tău iubit!"

850 Într-adevăr, de mijloc Kriemhilda-acum purta
Frumoasa cingătoare. De pietre scînteia
Mătasea din Ninnive. Brunhilda iar plîngea.
Aveau s-o afle Gunther şi toţi burgunzii ştirea asta rea!

851 Brunhilda porunceşte: „Chemaţi numaidecît
Pe craiul vostru Gunther! S-audă ce-a-ndrăznit
Să-mi spună sora-i dragă în faţa tuturor:
Că Siegfried fu întîiul... Cuvintele nesocotite dor!"

852 Sosi în grabă Gunther. Găsi amar plîngînd
Pe soaţa lui iubită şi-i zise bun şi blînd:
— „Ia spune-mi, dragă Brunhild, ce-i? Cine te-a jignit?"
Grăi atunci crăiasa: — „Aşa ruşine, zău, n-am mai păţit!

853 Chiar sora ta, Kriemhilda, jignire mi-a adus.
Voind să mă rănească, o vorbă grea mi-a spus:
Că fost-am concubină, că Siegfried m-a iubit..."
Îi zice craiul Gunther: — „Rău, rău de tot, aşa dac-a vorbit!"

854 — „Îmi poartă cingătoarea pe care o aveam,
Şi chiar inelul, Gunther! O, de nu mă năşteam
S-ajung aceste zile! Onoarea să-mi redai!
Ţi-o cer făţiş şi-atuncea ai să mă vezi ce soaţă bună ai!"

855 Şi porunceşte craiul: — „Aici să mi-l chemaţi!
Dacă i-a spus-o Siegfried — voi chezăşie staţi!
S-o spuie fără-nconjur! Să nege, de-o putea!"
Îndată după Siegfried mai mulţi ostaşi să-l cheme trimitea.

856 Cînd vede craiul Siegfried pe cele ce plîngeau
Şi nu ştia pricina, întreabă: — „Dar ce au
De plîng aşa de tare? Să ştiu şi eu voiesc
De ce trimis-a Gunther să vin acum la-ndemnul său crăiesc?"

857 Grăieşte craiul Gunther: — „Ce jale am găsit!
Brunhild-a mea soţie, plîngînd mi-a povestit,
Cum că te lauzi, Siegfried că, înaintea mea
Tu ai iubit-o. Uite, soţia ta, Kriemhild, aşa spunea!"

858 Vorbeşte craiul Siegfried: — „Aşa dac-a vorbit,
Voi îngriji să aibă prilej pentru căit;
Iar eu îţi jur în faţa acestor cavaleri,
Că n-am spus niciodată aceste vorbe! Jur, dacă mi-o ceri!"

859 Grăieşte iarăşi Gunther: — „Ei da, să-mi dovedeşti!
Dacă ne juri aicea, aşa precum vorbeşti,
Te speli de-nvinuire! Zic: toate sînt scorniri!"
Burgunzii toţi fac roată în jurul lor cu crîncene priviri.

860 Ridică Siegfried mîna cu hotărîre-n sus.
Grăieşte craiul Gunther: — „Văd bine că n-ai spus
Aceste vorbe, Siegfried, şi eşti nevinovat
De cele ce-a zis Kriemhild şi care, hotărît, ne-au supărat!"

861 Vorbeşte însă Siegfried: — „Dacă soţia mea
Găsi de cuviinţă pe Brunhild a-ntrista,
Îmi pare rău din suflet, căci asta n-am dorit!"
Atuncea cavalerii prelung unii pe alţii s-au privit.

862 — „Femeia este bine așa s-o cîrmuiești,
Să nu rostească vorbe de care să roșești!"
Așa vorbit-a Siegfried! — „Pe-a mea o voi struni!
De-a ei nesăbuință mă rușinez atît cît voi trăi!"

863 Zavistia desparte crăiesele plîngînd...
Brunhilda are-atîta-ntristare-n al ei gînd,
Încît o plîng supușii și Gunther, soțul ei;
Cînd iată, că la dînsa se-arată Hagen cu voinicii săi!

864 O-ntreabă ce o doare, căci o găsi plîngînd.
Îi povestește totul. El face jurămînt
Că soțul doamnei Kriemhild cumplit se va căi.
— „Voi răzbuna jignirea și pîn-atuncea tihnă n-oi găsi!"

865 La sfat veniră Ortwein și Gernot. Hotărăsc
Pe Siegfried să-l omoare. La sfatul vrăjmășesc
Se-ntîmplă și Giselher, frățînul cel mezin.
Cînd vorba lor aude, grăiește cel de bunătate plin:

866 — „Dar, fraților, ce faceți? Se poate-așa ceva?
Au, meritat-a Siegfried atîta ură grea,
Încît să-și piardă viața? Sînt mofturi femeiești
Destule-n lumea asta, ca să se certe, cînd nici nu gîndești!"

867 — „Să creștem cuci?" — răspunde iar Hagen încruntat.
„Onoare nu ne face, precum s-a arătat:
Pe seama doamnei Brunhild urît s-a grozăvit.
De n-o răzbun cu moartea, mor eu, căci laș nicicînd n-am viețuit!"

868 Grăiește craiul însuși: — „Nimic nu ne-a făcut,
Decît doar bunătate prin dînsul am avut!
Cruțați-i dară viața! Ce ură-aveți pe el?
Slujitu-ne-a-n credință în orice timp. Nu vă-nțeleg de fel!"

869 Se-mpotrivește Ortwein din Metz, spunînd așa:
— „Puterea lui cea mare nu îl va ajuta!
De-o vrea stăpînul nostru, de el ne-om mîntui!"
Și-așa, fără pricină, s-au hotărît crunt a-l primejdui.

870 O vreme cade planul; dar Hagen l-a urmat:
Nu-i zi să nu-i șoptească lui Gunther că-i păcat
Să nu domnească-odată, cînd Siegfried va pieri,
Peste olaturi mîndre; iar Gunther prinde-atunci a se mîhni.

871 Se mulțumi cu-atîta... Încep întreceri iar.
Hei! cum mai rup la spade! Și nu se-ntîmplă rar
Ca ele sus, spre Kriemhild, s-ajungă, în palat.
Nu bucuroși acestea tovarășii lui Siegfried au aflat!...

872 Grăiește Gunther: — „Haide, zavistia lăsați,
El e ursit să fie — și nu acum aflați! —
Înspre folosul nostru. E un viteaz bărbat,
Și dacă află asta, pe voi de moarte fi-va mîniat!"

873 — „O, nu" — răspunde Hagen — „pe pace, Gunther, fii!
Vom pregăti în taină pieirea lui, s-o știi!
Iar plînsul doamnei noastre crunt îl va ustura.
I-am pus gînd rău de-aceea și am să-l urmăresc pîn-o cădea!"

874 Întreabă craiul Gunther: — „Cum vrei să săvîrşeşti?"
Iar Hagen îi răspunde: — „Uşor e să ghiceşti:
Aducem soli din ţară străină-aici la noi
Cu vorbe duşmănoase. Ne vom preface că avem război.

875 Tu, Gunther, ne vei cere ca toţi să te urmăm;
Ne-o ceri faţă de Siegfried; iar el — te-ncredinţăm! —
Cu-ai lui ostaşi va spune că-ţi vine-ntr-ajutor.
Aceasta-l costă capul, căci aflu locu-i slab[1] şi îl omor!"

876 Iar Gunther, din păcate, pe Hagen l-a urmat.
Tot cavaleri de seamă de el au ascultat
Şi-au frămîntat trădarea, cum nu s-a cunoscut.
Zavistia femeii pe mulţi eroi cu vază i-a pierdut!

RAPSODIA A XV-A

Cum l-au trădat pe Siegfried

877 Treizeci şi doi de oameni sosesc a patra zi
La curtea cea crăiască. Pe Gunther îl vesti
Că nouă, rea nepace l-ameninţă din greu.
Minciuna astă mare femeilor le face foarte rău.

878 Avură voie solii la curte-a fi primiţi,
Şi spun c-ar fi din partea lui Liudeger veniţi,
Acel pe care Siegfried odată l-a învins,
Şi-n patria lui Gunther l-aduse ca pe-un crai în luptă prins.

879 Poftește craiul Gunther pe soli să şadă jos,
Dar unul îi grăieşte: — „Ba, rogu-vă frumos,
Vrem mai întîi să spunem solia ce avem:
Ai neprieteni, doamne, pe mulţi viteji, aşa precum vedem.

880 Ia, Liudegast e unul şi altul Liudeger;
Olatul lor trecut-ai de mult prin foc şi fier;
De-aceea vin cu oaste acuma peste voi!"
La vestea asta Gunther s-a mîniat. (Zadarnic, cum ştim noi!)

881 Pe falşii soli îndată la gazdă i-a lăsat.
Putea viteazul Siegfried să fie apărat
De-atîta viclenie? (Oricine de-ar fi fost!)
Dar lasă, că odată şi lor le-o merge negrăit de prost!

882 Cu-ai săi tovarăşi Gunther mergea tot şuşotind;
Şi Hagen nu-i dă pace, într-una uneltind.
Dintr-ai lui Gunther oameni sînt unii omenoşi;
Din drum să mi-l abată pe Hagen ostenitu-s-au zeloşi.

883 Dar iată, că și Siegfried îi prinde șușotind.
Începe să întrebe: — „De ce s-o fi mîhnind
Iubitul nostru Gunther cu toată curtea lui?
De are vreo nepace, l-ajut îndată contra orișicui!"

884 Vorbește craiul Gunther: — „Necaz prea mare am:
Pe Liudeger și Liudegast mai bine-i omoram,
Că vin din nou cu oaste în dragul meu olat!"
Răspunde bunul Siegfried: — „Voi face iarăși ce-am făcut odat'!

885 Pentru frăția noastră amarnic m-am bătut
Și țara lor, castele, cenușă le-am făcut;
Voi face-o și acuma; de treabă nu mă las!
Pun capul chezășie: înving sau nu mă mai întorn acas'!

886 Tu și cu-ai tăi tovarăși în patrie să stați;
Mă duc eu cu ostașii ce-i am. Să ne-așteptați
Și să vedeți că Siegfried v-ajută cu folos!
Dușmanii voștri, Gunther, îmi vor simți iar brațul cel vînjos!"

887 — „Îmi place vorba asta!" — răspunde craiul iar.
Se face că e vesel de prețiosul dar.
Se-nchină prea-fățarnic necredinciosul crai.
Grăiește bravul Siegfried: — „Stai liniștit, și grijă să nu ai!"

888 A solilor plecare îndat-au rînduit
(Pe Siegfried să-l înșele, așa au plănuit!);
Acesta dă poruncă să fie gata-acum
Acei din Niederlanda. Armuri adună. Gata sînt de drum.

Grăiește către Siegmund: — „Tu să rămîi aici!
Mă-ntorn în scurtă vreme cu-ostașii mei voinici.
De ne ajută Domnul, voi fi curînd la Rhin!
Rămîi la craiul Gunther și să petreci cu bine, pînă vin!"

Legară multe flamuri — semn că s-au pregătit
De luptă grea. Se-adună, privindu-i neclintit
Toți oamenii lui Gunther. Aceștia nu știau
Ce s-a-ntîmplat deodată. La oastea mică-a lui Siegfried priveau.

Tari coifuri, zale multe pe cai au așezat.
Așa, avînd de toate, la luptă au plecat;
Dar, iată, vine Hagen la Kriemhild și-i vorbi:
Un bun-rămas îi spune că e și dînsul gata a porni.

— „Ce bine-mi pare" — zice aceasta — „c-ai venit!
Avem acum bărbatul mintos și iscusit
Ce va veghea asupra lui Siegfried și-alor lui,
Cum a vegheat și dînsul. Acum, că-s liniștită, pot să spui!

Iubit prieten Hagen, te rog să-ți amintești,
Că oricînd de la mine bun ajutor primești,
Nu te-am jignit vreodată. Pe Siegfried ia-l sub scut,
Să n-aibă suferință de ceea ce Brunhildei i-am făcut!

Și eu avui căință" — crăiasa iar grăi —
„Iar el cu vînătaie pe trup mă pedepsi,
Că, prin nesăbuință, pe Brunhild am jignit.
M-a pedepsit de-aceea — și cu dreptate! — soțul meu iubit".

895 — „Veți fi iar împăcate, curînd, nu mă-ndoiesc;
Dar spune-mi, cum putea-voi pe Siegfried să-l păzesc,
Așa cum mi-este vorba pe tine-a te sluji?
O fac cu bucurie, cum cred că altul nici că vei găsi!"

896 — „Aș fi fără de grijă" — Kriemhilda iar vorbi —
„Căci nu-i voinic în stare viața a-i răpi,
De n-ar fi-n bătălie atît de avîntat,
Încît să uite totul, acest viteaz semeț, neînfricat."

897 — „Și de te temi, domniță" — iar Hagen îi vorbi —
„Că cineva în luptă cumva îl va răni,
Te rog, să-mi spui cum, oare, socoți a-l apăra?
Ca să-l păzesc, eu fi-voi, călare sau pe jos, în preajma sa!"

898 Kriemhilda: „Îmi ești rudă și ție rudă-ți sînt.
Mă-ncredințez în tine și într-al tău cuvînt.
Te rog deci să mi-l aperi pe soțul meu iubit!"
I-a-ncredințat o taină, de care-apoi amar s-a mai căit!

899 Îi spune: — „Soțu-mi este dîrz, aprig și voinic.
Balaurul ucis-a, cum știi, sus, pe colnic
Și-n sîngele lui negru tot trupul și-a scăldat;
De-atuncea nici o armă, în luptele ce-avu, nu l-a tăiat.

900 Sînt, totuși, îngrijată că-n luptă de va fi,
Mulți săgetari într-însul de-a valma vor ochi;
Și să nu-mi pierd bărbatul cel vrednic și iubit...
De-aceea multă grijă pentru-al meu Siegfried astăzi am simțit.

901 Ți-ncredințez o taină — că rudă cum îmi ești,
Îmi vei păstra credință — cum îmi făgăduiești:
Îți spun ce loc pe trupu-i mai poate fi rănit,
Ascultă deci: în mînă-ți pun astăzi viața soțului iubit!

902 Cînd s-a scăldat în sînge — precum ți-am povestit —
În sînge cald și negru, de sus s-a slobozit,
Căzîndu-i între umeri, o frunză grea din tei:
Acolo-i vulnerabil! Nu-i grija mea de-aceea cu temei?"

903 Grăiește cel din Tronje[1]: — „Să coși pe straiul său
Un semn mic din mătase, să pot să-l văd și eu,
Ca-n luptă să ți-l apăr!" Kriemhilda s-a gîndit
Că-i ocrotește viața; dar moartea lui prin asta i-a grăbit.

904 Ea zice: — „Cu mătase pe straiul său îi cos
În taină-o cruciuliță, să-i fie cu folos!
Te rog, iubite Hagen, în luptă să-l păzești!
Cînd e-n învălmășeală, cu brațul tău voinic să-l ocrotești!"

905 — „O fac de bună seamă!" — răspunse strălucind.
Ea se încrede-n vorba-i, folosul lui chitind.
Trădat a fost prin asta al ei iubit bărbat.
Și pleacă asprul Hagen, prea-bucuros și foarte încîntat.

906 Era nespus de vesel și sprinten se simțea;
Dară socot că nimeni în stare nu era
De-atîta perfidie așa cum am văzut,
Cînd buna doamnă Kriemhild cu ușurință-n el s-a încrezut!

907 A doua zi devreme crai Siegfried a pornit
Cu mia de oştire cu care a venit.
Plecă plin de mîndrie, crezînd că va lupta
Pe Gunther să-l răzbune; dar Hagen tot chitea la haina sa.

908 Cînd crucea a zărit-o, în taină a-ndemnat
Doi oameni din suită să spună: — „Ne-a mînat
Crai Liudeger la tine, o, Siegfried, c-un cuvînt,
Că vrea cu Gunther pace să-ncheie şi să facă jurămînt!"

909 Ce fără de plăcere din cale s-a-nturnat!
Era pornit să lupte. De sîrg s-ar fi luptat,
De n-ar fi stat în cale şi nu l-ar fi oprit
Toţi oamenii lui Gunther. Acesta călduros i-a mulţumit.

910 Îi spune: — „Răsplătească-ţi, o, Siegfried, Dumnezeu,
Că faci cu prisosinţă tot ce te rog mereu!
Ţi-oi face şi eu bine! Dator mă socotesc.
Din toţi ce-mi sînt prieteni, pe tine cel mai mult te preţuiesc.

911 Acuma, cînd de luptă prea-lesne am scăpat,
Mi-i gînd să dăm o raită prin codri, la vînat.
În Odenwald[1] sînt multe dihănii: urşi, mistreţi!"
(Îl sfătuise Hagen, necredinciosul om cu ochi şireţi.)

912 — „La oaspeţi să vă duceţi şi mîine să-i poftiţi
La marea vînătoare! Din noapte să porniţi!
Cei ce nu vor să meargă, acasă pot să stea
Cu doamne să petreacă. Şi pentru asta bine-mi va părea!"

913 Grăiește craiul Siegfried, voinicul cavaler:
— „Să merg cu tine, Gunther, prea-rîvnitor îți cer.
Doar cîțiva braci[1] dă-mi mîine și-un tînăr pădurar.
Cu tine în pădure mă duc voios, căci am vînat prea rar."

914 — „De ce vrei numai unul?" — crai Gunther l-a-ntrebat—
„Îți dau, de vrei, vreo patru, din cei ce-au măsurat
Hugeacuri și pripoare, bîrloage, rarişti mari,
Unde se-aține fiara și știu spre casă drumurile tari."

915 Se duce la Kriemhilda eroul cel vestit.
În grabă spune Hagen lui Gunther ce-a chitit
Și cum vrea să-l răpună pe cel prea-credincios.
Atîta perfidie nicicînd unui bărbat nu-i stă frumos!

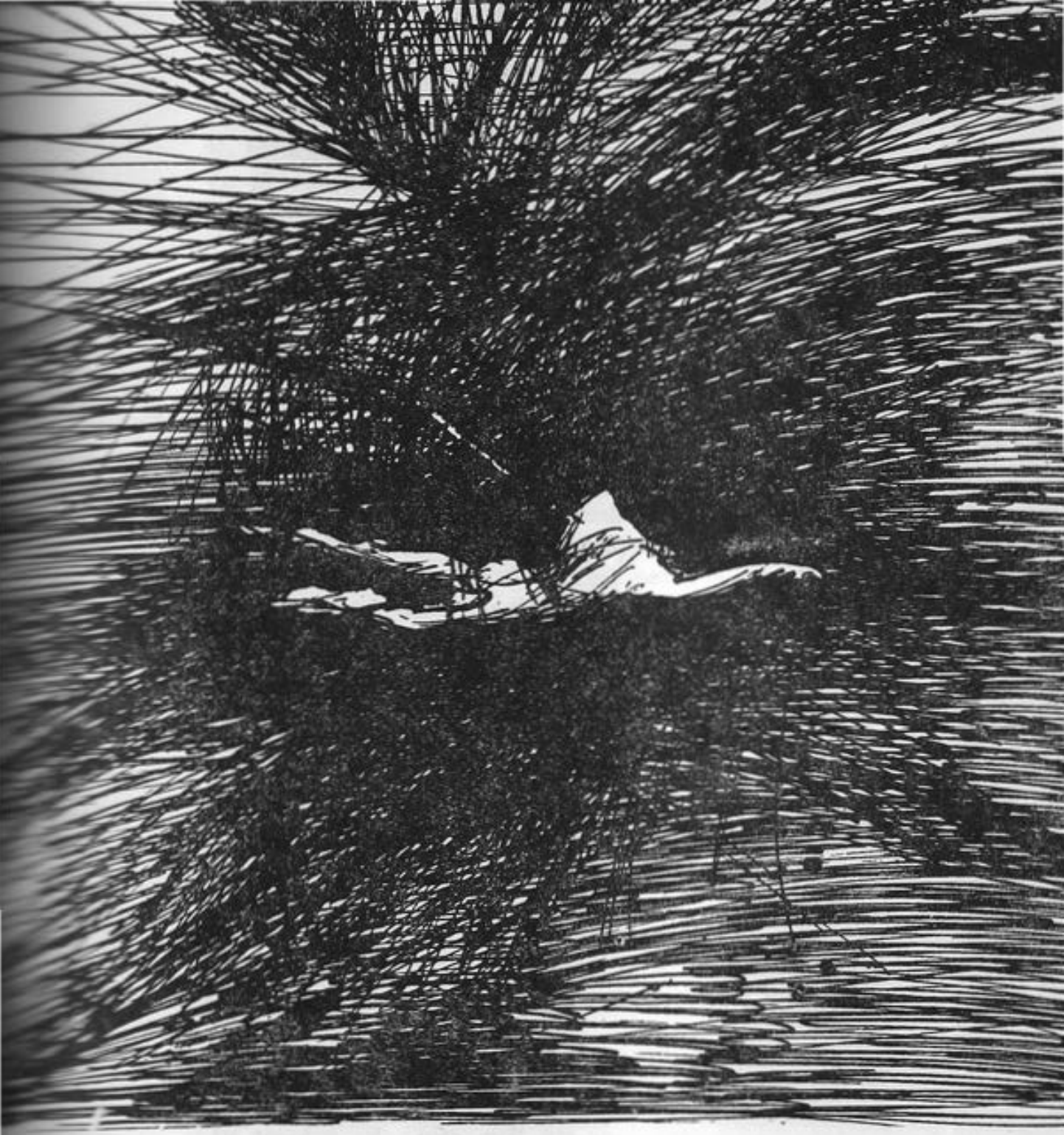

RAPSODIA A XVI-A

Cum l-au ucis pe Siegfried

916 Crai Gunther şi cu Hagen, eroi neînfricaţi,
Se hotărîră-n codri să meargă într-armaţi
Ca să vîneze fiare: mistreţi, urşi şi boùri;
Dar nu-n bună-credinţă chitit-au ei să meargă prin păduri!

917 Îi însoţeşte Siegfried, eroul minunat.
Cu ei mîncare multă în codri au luat.
(La un izvor va pierde eroul viaţa lui.
A pus la cale Brunhild, neîndurata soaţă-a craiului!)

918 Se duce bunul Siegfried la Kriemhild şi-o găsi.
Cu strai de vînătoare frumos se-mpodobi
El şi cu-ai lui tovarăşi. Vor trece peste Rhin
(De-aici veni Kriemhildei, nu peste multă vreme, mare chin).

919 Pe-a lui iubită soaţă pe gură-a sărutat:
— „Să te găsesc cu bine, iar tu pe-al tău bărbat
Să-l vezi cu sănătate! Petrece-ţi timpul greu
Cu prietene iubite! Nu pot rămîne-acasă, cum vreau eu!"

920 Ea se gîndi la taina (să spună n-a-ndrăznit)
Pe care Hagen astăzi i-a luat-o. S-a mîhnit,
Şi-a blestemat şi viaţa, pe lume c-a venit.
A plîns cu multe lacrimi, de grijă pentru soţul ei iubit.

921 Îl roagă: — „Nu te duce, iubite, la vînat.
În noaptea asta, uite, urît vis am visat:
Doi porci sălbateci, aprigi, de sîrg te urmăreau...
Să plîng mereu îmi vine, căci roşii flori în iarbă licăreau.

922 Mă tem de vreo trădare, căci, poate am jignit
Pe unul sau pe altul și el, înduşmănit,
Acum ne urmărește! Te rog să faci ce-ți spun:
Rămîi, iubite Siegfried, te sfătuiesc cu gîndul cel mai bun!"

923 El spune: — „Mult-iubito, mă-ntorc numaidecît!
Nu știu pe nimeni care vreodată ne-a urît.
Toți frații tăi într-una iubire-au arătat.
De altfel, de la dînșii, cum i-am slujit, altcum n-am așteptat."

924 — „Mă tem, iubite Siegfried, vai, pentru viața ta.
Visai cum două dealuri cădeau și se surpa
Pămîntul peste tine, de nu te-am mai zărit.
Dacă te duci de-acasă, în inimă să știi că m-ai lovit!"

925 O ține strîns în brațe pe dragă soața lui.
Cu sărutări mîngîie podoaba capului.
Și, după scurtă vreme, rămasul-bun și-a luat.
Dar viu n-o să-l mai vadă Kriemhilda pe iubitul ei bărbat...

926 Porniră deci călare în codru-ntunecat,
Prea bine să petreacă. Cîte-un ales bărbat
Pe Gunther îl urmează, în ceata lui mergînd.
Gernot și cu Giselher nu s-au pornit, acasă rămînînd.

927 Samare încărcate purces-au peste Rhin.
La bătăiași duc pîine, la oaspeții ce vin
Duc pești și carne grasă: merind îmbelșugat,
Pe care-un crai îl are după cădință, el fiind bogat.

Se-adună într-un tăur voinicii săgetari,
În gură de pădure cu fagi bătrîni şi mari.
De-acolo vînătoarea se va porni vuind.
Sosi şi craiul Siegfried: lui Gunther vestea îi veni curînd.

Acuma toţi hăitaşii în jur prelarg cuprind
O parte din pădure, la pînde ţiind.
Grăi cuminte Siegfried, eroul cel ales:
— „Au, cine ne arată bîrloagele de fiară-n codru des?"

Răspunde Hagen iute: — „Acum ne despărţim
Curînd, pînă nu-ncepem; căci numai astfel ştim,
— Stăpînul şi cu mine — care din noi va fi
Cel mai dibaci în codru, şi-n vînătoare meşter va ieşi!

Vom împărţi şi haita şi oameni la vînat.
După voinţă apoi ne vom fi aşezat
La pîndă fiecare. Cel cu mai mult vînat
Va fi ales maestru!" Şi vînătorii n-au mai aşteptat...

Vorbeşte craiul Siegfried: — „Din cîinii ce-am luat,
Un brac e mai de seamă, căci astfel l-am dresat,
Încît găseşte urma vînatului uşor.
Hai să vînăm!" — rosteşte viteazul Siegfried, nebănuitor.

Un pădurar destoinic bun cîine şi-a luat:
Acesta-n scurtă vreme aduce-atît vînat,
Că Siegfried tot doboară, şi ce i-a mai scăpat
Au omorît argaţii, aşa precum era de aşteptat.

934 Tot ce-i aduse bracul, cu mîna doborî.
Eroul nostru Siegfried vînat mult omorî.
Şi calu-i era sprinten: nimica nu-i scăpă,
Mai mult decît oricare la vînătoarea-aceasta el vînă.

935 Era dibaci în toate, prea-iscusit bărbat!
Întîi un godin[1] mare spre el s-a îndreptat.
Lovind cu braţu-i ager, îndată l-a culcat.
Nu mult după aceasta i s-a ivit un zimbru[2]-nverşunat.

936 I-l adusese bracul. Pe fugă arcu-a luat
Şi, slobozind într-însul, pe loc l-a săgetat.
Trei salturi face fiara şi-ndată a căzut.
Tovarăşii lui Siegfried i-au mulţumit, cînd zimbrul l-au văzut.

937 Doboară apoi iute un lup şi un elan[3]
Şi patru mîndri bouri, o ciută de un an.
Era prea-iute calul, încît nu îi scăpa
Nici cerbul cel mai sprinten care prin faţa arcului trecea.

938 Copoiul îi aduce un dolofan mistreţ
Venind în fuga mare şi Siegfried, îndrăzneţ,
Ocheşte să-l doboare, ca meşter ce era:
Dar fiara-n disperare spre vînător în salturi se-ndrepta.

939 Cu spada mi-l doboară voinicul cavaler:
Nu-i nimenea în stare pe-un astfel de vier
Cu spada să-l vîneze. Îndată se-mpînzi
Şi la burgunzi vestirea ce pradă multă Siegfried dobîndi.

Vorbiră vînătorii: — „De nu ți-i cu bănat,
Am vrea, mărite Siegfried, să știi, că te-am rugat
Să nu goleşti tot codrul de fiare! Să mai laşi
Şi altora de-o poftă!“ Surîde craiul Siegfried drăgălaş.

Şi bunget, ca şi tăur răsună-acum prelung.
Hăitaşi şi cîini atîta huiesc în desul crîng,
Că freamătă toți munții în nesfîrşit ecou.
Două duzini de haite s-au slobozit de bătăiaşi din nou.

În codru multe fiare viața şi-au pierdut.
Mulți vînători de-aceea de istov au crezut
Că-ntrecerea cîştigă; dar mult s-au minunat,
Cînd au văzut pe Siegfried la foc şezînd cu-mbelşugat vînat!

Sfîrşită-i vînătoarea. Se-ndreaptă către foc
Mulți vînători. Aceştia avut-au mult noroc
Şi vin cu piei[1] destule şi cu destul vînat.
Hei, la bucătărie, pentru tovarăşi cîtă carne-au dat!

Trimite craiul vorbă că-i vreme de prînzit.
Atuncea deodată un corn s-a auzit;
E semn că vînătorii încep a se-aduna
La gura de pădure, acolo unde Gunther îi chema.

Lui Siegfried unu-i spune: — „Mărite,-am oblicit,
Din sunetul de goarnă, că-i timpul de pornit
La locul de-adunare; dă-mi voie să răspund!“
Şi suflă lung voinicul, pe-ai săi tovarăşi din păduri chemînd.

946 Vorbește craiul Siegfried: — „Acuma să pornim!"
Și calu-i lin îl duce. Ceilalți în urmă vin.
Alungă cu-al lor huiet un urs înfricoșat.
Grăiește spre suită eroul nostru cel neasemănat:

947 — „Vreau să petrecem astăzi cu bravii vînători!
Hei! Dezlegați-mi bracul! Un urs la țiitori!
La gura de pădure să-l ducem între noi!
Socot că nu ne scapă, oricît ar da să fugă spre zăvoi!"

948 Pe brac îl dezlegară; iar ursul a sărit.
Cu calul vrea să-l prindă erou-nveselit,
Dar fuge-ntr-o hîrtoapă: nu poți pătrunde-n ea!
Se crede chiar scăpată de vînători dihania cea rea.

949 Sări de pe sirepu-i eroul cel isteț,
Și-aleargă după fiară cu pasul îndrăzneț.
Scăpare nu mai are! A prins-o ușurel
Și, fără s-o rănească, a cetluit-o, colo, frumușel.

950 Să-l zgîrie nu poate, să-l muște nici atît.
Chiar de oblînc o leagă și-apoi numaidecît
Pe calu-i se avîntă și-o duce-nveselit
Spre foc, unde tovarăși s-au adunat. (Îi arde de glumit!)

951 Ce chipeș stă pe calu-i mărețul cavaler!
Puternică și lată e lancea lui de fier,
Iar spada Balmung, lungă, pe pinteni îi cădea,
Un corn din aur roșu în mîna stîngă, pe genunchi ținea.

Un strai de vînătoare mai mîndru n-am văzut!
Tunică de mătase cu roşu fir ţesut;
Pe cap o căciuliţă frumoasă de samur.
Hei, cîte spăngi de aur erau în tolba cea fără cusur!

O piele de panteră pe cucură era,
Ca să miroase dulce[1]. Eroul mai purta
Un arc, pe care-un scripet cu greu îl încorda;
Altminteri să-l întindă, zău, nimenea în stare nu era!

Din multe blănuri scumpe întregul strai era;
Din cap şi pînă-n poale ce mîndru strălucea!
Iar printre-aceste blănuri mult aur roş vedeai,
Maestrul vînătoarei chipos era, cum altul nu găseai!

La coapsă-avea pe Balmung, vestita spadă-a lui,
Tăia tăişul aprig ca para focului.
Nu rămînea coif teafăr cu dînsa cînd izbea!
Era semeţ şi falnic. Al nostru vînător curaj avea.

Şi dacă vreau icoana s-o zugrăvesc pe şart:
Avea şi tolba plină cu vîrf şi îndesat;
Erau săgeţi într-însa cu fierul ascuţit;
Mînerele de aur. Tot ce lovea, cădea pe loc trăsnit.

Priviţi-l! Din pădure eroul a ieşit!
Îl văd sosind voinicii lui Gunther. Au sărit
Cu toţii înainte-i şi calul i-au luat.
De-oblînc legat aduce o namilă de urs în spete lat.

956 Descalecă eroul, pe urs l-a dezlegat
Din legături. Cînd haita mi ți-a adulmecat
Dihania, pornește să latre furios.
Da haita să le scape: se sperie cîte-un bărbat fricos.

959 Și huietul cel mare acum a nimerit
La bucătari. Hei, uite, cum toți s-au risipit!
Tingirile răstoarnă și jaru-a-mprăștiat;
Of, ce bucate bune pe jos cu spuza s-au amestecat!

960 Argații, cavalerii, sar de pe jilțuri jos.
Se-nfurie rău ursul; iar Gunther, curajos,
Poruncă dă toți cîinii să fie sloboziți.
De-ar fi sfîrșit aicea, ar fi plecat cu toții mulțumiți!

961 Vin mulți cu arcuri, suliți. Pe urs l-au alungat;
Nu pot să tragă-ntr-însul de teamă de păcat,
Să nu lovească-n cîinii cei mulți din jurul lui.
De chiote și urlet huiește temelia codrului.

962 Înnebunită, fiara spre codru-a apucat
Cu haita după dînsa. Nici nobil, nici argat
Nu poate s-o ajungă; doar Siegfried spada-a scos
Și, dintr-o izbitură, pe urs l-a doborît grămadă jos.

963 La foc din nou îl duce și toți l-au lăudat.
Pe vînători la masă cu cornul i-au chemat.
Pe pajiștea-nflorită destule mese-au pus.
Hei! Ce mîncare multă și ce bucate bune le-au adus!

Paharnici nu-s la mese care să toarne vin.
Altfel slujiți sînt bine vitejii de la Rhin.
De n-ar fi fost dintr-înșii cei falși și-nvidioși,
Toți fără de prihană și-ar fi trăit veleatul bucuroși.

Grăiește craiul Siegfried: — „Mi-i tare a mira:
De la bucătărie bucate doldora
Și vin nici strop la masă! Paharnici nu mai sînt?
Așa-i la vînătoare? Atunci, să nu mai vin, mi-am pus în gînd!"

Răspunde craiul Gunther, la masa mare stînd
(Mieros la vorbă este, cu viclenie-n gînd!):
— „Alt'dată răsplăti-vom cu vîrf tot ce-am greșit.
De vină Hagen este. Vrea să murim de sete. L-am ghicit?"

Răspunde cel din Tronje: — „Stăpînul meu iubit,
Credeam că vînătoarea — așa am auzit —
Se ține în pădure la Spessart[1] și-am cărat
Acolo vinul. Astăzi n-avem ce bea. Da, eu sînt vinovat!"

Vorbește craiul Siegfried: — „Azi premiul l-ai scăpat!
Să fi trimis samare cu vinul aromat
Aici la vînătoare! Sau să fi hotărît
Atunci, de Rihn aproape pentru-ospătare să fi tăbărît!"

Răspunde iute Hagen: — „Tovarăși, știți ceva?
Aici în codru-aproape găsit-am undeva
Izvor cu apă rece. Să mergem, de voiți!"
(Aceasta vorbă-aduse la mulți eroi nespuse suferințI!)

970 Pe Siegfried însă, setea amar îl chinuia;
Poruncă dă și masa acum se ridica.
S-ajungă la izvorul cel rece-ar fi dorit.
Cu multă viclenie cei ce-l pîndeau capcana-au pregătit.

971 Pe care încărcat-au vînatul tot, ucis
De mîinile lui Siegried și-acasă l-au trimis.
Cine-l vedea, mirare adîncă încerca.
Credința și-a călcat-o procletul Hagen. (Ce viclean era!)

972 Cînd vrură să ajungă la teiu-nalt și lat,
Grăi mehenghiul Hagen: — „Să fie-adevărat,
Că nimeni nu-l întrece pe Siegfried? Să-ncercăm!
De-o vrea să se măsoare acum cu noi, la-ntrecere ne luăm!

973 Vorbi din Niederlanda Siegfried cel curajos:
— „Prea bine, dragi tovarăși! Să nu fiți mai prejos
De mine! Cine-ajunge mai iute la izvor,
Acela are premiul, fiind omul cel mai sprinten de picior!"

974 — „Ei bine, să începem!" -mehenghiul i-a vorbit,
La care bravul Siegfried: — „Vă las timp la fugit,
M-așez aici, pe iarbă, și voi plecați întîi!"
Cînd Gunther îl aude s-a bucurat nespus în sinea lui.

975 Grăiește iarăși Siegfried: — „Ba și mai mult vă zic:
Și straie și armură eu n-am să le ridic,
Ci le-oi purta cu mine și strămurări și scut!"
Își leagă apoi spada și tolba-n cingătoare, cum a vrut.

976 Ceilalți își scot și straie și armele de tot.
Hagen și Gunther numai cămeșile nu-și scot.
Par două mari pantere prin iarbă alergînd;
Dar la izvor tot Siegried ajunge-n salt ușor, în primul rînd.

977 În toate Siegfried este mereu cel mai isteț.
Își scoate iute spada și tolba cu săgeți;
Iar strămurarea lungă de tei a rezemat,
Și la izvor așteaptă acest voinic și curajos bărbat.

978 Viteazul, bunul Siegfried era-ndatoritor:
Jos scutul își așază, aproape de izvor
Și-oricîtă sete-l arde, din apă n-a băut
Pînă nu bea-ntîi Gunther. (De-aicea nici un bine n-a avut!)

979 Izvorul era rece și limpede și bun.
Se pleacă craiul Gunther și — după cum vă spun —
După ce bea o gură, în sus s-a ridicat.
Și bravul nostru Siegfried ar fi băut, căci mult era-nsetat.

980 I-au răsplătit purtarea frumoasă ce-a avut,
Căci Hagen i-a luat arcul și spada, apoi mut
Sări-ndărăt și prinse și strămurarea sa,
Ochi apoi în semnul făcut de Kriemhild spre a-l apăra.

981 Cînd Siegfried se apleacă spre apă, îl izbi
Adînc în semnul crucii, că sîngele țîșni
Atît de mult din rană, încît l-a fost stropit
Pe Hagen. Așa faptă nici un erou, zău, n-ar fi săvîrșit!

982 Pătrunde strămurarea în trupul său, adînc.
Şi Hagen fuge iute departe, înspre crîng,
Cum niciodată-n viaţă vicleanul n-a fugit.
Cînd vede craiul Siegfried ce rană-ngrozitoare a primit,

983 În sus deodată sare erou-nfuriat.
Îi clămpănea-ntre umeri mînerul lung şi lat
Al strămurării-nfipte. Vrea spada să şi-o ia,
Să-i răsplătească aprig, cum merită, lui Hagen fapta rea.

984 Cînd cel rănit de moarte nici spada n-a găsit,
Îi mai rămîne scutul prea-bun pentru izbit;
Îl luă de lîngă apă, spre Hagen s-a-ndreptat,
Nu mai putea să-i scape, acela care jalnic s-a purtat.

985 Oricît rănit de moarte, atîta l-a izbit,
Încît curgeau din scutu-i şi-n cîmp s-au risipit
Puhoi de nestemate: bucăţi s-a sfărîmat!
Ce dor de răzbunare pe credinciosul crai l-a apucat!

986 L-a dărîmat pe Hagen izbirea dintr-o dat'!
De huietul cel mare tot codru-a răsunat.
De-ar fi avut-o, spada, socot că nu scăpa,
Atîta de grozavă şi-ndreptăţită fúrie avea!

987 La faţă-ngălbeneşte. Nu mai putea să stea.
Tăria lui cea mare acum se mistuia,
Căci semnele de moarte prea-grabnic s-au ivit.
Vor plînge multe doamne după eroul cel nefericit!

Siegfried se prăbuşeşte jos, între roşii flori,
Din rană-i curge sînge puhoi. Arareori
Pe cineva certat-a (durerea îl frigea!)
Cum a certat pe-acela ce moarte mişelească-i aducea.

Grăieşte greu rănitul: — „Voi, laşilor, fugiţi?
V-am ajutat frăţeşte... De ce mă duşmăniţi?
V-am fost păstrat credinţă; aşa răsplată-mi daţi?
Nicicînd aşa trădare n-am auzit vreodată între fraţi.

Chiar fii din fiii voştri ruşinea vor simţi,
Căci v-aţi purtat ca laşii — cum pildă n-oţi găsi!
Blestemul meu v-ajungă! Să fiţi crunt aruncaţi
Din rîndurile brave, în care sînt eroii-adevăraţi!"

Aleargă cavalerii la locul unde sta.
Această zi nefastă pe mulţi îi întrista.
Cei ce iubeau credinţa, aceia l-au jelit,
Căci a şi meritat-o eroul nostru cel neprihănit.

Îl plînge chiar şi craiul burgunzilor. Grăi
Acel ce stă să moară: — „O, nu te osteni!
Plîngi fapta rea pe care chiar tu ai plănuit-o,
Cred c-ar fi fost mai.bine de fapta asta n-ai fi săvîrşit-o!"

Vorbeşte răul Hagen: — „Nu ştiu, ce tot jeliţi?
Acum scăpăm de grijă, de multe suferinţi.
Puţini rămîn aceia ce ni se-mpotrivesc.
Sînt mulţumit, o, Gunther, că stăpînirea lui o nimicesc!"

994 — „Ruşine, că te lauzi!" — grăieşte cel rănit —
„O, ucigaşu-ţi cuget, de l-aş fi oblicit,
Aş fi şi mai departe în viaţă. Mă gîndesc
Cu jale nesfîrşită la soaţa mea pe care-o părăsesc!

995 S-o aibă Domnu-n pază! Un fiu am căpătat,
Care-o purta pe frunte neasemuit păcat,
Că rudele-i mişelnic şi crunt m-au omorît...
De-aş mai trăi o vreme, aş răzbuna trădarea hotărît!"

996 În jalea lui, eroul acestea mai grăi:
— „De vrei, mărite Gunther, dorinţa a primi
A unui om ce moare: o las în grija ta
Pe scumpa mea soţie! Te rog, iubirea nu i-o-ntuneca!

997 Gîndiţi-vă, vi-i soră, aceeaşi mamă-aveţi!
Pe cinstea cea crăiască, vă rog, de ea vedeţi!
Pe mine-n van m-aşteaptă şi tată şi popor...
De soaţa mea mi-e milă, căci va rămîne fără ajutor..."

998 În juru-i toată iarba de sînge s-a-nroşit,
Crunt se lupta cu moartea, dar mult n-a mai trăit,
Căci strămurarea morţii adînc l-a săgetat.
A vrut să mai vorbească, dar n-a putut: suflarea-i s-a tăiat.

999 Burgunzii, cînd văzură că Siegfried a murit,
Pe scut îl aşezară. (Cu aur poleit).
Se sfătuiră-n şoapte, ce este de făcut.
Să tăinuiască fapta lui Hagen, ucigaşul prefăcut?

Grăiră mulți dintr-înșii: — „Rău mare ne-a lovit!
S-ascundem și să spunem — așa-i mai potrivit —:
Pe Siegfried, cînd plecat-a în codru la vînat,
Tîlharii-l omorîră, căci singurel pe drum s-a-ncumetat!...“

Vorbi acel din Tronje: — „Îl duc acum acas'!
Zău, prea puțin îmi pasă! La ușa ei îl las,
Așa să dea de dînsul. Stăpîna mi-a jignit.
Să știți, că rău nu-mi pare, dacă s-o pune-acuma pe jelit!“

RAPSODIA A XVII-A

Cum plînse Kriemhilda pe Siegfried şi cum îl îngropară

Amurgul aşteptară şi Rhinul l-au trecut.
Cum au vînat acuma, nici că s-a mai văzut!
Multe femei frumoase vînatul l-au deplîns
Şi mulţi eroi de seamă cu viaţa lor plătit-au îndeajuns.

De-o mare semeţie acum veţi auzi
Şi-o cruntă răzbunare! Von Tronje porunci
Pe Siegfried să-l aşeze — aşa cum se găsea —
În faţa *kemenatei* în care chiar Kriemhilda locuia.

În taină îl aşază în faţa uşii ei,
Ca dînsa să-l găsească, cînd, după obicei,
Utrenia s-asculte pleca în zori de zi;
Căci nobila Kriemhilda de la aceasta nu putea lipsi.

În dom un clopot sună cucernic şi prelung;
Kriemhild pe-nsoţitoare le scoală rînd pe rînd.
Le cere-o lumînare şi straiul cel mai bun.
Soseşte cămăraşul şi dă peste un mort pus jos, în drum.

Îl vede plin de sînge: tot straiul ud era.
Că este chiar stăpînul, de loc nu bănuia.
În *kemenata* intră. Lumină i-a adus;
La ea Kriemhild vedea-va nelegiuita faptă de nespus.

Cînd înspre catedrală doreşte a pleca,
Îi spune cămăraşul că-i bine-a aştepta:
— „Un cavaler mort zace aicea, lîngă prag".
Kriemhilda se-nfioară, căci bănuia că este soţu-i drag.

1008 Dar, pînă ce să vadă că soțul ei era,
Îndată se gîndește cum Hagen îi cerea
Să-i facă semn pe haină. Ce crunt a tresărit!
Cu moartea lui, pe lume nu i-a rămas nimica de iubit.

1009 Jos cade leșinată; o vorbă n-a grăit.
Nefericita zace mult timp: crezi c-a murit!
Apoi, cînd se trezește, ce jale-a arătat!
În țipete o ține; de plînsul ei palatu-a răsunat.

1010 Îi spune-atunci o fată: — „Dar dacă-i un străin?"
Din gură varsă sînge; în inimă-i venin;
Răspunde: — „Nu! E Siegfried, bărbatul meu iubit.
Brunhild a pus la cale și Hagen cel viclean a-nfăptuit!"

1011 Domnița greu pășește, unde pe soț află;
Cu mîna-i dalbă capul ușor îi ridică.
Oricît de roș de sînge, ea l-a recunoscut.
Zăcea prea-jalnic Siegfried, eroul care-a fost al țării scut!

1012 Prea-ndurerata Kriemhild îndată a strigat:
— „Vai, vai! Durere cruntă! Nu-i scutul vătămat
De lovituri de spadă! Mișelnic fuși ucis!
De-aș ști cine-a făcut-o, cu capul ar plăti!" Atît a zis.

1013 Întreaga sa suită amar se jeluia
Cu buna ei stăpînă, căci grea durere-avea,
Văzînd fără suflare pe-al ei stăpîn iubit...
(Crunt răzbunase Hagen pe doamna lui — precum v-am povestit!)

1014 După-ndelungă vreme, Kriemhilda porunci:
— „Treziți grăbit pe-ostașii lui Siegfried. Veți vesti
Lui Siegmund bătrînul ce jale ne-a lovit;
Poate-o veni să-l plîngem pe cel ce-a fost tovarășu-mi iubit!"

1015 Porni un sol în goană și îi găsi dormind
Pe cei din Nibelunga. El îi trezi plîngînd.
Cu vestea-ngrozitoare tot somnul le-a pierit.
Nici n-au voit să creadă; dar bocetele-atunci au auzit.

1016 Se duse apoi solul la Siegmund și-l găsi.
Nici nu dormea bătrînul, cînd vestea auzi.
Avuse presimțire că rău s-a întîmplat!
Pe fiul său cel vrednic viu n-are să-l mai vadă niciodat'!

1017 — „Sculați, mărite Siegmund! La voi m-a fost mînat
Stăpîna mea, Kriemhilda. Blestem! S-a întîmplat
Nenorocire mare, cum nici mai poate fi!
Să plîngeți împreună, domnița mă trimise-a vă pofti!"

1018 Și s-a sculat bătrînul și-ntreabă: — „Ce vorbești?
Ce nenoroc lovit-a pe Kriemhild? Sau glumești?"
În plîns îngaimă solul: — „De ce să nu vă spun?
Ucis e craiul Siegfried, stăpînul nostru cel viteaz și bun!"

1019 Rostește craiul Siegmund: — „În dodii nu vorbi!
Pe Cel de Sus, cu astfel de vești, zău, nu-mi veni!
Să nu mai spui la nimeni că zace omorît!
Căci toată viața-aș plînge și de durere fi-voi doborît!"

1020 — „De nu voiți să credeți în vestea ce v-am dat,
Să ascultați o clipă afară: n-a-ncetat
Nici bocetul Kriemhildei, nici al suitei ei!"
Cutremurat e Siegmund, cînd a-nțeles că vorba-i cu temei.

1021 Sări din pat. Cu dînsul o sută de bărbați
Vor grabnic să pornească puternic înarmați.
La strigătul de jale, ce-acum l-au auzit,
Sosesc și cei o mie cu care bravul Siegfried a venit.

1022 Cînd le aud pe toate cum plîng de dureros,
Grăbiți sar să se-mbrace, s-apară cuviincios
În fața lor. De jale și ei sînt stăpîniți:
Povară grea pe inimi li se punea. Erau înmărmuriți.

1023 La Kriemhild vine Siegmund și astfel îi grăi:
— „O, blestemată fie venirea noastră-aci!
Vai, cine-mi luă copilul și ție-un bun bărbat,
Cînd sîntem între rude? Cel ce-a ucis, amarnic ne-a trădat!"

1024 — „Hei, dacă l-aș cunoaște!" — crăiasa-acum grăi —
„Durerea mea cumplită, îndată l-ar zdrobi.
Ar suferi atîta încît, de mila lui,
Prietenii ar plînge; aș răzbuna păcatul sîngelui!"

1025 Siegmund — ca bun părinte — pe mort îmbrățișă;
Atunci mai mare plînset în juru-i se iscă.
Palatul — ca și sala — de jale că huia,
Chiar pînă și-n cetate acuma tînguirea pătrundea.

S-o mîngîie pe Kriemhild, zău, nimeni nu putea,
Cînd îi dezbracă trupul de straiele ce-avea!
Ostașii-i spală rana; pe năsălie-l pun.
Supușii lui de jale stau înlemniți privind pe-al lor stăpîn.

Grăiră între dînșii vitejii nibelungi:
— „Prin răzbunare numai, mîhnirea o alungi!
Este-n castel acela ce fapt-a săvîrșit!"
Toți oamenii lui Siegfried spre sala cea de arme s-au grăbit.

O mie și o sută de scuturi au adus.
S-au dus apoi la Siegmund și hotărîți i-au spus
Ca să răzbune moartea copilului iubit.
O, cum ar face-o Siegmund! Durerea-l îndemna necontenit;

Dar nu știau cu cine să lupte. Socoteau
Că Gunther și-ai lui oameni toți vinovați erau,
De vreme ce-mpreună pornit-au la vînat.
Kriemhilda, cînd îi vede cu armele, nespus s-a tulburat.

Oricîtă-i era jalea și groaznic suferea,
De soarta lor în taină acuma se-ngrijea,
Căci oamenii lui Gunther puteau oricînd veni.
Se-mpotrivi crăiasa apoi, cu vorbă blîndă-i sfătui.

Vorbi îndurerata: — „Iubitul meu Siegmund,
Te văd aici cu oaste: să-mi spui, ce-aveți de gînd?
Nu știi că Gunther are supuși nenumărați?
Vă pierdeți toți viața dacă voiți acum să-l răzbunați!"

1032 Cu scuturi ridicate de luptă-s rîvnitori.
Crăiasa blînd îi roagă și cînd, neascultători,
Voiesc să lupte, totuși, de sîrg le-a poruncit
Să se supună-ndată, și s-a-ntristat cînd ei nu au voit.

1033 Grăiește: — „O, crai Siegmund, vă rog să vă opriți,
Pînă ne vine bine: atuncea porunciți
Să-nceapă lupta cruntă și eu voi ajuta
Să-l răzbunăm pe Siegfried. Cine-a ucis, țărîna va mușca!

1034 Prea mulți sînt luptătorii lui Gunther, și-ncercați,
De-aceea cer ca lupta puțin s-o amînați,
Sînt treizeci contra unu. Azi doar atît le spun:
Să le plătească Domnul, cum s-au purtat cu soțul meu acum!

1035 Să stați puțin cu mine! Cu mine suferiți,
Pînă la zori de ziuă, eroi neprihăniți!
Să m-ajutați pe Siegfried în raclă s-așezăm."
Răspund eroii: — „Doamnă, noi gata sîntem toți să v-ajutăm!"

1036 Greu mi-ar veni acuma, pe larg să povestesc,
Cîți cavaleri și doamne pe Siegfried îl jelesc!
Pînă-n oraș se-aude bocirea lor cea grea.
În grabă orășenii sosesc buluc să vadă ce era.

1037 Cînd află, plîng și dînșii, căci tare îi durea!
Ce vină are Siegfried, nici unul nu știa,
Atît de grea, să piară în floarea vieții lui.
Nevestele lor toate cu doamnele plîngeau, precum vă spui.

Aduc în grabă fauri, o raclă de-au tocmit;
Era de-argint și aur, și mîndră la privit.
Cu bun oțel a-ncins-o! Puternică era!
Cel ce-o vedea acuma nicicum cu ochii-uscați nu rămînea!

Trecuse greu și noaptea: de zi s-au luminat.
Kriemhilda dă poruncă, pe-al ei iubit bărbat
Să-l ducă-n catedrală, precum e obicei.
Cu ea plîngînd plecară prietenii și prietenele ei.

În drum spre catedrală viu clopotele bat;
Iar preoți o mulțime prohodul i-au cîntat.
Sosește craiul Gunther cu numeroși supuși;
Chiar Hagen își arată viclenii ochi pîndind pe după uși.

Grăiește Gunther: — „Soră, ce suferință ai!
Cum soarta nemiloasă nu ne-a cruțat! O, vai!
Îl vom deplînge veșnic pe Siegfried cel măreț!"
— „Nevoie nu-i s-o faceți!" — grăi atunci Kriemhilda cu dispreț.

„O clipă de părere de rău de-ați fi avut,
Această hîdă faptă nicicînd n-ați fi făcut.
Uitat-ați toți de mine, de-acas' cînd a plecat.
De ce nu vrut-a Domnul să fi murit eu, nu al meu bărbat!"

Dar toți tăgăduiră. Atunci Kriemhild vorbi:
— „Cine nevinovat e, o poate dovedi:
La năsălie meargă în fața lumii-ntregi
Și s-o vădi dreptatea! Atunci nu se mai poate să mai negi."

1044 E mare-astă minune (și azi se-ntîmplă chiar):
Cînd vinovatul vine la mort, începe iar
Din răni să curgă sînge. Și-aici a fost așa.
Văzură toți atuncea că Hagen săvîrșit-a fapta rea.

1045 Din rană curge sînge c-atunci cînd l-a rănit.
Ce-au plîns pînă acuma! Mai mult plîns s-a pornit.
Vorbește craiul Gunther: — „Cuvîntul mi-ascultați:
L-au omorît tîlharii! Pe Hagen, deci, năpasta să n-o dați!"

1046 — „Știu cine sînt tîlharii!" — Kriemhilda crunt striga.
„Fă, doamne, să-l răzbune cei ce nu-l pot uita!
Voi sînteți: Hagen, Gunther! Priviți-i pe făptași!"
Scot spadele de luptă ai mortului prea-credincioși ostași.

1047 I-oprește însă Kriemhild: — „Durerea mi-o cruțați!"
Mai vin acum la dînsa și cei doi tineri frați:
Sînt Giselher și Gernot. Ei plîng cu-adevărat
Pe credinciosul Siegfried, care oricînd bun ajutor le-a dat.

1048 Chiar fără fățărie plîng pe al lor cumnat.
Se cîntă liturghia: în dom s-au adunat
Bărbați, copii și multe femei. Toți îl jelesc:
Chiar cei străini de dînsul în plîns cu lacrimi multe izbucnesc.

1049 Frățînii-i spun Kriemhildei: — „Iubită soră, taci!
Îți ostoiește jalea, căci ce mai poți să faci?
Te-om ajuta-n durere cît timp vom viețui!"
Dar nimenea pe lume nu poate jalea grea a-i ostoi.

Cînd soarele fu-n cruce, și racla lui veni;
Îl iau din năsălia pe care odihni;
Dar doamna lui nu-i lasă să-l ducă la mormînt.
Avură mult de lucru toți cei ce-aveau cu dînsa legămînt.

Tot în mătăsuri scumpe pe mort îl învelesc.
Cred că nu-i ochi neumed privind ce pregătesc.
De istov plînge Ute, plîng fetele cu ea;
Întreaga ei suită se tînguie în jalea cea mai grea.

Acum, cînd lumea-aude că preoții slujesc.
Că-n raclă este Siegfried — toți se înghesuiesc.
Bogat comînd jertfește Kriemhilda pentru el!
Chiar la vrăjmași sînt unii care pe Siegfried nu-l urăsc de fel.

Sărmana doamna Kriemhild spre cămărași grăi:
— „De dragul lui acuma vă cer a vă grăbi
Voi, ce-i sînteți prieteni și care îl iubiți,
De sufletul lui Siegfried tot aurul ce-l are să-mpărțiți!"

Chiar și copii de-o șchioapă ce-un pic de minte au
Veniră la prohodu-i. Toți preoții cîntau
La liturghii o sută pe zi. Mereu sosesc
Prieteni de-ai lui Siegfried, care grăbiți în dom se-ngrămădesc.

După sfîrșitul slujbei, norodul a plecat.
Vorbește doamna Kriemhild: — „Să știți că e păcat
Să mă lăsați ast-noapte doar eu să-l priveghez
Pe dragul meu tovarăș! Veniți și ajutați-mi să-l veghez!

1056 Trei nopți, trei zile-ntr-una vreau să rămîn cu el.
M-oi sătura privindu-l? Dea Domnul, singurel
Să nu se ducă-n groapă! Poate că mor curînd
Și-atunci sfîrșită-i jalea nefericitei Kriemhild pe pămînt!"

1057 Plecară orășenii acasă. Ea-i rugă
Pe preoți și călugări să stea. Și dînsa stă
Cu-ntreaga ei suită și toți cei ce-o slujesc.
Ce grele nopți avură! Întristătoare zile mai trăiesc!

1058 Mulți stau pe nemîncate și chiar fără să bea.
Cel ce nu vrea să rabde oricînd belșug găsea,
Căci Siegmund se-ngrijise de toate și din plin.
Avea-vor nibelungii necazuri mari și viață grea de chin!

1059 Trei zile lungi și grele — precum am auzit —
Cine știa să cînte pe mort l-a prohodit.
Era destulă truda. Și de ce mai comînd!
Mulți sărăntoci deodată se văd chiar pricopsiți, avere-avînd.

1060 Calicii vin grămadă: cu aur i-a primit
Din visteria plină a celui săvîrșit,
Căci lui de-acum avere, vai, nu-i mai trebuia;
Dar pentru bunu-i suflet Kriemhilda mii de galbeni împărțea.

1061 Pămînt destul împarte la oameni, mînăstiri,
Argint și straie bune, ca pentru pomeniri.
N-a fost sărac să plece acas'nemiluit.
Vedea o lume-ntreagă ce mult pe soțu-i scump l-a fost iubit.

A treia dimineață utrenia-ncepu.
Tot ținutimul mare norodul îl umplu.
Și-n jurul catedralei mulțimea aștepta.
Era nespusă jale: norodu-ntreg de mila lui plîngea.

A patra zi[1] se spune (așa am auzit!)
Treizeci de mii de galbeni Kriemhilda a-mpărțit.
La cei săraci comîndul, precum ne este dat,
Căci toată-a lui frumsețe și viața lui de el s-au lepădat.

Cînd slujba-ngropăciunii în cîntec s-a sfîrșit,
Nespusă suferință din piepturi a zbucnit;
Îl scot din catedrală afară-n țintirim.
Cum plîng, se frîng de jale cei ce-l iubesc! Dar, ce să mai vorbim!

Norodu-n mare jale se-alătură bocind
De gloata ce-l urmează. Îi vezi pe toți plîngînd.
Și pînă-l astrucară, mulți popi au tot cîntat.
Hei! O îngropăciune, cum fuse asta, rar s-a mai aflat!

Plîngea cu grea durere Kriemhilda! Se lupta
Cu mult alean în suflet. Atîta leșina,
Că o stropeau adesea cu apă din izvor;
A ei nepace-n suflet ardea ca jarul cel mistuitor.

A fost minune mare că-n fire și-a venit!
Femei și doamne multe de ea s-au îngrijit.
Grăi îndurerata: — „Vai, toți cei credincioși
Ai soțului tovarăși, îngăduiți-mi, fiți, vă rog, miloși,

1068 Să-i văd, o dată numai, frumoasă fața-a lui!"
Și-atît de mult se roagă (vai, ce să vă mai spui!)
C-au trebuit să spargă, oricît de greu era,
Greu făurita raclă, ca soața lui să-l poată iar vedea.

1069 O duc acum pe Kriemhild la racla ce-au deschis;
Ea capul i-l ridică — părea că totu-i vis! —
Și îndelung sărută pe soțul adormit.
De-atîta jale cruntă, de sînge ochii ei s-au înroșit.

1070 Mai tristă despărțire, zău, nici că se putea!
De-acolo vor s-o ducă; dar ea se-mpotrivea.
La urmă iar leșină și cade la pămînt.
Credeai că se sfîrșește și viața ei de zbucium și frămînt!

1071 Și-acum îl îngropară... Ce-amarnic l-au jelit
Voinicii lui cu care la rude au venit.
Bociră nibelungii pe-al lor stăpîn iubit.
Cu bulucite gînduri stă Siegmund, și cu suflet răvășit.

1072 Nu sînt puțini cei care nimica n-au mîncat,
Nici strop de apă-n gură trei zile n-au băgat;
Dar n-au putut să rabde mai mult: s-au răcorit
După dureri amare și trupului i-au dat ce-a trebuit.

RAPSODIA A XVIII-A

Cum s-a-nturnat Siegmund acasă

1873 Se duse craiul Siegmund la Kriemhild şi-o găsi.
Grăi către crăiasă: — „Mi-i gîndul a porni
Din nou acas'! Aicea sînt oaspe nedorit.
Kriemhilda noastră dragă, te chem în ţara soţului iubit!

1874 Că necredinţă mare aicea ai găsit
Şi că prin ea pierdut-ai bărbatul mult-iubit,
Să nu gîndeşti ispaşă să faci! Eu îţi voi fi
De dragul lui bun sprijin şi să mă crezi: mereu te voi sluji!

1875 Şi vei avea, Kriemhilda, putere peste toţi,
Cum ţi-ar fi dat-o Siegfried, dac-aţi fi fost doi soţi;
Şi ţara şi coroana supuse îţi vor fi —
Toţi oamenii lui Siegfried cu mare bucurie te-or sluji!"

1876 Şi dă pe loc poruncă să se întoarne-acas'.
Dau buzna toţi la grajduri. Destul aici au mas!
Li s-a urît să steie între vrăjmaşi acum;
Femei şi fete mîndre îşi pregătesc iar straie pentru drum.

1877 Cînd craiul Siegmund gata-i să plece-n ţara sa,
Vin rudele, pe Kriemhild încearc-a o ruga,
Acasă să rămînă la Ute, mama ei.
Răspunde-atunci Kriemhilda: — „Nu, asta nu se poate, dragii mei!

1878 Cum aş putea într-una în faţa mea să-l am
Pe Hagen, ucigaşul? Mai bine nu veneam!"
Grăi atunci Giselher, mezinul: — „Sora mea,
Rămîi cu mama noastră! Încrede-te! Nu te vom înşela!

1079 Cei care tulburat-au adînc inima ta,
Doar fum sînt pentru tine! Întreagă-averea mea
Ți-o pun în mînă astăzi!" Răspunde: — „Zău, mi-i greu!
Cred c-aș muri, pe Hagen în fața mea să-l am mereu-mereu!"

1080 — „Te voi scuti de asta, mult-dragă sora mea!
Rămîi aici cu mine! Îndată vei vedea
Că de a ta durere țin mult să te mîngîi!"
Răspunde întristata: — „Mi-i greu, iubite frate, nu rămîi!"

1081 Și după ce mezinul așa i-a fost vorbit,
Veniră Ute, Gernot și dulce i-au grăit
Acasă să rămînă, spunîndu-i apriat
Că n-are multe rude printre supușii scumpului bărbat.

1082 — „Străini îți sînt aceia" — blînd Gernot i-a grăit —
„Oricît de tare-i omul, vezi, moartea l-a răpit!
Gîndește-te la asta și-ncearcă a uita!
Rămîi la noi, Kriemhilda, și crede-ne, noi toți te-om ajuta!"

1083 Mezinului, la urmă, i-a spus: — „Rămîn aici!"
Toți oamenii lui Siegmund scot caii lor voinici,
Voind să plece-acasă. Pe ei au încărcat
Tot ce-au adus cu dînșii și straiele ce-aici le-au căpătat.

1084 Se duse craiul Siegmund la Kriemhild și-o găsi;
Fiind gata de plecare, într-astfel îi grăi:
— „Tovarășii lui Siegfried așteaptă toți la cai.
Vrem să plecăm! Știi bine cum stăm aici!" — îi spune bunul crai.

Kriemhilda îi răspunde că rudele veniră,
Şi credincioşii ţării şi toţi o sfătuiră
Aicea să rămînă, că-nstrăinată-i mult
În ţara nibelungă. Iar Siegmund spune: — „Cu durere-ascult!

Ce vorbe-aud acuma? La mine vei purta
Coroană de crăiasă şi toţi te-om asculta
Cum am făcut cînd Siegfried trăia. Nu-ţi vom ştirbí
Nimica din putere, că soţul tău iubit ne părăsi!

Hai, vin' cu noi acasă! De te rugăm în van,
Gîndeşte la copilul de tatăl lui orfan!
Cînd se va face mare, mult te va mîngîia.
Pînă atunci, Kriemhilda, te vom sluji şi te vom ajuta!"

Răspunde: — „Tată Siegmund, cu voi nu pot pleca!
Rămîn aici în ţară, orice mi s-o-ntîmpla!
Cu rude credincioase pe soţ îl voi jeli!"
Neaşteptata veste pe-ai lui, ca şi pe Siegmund, îi mîhni.

Grăiră nibelungii: — „Vă spunem răspicat,
Că vestea ce ne-aduceţi adînc ne-a întristat,
Că vreţi la neprieteni, aici, să vieţuiţi!
Aşa plecare tristă nu credem nicidecum să ne doriţi!"

— „Plecaţi fără de grijă cu Dumnezeu de-aici!
Vă dau şi pază bună pe sigure potici,
Spre ţara nibelungă! Iar copilaşul meu
Vi-l las în seama voastră! Să-l îngrijiţi, aşa cum nu pot eu!"

1091 La urmă, cînd văzură că n-are nici de gînd
Cu ei să plece-acasă, plîng toți cu-al lor Siegmund.
Cu multă mîhniciune de ea s-a despărțit
Măritul crai! Durere așa de mare rar a suferit!

1092 — „Petrecere fu asta!" — rostește tristul crai.
„Dea Domnul niciodată vreun rege-așa alai
Cu-ai lui voinici la curte să nu petreacă! Noi
Nu vom călca vreodată pe-acest pămînt burgund cu-acești eroi!"

1093 Strigară nibelungii, puternic, răspicat:
— „Ba vom veni odată, îndată ce-am aflat
Pe cel care ucis-a pe-al nostru bun stăpîn!
Aici sînt ucigașii! Se află printre cei ce rude-și spun!"

1094 O sărută pe Kriemhild și craiul îi vorbi,
Cînd o văzu că nu-i chip cu dînșii a porni:
— „Plecăm cu grea obidă în țara noastră iar!
Abia acum simt jalea apăsătoare, fără de hotar!"

1095 Și ne-nsoțiți plecară din Worms și de la Rhin...
Gîndeau în al lor cuget că poate-n drum le vin
Dușmanii să-i lovească. Dar ei nu se temeau,
Căci mîinile voinice vitejii nibelungi pe arme-aveau.

1096 Nu-și luară ziua bună de la nici un bărbat;
Doar Giselher și Gernot de Siegmund au-ntrebat;
Ei sufereau cu dînsul de moartea lui Siegfried
Și-i arătau pe față acești eroi ce mult au pătimit.

Vorbește craiul Gernot, deschis ca un bărbat:
— „Pe Dumnezeu iau martor că nu sînt vinovat
De a lui Siegfried moarte și nici c-am auzit
De cel ce-a săvîrșit-o! L-oi jelui pînă l-al meu sfîrșit!"

Mezinu-i însoțește în drumul lor mîhnit;
Îi scoase cu-ngrijire din țara lui grăbit
Pe crai și pe tovarăși. Acasă cînd ajung,
Cernite rubedenii pe craiul Siegfried cu amar îl plîng.

Cum le-a fost mers pe drumuri eu însumi n-am aflat.
Știu însă că pe Kriemhild cu toții-au căinat,
Că nimeni nu-i în stare durerea să i-o ia,
Decît mezinul frate. El credincios a plîns mereu cu ea.

Frumoasa Brunhild însă de tot s-a semețit.
Că Kriemhild jalnic plînge, ea nici că s-a mîhnit.
Iubire, prietenie nu-i va mai arăta.
Dar și Kriemhild odată cumplit pe dînsa se va răzbuna!

RAPSODIA A XIX-A

Cum au adus la Worms comoara nibelungilor

Cînd află că Kriemhilda acum a văduvit,
Cu oamenii săi Eckwart la dînsa a venit
Şi a slujit-o-n cinste şi foarte credincios;
Ajută pe stăpînă să-şi poarte suferinţa curajos.

La Worms în catedrală domniţa căpătă
Frumoasă reşedinţă. În ea se aşeză
Cu-ntreaga ei suită. Îndurerată sta.
La liturghie numai să meargă, îndelung se bucura.

De cînd murit-a Siegfried zi bună n-a avut
Şi tristă-n catedrală timp mult a petrecut:
Ruga pe Milostivul pentru al ei bărbat;
Vărsa amare lacrimi pentru eroul cel de neuitat!

Bătrîna doamnă Ute ades o cerceta
Şi inima-i bolnavă cerca a-i mîngîia;
Dar mîngîiere-n lume Kriemhilda n-a găsit:
Tînjea şi zi şi noapte după acel pe care l-a iubit.

Din jalea-i fără margini credinţa-i se vădea
Şi-o va păstra de-a pururi, cît timp va rămînea
În viaţa pămîntească; dar va veni o zi
Cînd în vrăjmaşi cu sete, în cruntă răzbunare va lovi.

În marea ei durere — vă spun adevărat! —
Vreo patru ani cu Gunther o vorbă n-a schimbat.
Nu mai vorbesc de Hagen, duşmanul ei cumplit:
În toată vremea asta, prin faţa ei să treacă n-a-ndrăznit!

1107 Vorbește cel din Tronje: — „Tu, Gunther, poți cumva
Pe sora ta avană puțin a-ndupleca?
S-aduci comoara scumpă ce e la nibelungi!
Prin ea măcar o parte din gîndurile negre să-i alungi!"

1108 Răspunde Gunther: — „Hagen, e bine să-ncercăm,
Căci frații mei cu dînsa se-mpacă. Să-i rugăm,
Să pună-o vorbă bună! Mai știi? S-o-ndupleca!
S-aducem, deci, comoara!" Dar Hagen: — „Eu nu cred că va ierta!"

1109 Poruncă dă să vină la curte și Ortwein;
Marcgraful Gere, Gernot și Giselher: toți vin
Și-ncearcă pe Kriemhilda de zor a o-mbuna.
Cu binișoru-o luară, să vadă dacă n-o pot împăca.

1110 Întîi se duse Cernot și astfel îi grăi:
— „Prea mult jelești, Kriemhilda! Iar Gunther îmi vorbi
Că n-are nici o vină; va dovedi curînd.
Te-aude lumea-ntreagă din zori și pînă- noapte tot plîngînd!"

1111 Răspunde: — „Că ucis-a, nu-l învinovățesc:
E Hagen ucigașul! Nici nu mă îndoiesc!
Cînd taina el mi-a smuls-o, cum de n-am priceput
Că-i e dușman de moarte? Nu i-aș fi spus nimic, de-aș fi știut!

1112 Iar eu, nefericita, de-a dreptul l-am trădat...
Azi ce pot decît plînge pe-al meu iubit bărbat?
Să-l iert? Vai! Niciodată pe cei ce l-au lovit!"
Dar Giselher o roagă, mezinul frate, gingaș și iubit.

1113 — „Am să-l primesc pe Gunther[1]!" Cînd craiul auzi,
Cu cei mai buni tovarăşi la dînsa şi veni.
Dar Hagen nu-ndrăzneşte să meargă la palat:
Prea-bine ştie dînsul ce lovitură groaznică i-a dat.

1114 Deşi-ar fi vrut ca sora să uite ura-i grea,
Tot n-o sărută Gunther — aşa cum se cădea! —
Căci i-a făcut durere cu sfat necugetat;
Astfel fără de grijă ar fi venit la Kriemhild în palat.

1115 N-a fost păcat pe lume cu-atîta plîns spălat!
Fu săvîrşit de rude! Ce mult s-a zbuciumat!
Dar i-a iertat, afară de Hagen, chiar pe toţi;
De n-ar fi fost acesta, ar fi tot împreună cei doi soţi.

1116 Nu după multă vreme, burgunzii s-au grăbit
Lui Kriemhild să-i aducă tezaurul vestit
Din ţara nibelungă; să-l care-aici, la Rhin:
E darul ei de nuntă, ce i se cuvenea deci, pe deplin!

1117 Plecară după dînsul Gernot şi Giselher.
Opt mii de oameni zdraveni cu căştile de fier
Trimite şi Kriemhilda, tezaurul să-l ia;
Era ascuns în munte şi Alberich, piticul, îl păzea.

1118 Cînd vede că burgunzii după comoară vin,
Către tovarăşi Albrich vorbeşte: — „Mă închin
În faţa doamnei Kriemhild! E darul marii nunţi
Şi n-avem drept să-l ţinem închis aici, în peştera din munţi!

1119 Dar bine-ar fi fost" — zice piticul — „de nu lua
Viteazul Siegfried gluga acolo-n țara sa!
Nici noi supuși de dînsul acuma n-am fi fost —
Pierdută e cu Siegfried și gluga fermecată — fără rost.

1120 Lui Siegfried, din păcate, mult rău i s-a-ntîmplat,
Căci nu în luptă dreaptă suflarea și-a fost dat..."
Un cămăraș se duse și căută zorit
O cheie grea cu care tezaurul în munte-i zăvorît.

1121 Toți oamenii Kriemhildei la peșteră sosesc.
Și rudele-s cu dînșii. Tezaurul găsesc
Și-l duc la țărm de mare[1]; iar navele-au pornit
Pe unde volburoase spre Rhinul care curge liniștit;

1122 Și-acum aflați ce mare tezaur au găsit:
Douăsprezece care cu greu au izbutit
Să ducă-n patru zile și nopți povara grea.
(Și drumu-n timpul zilei un car cu greu de trei ori îl făcea!)

1123 Doar pietre nestemate și aur cuprindea.
Putea întreaga lume Kriemhilda cumpăra
Și tot cu nici o marcă din preț n-ar fi scăzut.
Nu fără de pricină vicleanul Hagen mult l-a mai cerut!

1124 Dar cel mai scump din toate vergeaua-n el era
Din aur roș. Acela ce-n mînă o ținea,
Era stăpîn pe lumea întreagă pot să zic.
Pornesc în jos cu Gernot și oameni de-ai lui Albrich cel pitic.

Comoara, cînd ajunse acasă, jos, pe Rhin,
Kriemhilda o primește, stăpînă pe deplin —
Cămări și turnuri multe se umplu îndesat.
Așa minune mare de cînd trăiesc, spun zău, nici n-am visat!

Dar, de-ar fi fost o mie de-asemenea comori,
Le-ar fi lăsat Kriemhilda de zece mii de ori
De-ar fi trăit doar Siegfried, iubitul ei bărbat;
Ar sta cu mîna goală. Așa iubire nici că s-a-ntîmplat!

Cînd are-acum comoara, aduce-n țara ei
Ostași străini. Le-mparte, cum are obicei,
Atît de multe daruri, cum nici c-am mai văzut:
E darnică femeie! Virtute-aceasta toți i-au cunoscut.

Dă fără osebire: sărac ca și bogat.
Pe gînduri cade Hagen. Pe Gunther l-a-ndemnat:
— „Dac-o lăsăm să-mpartă, va cîștiga-n curînd
Mulțime de prieteni și nu știu, zău, ce-o fi avînd de gînd!

N-o să ne meargă bine!“ Dar Gunther îi grăi:
— „Pe-averea ei stăpînă-i! Începi a zădări?
De-abia făcurăm pace! Să nu ne-amestecăm!
Cum vrea să împărțească, îți spun fățiș, în pace s-o lăsăm!“

Dar Hagen nu se lasă: — „Cumintele bărbat
Nu-ngăduie femeii — îți spun adevărat! —
Să aibă o comoară! Kriemhilda va urzi
Ceva-mpotriva noastră, că toți burgunzii crunt ne vom căi!“

1131 Răspunde craiul Gunther: — „Știi doar că i-am jurat
Să nu-i mai fac vreodată un rău! Cu-adevărat,
Vreau să-mi respect cuvîntul! E sora noastră doar!"
Îi zice Hagen: — „Gunther, lăsați pe mine vina-ntreagă iar!"

1132 Dar jurămîntu-acela nu prea și l-au ținut;
Și văduvei îi luară comoara ce-a avut,
Căci Hagen pune mîna pe chei. Cînd auzi
De-această faptă Gernot, se supără și mult se-mpotrivi.

1133 Vorbește și Giselher: — „Mult rău i-a mai făcut
Surorii noastre Hagen cel negru și ursut!
Mă-mpotrivesc cu totul; iar, rudă de n-ar fi,
I-aș da de hac!" Și plînsul pe doamna Kriemhild iar o podidi.

1134 Vorbește craiul Gernot: — „Decît să ne-nvrăjbim
Cu aurul acesta, mai bine-l azvîrlim
În Rhin adînc să zacă, să fie-al nimănui!"
La Giselher se duce Kriemhilda. I se plînge iarăși lui.

1135 Vorbește: — „Dragă frate, la mine te gîndești?
Mi-ai spus că-mi ești tutore și-averea mi-o păzești!"
Grăiește către dînsa: — „Nici vorbă că-i așa!
Te-oi apăra, Kriemhilda, îndată ce mă voi înapoia!"

1136 Se duseră din țară toți frații și-a rămas
Doar Hagen fiorosul cu dinadinsu-acas',
Din ură pentru Kriemhild. El plănuia ceva,
Căci numai răutate în inima-i vicleană tăinuia.

1137 Și pînă ce în țară frățînii iarăși vin,
Comoara i-o luă Hagen și-o aruncă în Rhin
La locul zis și Loche[1]. În sinea lui credea,
Că poate o va scoate-o; dar în zadar, căci n-o va mai vedea!

1138 Se-ntorc acum și craii cu toată oastea lor.
Kriemhilda li se plînge și plîng cu ea în cor
Femei ca și fecioare, că supărare-avea!
Iar Giselher mezinul făgădui să facă ce vrea ea.

1139/40 Toți frații spun deodată: — „Nu-i bine ce-a făcut!"
Scăpat-a de mînia Kriemhildei, c-a știut
Pe crai să-mbuneze și dînșii l-au iertat.
Dar niciodată Kriemhield atît de tare nu s-a mîniat!

1141 Din nou nemîngîiata începe-a se jeli.
A plîns întîi pe Siegfried, acum că îi răpi
Nelegiuitul Hagen comoara ce-o avea.
N-a ostoit mîhnirea și va jeli din nou ursita-i rea!

1142 Ani treisprezece plîns-a pe scumpul ei bărbat.
(Grăiesc chiar adevărul: așa s-a întîmplat!)
Să-l uite nu-i în stare, căci prea mult l-a iubit!
Rămas-a credincioasă și viața-ntreagă astfel a tînjit...

SFÎRȘITUL PĂRȚII ÎNTÎI

PARTEA A DOUA

RĂZBUNAREA KRIEMHILDEI

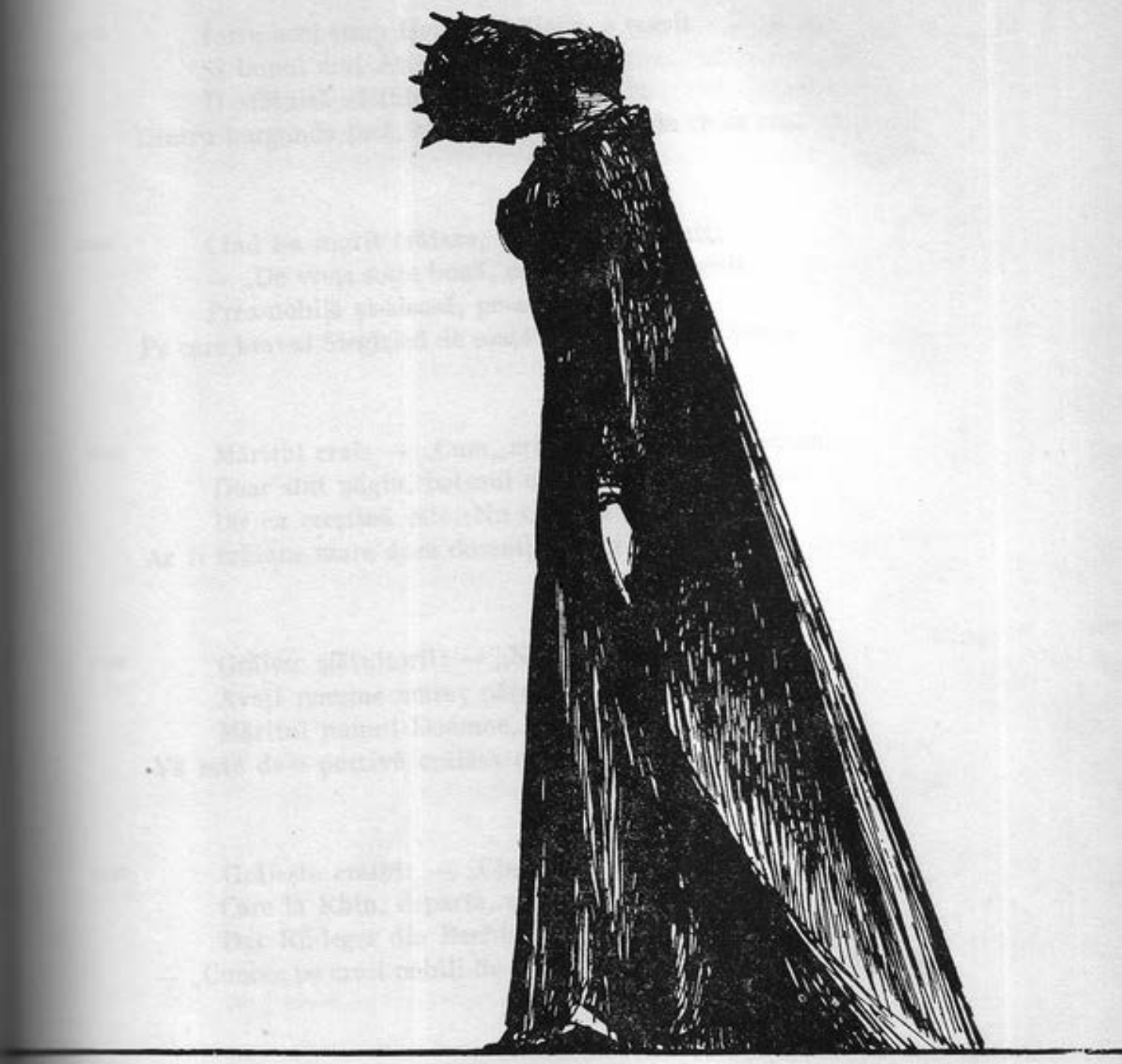

RAPSODIA A XX-A

Cum o peţeşte craiul Atila pe Kriemhilda

Întru acel timp Helche, crăiasa, a murit
Şi bunul crai Atila soţie a rîvnit.
Îl sfătuiră sfetnicii-o văduvă să ia
Dintru burgunda ţară, şi văduva Kriemhilda chiar era.

Cînd i-a murit crăiasa, toţi l-au povăţuit:
— „De vreţi soţie bună, cum nu s-a pomenit,
Prea-nobilă şi-aleasă, pe-aceea s-o luaţi,
Pe care bravul Siegfried de soaţă a avut-o! N-o lăsaţi!"

Măritul crai: — „Cum, credeţi că asta s-ar putea?
Doar sînt păgîn, botezul nu-l ştie legea mea;
Iar ea creştină este. Nu cred că va primi.
Ar fi minune mare dacă domniţa soaţa mea va fi!"

Grăiesc sfătuitorii: — „Noi socotim c-o vrea;
Aveţi renume mare; pătruns-a pîn' la ea
Măritul nume! Doamne, noi zicem să-ncercaţi!
Vă este de-o potrivă crăiasa cea frumoasă. N-o lăsaţi!"

Grăieşte craiul: — „Cine cunoaşte-acel popor,
Care la Rhin, departe, este vecuitor?"
Dar Rüdeger din Bechlarn cuvîntu-acuma ia:
— „Cunosc pe craii nobili de mult de tot, chiar din pruncia mea!

Pe Gunther şi pe Gernot, doi cavaleri vestiţi,
Mezinul e Giselher: tustrei sînt iscusiţi
Şi în virtuţi alese se-ntrec neîncetat.
Străbunii lor de-asemeni, avut-au toţi un nume lăudat!"

1149 Grăi Atila: — „Spune-mi, amicul meu prea-bun,
De se cuvine soață să-mi fie, precum spun
Ai noștri sfetnici? Este frumoasă, cum vorbesc?
Vreau față de prieteni cu soața mea oricînd să mă fălesc!

1150 Au, seamănă-n frumsețe cu buna Helche-a mea?
Cred că pe lumea asta nici că se va putea
Să fie vreo crăiasă mai mîndră. Dac-o fi
De soț să mă primească, m-o mîngîia de cea care-mi muri!

1151 Deci, Rüdeger, încearcă, la mine dacă ții!
Și, dacă, vreo dată — aceasta să o știi! —
Va fi a mea Kriemhilda, ți-oi răsplăti frumos,
Căci mi-ai plinit dorința și mi te-ai arătat prea-credincios!

1152 Îți dau din a mea țară atîta cît voiești,
Ca tu, și-ai tăi, în viață din plin să huzurești:
Și cai și straie scumpe. Să iei tot ce-i dori!
Pentru solia-aceasta, poruncă dau să ai ce-o trebui!"

1153 Dar Rüdeger marcgraful acestea îi grăi:
— „Dac-aș dori răsplată, rușine, zău, mi-ar fi!
Primesc să-ți duc solia departe, pîn' la Rhin,
Dar din a mea avere, pe care de la tine doar o țin!"

1154 Măritul crai grăiește: — „Prea-bine! Și cînd vrei
Să pleci spre mîndra doamnă? Pe cine vrei să iei?
Să te păzească Domnul, și pe aleasa mea!
Norocul să-mi ajute să mă voiască, să mă-nsor cu ea!"

Iar Rüdeger răspunde: — „Nainte de-a porni,
Armuri şi straie bune voim a pregăti,
La curtea ei cu cinste să ne înfăţişăm.
Cinci sute iau cu mine. Curînd spre Rhin, mărite domn, plecăm!

Dar vreau să ştii, mărite, că dînsa l-a iubit
Pe Siegfried, cel ce-odată aicea a venit.
A fost fiul lui Siegmund, în toate lăudat.
Avut-a mare cinste! Într-adevăr, a fost de preţ bărbat!"

Răspunde iar Atila: — „De-a fost soţia lui,
Şi el atît de mare şi nobil, precum spui,
Atunci nu se cuvine s-o pierd! Am auzit
Că este mult-frumoasă şi deci femeie bună de iubit!"

Marcgraful îi vorbeşte: — „Mărite crai, îţi spun
Că-n douăzeci de zile am şi pornit la drum.
Pe soaţa-mi, Gotelinda, ţin mult să o vestesc,
Că plec înspre Kriemhilda, pentru stăpînul meu să o peţesc!"

La Bechlarn, deci, trimite solie apriat.
S-a bucurat contesa şi, totuşi, s-a-ntristat,
Aflînd că soţu-i pleacă departe la-mpeţit:
Vezi, se gîndea la Helche şi inima-i de jale-a tresărit!

La gîndul că e moartă, adînc s-a întristat
Şi lacrimi pentru Helche bogate a vărsat:
Va căpăta stăpînă ca dînsa? Se gîndea.
Îşi amintea de Helche, de-aceea Gotelinde-amar plîngea.

1162 Chiar după şapte zile porneşte Rüdeger.
Se bucură Atila. Tovarăşii îi cer
Armuri şi strai. În Viena acestea se gătesc:
Vor să pornească grabnic. Călătoria n-o mai zăbovesc.

1163 La Bechlarn îl aşteaptă frumoasa Gotelind
Şi fiica ei iubită, pe tatăl ei dorind
Să-l vadă cu ardoare, şi pe însoţitori.
Fecioare multe-aşteaptă, cătînd pe la ferestre-adeseori.

1164 Pîn-a porni din Viena spre casă, el primi
Armuri şi straie mîndre, cum rar vei întîlni.
În sipete frumoase pe cai le-a încărcat;
Iar pază înarmată, pe soli să-i însoţească, a luat.

1165 La Bechlarn cînd ajunse, acasă, a cerut
Pentru ai săi tovarăşi sălaş şi aşternut;
Pe drum să hodinească, soţia lui le-a dat.
Iar buna Gotelinde de soţul ei prea mult s-a bucurat.

1166 Şi fiica lui cea dragă asemeni a făcut:
S-a bucurat din suflet cînd tatăl şi-a văzut.
Şi pe ai lui tovarăşi cu drag i-a fost primit;
Rîzîndu-i toată faţa, contesa cea gingaşă le-a vorbit:

1167 — „Bine-aţi venit acasă, o, tată, voi, eroi,
Ai săi iubiţi tovarăşi! Bine-aţi venit la noi!"
Cîte-un viteaz cu vorbe alese-a mulţumit
Şi află Gotelinda ce planuri are soţul ei iubit.

Cînd noaptea, la culcare, în pat cu el şedea,
Contesa-l iscodeşte şi-ncepe-a-l întreba:
— „Unde-l trimite-Atila, al hunilor brav crai?"
Răspunde: — „Gotelinda, prea-bucuros ţi-o spun! Răbdare ai!

Mă duc să-i iau soţie, căci ştii că i-a murit
Prea-buna doamnă Helche, ce-atîta ne-a iubit.
Plec dară în solie, departe, hăt, la Rhin:
Kriemhilda va să fie a hunilor crăiasă pe deplin!"

— „Dea Domnul!" — zice soaţa-i — „să fie precum zici!
Am auzit că-i mîndră şi-i soră de voinici.
La bătrîneţea noastră stăpînă vom avea
În locul bunei Helche, şi poate dînsa ne va mîngîia!"

Marcgraful iar vorbeşte: — „Iubită soaţa mea,
Celor ce merg cu mine la Rhin, cred, le vei da
Tot ce le trebuieşte din ceea ce avem,
Căci, dacă au de toate, li-i inima la treabă; nu mă tem!"

Răspunde: — „Nu rămîne un om nedăruit
Cu tot ce are lipsă, atunci cînd a pornit
La drumul lung cu tine!" Marcgrafu-i mulţumi:
— „Iubita mea soţie, plăcere-mi face vorba-ţi auzi!"

Hei! Ce mătăsuri scumpe din sipete a dat!
Cu ele căptuşeşte mantale, şi-a-mbrăcat
Pe cavaleri cu straie lungi, pînă-n pinteni, jos!
Iar Rüdeger alege tot ce îi place lui şi-i mai frumos.

1174 A şaptea dimineaţă din Bechlaren porni
Marcgraful cu-a lui ceată şi din belşug primi
Armură, scumpe straie. Bavaria trecu.
Nici un brigand pe drumuri, să-i iasă înainte, nu văzu.

1175 Douăsprezece zile făcură pîn' la Rhin.
Lui Gunther, craiul ţării, îndată veşti îi vin
Că oaspeţi se îndreaptă spre Worms; el începu
Să-ntrebe pe cel care vreodată pe-aceşti oaspeţi îi văzu.

1176 Şi, dacă îi cunoaşte, să-i spună neapărat!
Se văd samare grele, cum are-un crai bogat.
Îndată cunoscură că oaspeţi vin, aleşi.
Şi le dădură gazde chiar în oraşul, unde sînt trimeşi.

1177 Cînd oaspeţii intrară în pregătit sălaş.
Uimiţi sînt cetăţenii din marele oraş,
Se miră: „Cu ce treabă hălăduiesc la Rhin?"
Pe Hagen, craiu-ntreabă, dacă-i cunoaşte pe acei ce vin.

1178 Răspunde cel din Tronje: — „Eu nici nu i-am zărit.
De i-oi vedea, îndată îţi spun cine-a venit,
Precum şi din ce ţară străină au plecat;
La noi să vină oaspeţi să nu-i cunosc, nu mi s-a întîmplat!"

1179 Plăcută găzduire toţi oaspeţii-au primit.
Şi solul şi suita cu grijă s-au gătit
Să meargă sus, la curte, precum erau poftiţi.
Cu straie strălucite erau viteji-acum împodobiţi.

1180 Vorbi isteţul Hagen: — „Precum am priceput,
— Căci multă vreme este de cînd nu l-am văzut! —
Socot c-aduce bine cu Rüdeger. Aflai
Că pe la huni trăieşte acel ce vine-aicea cu alai!"

1181 — „Cum pot să cred aceasta?" — Gunther atunci vorbi —
„Că de la huni marcgraful aicea poposi?"
Abia sfîrşită-i vorba că Hagen se grăbi
Pe Rüdeeger să-l vadă; şi nu zadarnic el se osteni.

1182 Aleargă către dînsul şi vede-acum venind
Cinci sute oameni vajnici spre curte călărind.
Primiră cu bineţe pe mîndri oaspeţi huni;
Nicicînd avut-au solii mai bune straie şi nici cai mai buni!

1183 Cu glasul lui puternic, von Tronje le vorbi:
— „Bine-aţi venit, prieteni, la noi! Plăcută zi
E pentru noi, cînd vine marcgraful cel iubit!"
Cuviincioşi primiră pe iuţii huni ce-n curte-au poposit.

1184 Chiar rudele lui Gunther se duc spre a-i primi;
Iar Ortwein se îndreptă spre marcgraf şi-i grăi:
— „De foarte multă vreme la noi n-am mai avut
Aşa de seamă oaspeţi. Ne-am bucurat cînd v-am recunoscut!"

1185 Pentru primirea bună frumos le-a mulţumit.
Cu-ntreaga lui suită marcgraful a pornit
Spre sala-n care craiul de mult îi aştepta;
Se scoală de pe jilţu-i viteazul Gunther (cum se şi cădea).

1186 Cu ce prietenie spre oaspe s-a-ndreptat!
Şi Gunther ca şi Gernot spre el s-au înclinat
(Spre Rüdeger marcgraful şi spre ai săi ostaşi).
Îl ia de mînă craiul şi către jilţ îndreaptă ai lor paşi.

1187 Îi dă chiar jilţu-n care pînă atunci a stat.
Poruncă la paharnic numaidecît a dat,
La oaspeţi să le toarne şi dulce mied şi vin
(Ce se găseşte darnic pe-olaturile toate de pe Rhin).

1188 Vin Giselher şi Gere şi-ndată au sosit
Viteazul Dancwart, Volker (un cîntăreţ vestit).
Au auzit de oaspeţi şi-s foarte bucuroşi.
Întîmpină de-aceea pe cei ce vin zîmbindu-le voioşi.

1189 Grăieşte către Gunther isteţul Hagen iar:
— „Noi să-l slujim cu cinste, căci ne-a făcut un dar
Nepreţuit marcgraful, venind aici, la noi!
Răsplată va să aibă al Gotelindei soţ şi-ai săi eroi!"

1190 Răspunde craiul Gunther: — „Nu vreau să zăbovesc;
Ce fac stăpînii voştri, să ştiu acum doresc:
Viteazul crai Atila şi Helche, soaţa lui?"
Grăieşte-atunci marcgraful: — „Şi eu sînt pregătit şi-am să vă spui!"

1191 Îndată de pe jilţuri cu toţii s-au sculat.
Marcgraful către Gunther: „De nu vi-i cu bănat,
Îngăduiţi-mi, doamne, acuma să vă spun,
Ce veste vă trimite stăpînul meu cu gîndul cel mai bun!"

Răspunde: — „Orice veste Atila ne-a trimis,
O ascultăm îndată, așa precum ți-am zis.
Făr' să-ntreb pe prieteni, poți deci să ne-o rostești;
Ce vrea să aibă craiul cu cinste aici la noi, vrem să găsești!"

Grăiește falnic solul: — „O, Gunther, v-am adus
Adîncă închinare, așa cum el a spus!
Să vă slujească-i gata, pe tine și pe-ai tăi.
Și-aceasta cu credință, din partea sa, din partea alor săi!

Vă-ncredințează craiul și grea durerea lui,
Poporul e în jale: la noi crăiasă nu-i,
Căci buna doamnă Helche de-anțărț s-a pristăvit:
Fecioarele la curte de-atunci fără de rost au viețuit!

(E vorba de fecioare, pe care le-a crescut);
De-aceea mare jale în țară s-a născut,
Căci nimeni mîngîiere, ca ea, nu ne mai dă,
Iar craiul nostru, bunul, în grijă necurmată-acuma stă!"

— „Să-i răsplătească Domnul!" — răspunde Gunther blînd —
„Căci el ne e prieten cu bunătate-n gînd!
Salutul său cu toții prea-bucuroși primim;
Să fim de dînsul vrednici, și eu și-ai mei — să-i spui! — ne osîrdim!"

Grăiește-acum burgundul Gernot cu glas scăzut:
— „Întreaga lume plînge că Helche s-a pierdut.
Virtuți avea crăiasa: cu toții-aceasta știm."
Iar Hagen întărește cuvîntul, ce mai sus îl pomenim.

1198 Dar Rüdeger grăiește, ca sol precum era:
— „Îngăduiți-mi, Gunther, să spun solia mea,
Să spun ce-are pe suflet acel ce m-a trimis,
Căci amărît trăiește: murit-a Helche-așa precum v-am zis!

1199 Dar auzit-a craiul c-aici a văduvit
Frumoasa doamnă Kriemhild; că Siegfried a murit,
Și-ntreabă, de se poate, și nu vi-i cu bănat,
Crăiasă să ne fie și peste noi și peste-al său olat!"

1200 Răspunde craiul Gunther cel bun și chibzuit:
— „De-o vrea Kriemhilda, sfatu-mi nicicînd nu i-a lipsît,
De astăzi în trei zile răspunsul veți primi.
Vreau s-o întreb pe Kriemhild; din partea mea... prea-bucuros aș fi!"

1201 După aceasta solii sălaș bun au avut;
Sînt îngrijiți asemeni, cum nici n-au mai văzut;
Iar Rüdeger tot spune prieteni c-a găsit;
Chiar Hagen poartă grijă, căci la marcgraf și el a găzduit.

1202 Și Rüdeger trei zile întregi la Worms a stat.
Adună Gunther prieteni, cu ei să țină sfat,
Dacă socot că-i bine Kriemhilda să îl ia
Pe craiul hun Atila de soț, fără s-o-ntrebe și pe ea.

1203 Toți spun că bine este. Doar Hagen s-a opus
Și către craiul Gunther aceste vorbe-a spus:
— „De ai o minte-ntreagă, te-ndemn să chibzuiești:
Chiar dac-ar vrea Kriemhilda, tu ca de foc te rog să te ferești!"

— „Dar pentru ce?" — răspunde viteazul crai — „să-mi spui!
De-i bine pentru Kriemhild, de loc nu mă opui.
Doresc să-i meargă bine, căci este sora mea.
Chiar eu aș sfătui-o, căci e aleasă cinste pentru ea!"

Vorbește iarăși Hagen: — „Înțelepțește nu-i!
De l-ai cunoaște bine pe-Atila și pe-ai lui
Cum îl cunosc, și dacă domnița îl va lua,
Tu cel dintîi, o, Gunther, de fapt-aceasta te vei căina!"

— „De ce?" — întreabă craiul. „Știu cum să mă păzesc,
De-oi fi de el aproape. Nimica nu pățesc,
Chiar dacă Kriemhild mîine va fi soția lui."
Dar Hagen iar îi zice: — „Cît voi trăi, la asta mă opui!"

Trimite după Gernot și Giselher. Ei spun
Că sînt de o părere: acesta-i lucru bun,
Ca sora lor pe-Atila să-l ieie de bărbat —
Doar Hagen se opune; ceilalți îi dau cu toții-același sfat.

Și Giselher mezinul acestea le grăi:
— „Socot că-i timpul, Hagen, să-ncepi a te căi
Și să-ți răscumperi răul pe care l-ai făcut.
De-i este bine sorei, să lași uitată ura din trecut!

Destulă suferință, zău, i-ai pricinuit!"
Vorbește iar mezinul: — „Eu nu-s de loc uimit
Că sora-i supărată pe tine. Spun ritos:
Că rar a fost femeie să sufere atît de greu ponos!"

1210 Dar Hagen: — „Simt nevoia să spun precum gîndesc:
De-l are pe Atila și-olatul său crăiesc,
Va chibzui într-una cum se va răzbuna,
Să nu uitați că hunii pe-a lor crăiasă o vor ajuta!"

1211 Lui îi răspunde Gernot: — „Nevoie n-om avea
La huni vreodat' să mergem, cît timp trăiește ea
Și soțul ei Atila. Credință-i datorăm!
Onoarea azi ne cere de-a ei dorință toți să ascultăm!"

1212 Dar Hagen iar vorbește: — „Să-mi spuneți orice-ați vrea:
Kriemhilda dacă locul Helchei îl va lua,
De fel nu-și va da pace și crunt ne va lovi.
E sfatul meu! Voi faceți cum vreți, dar eu vă spun: vă veți căi!"

1213 Grăiește cu mînie mezinul Giselher:
— „Sperjuri să fim, ne-ndeamnă! Eu altceva vă cer:
Mărire dacă are, ca frați, ne bucurăm;
Și orice-ai spune, Hagen, noi cu iubire o înconjurăm!"

1214 Cînd îl aude Hagen, amar s-a întristat;
Iar Giselher și Gernot, chiar Gunther îngrijat,
Sînt toți de o părere că, Kriemhild dacă vrea
Pe crai de soț să-l aibă, să-i facă voia cum dorește ea.

1215 Marcgraful Gere spune: — „Mă duc s-o sfătuiesc
Să-l ia soț pe Atila și cred că izbutesc,
Căci el supuși mulți are, viteji și iscusiți,
Și va despăgubi-o de anii grei și crunte suferinți!"

1216 Se duse-atunci eroul la Kriemhild și-o găsi.
Ea bine îl primește. Îndată el grăi:
— „Să mă saluți, Kriemhilda, și daruri zic să-mi dai
De sol cu bună veste! Destinul vrea și bucurii să ai!

1217 Trimis-a în pețire, domniță, crai mărit
Cum n-a mai fost un altul din toți cîți au domnit,
Și te dorește soață. Soli nobili au sosit,
Venit-au să te ceară. Ai voștri frați vestire îți trimit!"

1218 Vorbește întristata: — „Ferească Dumnezeu,
Ca tu și-a'mele rude, așa cum le știu eu,
Să faceți glume proaste! Ce, sînt pentru bărbat,
Care iubire-așteaptă de la femeia care și-a luat?"

1219 Se-mpotrivește tare; dar, iată, c-au venit
Și Giselher copilul și Gernot, i-au vestit
Și dînșii împețirea și tare s-au rugat
Să-l ia pe crai! Avea-va o mîngîiere pentru ce-a-ndurat!

1220 Dar nu e-n stare nimeni s-o-nduplece. Nu vrea
De vreun bărbat să știe. Se tot împotrivea
La orice rugăminte. — „Dar, lasă-l, cel puțin,
Pe sol să mi te vadă: de prea departe bieții oaspeți vin!"

1221 — „Da, asta se mai poate!" — crăiasa le-a vorbit.
„Pe Rüdeger cel nobil de mult am fost dorit
Să-l văd încă o dată! Alt sol de-ar fi venit,
Ar fi plecat acasă, o vorbă fără să-i fi fost rostit!

1222 Trimiteți-mi-l, dară, în *kemenata* mea
Chiar mîine dimineață! Pre larg l-oi asculta
Și însăși îi voi spune frumos, ce-am hotărît!"
Din nou începe-a plînge și-a-și aminti trecutu-i mohorît.

1223 Dar nici dorit-a alta plăcutul Rüdeger,
Decît s-o vadă însuși („Căci altceva nu-i cer!").
Știa prea-bine dînsul că este iscusit
Și va putea cu vorba-i s-o-nduplece, să facă ce-a dorit!

1224 A doua zi, devreme, cînd clopote sunau,
Veniră solii nobili. Ce mult se bucurau!
Purtau mărețe straie, cum rar s-a mai zărit,
Și Rüdeger viteazul și cei care pe el l-au însoțit.

1225 Kriemhilda cea frumoasă — cu sufletul cernit —
Pe Rüdeger l-așteaptă, ca oaspe prețuit.
El o găsi-n costumul ce-ntr-una îl purta;
În schimb alese straie suita ei acuma îmbrăca.

1226 Și merse înainte. În ușă-l aștepta
Și bine îi urează celui ce-o căuta.
Cu doisprezece oameni la dînsa a intrat.
Cu cinste îl primește, ca pe un sol ales și așteptat.

1227 Pe oaspeți îi poftește în jilțuri moi să stea.
Cei doi marcgrafi în fața-i ședeau, cum se cădea:
Sînt Eckewart și Gere, eroi neînfricați.
Pentru a lor stăpînă se arătau cerniți și întristați.

1228 Pe Kriemhild mîndre fete gingaș o-nconjurau;
Dar numai plîns și jale pe fața ei erau.
La piept, de lacrimi, straiul cu totul ud era,
Prea-bine vede solul că gîndul ei la Siegfried zăbovea.

1229 Marcgraful îi vorbește: — „Crăiasa mea, doresc
Îngăduința voastră s-o am, să glăsuiesc
Măriei-voastre toată solia ce avem
Și pentru care drumul călare l-am făcut, să vă vedem!"

1230 — „Puteți grăi" — îi spune crăiasa — „ce doriți?
V-ascult chiar cu plăcere! Sînteți bineveniți!"
Dar toți ceilalți îndată, ușor seama au luat
Că fără voie-bună crăiasa Kriemhild azi i-a ascultat!

1231 Vorbește-atunci marcgraful: — „Atila,-al meu stăpîn,
Se-nchină cu credință, domniță! Și vă spun
Că vrea să pună stema-i pe-al vostru cap iubit;
De-aceea cu solie în țara voastră astăzi am venit!

1232 Vă juruiește, Kriemhild, iubire, trai senin,
În dulce voie-bună să vițuiți deplin,
Cum a trăit cu Helche, iubită soața sa,
După-ale cărei daruri și azi nu contenește-a lăcrima!"

1233 Kriemhilda îi răspunde: — „Marcgrafe Rüdeger,
De mi-ai citi în suflet ce noapte-i și ce ger,
N-ai sfătui pe Kriemhild să ia un alt bărbat,
Cînd a pierdut pe-acela, cum alt pe lume nici că s-a aflat!"

1234 — „Ce mîngîie-n durere" — blînd solul i-a grăit —
„Ca dragostea de prieten? Iar cel care-a simţit
Că a găsit un suflet cald, bun şi devotat,
Acela ştie bine cum dragostea deplin a mîngîiat!

1235 Şi, de-aţi voi vreodată pe-Atila a-l iubi,
Douăsprezece steme vă vor împodobi,
Treizeci de ţări întinse vă vor sluji frumos,
Pe care braţu-i tare le-a cucerit cu-avîntu-i furtunos!

1236 Veţi fi apoi stăpînă peste viteji bărbaţi,
Supuşi alt'dat' lui Helche, în lupte încercaţi;
Şi peste multe fete ce harnic au slujit
Pe buna lor stăpînă; şi toate sînt de neam ales, vestit.

1237 Şi vă mai spune craiul — c-aşa ne-a poruncit! —
Că de-i veţi fi soţie, precum el a dorit,
Putere ca şi Helche în ţară veţi avea,
Şi toţi supuşii, doamnă, vă vor sluji aşa precum veţi vrea!"

1238 Vorbeşte iar Kriemhilda: — „Cum aş putea rîvni
Să fiu a altui soaţă, cînd moartea îmi răpi
Pe cel iubit fierbinte ce-n jale m-a lăsat,
Că pînă mor un zîmbet de bucurie nu-mi mai este dat?"

1239 Răspund deodată hunii: — „Domniţă, vă jurăm
Că veţi trăi prea-bine la noi; ne bucurăm
Să vă avem crăiasă. Ferice, zău, veţi fi,
Căci mulţi viteji de seamă la curtea lui Atila veţi găsi!

Fecioarele lui Helche cu cele ce aveți
Vor fi într-o suită, a voastră, dacă vreți.
De-aceasta toți supușii mult se vor bucura.
Primiți, domniță bună, și jalea-n voie-bună s-o schimba!"

Ea le răspunde: — „Oaspeți, vă rog să așteptați
Doar pînă dimineață! Atunci mă căutați
Și veți avea răspunsul la cele ce-ați cerut!"
La vorbele acestea au ascultat, căci altfel n-au putut.

Abia plecară solii, că Kriemhild a chemat
Pe Giselher mezinul și Ute-n *kemenat*.
Acestora le spune pețirea ce-auzi;
Dar și că dînsa n-are de loc nici o plăcere a primi.

Ci Giselher vorbește: — „Kriemhild, am auzit,
Dar vreau s-aud și vorba că jalea s-a sfîrșit
Și că Atila poate durerea-ți potoli,
De vrei să-i fii soție. Te sfătuiesc să-l iei! O, nu-l jigni!

Să știi că e puternic, de vitejie plin,
Căci de la Ron la Elba și pîn'l-al nostru Rhin,
De-aicea pîn' la Mare e numele-i vestit.
Te-așteaptă viață bună, de-l iei de soț, precum te-am sfătuit!"

— „Iubite frățioare, ce sfaturi știi a-mi da?
Doar plînsș și tînguire pe veci sînt partea mea.
Cum pot să merg la curte și-acolo să m-arăt?
Căci dac-am fost frumoasă, acuma frumusețea dă-ndărăt!"

1246 Bătrîna doamnă Ute atunci așa grăi:
— „Ce sfat îți dau frățînii, iubita mea, vei ști
Că e spre al tău bine. Urmează-l, deci, ți-o spun,
Că te-am văzut tot timpul jelind; acesta nu e lucru bun!"

1247 Pe Dumnezeu îl roagă, un sfat divin să-i dea;
Căci de-ar avea mult aur, argint și strai la ea
Să-mpartă, ca atuncea cînd Siegfried viețuia,
Ar mai trăi o dată frumoase clipe, cum atunci trăia.

1248 Se tot gîndea sărmana: „Cum? Trupul să mi-l dau
Unui păgîn? Se poate? Creștină sînt. Ce au
Ceilalți cu mine? Mare rușine voi păți:
Chiar de mi-ar da regate, soția lui nicicînd eu nu voi fi!"

1249 Kriemhilda toată noaptea odihnă nu găsi:
O frămîntară gînduri pînă în zori de zi.
O clipă nu stătură frumoșii ochi uscați
Pînă spre dimineață, cînd a plecat la dom cu cei trei frați.

1250 Utrenia-nceput-a cînd craii au sosit;
De mînă pe Kriemhilda o luară. I-au vorbit,
Rugînd-o pe Atila de soț curînd să-l ia;
Dar nimeni pe crăiasă mai tristă ca acum nu o găsea.

1251 Pe huni îi cheamă Gunther la curte, căci doresc
Să plece-acum acasă, spunînd că se grăbesc
Să ducă hotărîrea Kriemhildei, care-o fi!
Veni cu ei marcgraful. Acesta cu-ai săi oameni sfătui.

1252 Ei l-au rugat, de poate pe Gunther iscodi,
Ce gînduri are, oare? Din vreme vor a şti,
Căci drum lung pîn-acasă i-aşteaptă necurmat.
Se duse deci marcgraful şi o găsi pe Kriemhild în palat.

1253 Începe iar s-o roage, frumos, stăruitor,
S-asculte ce îi cere un crai şi un popor;
Şi ce-o aşteaptă-acolo, la bunul său stăpîn;
Dar nu găsi marcgraful nici ascultare, nici cuvîntul bun.

1254 Kriemhilda-i spune-ntr-una: — „Nu-mi trebuie bărbat!"
Marcgraful îi răspunde: — „E vorbă cu păcat!
De ce să se-ofilească o floare-aşa de preţ,
Cînd, cu onoruri multe, puteţi fi soaţa unui crai măreţ?"

1255 Nimica nu ajută; marcgraful se gîndi
În taină să-i vorbească, şi, poate-o izbîndi.
Îi spune că răzbună orice a suferit.
Încetul cu încetul, ne-nduplecul se lasă-acum slăbit.

1256 Căci Rüdeger îi spune: — „Din jale ce aveţi?
De n-aţi avea pe nimeni la hunii îndrăzneţi
Decît pe mine singur, supuşii mei toţi sar
Să vă răzbune,-oricine ar îndrăzni să vă lovească iar!"

1257 Cu asta se înmoaie şi cerbicia ei;
Răspunde: — „Jură-mi, dară — dar numai dacă vrei! —
Că cel dintîi tu fi-vei care m-o răzbuna
De-oi suferi jignire! „Marcgraful spune: — „Jur să fie-aşa!"

1258 Şi solii-acum jurară că gata toţi vor fi
Pentru a lor crăiasă oricînd a se jertfi
În ţara lui Atila. Nimic nu vor cruţa
Să fie răzbunată. Marcgraful pune chezăşia sa.

1259 Gîndeşte credincioasa: „Prieteni de-aş avea
Atît de mulţi — vorbească oricine orice-o vrea! —
Să pot, nefericita de mine, să răzbun
Pe Siegfried mult-iubitul, tovarăşul de viaţă cel mai bun!"

1260 Se mai gîndea: „Atila are ostaşi destui.
De sînt pe ei stăpînă, orice în gînd îmi pui
Voi izbîndi. Mai este bogat: voi dărui,
Căci procletul de Hagen întregul meu tezaur îmi răpi!"

1261 Lui Rüdeger îi spune: — „Zău, de n-aş fi aflat
Că nu-i creştin, aş merge la dînsul în palat,
De vrea să-i fiu crăiasă". Dar Rüdeger vorbi:
— „O, buna noastră doamnă, nevoie nu-i aceasta-a pomeni!

1262 Atila are-atîţia creştini în ţara lui,
Că nimeni nu-ndrăzneşte — aceasta eu v-o spui! —
Cumva să vă jignească. Dar, dacă veţi putea
Să-l botezaţi vreodată? Puţină-mpotrivire aţi avea!"

1263 Pe rînd vorbiră fraţii: — „Primeşte, sora mea,
Căci toată întristarea ţi s-o împrăştia!"
Şi o rugar-atîta, încît făgădui
Sărmana-ndurerată, că hunica peţire va primi!

Grăiește: — „Haide! Fie! V-ascult și voi pleca
La huni, sărman' de mine, atunci cînd voi putea
Și voi găsi pe cine să mă-nsoțească-n drum!"
Și-n fața tuturora lui Rüdeger i-ntinde mîna-acum.

Marcgraful îi vorbește: — „Aveți doi bravi bărbați:
Pe Eckewart și Gere, eroi adevărați,
Eu am mai mulți cu mine și drumul bine-l știm.
Aici, la Rhin, domniță, prea multă vreme nu vă las: pornim!

Cinci sute merg cu mine și rude bune am,
Vă vor sluji-n credință — de asta grijă n-am! —
Orice le-ați da poruncă. Eu însumi vă slujesc,
Cînd mi-amintiți cuvîntul ce vi l-am dat; pe care nu-l știrbesc.

Poruncă dați șabracuri[1] s-aducă pentru cai:
(De sfatul meu, domniță, nicicînd necaz nu ai!)
Și spuneți ce fecioare din țară vor pleca;
Să știe că mulți chipeși eroi în drum le vor întîmpina!"

Aveau argintărie la cai încă de mult,
De cînd călărea Siegfried. „Pe marcgraf îl ascult
Și duc destule fete la huni, cu mare-alai!"
Hei! Ce mai șei frumoase fecioarele aveau acum pe cai!

Dacă-au purtat acasă strai mîndru și bogat,
Pentru călătorie și mai măreț au luat,
Căci auziră multe de-Atila povestind.
Deschid frumoase scrinuri umflate vîrf, prilejul bun sosind.

1270 Cinci zile jumătate mereu s-au pregătit,
Din sipete, dulapuri au scos necontenit.
Kriemhilda își deschide cămările și-a dat
La oaspeți straie mîndre, că fiecare va pleca-ncărcat.

1271 Avea și aur roșu luat de la nibelungi:
(Gîndea c-avea să-mpartă la huni destule pungi!)
O sută și mai bine de cai de-abia-l ducea
(E aurul lui Siegfried). Cînd Hagen vede, mult pe gînduri sta!

1272 Gîndește: „Niciodată Kriemhilda nu va fi
Cu mine împăcată; de-aceea voi opri
Tot aurul lui Siegfried. Să-l ducă la dușmani?
Știu bine ce gîndește să facă, dacă-l ținu-atîția ani!

1273 Iar dacă îl va duce la huni, îl va-mpărți
În contra mea, căci ura-i nu se va potoli;
Dar n-are cai[1] să-l ducă în hunicul olat.
— „Să-i spuneți, deci, Kriemhildei, că Hagen îl păstrează necurmat!"

1274 Cînd vestea o aude, Kriemhilda s-a-ncruntat;
La frați să ducă vestea, îndată-a alergat.
Cercară să-l oprească; dar Hagen n-a voit.
Atunci marcgraful vesel către Kriemhilda astfel a grăit:

1275 — „O, buna mea stăpînă, de ce vă necăjiți?
Bogatul crai Atila v-așteaptă să veniți.
Așa mult vă iubește că, de vă va vedea,
Vă lasă-atîta aur, cît nu puteți să dați! Pe legea mea!"

Răspunde-atunci Kriemhilda: — „Prea-nobil Rüdeger,
Nicicînd n-avu avere fiică de cavaler,
Cît Hagen mi-a luat mie, din cîtă am avut!"
Dar iată, că și Gernot la dînsa-n *kemenată*-a apărut.

Cu voie de la Gunther haznaua-a descuiat
Și aurul lui Siegfried belșug s-a revărsat.
Treizeci de mii de galbeni, ba și mai mult a dat
La solii care pleacă. De asta Gunther mult s-a bucurat.

Vorbește iar marcgraful: — „Chiar dacă ar avea
Stăpîna mea Kriemhilda comoara grea cu ea,
Așa cum a adus-o din nibelung olat,
N-aș lua-o-acas' cu mine: stăpînei nici că-i trebuie vreodat'!

Opriți, deci, totu-n țară! Noi, zău, nimic n-om lua,
Căci din a mea avere atît mi-o rămînea,
Cît vom avea nevoie pe drum a cheltui:
Purtăm cu noi samare prea încărcate pentru-a mai primi!"

Douăsprezece tronuri fecioarele-au umplut
Cu aur roș de care Kriemhilda a avut;
Și sipetele-ncarcă. În ele-au așezat
Și femeiești podoabe, ce pentru drum sînt bune de purtat.

Kriemhilda mult se teme de Hagen cel șiret[1],
De-aceea să împartă găsește înțelept,
Să-l pomenească lumea pe-al ei iubit bărbat.
Pentru această faptă marcgraful pe Kriemhild a lăudat.

1282 Vorbește întristata: — „Unde-s amicii buni,
Care voiesc cu mine să meargă-acum la huni?
Să ia cît vor din aur, așa le poruncesc,
Să-și cumpere și straie și cai frumoși, precum și-orice doresc!"

1283 Dar Eckewart, marcgraful, Kriemhildei i-a vorbit:
— „De cînd m-ați luat la curte, domniță, v-am slujit
Într-una cu credință și vreau să vă slujesc
Tot astfel pîn'la moarte, cu cugetul senin și bărbătesc!

1284 Vreau să v-aduc cu mine cinci sute de eroi,
Care să vă slujească tot astfel. Sînt cu voi
Uniți; nu ne desparte nimic, doar de-om muri!"
Îi mulțumește Kriemhild și sufletul i se mai liniști.

1285 Aduc argații caii: sînt gata de pornit.
Plîns mare se ridică și Ute a sosit
Cu mica ei suită. Cu toții-au arătat
Că despărțirea-i doare, de-a lor stăpînă, cu adevărat.

1286 O sută de fecioare cu Kriemhild au plecat
Prea-mîndru îmbrăcate, precum le este dat.
Căzură multe lacrimi din ochii luminoși;
Dar vor trăi, odată, și la Atila ani plăcuți, frumoși.

1287 Și Giselher și Gernot cu curtea lor veniră,
— Cum se cădea, de altfel! — pe soră o-nsoțiră
Cu oaste numeroasă: o mie de voinici,
Toți hotărîți și chipeși, precum găsești destul de mulți pe-aici.

Veniră-n grabă Ortwein și Gere cel isteț,
Rumolt medelnicerul, un cavaler de preț,
Pentru Kriemhilda gazdă să aibă îngrijeau.
Gunther îi însoțește numai puțin pe cei care plecau.

Dar, pînă nu plecară, soli iuți iată-au pornit
La huni, departe-n țară, pe crai de l-au vestit,
Că Rüdeger marcgraful curînd va poposi
În țara lui cu Kriemhild, care soția craiului va fi.

RAPSODIA A XXI-A

Cum a pornit Kriemhilda înspre huni

1290 Lăsînd pe soli în pace, vreau să vă povestesc
Cum a trecut Kriemhilda olatul cel crăiesc,
Şi unde-o părăsiră Gernot şi Giselher,
Care-au slujit-o bine, cum cere slujba cea de cavaler.

1291 La Dunăre-o-nsoţiră. La Vergen[1] s-au oprit;
De sora lor cea dragă aici s-au despărţit,
Spunînd că vor acasă să-ntoarne către Rhin.
Fără de lacrimi multe ei n-au plecat: au plîns cu toţi din plin!

1292 Iar Giselher mezinul Kriemhildei îi vorbi:
— „Iubită surioară, dacă-ţi va trebui
Vreun ajutor, oricare, să mă înştiinţezi,
Căci orişicînd sînt gata să vin la huni; te rog, zău, să mă crezi!"

1293 Kriemhilda îşi sărută cald rudele pe rînd.
Cu lacrimi se despart şi de marcgraf curînd
Burgunzii crai. Kriemhilda ducea acum cu ea
Fecioare minunate, de neam ales şi ea le priveghea.

1294 O sută patru fete erau cu strai măreţ,
Din ţesături uşoare, mătase de mult preţ;
În urma lor, ca pază, sălta cîte un scut.
Se-ntorc la Rhin acasă mulţi cavaleri pe drumul cunoscut.

1295 În ţara bavareză ajunseră-n curînd.
Se răspîndeşte vestea că vine-aici trecînd,
Necunoscută ceată. Călugării-au aflat
Din mînăstirea care pe Inn clădită este-n ţărm bogat.

1296 La Passau reşedinţă de episcop era.
Oraşul se goleşte şi curte-aşişderea —
Aleargă toţi să vadă pe oaspeţii trecînd —
Şi episcopul Pilgrim cu ei s-a dus, pe Kriemhild întîlnind.

1297 Flăcăilor din ţară, zău, rău nu le părea,
Că văd frumoase fete cu Kriemhild. Le sorbea
Din ochi cîte un chipeş şi mîndru cavaler...
Prea-bună găzduire le dă acum şi toate ce se cer.

1298 Pilgrim cu-a lui nepoată[1] spre Passau se-ndreptară.
Toţi orăşenii noştri frumos mi-ntîmpinară
Cînd au aflat că este nepoata lui Pilgrim,
Vin toţi neguţătorii, zicînd: — „Pe Kriemhild bine s-o primim!"

1299 Credea şi episcopul c-aici vor înnopta,
Dar Eckewart îi spune: — „Nu-i cu putinţă-aşa!
Va trebui să mergem la Rüdeger acas'[2].
Ne-aşteaptă toţi acolo; n-avem de loc aicea timp de mas!"

1300 Frumoasa Gotelinda pe Kriemhild aştepta.
Cu nobila ei fiică acum se pregătea,
Căci Rüdeger ceruse iubitei lui soţii,
În ciinstea Kriemhildei, s-o-ntîmpine cu toată casa lui.

1301 Şi buna Gotelinda spre Ense[3] a pornit
Cu mîndra ei suită. Pe drum s-au îmbulzit
Pe jos, pe cai mulţime de oameni. Toţi doreau
Să-ntîmpine pe oaspeţi şi drumurile toate forfoteau.

La Everdingen[1], iată, Kriemhilda a sosit!
Mulți bavarezi crezut-au prilej binevenit
S-o prade-n drum, cum este, știți, obiceiul lor.
Pe călători nici vorbă, i-ar vătăma acest temut popor[2]!

Dar Rüdeger, istețul, ușor i-a-mpiedicat,
Căci doar cu dînsu-atîția bravi cavaleri a luat!
Veni și Gotelinda, precum am pomenit,
Pe ea o mîndră ceată de nobili cavaleri o a-nsoțit!

Cînd peste Trun[3] trecură la Ense în cîmpii,
Văzură ridicate și corturi alburii,
Ca oaspeții să aibă odihnă pe-nnoptat.
Marcgrafu-avuse grije ca toți să aibă prînz îmbelșugat.

Frumoasa Gotelinda din cort grăbit ieși
Să-ntîmpine pe oaspeți. Cu zăngănit porni
Cîte-un căluț în salturi, rotat și încomat.
Primirea fu aleasă și Rüdeger pre larg s-a bucurat.

Veneau pe cai buieștri tot cavaleri vestiți,
Pe oaspeți să-i salute, strunind roibi îngrijiți.
Încep întreceri multe. Fecioarele priveau;
Iar cavaleri de seamă pe Kriemhild cu credință o slujeau.

Marcgraful îi conduce spre oaspeți pe ai săi.
Săreau din spade așchii și răsuna în văi
Tot huietul de luptă. Cu-avînt se întreceau.
Prin fața-atîtor doamne, eroi să le salute, călăreau.

1308 Întrecerea se-ncheie. Eroii se-ntîlnesc
Și gingaș se salută. Toți apoi se grăbesc
Pe mîndra Gotelinda s-o ducă cu alai.
La Kriemhild. Doamne multe răgaz n-aveau slujindu-le pe plai.

1309 Spre soața lui se-ndreaptă marcgraful zîmbitor;
Iar Gotelinda-i rîde cuprinsă viu de dor.
Se bucură că vine acasă sănătos.
De griji și dînsul scapă și este iarăși soțul drăgăstos.

1310 Și, după ce-l primește, îi spune Rüdeger,
Din șa să se coboare! Vezi cîte-un cavaler
Cum sare s-o ajute (și pe suita ei!).
Ce plină e cîmpia de cavalerii chipeși, sprintenei!

1311 Deodată vede Kriemhild pe Gotelind venind
(Cu-ntreaga ei suită) sirepul viu strunind.
Din șa ușor coboară și repede porni,
Spre dînsa să se ducă; dar Pilgerim nepoata și-o opri.

1312 Pe Eckewart și Kriemhild episcopu-nrudit
Îi duce spre ducesă. În cale le-au ieșit
Toți care-i văd pe oaspeți. Pe gură-o sărută
Kriemhilda-nstrăinata pe Gotelinda, și-o îmbrățișă.

1313 Crăiesei, Gotelinda acestea îi vorbi:
— „Mă bucur, scumpă doamnă, de clipa ce veni,
Cînd să vă văd în țară — cu ochii mei — la noi:
Mai mare cinstire n-am așteptat, noi, soții amîndoi!"

— „Să-ți răsplătească Domnul!" — Kriemhilda i-a grăit —
„Căci dacă sănătoasă aicea am venit
Și-i sănătos Atila, mult bine vă va fi!"
(Vezi, nu știau acuma tot ce se va-ntîmpla-ntr-o bună zi!)

Gingaș se salutară suitele zîmbind.
În slujba lor plăcută mulți cavaleri venind
Spre ele se-ndreptară. Pe iarbă-acum ședeau
Și veștile le-ascultă, pe care încă nu le cunoșteau.

Se-mparte vin suitei. Era-n amiaz de zi;
Cîte-o fecioară mîndră prea mult nu odihni,
Ci se-ndreptară toate spre corturi călărind.
Pe oaspeți să-i slujească, mulți cavaleri se văd acum venind.

Se odihniră dulce pînă în zori de zi.
Cei din Bechlarn, cu grijă, prind a se chibzui,
Cum să-i slujească bine pe oaspeții ce au;
Iar Rüdeger le spune, nimic să nu lipsească. Totul dau.

Ferestrele-s deschise. Castelul primitor
Pe oaspeți îi cuprinde. Se văd venind de zor
Pe cai sirepi, dragi oaspeți ce sînt bineveniți.
Poruncă dă marcgraful ca toți să fie bine găzduiți.

A lui frumoasă fată și dînsa se grăbi
Pe Kriemhild s-o salute. Acolo ea găsi
Pe mult-iubita-i mamă și fete de la Rhin.
Frumos se salutară fecioarele care într-una vin!

1320 Se luară-apoi de mînă, şi astfel au pornit
Spre palas-ul cel mare, frumos împodobit;
Jos, Dunărea susură şi fetele-au cerut
Să iasă pe balconul în aer liber, unde-au petrecut.

1321 Ce-au petrecut (degeaba!) nu pot să povestesc!
C-aveau să plece mîine, mult se mai jeluiesc
Burgunzii toţi: le pare, vezi, rău că pleacă-acum.
Ce cavaleri de seamă vor însoţi pe Kriemhild pe-al ei drum!

1322 Iar Rüdeger, marcgraful, e gata a-i sluji.
Zece brăţări de aur Kriemhilda dărui
Copilei Gotelindei şi straie într-ales,
Cum ţara lui Atila[1] n-a mai văzut! (Precum am înţeles!)

1323 Deşi i se furase mult aur nibelung,
Tot i-au rămas destule brăţări, cîte-i ajung
Să dea la toţi aceia ce harnic au slujit.
Suita gazdei, iată, frumoase, multe daruri a primit!

1324 La rîndu-i, Gotelinda atît de mult cinsti
Pe oaspeţii de seamă, că rar de vei găsi
Vreunul din aceştia prin curte-acum umblînd
Şi să nu vezi pe dînsul strai nou şi nestemate scînteind.

1325 Şi cînd, după gustare, sînt gata iar de drum,
Frumoasa Gotelinda făgăduieşte-acum
Miresei lui Atila oricînd c-o va sluji.
Pe părul-i blond, Kriemhilda pe fiica Gotelindei netezi.

1326 Aceasta îi vorbește: — „Dacă-mi îngăduiți,
Știu bine c-al meu tată — firește, de voiți! —
Oricînd mă va trimite la voi, stăpîna mea!"
Kriemhilda simte bine că fata cu priință o iubea.

1327 Așteaptă-n curte caii. Avut-au bun popas!
Cînd nobila Kriemhilda le zice bun-rămas
Frumoasei Gotelinda și fiicei ei, plîngeau
Fecioarele ce pleacă, precum și cele care rămîneau.

1328 (Aveau de ce să plîngă, căci nu s-or mai vedea!)
Din Mölk[1] — cum se și cade — Kriemhildei aducea
Vin bun în cupe de-aur. Cu toții ospătau
Așa, stînd de-a călare. Locuitorii bun-sosit urau.

1329 Era bun om acolo, ce Astold se numea.
El drumul spre Atila prea-bine-l cunoștea.
Spre Dunăre, la vale, spre Mautern au pornit.
Pe Kriemhild s-o slujească, mulți cavaleri de seamă au venit.

1330 Și Pilgrim, episcopul, de ea s-a despărțit,
Să fie sănătoasă-i ură și i-a menit
Să aibă bun renume, cum Helche a avut;
Hei, ce onoruri multe de-atunci la huni Kriemhilda a văzut!

1331 Pe Trasem[2] călătorii puțin au poposit,
Marcgraful cu-ai lui oameni frumos i-a îngrijit,
Pînă veniră hunii călări, din țara lor.
Făcu atunci crăiesei măreț alai acest isteț popor!

1332 Pe Trasem avea mîndrul Atila un castel
Bogat şi plin de fală; a stat şi Helche-n el;
(Trasmaur[1] se numeşte) şi nu s-a pomenit
Aşa crăiasă bună, cum fost-a Helche, cea care-a pierit,

1333 Cum doar Kriemhilda numai cu ea se potrivea.
(Ea, după suferinţă, şi bucurii avea.)
Supuşii lui Atila cu toţii o iubeau,
Şi bunătatea-i multă şi marea-i dărnicie-o lăudau.

1334 Puterea lui Atila atît de-ntinsă-era,
Că lume după lume aceasta o ştia;
Iar curtea-i era plină de mulţi eroi vestiţi:
Păgîni, creştini de-a valma veneau la el luptînd neobosiţi.

1335 La el vedeai, de-o pildă (cum azi nu mai găseşti!)
Credinţă creştinească şi crezuri păgîneşti,
Trăia oricare bine, aşa precum voia;
Şi darnic era craiul, căci pe oricine larg îl dăruia.

RAPSODIA A XXII-A

Cum nunteşte Atila cu Kriemhilda

1336 La Trasmaur rămîne pînă-ntr-a patra zi;
Dar colbul de pe drumuri mereu se răscoli,
Că îți părea că arde tot cîmpul împrejur;
Prin țara-austriacă zbura cîte un hun pe calu-i sur.

1337 Atila vestea bună îndată a aflat;
De gînduri bucuroase durerea i s-a luat,
Aflînd că vine Kriemhild cu-așa alai măreț.
Porni în grabă craiul pîn-o-ntîlni. Ședea pe cal semeț.

1338 Întru întîmpinare Atila trimetea
Pestriță călărime ce multe limbi vorbea.
Creștini, păgîni de-a valma ce sprinten călăreau!
Cînd o-ntîlnesc pe Kriemhild, strunit-au caii. Ce se bucurau!

1339 În ceata cea pestriță ruși, greci destui erau.
Poloni, valahi ca gîndul de repede zburau
Pe caii lor cei ageri. Erau buni călăreți!
Precum le era firea se și purtau eroii îndrăzneți.

1340 De la Kiev porniră mulți cavaleri vestiți
Și pecenegi sălbatici pe caii lor cei iuți;
Săgeata lor doboară chiar pasărea în zbor.
Își încordează arcul, de crezi că se și rupe-n mîna lor!

1341 În țara-austriacă, pe Dunăre, era
Vestit orașul Tulna[1]. În el hălăduia
Norod pestriț, cum Kriemhild nici nu va mai vedea.
Primiră-aici pe oaspeți; (pe-aceștia soartă rea îi aștepta).

1342 Pe craiul hun Atila o ceată-l preceda.
Ce bine îmbrăcată și mîndră mai era!
Douăzeci patru principi puternici și bogați
Pe Kriemhild o salută. (Mai mult nici n-au dorit acești bărbați!)

1343 Venea pe cai sălbatici, cu șapte sute-ostași,
Însuși Ramuno cneazul, ce-avea al său sălaș
În țara Valahiei. Zburau sirepii lor.
Sosi și prințul Gibek[1], învăluit în colb ca într-un nor.

1344 Și sprintenelul Hornbog[2] spre Kriemhild s-a-ndreptat
Cu-o mie de tovarăși. Ce vuiet s-a iscat!
(Așa e obiceiul în țara lor.) Mulți prinți
Din țara lui Atila soseau călări pe caii lor mărunți.

1345 Veni din Danemarca Hawart cel îndrăzneț,
Și Irnic, cavalerul cel sprinten și isteț.
Și Irnfried din Thüringen, bărbat brav și vioi:
Primiră pe Kriemhilda, ducînd cu ei o mie de eroi.

1346 Dar iată-l și pe Blödel cu trei mii dintre-ai lor!
E frate cu Atila, de huni cîrmuitor;
În frunte călărește prea-mîndru și voios:
O vede pe Kriemhilda și o salută mult-prietenos.

1347 Veni Atila, craiul, cu Dietrich[3] cel vestit
Și toți ai lor tovarăși. Printr-înșii ai chitit
Mulți cavaleri de seamă, cu sufletul bărbat:
Răsare voia bună în inima Kriemhildei deodat',

Iar Rüdeger, marcgraful, într-astfel i-a grăit:
— „Primiți cu bunătate pe craiul meu iubit!
Să-i sărutați pe-aceia pe care vi-i arăt,
Căci nu de o potrivă veți saluta pe toți; așa socot!"

Din șa acum Kriemhilda ușor s-a coborît.
Puternicul Atila și el s-a hotărît
Să nu mai zăbovească și a descălecat;
Apoi către Kriemhilda cu ochi surîzători s-a îndreptat.

Doi prinți puternici, mîndri — așa am auzit! —
Duceau Kriemhildei straie, ce-Atila-a pregătit;
Cînd craiul către dînsa zîmbind s-a îndreptat,
Kriemhilda îl primește cu un sărut, așa precum e dat.

Își ridică gebenda[1]: un foc viu străluci
Din pletele-i de aur. Oricine va găsi
Că nici chiar doamna Helche frumoasă nu era
Ca Kriemhild. Lîngă dînsa, acuma craiul Blödelin ședea.

Marcgraful semn îi face sărutul să i-l dea
Lui Blödelin. (Pe Gibek și Dietrich săruta.)
Doisprezece primiră sărut cuviincios
Și salută pe ceilalți privindu-i și-nclinîndu-se frumos[2].

În vremea cînd Atila lîngă Kriemhild ședea,
Mulți tineri se luptară — precum se cuvenea!
În fața ei sar falnici pe caii lor de foc.
Erau creștini acolo, ca și păgîni: cu toții la un loc.

1354 Cu cîtă-ndemînare sus, în văzduh, zvîrleau
Tovarăşii lui Dietrich săgeţile! Zburau
Trimise de mîini aspre, vînjoase, de voinici;
Iar oaspeţii priviră, cum multe scuturi hunii rup aici.

1355 Se iscă huiet mare din rupere de lănci;
Vin huni mulţi de prin ţară cu lungile lor spăngi
La oaspeţii cei falnici ai craiului. Curînd
Se duse şi Atila, pe nobila Kriemhilda conducînd.

1356 Zăriră chiar aproape un cort înalt, frumos;
În juru-i alte multe pe cîmpul mătăsos.
Acolo-aveau să şadă, odihnă căutînd.
Mulţi cavaleri de mînă duc fetele frumoase rînd pe rînd

1357 Spre Kriemhild, care şade pe-un jilţ înalt, bogat.
(Marcgraful îngrijise să fie aşezat
Doar pentru doamna Kriemhild. Toţi l-au găsit măreţ!)
Se bucură Atila de Rüdeger că e aşa isteţ.

1358 Ce i-a vorbit Atila lui Kriemhild, n-am aflat.
Cu dreapta lui acuma el mîna-i dalbă-a luat.
Şedeau ca-ndrăgostiţii. (Marcgraful l-a oprit
Pe-Atila s-o iubească aşa, în taină, cum ar fi dorit!)

1359 Acuma se şi curmă întrecerea grăbit;
Victorios se-ncheie turnirul pregătit,
Spre corturi se îndreaptă şi hunii obosiţi;
Găsesc odihnă bună eroii cei în lupte oţeliţi.

Se încheiase ziua. Odihnă au aflat
Pînă ce dimineața din nou s-a arătat.
Atuncea călăreții tot cîmpul l-au cuprins.
Hei! Ce mai veselie în cinstea lui Atila s-a încins!

Pe huni Atila-i roagă să-ntîmpine frumos
Pe Kriemhild. Ei din Tulna pornesc vijelios
Spre Viena, unde multe domnițe au găsit.
Pe soața lui Atila cu multă curtenie au primit.

Nu toți au găzduire la Viena, în oraș:
Marcgraful le găsește la țară bun sălaș
Acelor ce nu-s oaspeți. Adesea l-am zărit
Pe Dietrich lîngă Kriemhild, avînd mereu atîtea de vorbit.

Odihna el o schimbă cu munca cea mai grea;
Căci mulțumiți să fie toți oaspeții dorea.
Iar Rüdeger, marcgraful, cu prietenii iubiți,
Doreau măreață nuntă, să fie toți voioși și fericiți.

Și cade nunta mare în luminata zi:
Chiar de Rusalii craiul pe Kriemhild o iubi
La Viena în cetate. Socot că n-a găsit
La primu-i soț Kriemhilda atîți eroi, c-aici cînd a venit!

Prin daruri o cunoaște și cel ce n-o știa,
De-aceea cîte unul spre oaspeți glăsuia:
— „Credeam că doamna Kriemhild averea a pierdut;
Dar noi vedem că dînsa minuni cu daruri multe a făcut!"

1367 Şaptesprezece zile-ncheiate au nuntit;
Socot că niciodată nu s-a mai pomenit
O nuntă-mpărătească mai mare! Au plecat
Toţi care-au fost la nuntă cu straie noi şi cîte-un dar bogat.

1368 Cred că în Niederlanda Kriemhilda n-a văzut
Atîţi voinici de seamă cu lance şi cu scut;
Şi-oricît fusese Siegfried de mare şi bogat,
Atîţi eroi cu nume la curtea lui nicicînd s-au arătat.

1369/70 Şi n-a fost crai pe lume să dea la nunta lui
Atîtea straie scumpe şi aur orişicui,
Cum căpătară-aicea poftiţi şi nepoftiţi:
De dragul doamnei Kriemhild au fost cu toţii darnic dăruiţi.

1371 Dar tot gîndea Kriemhilda, cum a trăit la Rhin
Cu Siegfried şi, în taină, şiroaie lacrămi vin;
Se ascundea adesea de ochii tuturor,
Căci după suferinţă se-nsenină, ca soarele din nor.

1372 Dar fără de sminteală pot să vă povestesc,
Că-n dărnicie nimeni, zău, vă mărturisesc,
Nu-l întrecea pe Dietrich. Prelarg mereu a dat
Tot ce-i dăduse-Atila; doar Rüdeger cu el s-a măsurat.

1373 Şi Blödelin în ţara ungară porunci
Să-nceapă multe tronuri cu aur a goli
Şi să le-mpartă toate la cei care-au venit.
Hei, toţi supuşii-atuncea ce bine şi ce veseli au trăit!

Iar Semmelin și Werbel, scripcari de soi vestit,
Socot că fiecare la nuntă au primit
O mie și mai bine de mărci — cum am aflat! —
Cînd Kriemhild prima oară coroană la Atila a purtat.

A optsprezecea ziuă din Viena au pornit.
Nenumărate scuturi sub lănci crunt au trosnit,
Puternic, viu izbite de mînă de viteaz.
Între acestea-Atila ajuns-a la bogatul său podgheaz!

La Hainburg, lîngă Presburg, acum au înnoptat;
Nu poate spune nimeni, norod cît s-a aflat
Și cît de mare oaste pe crai l-a însoțit!
Hei! Ce femei frumoase în țara lui Atila au găsit!

La Wisenburg[1], orașul bogat, s-au îmbarcat.
De cai și oaste multă rîul părea uscat;
Credeai că e cîmpie tot ce vedeai curgînd.
Femeile trudite de-atîta drum, vor hodini curînd.

O navă de-altă navă îndată au legat,
Că valurile apei nimica n-au stricat;
Deasupra-ntind la corturi și, zău, ai fi crezut
Că stai pe cîmp, în soare, și nu pe val viclean și prefăcut!

Ajunge vestea mare la Etzelburg[2] curînd.
Bărbați, femei: cu toții au bucurie-n gînd.
Supușii doamnei Helche, de dînsa ocrotiți,
Trăi-vor sub Kriemhilda nenumărate zile fericiți!

1380 Mulțime de fecioare alese-o așteptau
(Care pe doamna Helche nespus o tînguiau).
Kriemhilda șapte fiice de crai află aici:
Împodobeau acestea a lui Atila curte de voinici!

1381 Fecioara Herrat însă, de grijă le purta
(Nepoata doamnei Helche). Virtute mare-avea.
Cu Dietrich logoditǎ. (Copil de crai era:
Copila lui Nentweinen[1]). La curte lumea toată-o prețuia.

1382 Se bucură fecioara că oapeții sosesc.
Pentru a lor primire toți harnic se gătesc;
Vreți, oare, să vă spunem cum craiul a domnit?
Supușii lui Atila nicicînd ca sub Atila n-au trăit.

1383 Cînd craiul cu-a lui soață din navă au ieșit,
Kriemhildei i se spune ce fete i-au venit
Întru întîmpinare. Ea le salută blînd.
Hei, cum domni-va dînsa, în locul doamnei Helche, în curînd!

1384 Toți o slujesc cu mare credință — nu vă mint!
Ea le împarte straie și aur și argint,
Tot ce-a adus cu dînsa de-acasă, de la Rhin.
Împarte cu-a ei mînă la toți cei ce, lipsiți, la dînsa vin.

1385 De cînd coroană poartă la huni, toți o slujesc:
Și rudele, vasalii, norodu-ntreg crăiesc;
Că niciodată Helche ca dînsa n-a domnit,
Căci au slujit pe Kriemhild cu dragoste, cît timp a viețuit.

I-a mers așa de bine întregului olat,
Că toți supușii pace și bine au aflat,
Trăiau cu-mbelșugare, aveau doar bucurii
Prin grija lui Atila și-oblăduirea bunei lui soții.

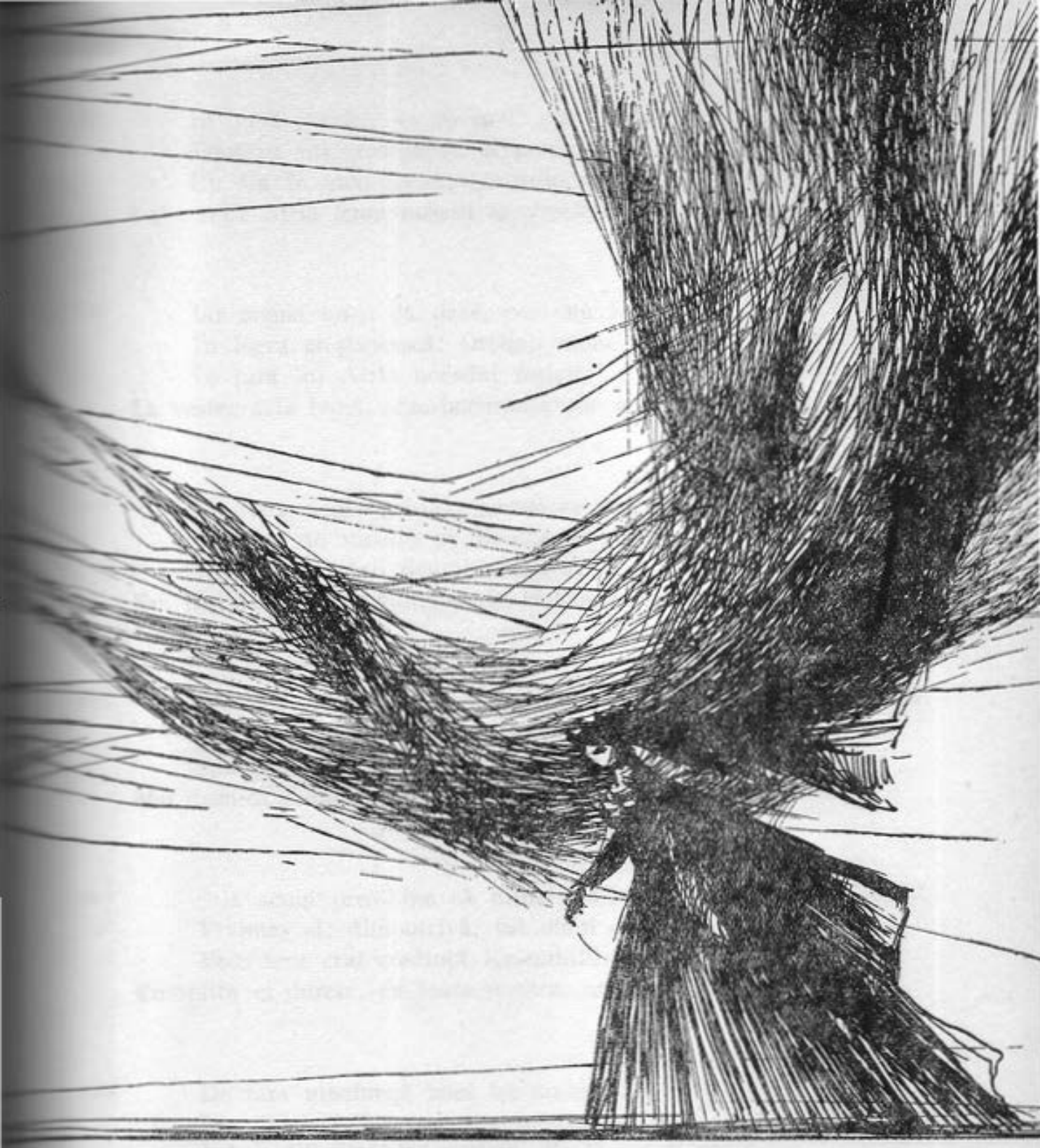

RAPSODIA A XXIII-A

Cum se gîndeşte Kriemhilda să-şi răzbune suferinţa

În bună căsnicie — vă spun adevărat! —
Trăit-au ani vreo șapte. Kriemhild a căpătat
Un fiu în timpu-acesta, voinic și frumușel.
S-a veselit Atila (cum rareori se veselește el!).

Iar mama nu-și dă pace, pîn' nu l-a botezat
În legea creștinească: Ortliep nume i-a dat.
În țara lui Atila norodul fericit;
La vestea asta bună, prea-bucuroase zile a trăit.

Zi după zi Kriemhilda mereu se străduia
S-ajungă în virtute pe Helche. O-ndruma
În obiceiul țării domnița Herrat. Ea
Era înstrăinată[1] și-n taină după Helche-ades tînjea.

Cei băștinași pe Kriemhild din inimă-o iubeau;
Și cei străini de țară prelarg o prețuiau;
Spuneau că niciodată crăiasă n-a domnit
Mai darnică și bună. Ani treisprezece-așa a viețuit.

Știa acum prea-bine că nime' nu-i era
Vrăjmaș ei; dimpotrivă, tot omul o iubea.
Vreo zece crai credință Kriemhildei i-au jurat;
Cumplita ei durere, cu toate-acestea, nu s-a alinat.

De țara nibelungă ades își amintea,
De clipele ferice, pe care le pierdea
Prin a lui Siegfried moarte. Pe Hagen îl ura
Și își zicea adesea: „Au, fapta lui cînd o voi răzbuna?

1393 Se va-ntîmpla aceasta, aici de va sosi!"
Visase pe Giselher, cum că la ea veni,
O lua ușor de mînă și ea îl săruta.
Nu după multă vreme, și el cu suferința s-o lupta!

1394 Cred, diavolul pe Kriemhild acum a îndemnat
Să rupă prietenia cu Gunther. S-a-mpăcat
Odată cu acesta, ba chiar l-a sărutat!
De calde lacrimi straiul din nou acuma tare s-a udat.

1395 O înghimpa în suflet din noapte pînă-n zori,
Cum au silit-o frații (plîngea adeseori!)
Să se căsătorească după-un păgîn hirsut.
Dar Hagen și cu Gunther o rană și mai mare i-au făcut.

1396 Dorința să-și răzbune arareori slăbea;
Gîndea: „Sînt azi bogată. Averea asta-a mea
M-ajută, poate,-odată pe dușmani să-i lovesc;
Dar mai ales pe Hagen mai mult decît pe-oricare îl urăsc!

1397 După iubitu-mi Siegfried ce tare mai tînjesc!
Aș vrea să fiu la ceia ce m-au lovit! Doresc
Să mi-l răzbun odată! Ah, de-aș putea curînd!"
Vorbi a lui Atila frumoasă soață cu amarnic gînd.

1398 Supușii lui Atila pe Kriemhild o iubeau
Și-i ascultau porunca: toți i se supuneau.
Drept cămăraș e Eckwart. Ce mulți amici avea!
Dorințelor Kriemhildei nici unul, zău, nu se împotrivea!

Purta un gînd cu dînsa: „Pe crai îl va ruga,
Ei să-i îngăduiască la dînsa a chema
Pe rude și prieteni în hunicul olat.
Ce plănuia crăiasa, nici unul dintre dînșii n-a aflat.

Cînd, noaptea, lîngă soțu-i Kriemhilda odihnea,
(El o ținea în brațe — așa obișnuia,
Căci o iubea ca ochii din cap, cu-adevărat!)
La dușmanii de-acasă se tot gîndea cu dor de răzbunat.

Grăi către Atila: — „Mărit-stăpînul meu,
Aș vrea o rugăminte să-ți fac — și-mi cade greu! —
Anume: merit, oare, să-mi spui, de ții puțin
La rudele de-acasă, care-au rămas la Worms, pe mal de Rhin?"

Atila cel puternic grăi (nu bănuia
Nimica rău, sărmanul!): — „O, soțioara mea,
Într-adevăr mă bucur cînd bine-aud de ei.
Prin tine căpătat-am iubite rude. Cere-mi orice vrei!"

Vorbi atunci crăiasa: — „Prea-bine văd că știi
Că am alese rude; de ce dar, nu le-mbii
Să vină să mă vadă? Nici nu le-ai cunoscut!
Mă cred orfană hunii, căci rude de-ale mele n-au văzut!"

Grăiește-atunci Atila: — „E prea adevărat!
De n-ar fi-așa departe, de mult i-aș fi chemat
Pe cei pe care astăzi dorești să-i vezi la noi!"
Se bucură Kriemhilda, cînd află că se înțeleg ei doi.

1405 Îi spune: — „De-mi faci voia, mărit stăpînul meu,
Trimite soli acasă, la Worms, căci nu e greu!
Afla-vor astfel dînșii ce tare îi doresc
Și vor veni aicea mulți cavaleri din neamul meu crăiesc!"

1406 Răspunde: — „Fac pe voia-ți! Să fie precum vrei!
Nu cred mai mult ca mie să-ți fie dor de ei,
De fiii bunei Ute. Ades rău mi-a părut,
C-atît amar de vreme înstrăinați de mine s-au ținut!

1407 De ești de-a mea părere, mult-dragă soața mea,
La Rhin pe cîntăreții cei buni i-aș îndemna
Să plece de îndată, ca soli prea-iscusiți!"
Și porunci să vină doi cîntăreți din cei mai străluciți.

1408 Aceștia se grăbiră. Pe crai l-au fost găsit
În palas la domniță. Atila-a poruncit
Să plece solii-ndată la Worms de lîngă Rhin.
Mai porunci să aibă frumoase straie și-orice vor din plin.

1409 La douăzeci și patru bun strai le-au pregătit.
Atila le rostește solia ce-au primit:
Pe nibelungi să-i cheme cu Gunther cel vestit.
(Kriemhilda le vorbește, în taina cea mai mare, osebit).

1410 Le spune craiul: — „Iată, așa veți împlini:
«Trimit salut de rudă» — așa le veți vorbi! —
«Și îi poftesc să vină la mine în olat;
Că rar asemeni oaspeți am găzduit aicea vre odat'!»

Și, de-mi plinesc dorința, așa cum am vorbit,
Cimotiile Kriemhildei să vină negreșit
În vara asta! Spuneți că un ospăț voi da,
La care vreau din suflet să-i văd venind! Nespus m-aș bucura!"

Vorbește cîntărețul, plăcutul Swemmelin:
— „Și cînd va fi ospățul, la care oaspeți vin?
Ca să le spunem timpul ce-l au de pregătit!"
Răspunde-atunci Atila: — „Solstițiul verii cînd va fi sosit!"

— „Cum porunciți, vom face!" — răspunde Werbelin[1].
Crăiasa îi poftește la dînsa (și ei vin
În taina cea mai mare) și mult s-au sfătuit.
(De-aici pentru-o mulțime de cavaleri doar pagubă-a ieșit.)

Grăiește către ambii: — „Răsplată căpătați,
Dacă-mi pliniți dorința și-n țară îmi chemați
Pe ale mele rude. Avere-am să vă dau
Și straie strălucite, așa cum solii niciodată n-au!

Iar de-ntîlniți vreo rudă la mine-acas', la Rhin,
Să-i spuneți că sînt bine și devotat mă-nchin
În fața ei! De-un lucru vă rog să vă feriți:
Nu povestiți că-s tristă și am într-una ochii umeziți!

Rugați-i să-l urmeze pe crai și sfatul meu,
Și astfel să-mi aline al dorului chin greu;
Căci hunii mă cred astăzi ca nici o rudă-avînd.
De-aș fi bărbat, le spuneți, aș fi venit să-i văd din cînd în cînd!

1417 Și spuneți-i lui Gernot, iubitu-mi frățior,
Că nimeni nu-l așteaptă cu-atît de mare dor
Ca sora lui. Rugați-l s-aducă cei mai buni
Din dragii noștri prieteni, ca fală să ne facă-aici, la huni!

1418 Lui Giselher să-i spuneți că tare îl doresc
Și că din a lui vină nimic nu pătimesc;
Că ochii mei plăcere avea-vor, de-o veni;
Pentru a lui credință, cît voi trăi, mereu îl voi iubi!

1419 Mai spuneți-i și Utei ce bine-o duc aici!
Iar dacă nu vrea Hagen să vină, cine zici
Să vă arate drumul spre hunicul olat?
El bine îl cunoaște, ca unul care l-a făcut odat'[1]!"

1420 Nu pricepeau ei, solii, de ce să fie-așa:
Ca Hagen cel din Tronje acasă să nu stea
La Worms, pe Rhin! (Odată, ce rău de-aici ieși!
Pe cîți eroi de seamă o moarte fioroasă îi lovi!)

1421 Primiră cărți de cale cu fierul țării lor;
Porniră cu bogate merinde. Zîmbitor
Atila (cu-a lui soață) urează-acum drum-bun!
În straie mîndre solii călare trec peste olatul hun.

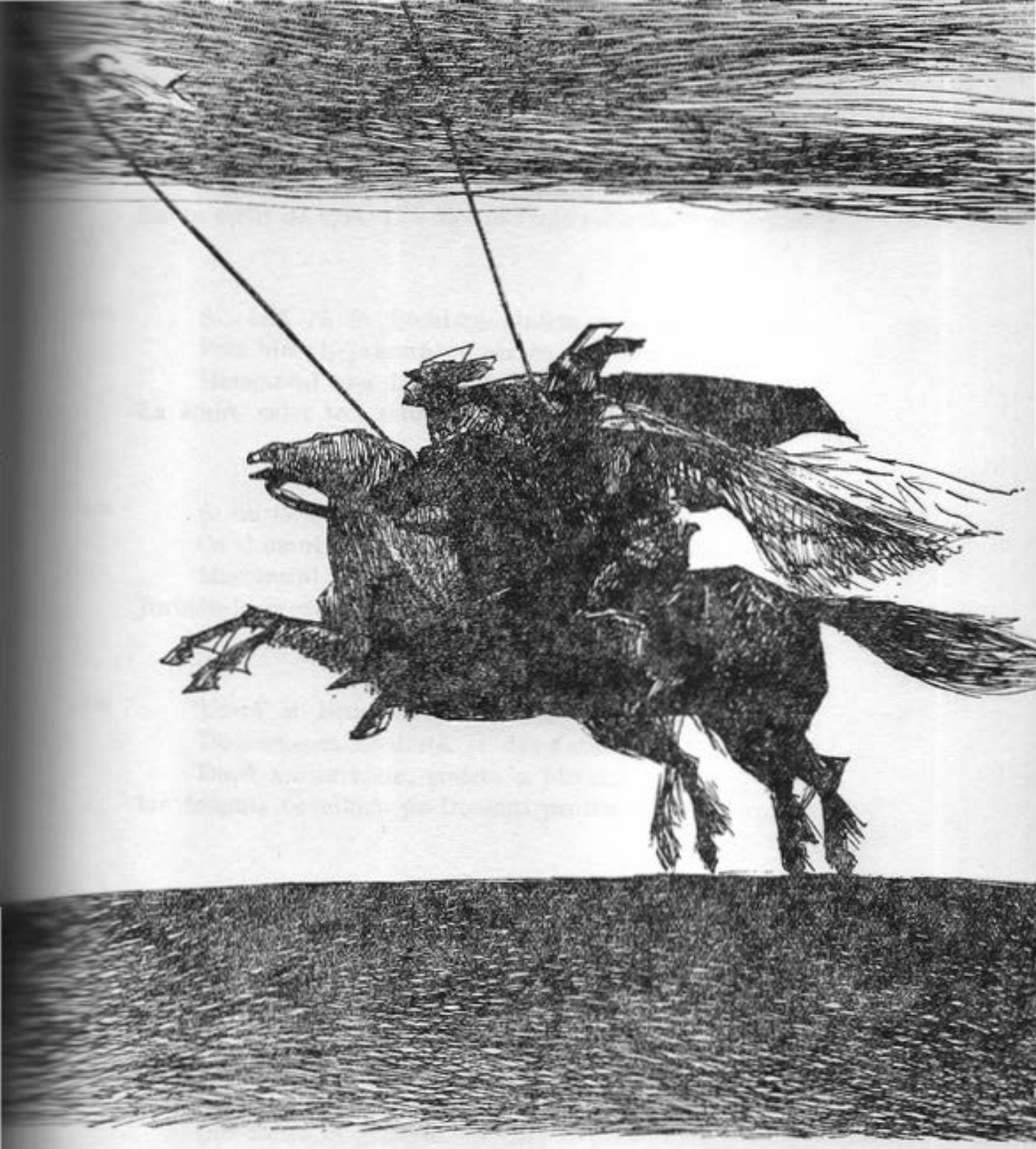

RAPSODIA A XXIV-A

Cum duc Werbel şi Swemmel solia

Cînd craiul își trimite la Rhin solia lui,
Se răspîndește vestea ca suflul vîntului,
Că a poftit Atila prin soli mulți oaspeți buni,
La un ospăț de vară. (De-aici se trage moartea multor huni.)

Și, iată că la Bechlarn ștafeta a sosit.
Prea-bine îi primiră pe cei ce s-au trudit,
Marcgraful și-a lui soață. Trimit salutul lor
La Rhin, celor trei mîndri cîrmuitori și-ntregului popor.

Și nu fără de daruri de soli s-au despărțit,
Ca drumul să le pară mai scurt și mai tihnit.
Marcgraful îi salută pe Ute și feciori,
Jurîndu-le credință, cum a făcut-o de atîtea ori.

Urară și Brunhildei tot binele, jurînd
De-asemenea credință și devotatul gînd.
După aceste toate, ștafeta a plecat;
Iar doamna Gotelinda pe Domnul pentru dînșii l-a rugat.

Cînd solii erau încă în bavarez olat,
Pe Pilgrim, episcopul, Werbel l-a căutat.
Ce veste arhiereul la Rhin prin soli a dat
Nu pot să știu: atîta că fără daruri nimeni n-a plecat.

Le-a dat și aur roșu, iar cînd s-au fost pornit,
Într-astfel le grăiește: — „Aș fi prea-fericit
Să-i pot vedea la mine pe scumpii mei nepoți,
Căci eu cu greu voi merge la Worms vreodată, ca să-i văd pe toți!"

1429 Ce drumuri străbătut-au s-ajungă pîn' la Rhin,
Nu vi le-nșir aicea; atît c-au mers din plin:
Nici straie și nici aur vreun fur nu le-a răpit,
Căci se temea de-Atila: atîta era, vezi, craiul de vestit!

1430 Douăsprezece zile făcură pîn' la Rhin;
La curte poposiră Werbel și Swemmelin.
Se duce-ndată vestea că oaspeți au sosit;
Iar Gunther cînd aude, întreabă-n grabă: — „Cine a venit?

1431 Au, cine poate spune din care țară vin
Și cine sînt străinii ce-au poposit la Rhin?"
Dar nime' nu-i cunoaște. Cînd Hagen i-a zărit,
Grăiește către Gunther, cîrmuitorul țării cel iubit:

1432 — „Ne vine veste mare — vă spun cu-adevărat! —
Căci soli de-ai lui Atila la noi s-au arătat.
Că i-a trimis Kriemhilda îndată-am priceput;
Dar să-i primim cu bine, de dragul lui Atila cel temut!"

1433 Îndată călărețiii se-ndreaptă spre palat.
Zău, cîntăreți mai chipeși nicicînd nu s-au aflat!
Curtenii îi primiră și harnic i-au slujit:
Îi găzduiră bine. Ei straiele de zor și-au primenit.

1434 Veșmintele de cale erau croite-așa,
Că și-n palat cu ele, cred, nu s-ar rușina;
Dar n-au voit la curte să poarte strai de drum;
De-aceea întrebară, de nu le vrea vreun nevoiaș acum.

De bună seamă-ndată de-aceştia s-au găsit;
Cu mare bucurie ei straiele-au primit.
Se îmbrăcară solii cu altele mai noi,
Măreţe, strălucite, aşa cum se cădea unor eroi.

Cerură-ngăduinţă cu craiul a grăi
Trimişii lui Atila, şi-acesta îi primi.
De pe-al său jilţ deodată şi Hagen a sărit
Ieşindu-le-nainte; iar solii cu binefe-au mulţumit.

Cuviincios, von Tronje pe soli i-a întrebat:
— „Atila ce mai face şi-ntinsul său olat?"
Iar Swemmelin răspunde: — „Nicicînd mai fericit
N-a fost olatul nostru şi vreun norod atît de mulţumit!"

Se duseră la Gunther. Palatul plin gemea;
Chiar craiul brav al ţării pe oaspeţi îi primea
Cum se cuvine solii să fie salutaţi.
La Gunther cîntăreţii aflară mulţi şi străluciţi bărbaţi.

Începe să-i salute al ţării crai iubit:
— „Bine-aţi venit, soli mîndri ai craiului vestit,
Cu-ntreaga voastră ceată! De ce v-a fost mînat
Atila cel puternic pîn' la burgundul depărtat olat?"

Se închinară solii. Grăieşte Werbelin:
— „Atila mă trimise, adînc să mă închin,
Ca şi a voastră soră Kriemhilda. V-au jurat
Credinţă, amicie. Să vă găsesc în pace v-au urat!"

1441 Grăi măritul Gunther: — „Vă foarte mulțumesc
De vestea ce-mi aduceți! A-mi spune, vă poftesc,
Ce face craiul vostru și sora ce-o iubim?"
Răspunde cîntărețul: — „Despre aceasta-ndată povestim!

1442 Să știți că nu-s pe lume doi crai mai fericiți,
Cum sînt stăpînii noștri, pe care îi iubiți!
Și rudele și curtea și toți supușii lor
Trăiesc în mulțumire și-i împăcat întregul hun popor!"

1443 — „Le mulțumesc din suflet pentru al lor salut" —
Grăiește craiul Gunther. — „Doream mult să ascult
Că viețuiesc în pace și crai, ca și popor;
Făcut-am întrebarea cu-ngrijorare multă și cu dor!"

1444 Și cei doi crai mai tineri acuma au venit.
Cînd auziră vestea, prea mult n-au zăbovit;
Iar Giselher, mezinul, de dragul sorei lui,
Grăiește către oaspeți, înduioșat de focul dorului:

1445 — „O, oaspeți dragi, vă zicem un cald bine-ați sosit!
Vă-ncredințăm că-n țară, aicea, ați găsit
Doar prieteni buni, pe care mai des să-i cercetați!
În țara noastră dragă primiți sînteți ca frați adevărați!"

1446 — „De bine s-aveți parte!" — urează Swemmelin.
„Nevolnică mi-i vorba; dar sufletul mi-i plin:
Vă spun că mult Atila tot binele vă vrea,
Ca și a voastră soră, care domnește-acum în țara mea!

1447 Ea bine-și amintește că mult o mai iubiți,
Că-n inimile voastre cu dragoste-o doriți.
Trimiși de-Atila sîntem la Gunther cel mărit,
Ca să veniți cu toții în țara lui Atila cel vestit!

1448 Ne-a poruncit stăpînul așa să vă rugăm!
El însuși vă poftește, de-aceea vă-ntrebăm:
«Nu vreți pe-a voastră soră de loc s-o cercetați?
Ce v-a făcut Atila, de nu voiți și pe la el să dați?

1449 De ce trăiți de dînsul așa de-nstrăinați?
Chiar dacă cu crăiasa n-ați fi — cum sînteți — frați,
Ar merita Atila, de dragu-i să veniți.
Aceasta de-o veți face, nespusă bucurie-i pregătiți!»"

1450 Răspunde craiul Gunther: — „Lăsați să mă gîndesc
Și peste-o săptămînă vă spun ce hotărăsc.
Să văd ce spun supușii! Voi, între timp, gustați
La gazdă bună tihnă, ca să plecați de-aicea întremați!"

1451 Dar Werbelin cuvîntă: — „De nu vi-i cu bănat,
Am vrea la doamna Ute să mergem în palat,
Ca să grăim cu dînsa, pîn-a nu hodini".
Mezinul, cînd aude, cu glasul său cel dulce le grăi:

1452 — „Nu vă oprește nimeni cu mama să vorbiți,
Ci dimpotrivă, fi-veți la ea bineveniți.
Îi faceți bucurie și-ar vrea să-i povestiți
Despre iubita-i fiică. De dorul ei v-așteaptă să veniți!"

1453 Și Giselher îi duse la Ute-n *kemenat*.
Se bucură bătrîna de soli cînd a aflat.
Cu dragoste-i salută, cu ochii rîzători.
Îi povestiră solii de ce-au venit la Rhin nerăbdători.

1454 — „Stăpîna vă trimite" — vorbește Swemmelin —
„Credință și dor mare și dragoste din plin.
Dac-ați veni la dînsa mai des, zău, n-ar avea
Mai mare bucurie pe lumea asta, zis-a doamna mea!"

1455 Răspunde doamna Ute: — „Oricît de des aș vrea
S-o văd pe draga-mi fiică, vă spun: nu voi putea;
Trăiește prea departe și-mi vine foarte greu.
Eu îi doresc Kriemhildei și soțului a fi uniți mereu!

1456 Să-mi dați, vă rog, de știre, acas' cînd veți pleca,
Să vă mai văd o dată. În toată viața mea
N-avui mai prețioasă solie!" Toți rostesc:
— „Vă vom plini porunca!" Apoi palatul solii părăsesc.

1457 Ștafeta lui Atila spre gazdă s-a-ndreptat;
Iar craiul țării, Gunther, pe sfetnici i-a chemat,
Divan cu ei să țină. Pe rînd i-a întrebat,
Cum le-a plăcut solia și mulți atunci cuvîntul au luat.

1458 „Să plece la Atila!" cei mulți l-au sfătuit,
Și cei mai buni prieteni. Doar Hagen a găsit
Cuvînt de-mpotrivire. Era îngrijorat.
În taină-i spune dînsul: — „Se vede, așa-mi pare, c-ai uitat

Ce i-am făcut Kriemhildei! De ea să ne păzim!
L-am omorît pe Siegfried — aceasta bine-o știm —
Cu mîna mea aceasta. De-aceea vom putea
În țara lui Atila, așa, fără de grijă, a pleca?"

Răspunde craiul Gunther: — „Dar sora s-a-mpăcat:
Cînd a plecat din țară, duios m-a sărutat.
Prin asta înțeles-am că toate le-a iertat.
Afară dacă numai pe tine, Hagen, iar s-a supărat!"

— „Ce mare amăgire!" — răspunde Hagen. — „Crezi
Ce spun acuma hunii? Pe Kriemhild dac-o vezi,
Îți pierzi și trup și suflet. Ascultă vorba mea!
Amarnică-i femeia mărețului Atila! Veți vedea!"

La sfatu-acesta, Gernot vorbi: — „Să judecăm!
Ce, pentru că vă temeți pe drept, să nu plecăm
În țara lui Atila, pe Kriemhild s-o-ntîlnim?
E sora noastră doară și orice-o spune Hagen, noi venim!"

Ia vorba și mezinul Giselher și rosti:
— Tu, Hagen, de-ți simți vina, atunci aș socoti
Să stai mai bine-acasă. Aici ești apărat.
Celor ce le dă mîna, să plece la Atila în olat!"

Se-aprinde de mînie acel din Tronje-acum:
— „Aș vrea să știu, atuncea, pe cine luați la drum,
Să vă arate calea spre hunicul olat?
De vreți morțiș să mergeți, eu v-o arăt, căci am mai fost odat'."

1465 Grăiește stolnicerul Rumolt cel mucalit:
— „Să stați mai bine-acasă: e bine de trăit!
Avem cămara plină... De ce vă supărați?
Socot că bravul Hagen vrea binele, căci sîntem toți ca frați!

1466 De nu-i urmați povața, pe Rumolt ascultați,
Căci credincios vă este, o, prea-cinstiți bărbați:
Să stați aici, la vatră, așa, de dragul meu!
Lăsați-l pe Atila cu-a lui soție, pentru Dumnezeu!

1467/8 Căci, unde e mai bine decît acas' la noi?
Sînteți feriți de dușmani, belele și nevoi,
Aveți și mîndre straie: de-a dragul să purtați!
Beți vin, îndrăgiți fete, căci mai frumoase-aiurea nu aflați!

1469 Deci: rămîneți acasă! Bogată țară-avem;
Și ce-i în mîna noastră minciună nu-i! Ședem
Mai bine-aici! Ce ziceți? Decît, hăt! să pornim
La huni așa departe! Vă sfătuiește Rumolt. S-auzim!"

1470 — „Ba, unul nu rămînem!" — Gernot atunci grăi —
„Cînd singura-ne soră la dînsa ne pofti
Așa prietenește, și-Atila tot la fel!
Cel care nu dorește, acasă să rămînă cum vrea el!"

1471 Vorbește iarăși Hagen: — „Să nu vă supărați
De vorba ce-o voi spune: de vreți ca apărați
Să fiți de orice rele, la huni cînd veți pleca,
Să vă-narmați prea-bine! E sfatul cel mai bun ce vi-l pot da!

De vreți morțiș să mergeți, vă sfătuiesc să luați
Pe cei mai buni tovarăși pe care îi aflați.
O mie să alegeți de cavaleri isteți!
Atunci vicleana Kriemhild nu va-ncerca nimica. Să vedeți!"

— „Da, sfatul tău urma-vom!" — atunci Gunther grăi.
Ștafete, deci, trimise prin țară. Porunci
Trei mii ostași s-adune, ba, poate și mai mulți,
(Nici că gîndeau, sărmanii, de ce durere mare-or fi păscuți!)

Ștafetele porniră prin țară căutînd.
Făgăduiră straie, cai buni și, în curînd
Se-adună cei ce pleacă din dragul lor olat;
Găsește craiul Gunther mulți cavaleri, cu care a plecat.

Hagen pe al său frate Dancwart l-a fost rugat
S-aducă optsprezece la Rhin. L-a ascultat:
Veniră tineri chipeși cu zale, straie noi.
Într-a lui Gunther țară se-adună iute mulți vestiți eroi.

Așa veni și Volker, un nobil cîntăreț[1].
Treizeci ostași conduce acest bărbat isteț.
Mîndrețea cea de straie și-un crai le-ar fi purtat.
Pe Gunther înștiințează că sînt cu dînsul gata de plecat.

Țin să vă spun acuma, ce om Volker era:
Din neam de viță mare viteazul se trăgea;
Supuși avea mulțime în cel burgund olat.
Doar că știa să cînte, de-aceea nume de scripcar a luat!

1478 O mie-alese Hagen de luptători vestiți,
Din cei care din lupte ieșit-au oțeliți.
Cu ochii lui văzut-a ce bine s-au luptat.
Nici unul dintre dînșii n-a fost decît la grele încercat.

1479 Trimișii hunici însă cu nerăbdare sînt,
Căci se temeau de-Atila ca nimeni pe pămînt.
Cereau mereu să plece spre hunicul olat,
Dar Hagen nu dă voie. Avea el plan, acest isteț bărbat!

1480 Grăiește către Gunther: — „Să nu-i lăsăm de loc
Să plece înainte, căci altfel, zău, e foc!
Cu dînșii dimpreună cu toții vom porni;
De pun ceva la cale, doar astfel jocul vom zădărnici!"

1481 În felu-acesta, Kriemhild curaj nu va avea
Ca să ne păgubească și, dacă va-ncerca,
Prea-bine nu-i va merge, căci duce-vom cu noi
Mulți cavaleri de seamă, în lupte grele încercați eroi!"

1482 Le pregătiră-n grabă șei bune, scuturi tari,
Cu care-aveau să plece pe mîndri telegari
În țara lui Atila. Poruncă-acum veni
Ca solii să se ducă la Gunther în palat, unde-i primi.

1483 Cînd se înfățișară, blînd Gernot le-a grăit:
— „Poftirea lui Atila răsunet a găsit
În inimile noastre. La dînsul vom porni
Și-o vom vedea pe Kriemhild, iubita soră, într-o bună zi!"

3484 Grăieşte craiul Gunther: — „Ştiţi, oare, cînd va fi
Crăiască sărbătoare, în care bună zi?
Să ştim şi noi să mergem!“ Răspunde Swemmelin:
— „Solstiţiul cel de vară îl vom petrece-n cîntece şi vin!“

3485 Iar Gunther le dă voie, căci încă n-au putut
S-o vadă pe Brunhilda — precum s-ar fi căzut! —
Puteau să meargă slobozi la dînsa în palat;
Dar Volker îi opreşte: — „Doamna e obosită, s-a culcat!“

3486 Grăieşte bravul Volker: — „Mai zăboviţi puţin
Şi mîine dimineaţă la dînsa şi eu vin,
Căci astăzi doamna Brunhild nu bine s-a simţit!“
Credeau că pot s-o vadă, dar, cum vedeţi, crăiasa n-a primit.

3487 Dădu poruncă Gunther — pe soli îi preţuia —
S-aducă aur roşu, de care mult avea,
Pe scuturi mari şi late, la soli de-a împărţit.
Şi rudele lui toate frumoase daruri le-au fost dăruit.

3488 Că darnici sînt şi Gere şi Gernot şi Ortwin,
Ca şi Giselher craiul, au dovedit din plin.
Aduc atîtea daruri bogate şi de soi,
Cît n-au vrut să primească, de teama lui Atila, — aceşti eroi.

3489 Grăieşte către Gunther trimisul Werbelin:
— „Mărite crai, voi, astăzi ne-aţi dăruit din plin;
Vă mulţumim din suflet; nu luăm, căci ne-a oprit
Stăpînul nostru aprig, şi-apoi acas' nimic nu ne-a lipsit!“

1490 La vorbele acestea, crai Gunther s-a-ntristat:
Auzi? Să nu primească un dar așa bogat?
Dar i-a silit s-o facă și solii-au dus acas'
Și strai și aur roșu, așa că fără daruri n-au rămas.

1491 Pe Ute-au vrut s-o vadă-nainte de-a pleca;
Iar Giselher îi duce acum la mama sa
Pe cîntăreții mîndri, și Ute le-a vorbit
Că dacă a ei fiică trăiește bine, ea s-a liniștit.

1492 Poruncă dă și Ute — de dragul fiicei ei —
Brățări din aur roșu să-mpartă vornicei
Celor doi soli de seamă, plăcuții cîntăreți.
Îi roagă să primească. Din inimă le dă, căci sînt isteți.

1493 Rămasul-bun și-l luară de la femei, bărbați
Și prea-voioși plecară cu daruri încărcați.
În Șvabia trecură. Gernot a poruncit
Ostași să-i însoțească; dar făcători de rele n-au ieșit.

1494 Aici se despărțiră de-ai lor ocrotitori,
Căci faima lui Atila îi ocrotea. Din zori
Pînă tîrziu în noapte tot drumuri lungi băteau;
Dar aur, cai și straie să le răpească furii nu-ndrăzneau.

1495 Unde aflau prieteni de veste le dădeau,
Că de la Rhin, burgunzii pe urma lor veneau;
Că vor sosi îndată în hunicul olat.
Și lui Pilgrim, bătrînul, această bună veste i-au fost dat.

Cînd coborîră drumul spre Bechlarn, l-au vestit
Pe Rüdeger, marcgraful. Acesta, fericit,
Îi spune Gotelindei, iar dînsa i-a strigat:
— „Şi eu sînt fericită că-i voi vedea aicea în olat!"

Zoriră cîntăreţii la cai tot pinteni dînd.
Aflară pe Atila la Gran hălăduind.
I-aduseră îndată salut după salut
De la burgunzii prieteni. S-a bucurat, că roşu s-a făcut.

Cînd află şi Kriemhilda că fraţii-i vor veni
În ţara lui Atila, prelung se veseli.
Îi răsplăti cu daruri pe solii cei isteţi,
Căci faimă are-acela care cinsteşte solii cîntăreţi!

Grăieşte: — „Spuneţi iute, Werbel şi Swemmelin,
Ce rude de-ale noastre la noi în ţară vin?
Şi ce-a vorbit von Tronje, de-ospăţ cînd a aflat?
S-a bucurat? Sau poate că l-aţi văzut cum s-a îngîndurat?"

— „La sfat venit-a Hagen, cînd s-a mijit de zi,
Şi n-a grăit prea bine, cum ne e dat a şti;
Cînd hotărîră craii să plece, s-a făcut
Cam pămîntiu la faţă, părea că moartea lui ar fi văzut[1]!

Vin cîteşitrei frăţînii: sînt tare bucuroşi,
Ce cavaleri cu dînşii pornesc, ce credincioşi,
Stăpînă, nu cunoaştem. Atîta am aflat,
Că vine cîntăreţul, viteazul Volker, minunat bărbat."

1502 — „Mă pot lipsi de dînsul!" — crăiasa a grăit —
„Nu țin să-l văd pe Volker aici; aș fi voit
Nespus să-l am pe Hagen, căci țin la dînsul mult:
S-aud că Hagen vine: aceasta-aș fi dorit acum s-ascult!"

1503 Plecă de-aici Kriemhilda la crai și mi-l găsi.
Prea-drăgăstos crăiasa acestea îi vorbi:
— „Și cum îți place vestea, stăpînul meu mărit?
Tot ce-am dorit odată, văd că acuma s-a îndeplinit!"

1504 — „Dorința ta-i poruncă" — Atila îi grăi.
„Chiar rude de-ale mele la mine de-ar veni,
Atîta bucurie, îți jur că n-aș avea,
Cum simt acum, Kriemhilda, cînd știu c-a' tale rude voi vedea!"

1505 Curtenii lui Atila îndată-au poruncit
În palas și în sală s-aducă negreșit
Argații nalte jilțuri, căci oaspeți vor veni!
(Prin ei și bucuria măritului Atila va pieri!)

RAPSODIA A XXV-A

Cum pornesc craii burgunzi spre ţara hunilor

Hai, să-i lăsăm acuma pe huni și-al lor olat
Și să vedem burgunzii spre huni, cum au plecat!
Nicicînd pornit-a oaste mai mîndră ca a lor:
Aveau de toate: straie și arme bune, aur lucitor.

Crai Gunther, domnitorul din Worms, a îmbrăcat
O mie șase sute de oaste — am aflat —
Și nouă mii de oameni, argați pentru slujit.
(Cei ce-au rămas acasă, vor plînge-ospățul cel nefericit!)

Din curte scot acuma samarele pornind;
Un episcop din Speyer, bătrîn, veni grăind
Spre buna doamnă Ute: — „Vezi-bine cum pornesc
Spre țara lui Atila! Să-i aibă Domnu-n pază, le doresc!"

Iar Ute, îngrijată, grăiește spre feciori:
— „Mai bine-ați sta acasă! M-apucă reci fiori
Cînd mă gîndesc la visul ce-azi noapte l-am visat:
Părea că-n țara noastră pierit-au pasări: una n-a scăpat!"

Vorbește Hagen: — „Cine în visuri a crezut,
În viața lui nimica de seamă n-a făcut
Și-a păgubit onoarea. Stăpînii mei doresc
Să plece la Atila și eu pe dînșii vreau să-i însoțesc!

La huni îndată, Ute, cu craii vom porni.
Mulți cavaleri de seamă acolo ne-or sluji.
Vrem să vedem ospățul Kriemhildei negreșit!"
(Așa vorbit-a Hagen; dar mai tîrziu amarnic s-a căit!)

1512 N-ar fi plecat, vezi-bine, dar Gernot l-a cercat
Cu vorba-nțepătoare și mult l-a-ntărîtat,
Aminte aducîndu-i de Siegfried cel ucis.
I-a spus: — „De-aceea Hagen nu vrea să facă drumul, cum i-am zis!"

1513 Dar Hagen îi răspunde: — „De frică, precum crezi,
Nu vreau să stau acasă. Poruncă dă și vezi
De nu pornesc îndată spre hunicul olat!"
(Nu peste multă vreme, s-o face țăndări scutul său cel lat!)

1514 La țărm așteaptă nave. În ele duc acum
Armură cum și straie, merinde pentru drum.
Lucrară cu-nfocare, de sîrg, pîn-a-nserat.
Plecară de acasă și bucuroși în nave s-au urcat.

1515 Pe cîmp se-ntind albinde mari corturi lîngă Rhin.
Cînd le-au durat, Brunhilda, cu glas de lacrimi plin,
Pe soțul ei îl roagă să mai rămîn-o zi.
Și noaptea, lîngă dînsul, cuprinse trupu-i mare și-l iubi.

1516 Răsună trîmbiți multe și flaute în zori:
E semnul de plecare. Se-aude de trei ori.
Femeile-și alintă plîngînd ai lor iubiți.
(Din pricina Kriemhildei, nu trece mult și fi-vor despărțiți!)

1517 Feciorii doamnei Ute un credincios aveau
Prevăzător și ager. Acesta, cînd porneau,
Se-apropie în taină de Gunther și-i grăi:
— „Grea jale port în suflet, văzîndu-vă plecînd! Nu știu ce-o fi!"

Pe numele său Rumolt fusese botezat.
Mai spune: — „Cui rămîne popor ca şi olat?
Aş vrea mult să nu scadă curajul ce-l aveţi;
Dar nu presimt a bine, dacă pe Kriemhild mergeţi s-o vedeţi!"

— „Îţi las pe seamă ţara şi copilaşul meu.
Ai grijă de-ale noastre femei, pînă vin eu!
Pe care-o vezi că plînge, mîngîie-o frumuşel!
Soţia lui Atila rău nu ne face, nu, în nici un fel."

Sînt pregătiţi şi caii pentru ostaşi şi crai.
S-au despărţit în grabă cu sărutări, Vedeai
Cum pleacă veseli unii să vadă alte ţări.
(Curînd femei frumoase vor plînge-amar, privind în depărtări!)

Cînd cavalerii sprinteni spre cai se îndreptau,
Femeile în taină frumoşii ochi ştergeau.
Lor inima le spuse că bună nu va fi
Această despărţire îndelungată. (Cine poate şti?)

Pornesc burgunzii-n rînduri măreţe. S-a iscat
Un freamăt viu în ţară, cînd dînşii au plecat.
Priveau pe deal bărbaţii; femeile plîngeau,
Vitejii nu luau seamă la plînsul lor, ci veseli se duceau.

Cu ei pornesc de-odată şi bravii nibelungi;
În zale strălucite se scurg în şiruri lungi.
Soţii frumoase multe acasă şi-au lăsat,
Şi n-au să le mai vadă! (Kriemhilda pe-al ei soţ nu l-a uitat.)

1524 Se-ndreaptă-acuma oastea spre Main[1], voios trecînd
Prin Ostfranken devale, cu cîntece mergînd.
E Hagen călăuza, căci drumul cunoştea;
Iar Dancwart, mareşalul, cu grijă şi iubire-i însoţea.

1525 Cînd din Ostfranken oastea spre Schwalfeld[2] a trecut,
Toţi oamenii, în grabă, pe principi i-au văzut;
După ţinuta mîndră ei se deosebeau.
Douăsprezece zile, şi iată că la Dunăre-ajungeau.

1526 În fruntea oastei, Hagen cel falnic călărea;
El pentru voie-bună mereu se îngrijea.
Curînd la ţărmul apei iute-a descălecat
Şi armăsarul ager de un copac cu laţul l-a legat.

1527 Se revărsase apa şi nave nu erau:
Iar nibelungii noştri de sîrg se-ngrijorau
Cum au să treacă apa, căci lată mai era!
Mulţi cavaleri acuma descălecau pe ţărm. Hagen privea.

1528 — „Rău poate să ne meargă!" — lui Gunther i-a vorbit —
„Priveşte ce departe puhoiul s-a lăţit!
S-a revărsat ca marea şi valurile bat!
Mă tem că pierdem astăzi cîte-un voinic şi curajos bărbat!"

1529 — „Dar cum vorbeşti azi, Hagen?" — scurt craiul i-a grăit —
„Eşti cavaler! Ce, oare, curajul ţi-a pierit?
Descurajezi oştirea! Un vad ne vei găsi
Pe unde cai şi oameni să treacă fără teamă de-a pieri?"

— „Nu-mi este încă viața urîtă să mă-nec
În apele acestea! Doresc să mai petrec,
Să pot cu brațul ăsta pieire-n huni să fac
În țara lui Atila. Zău, simt grozavă poftă să-i atac!

Rămîneți lîngă apă, căci eu voi căuta
Luntrași, ca să ne treacă la Gelfrat[1]! Țara sa
Se-ntinde peste apă. La el vom poposi!"
Își ia cu sine scutul și agerul erou îi părăsi.

Ducea cu el armură și scutul îl purta;
Pe cap își puse coiful ce-n soare strălucea.
La șold, peste armură, o spadă-i atîrna,
Tăișurile sale mușcau grozav. Amarnic mai tăia!

După luntrași plecat-a. În sus și-n jos căta;
(Un clipocit aude.) Se-oprea și iar pornea:
Silfide multe, mîndre în apă se scăldau.
Trupșoarele fecioare în unda volburoasă-și răcoreau.

Cînd Hagen le zărește, tiptil s-a apropiat;
Dar au fugit de-a valma cînd peste el au dat.
Și chicoteau voioase că au putut scăpa.
Dar straiele eroul le lua cu el și goale le lăsa.

Silfida Hadburg însă pe Hagen l-a rugat:
— „O, cavalere Hagen, prea-strălucit bărbat,
Dă straiele încoace și noi ți-om prevesti[2]
La huni cum veți petrece și la Atila cum primiți veți fi!"

1536 Ele pluteau ca păsări de apă și rîdeau;
Iar Hagen, care știe că și proroceau,
Se-ncrede-n a lor vorbă, și celui îngrijat
I-au spus tot ce dorit-a și i-au răspuns la tot ce le-a-ntrebat.

1537 Hadburga: — „Spre Atila văd drumul ce-l urmați!
Îți dau încredințare, că cinste mare-aflați
La huni, cum niciodată eroi nu au avut.
Să-mi crezi, te rog, cuvîntul, căci glasul profeției îl ascult!"

1538 Eroul de-a ei vorbă nespus s-a bucurat
Și straiele pe țărmul de apă le-a lăsat.
Cînd fetele ciudate din nou s-au îmbrăcat,
I-au spus tot adevărul, cum vor petrece-n hunicul olat.

1539 Silfida Siglind, iată, acestea i-a grăit:
— „Să bagi de seamă, Hagen, că Hadburg te-a mințit,
Voia să-i dai cămașa! Dar află ce-oi păți:
La huni dacă veți merge, drum de întors-napoi nu veți găsi!

1540 Întoarnă-te mai bine! Ai timp s-o faci, îți spun,
Căci v-a poftit Kriemhilda, și nu cu gîndul bun!
În țara lui Atila cu toții veți pieri:
Toți care merg acolo, pe drum de-ntors nu vor călători!"

1541 Dar Hagen le răspunde: — „Socot că mă mințiți:
Cum este cu putință — vă rog să vă gîndiți! —
Ca să murim cu toții prin dușmănia ei?"
Atunci prorocirea i-o lămuriră cu mai mult temei.

1542 Vorbește o silfidă: — „Precum ți-am zis va fi!
Burgunzii-n luptă mare cu toții vor pieri;
Doar unul va rămîne: al vostru capelan;
Acela se întoarnă în a lui Gunther țară-n acest an!"

1543 Grăi ursuzul Hagen prea-tare înciudat:
— „Putea-voi, oare, spune ce mi-ați încredințat
Celor trei crai, că-n luptă cu toții vom pieri?
Prea-înțeleaptă, spune, pe unde-acum din apă vom ieși?"

1544 Răspunde: — „Dacă, totuși, nu vrei s-asculți de sfat,
Și ții să pleci, iar moartea o vrei neapărat,
În susul apei este-n colibă un vîslaș —
Întreabă-l pe acela! Te va-ndruma, căci nu e prea abraș!"

1545 După morocănosul erou una-a strigat:
— „Puțin așteaptă, Hagen, că prea ești supărat!
Ascultă-mă pe mine, cum treci pe celalt mal:
Peste ținutu-acesta domnește Else. Stă acolo-n deal!

1546 Cu Gelfrat este frate, din bavarez olat.
Prin țara lui de treceți — și nu e al meu sfat! —
Ușor nu vă va merge. Feriți-vă, vă spun,
Și chiar și cu luntrașul luați seama toți: rostiți cuvîntul bun!

1547 Este ciudos din fire și nu vă va sluji,
De nu mi-l luați cu bine: aceasta o veți ști!
De vreți să vă vîslească, răsplată bună-i dați,
Căci paznic este țării și cu Gelfrat trăiește ca doi frați!

1548 Curînd dacă nu vine, la celalt mal strigați;
Că Almerich[1] vă cheamă îi spuneți! Ascultați
Cuvîntu-acesta bine! Din țară a plecat
Acest erou de seamă; luntrașul l-a iubit și s-a-ntristat!"

1549 Ne-nduplecatul Hagen din cap le mulțumi,
Și nici o vorbuliță mai mult nu le grăi.
Plecă în susul apei, pe țărm, cum l-a-nvățat,
Găsește o colibă și face-așa precum l-a îndrumat.

1550 Deci începe să strige, coliba cînd zări:
— „Luntrașule, hai, vino, că bine ți-oi plăti!
Inel de aur roșu[2] îți dau. Nevoie am
Să trec pe malul celalt, căci de plimbare chef acuma n-am!"

1551 Luntrașului nu-i pasă, căci el era bogat
Și plată pentru plută chiar rareori a luat;
Argații lui, de-asemeni, erau fuduli și ei;
Iar Hagen mai departe pe malu-acesta tot striga: — „Hei! hei!"

1552 Striga atît de tare, că fluviul răsuna
De vocea lui de taur și astfel îl chema:
— „Sînt Almerich, supusul lui Else, ce-am fugit
Din locurile-acestea de un vrăjmaș. Acum iar am venit!"

1553 Și-n vîrful spadei lucii inelu-i arătă
Scînteietor în soare — și iarăși îl rugă,
Să-l treacă apa-n țara lui Gelfrat — peste drum.
Și încăpățînatul pe vîsle însuși puse mîna-acum.

1554 Luntraşul era însă şi nou însurăţel;
Iar pofta de avere tot încolţea în el.
Voia, deci, să cîştige inelul ce vedea:
(De-aici cumplită moarte de a lui Hagen spadă-i se trăgea!)

1555 Vîslea luntraşul nostru spre ţărm; izbea grăbit.
Pe cel numit de Hagen la mal nu l-a găsit;
S-a minunat deodată, pe altul de-a văzut
Şi, înciudat, grăit-a spre mîndrul Hagen cel necunoscut.

1556 — „Te-oi fi numind, se poate, şi Almerich; dar vezi,
Cu el de loc nu semeni! Aceasta poţi s-o crezi,
Căci frate sînt cu dînsul, ştii: frate-adevărat!
Rămîi pe ţărmu-acesta de vreme, ce, cum vezi, m-ai înşelat!"

1557 — „Ba, zău, să nu faci asta!" — blînd Hagen l-a rugat.
„Sînt om străin de ţară şi-n seama mea am luat
Pe alţi viteji. Primeşte, fii bun, răsplata mea
Şi du-mă peste apă! Te-oi răsplăti, oriunde te-oi vedea!"

1558 Grăi atunci luntraşul: — „Nu pot, pe legea mea!
Stăpînii mei au duşmani destui; cum voi putea
Să trec în ţara noastră străin necunoscut?
Ei! Dacă ţii la viaţă, coboară-te pe ţărm numaidecît[1]!"

1559 — „Nici eu nu pot!" — grăieşte eroul. — „Întristat
Mi-i sufletul. Primeşte, deci, darul cel bogat
Şi trece-ne: o mie de cai şi-atîţi bărbaţi!"
Răspunde-atunci luntraşul: — „Nu fac aceasta, viaţa de-mi luaţi!"

1560 Ridică-o vîslă mare și lungă și-l lovi
Pe Hagen cu putere. Acesta ameți,
Căzu buimac în luntre; apoi a-ngenuncheat.
„Așa luntraș amarnic" — își zise Hagen — „nu mi s-a-ntîmplat!"

1561 L-a zgîndărit mai tare pe Hagen: l-a lovit
Cu o prăjină lungă (ce-n mînă i-a plesnit)
În coiful lui puternic. Era luntraș voinic!
(Din lovitura asta a păgubit luntrașul, cum vă zic!)

1562 Acum se scoală Hagen cumplit înfuriat;
Din teacă scoate paloș tăios, și lung, și lat.
Cu el îi taie capul. L-aruncă-apoi grăbit
În străfunzimi de ape. Dar vestea la burgunzi s-a și lățit.

1563 În clipa cînd aruncă pe-acest luntraș cîinos,
Pornește luntrea iute pe fluviu în jos.
Se zbate s-o îndrepte; dar este amețit.
Din răsputeri vîslește viteazul Hagen cel nebiruit.

1564 Încearcă s-o întoarne, în valuri greu izbind;
Dar cîrma i se rupe în mîna lui trosnind.
La țărm, la cei ce-așteaptă, s-o ducă se trudea;
Dar nu găsește cîrmă. (Pe cea plesnită el o va lega.)

1565 Curelele din scutu-i desprinse și tocmi
La loc beteaga cîrmă. Spre țărm voios vîsli.
La vale,-ntr-o pădure, pe Gunther îl găsi.
L-întîmpină mulțimea ce înainte-i din hugeac ieși.

Salută cavalerii ce bine l-au primit;
Cînd... iată-n luntre sînge pe jos că au zărit.
A curs bogat din rana luntraşului ucis.
— „Dar ce-i atîta sînge?“ — toţi cavalerii-nmărmuriţi i-au zis.

Cînd craiul Gunther însuşi cald sînge a zărit
Mişcîndu-se în luntre, lui Hagen i-a grăit:
— „De ce nu-mi spui, odată, luntraşul ce-a făcut?
Desigur, i-ai luat viaţa! Vorbeşte! De ce stai aşa de mut?“

Grăieşte cu tăgadă: — „Cînd luntrea am aflat
Lîngă-o poiană largă, m-am pus de-am dezlegat...
Nici un luntraş, mă crede, la ea nu am găsit
Şi azi, din a mea vină, rău nimănui nu i-am pricinuit!“

Vorbeşte craiul Gunther în gînduri adîncit:
— „Îngrijorat sînt astăzi, că vreun erou iubit
Îşi va lăsa viaţa, luntraş de n-om avea.
Cum vom străbate apa? Aceasta e îngrijorarea mea!“

Dar Hagen strigă tare: — „Argaţilor, veniţi!
În luntre puneţi hamuri şi tot ce-aveţi! Grăbiţi!
Socot că nu văzut-aţi ca mine bun cîrmaci
Acas' la Rhin! Vom trece în a lui Gelfrat ţară! Vă sînt baci!“

Ca repede să treacă toţi fluviul lung şi lat,
Împing şi caii-n apă. Cu luntrea-au înotat
Atît de bine-alături! Au înotat frumos.
Pe cîţiva doar puhoiul i-a dus, fiind mai slăbuţi, ceva mai jos.

1572 În luntre duc şi straie şi aurul ce-au luat,
(De vreme ce cu oaste la huni tot au plecat.)
Cîrmaci le fuse Hagen. La celalt mal i-a dus.
Atîţi viteji de seamă pe ţărm străin acum picioru-au pus.

1573 Întîi a dus o mie de cavaleri; apoi
Pe-ai lui stăpîni puternici şi alţi mai mulţi eroi.
Vreo nouă mii argaţii-s: cu toţii au trecut.
Prea-harnic fuse Hagen în ziua asta: toate le-a făcut!

1574 Cînd i-a trecut cu rîndul pe apă, s-a gîndit
La vorbele silfidei şi tare s-a mîhnit
Că toţi şi-or pierde viaţa! De-aicea, veţi vedea,
Cum capelanul, bunul, aproape şi pe-a lui că şi-o pierdea!

1575 Pe dînsul îl găseşte lîngă un chivot stînd,
Cu mîna rezemată de lucru-acesta sfînt;
Dar nu îi merse bine, cînd Hagen îl zări:
Nenorocitul preot a trebuit destule-a pătimi!

1576 Din luntre-l zvîrle Hagen, din ochi cît ai clipi.
Zadarnic strigă unii: — „Ce, eşti nebun?" Veni
Şi tînărul Giselher. E tare-nfuriat;
Dar Hagen nu-i ia seama şi pe mezinul rău l-a supărat.

1577 Grăieşte craiul Gernot cu glasul stăpînit:
— „Ce-ţi foloseşte, Hagen, că-n val l-ai azvîrlit?
De-ar fi făcut-o altul, jos capu-ar fi căzut;
Ce vină-avut-a popa că-l aruncaşi? Nimic nu ţi-a făcut!"

1578 Plutește capelanul și strigă „Ajutor!"
Dar nime' nu-ndrăznește din tot acest popor
S-ajute, căci von Tronje-i atît de-nfuriat,
Încît îl dă pe popă la fund, de-ai crede, uite, s-a-necat!

1579 Dar iese iar deasupra. Văzînd că-i singurel,
Spre țărmuri se îndreaptă. Îl ține cătinel
Sutana peste apă: nu știe a-nota;
Dar Domnul îl ajută și iată-l, că pe mal se cățăra!

1580 Aicea se oprește și-și scutură de zor
De apă anteriul. Pe Hagen un fior
Îl trece-acum. Gîndește: „Tot e adevărat
Ce-a povestit silfida: aici cu toții viața ne-am lăsat!"

1581 Cînd au ajuns burgunzii la mal, au descărcat
Tot ce-au avut în luntre și apoi au plecat;
Dar Hagen sfarmă luntrea bucăți și azvîrli
Frînturile în valuri. S-au minunat burgunzii: — „Ce-o mai fi?"

1582 Grăiește Dancwart: — „Frate, ia spune-mi, ce-ai făcut?
Cu ce ne vom întoarce, cînd iar vom fi trecut
Din țara lui Atila, spre Rhinul cel iubit?"
Dar Hagen îi răspunde: — „Întoarcerea acasă s-a sfîrșit!"

1583 Vorbește cel din Tronje: — „Făcut-am dinadins:
Dacă vreun laș se află-ntre noi și l-a cuprins
Vreodată frică mare și-acasă ar porni,
Aici, în apa asta, de-o moarte ticăloasă va pieri!"

1584 Duceau cu ei din țara burgundă un bărbat,
Erou fără de seamă, ce Volker s-a chemat.
Rostea înțelepțește tot sfatul ce-l dădea;
Dar el găsea cuminte, orice viteazul Hagen săvîrșea.

1585 Erau sirepii gata; samarele pe ei.
Nimic pe drum pierdut-au acum burgunzii mei
Decît pe capelanul ce-aicea a rămas;
Acesta, de nevoie, s-a îndreptat pe jos, spre Rhin, acas'.

RAPSODIA A XXVI-A

Cum îl ucide Dancwart pe Gelfrat

Cînd tot pe țărmul apei ostașii-au descărcat,
Crai Gunther îi întreabă: — „Au, cine-a mai umblat
Pe căile acestea, să nu ne rătăcim?"
Răspunde bravul Volker: — „Eu știu să vă conduc. Hai să pornim!"

— „Ia stați puțin" — le strigă von Tronje — „băieți!
Pe prieteni e bine să-i înștiințezi! Vedeți,
O veste neplăcută dator sînt să vă spun:
Nici unul nu ne-ntoarcem în al Burgundiei pămînt străbun!

Mi-a spus-o o silfidă chiar azi, că nu pornim
Nici unul către casă; deci să ne sfătuim:
Eu cred că e cu cale prea-bine să v-armați:
Avem vrăjmași puternici; de-aceea gata fiți să-i înfruntați!

Credeam că e minciună, ce zîna mi-a prezis,
Cum că nici unul casa n-o vede nici în vis;
Că numai capelanul acasă va pleca;
De-aceea-am vrut, tovarăși, în apă să-l înec, să văd, i-așa?"

Din ceată-n ceată vestea cea tristă a zburat;
Cum au pălit eroii și cum s-au tulburat!
La griji acum intrară, gîndind că vor muri
În țara lui Atila, și toată voia bună le pieri.

La Mörlingen[1], eroii pe mal au poposit
(Acolo unde Hagen omoru-a săvîrșit).
Grăiește ne-nfricatul: — „Că dușmani mi-am făcut,
E fără doar și poate: deci, ne pîndesc primejdii, ca-n trecut!

1592 Aicea pe luntraşul abraş l-am omorît:
Acum cunoaşteţi fapta. Sînt însă hotărît
Pe Gelfrat şi pe Else să-nvingem apriat,
Ca să le treacă pofta, de se gîndesc, cumva, la răzbunat!

1593 Îi ştiu că sînt amarnici şi deci nu s-or lăsa!
Mînaţi la pas sirepii, de parcă v-aţi plimba!
Nu vreau să creadă craii străini că noi fugim!"
— „Găsesc că bun e sfatul!" — grăi mezinul. „Chiar îţi mulţumesc

1594 Dar care-i călăuza prin bavarez olat?"
Strigară toţi: — „E Volker. El a mai fost odat'!
Cunoaşte cîntăreţul şi drumuri şi cărări."
Şi nici că îl rugară: s-a şi ivit cu za şi strămurări.

1595 Pe cap un coif puternic, lucios şi-a aşezat;
Armura străluceşte pe pieptul lui cel lat.
De tolbă îi atîrnă steag roşu, fluturînd:
Curînd şi el şi craii vor înfrunta primejdii mari luptînd.

1596 Gelfrat primise ştirea că bunul său luntraş
A fost ucis. Aude şi Else că-un vrăjmaş
Lovitu-i-a supusul. Adună luptători
Şi gata sînt îndată, să-i pedepsească pe năvălitori.

1597 În foarte scurtă vreme — să fiţi încredinţaţi! —
La dînşii se adună ostaşi mult-încercaţi
În lupte-nverşunate. Gelfrat a adunat
Vreo şapte sute oameni, ba şi mai mulţi, din bavarez olat.

Gelfrat și Else grabnic pe dușmani urmăresc.
Adulmecînd într-una, amarnic se grăbesc.
Vor să răzbune moartea luntrașului iubit,
Curînd vor pierde însă mulți luptători în lupta ce-au pornit!

Viteazul Hagen astfel oștirea-a rînduit
(Cum se putea, ia spuneți, un plan mai potrivit?),
Ca spatele oștirii să-l apere cu-ai lui
Și cu-al său frate Dancwart, care-i bărbat viteaz cum altul nu-i!

Dar ziua da spre noapte: nimic nu s-a ivit.
Tot se temea von Tronje că vreun prieten iubit
Avea-va vătămare; de-aceea călăreau
Prin țara bavareză cu scuturile-n față: se temeau.

Curînd aud din urmă grăbite bufnituri
De spornice copite și clinchet de armuri.
Vorbi viteazul Dancwart: — „Curînd vor ataca.
Legați-vă, deci coifuri! Socot că bine e a-i aștepta!"

Opriră-ndată marșul, precum a poruncit.
Zăreau în întuneric al armelor sclipit.
Acum viteazul Hagen prea mult n-a așteptat:
— „Pe urma noastră cine-i?" — pe Gelfrat, mînios, l-a întrebat.

Răspunde-atunci marcgraful din bavarez olat:
— „Pe dușmani urmărit-am și peste ei am dat.
Au, cine azi ucis-a luntrașul curajos?
A fost viteaz și ager și s-a purtat ca servul credincios."

1604 Răspunde-ndată Hagen: — „A fost luntraşul tău?
N-a vrut să ne plutească. Îmi pare foarte rău:
L-am omorît: de vină-s; dar, vezi, am fost silit,
Căci altfel de la dînsul mi s-ar fi tras chiar moartea negreşit!

1605 Drept plată juruit-am şi straie şi-un inel,
Ca să ne ducă-n ţara ce stăpîneşti, dar el
S-a-nfuriat atîta, că tare m-a izbit
Cu-o vîslă lungă, lată. Atunci şi eu la dînsul am sărit.

1606 Am pus mîna pe spadă şi, zău, m-am apărat.
Făcîndu-i mare rană, luntraşu-a răposat.
Îţi stau la îndemînă, să te despăgubesc."
Începe însă lupta şi mînioşi eroii se privesc.

1607 Gelfrat vorbeşte: — „Bine ştiam că dacă trec
Gunther şi-ai lui tovarăşi, ponos am să petrec.
Ştiam şi cine-i Hagen: cu viaţa vei plăti!
Aceasta-i răzbunarea că mi-ai ucis luntraşul: vei muri!"

1608 Înclină peste scuturi puternici străjmurări;
Gelfrat şi Hagen sprinteni se-avîntă-acum în scări.
Alături, Dancwart cată spre Else; se silesc
Să se cunoască cine-s: apoi cu străşnicie se izbesc.

1609 Luptat-au vreodată eroi mai curajoşi?
Căzut-a Hagen, uite, în iarba deasă, jos,
De lovitura cruntă ce Gelfrat i-a fost dat.
La cal căzu pieptarul; s-a rupt plesnind de mult ce s-a-ncordat.

Al strămurării trosnet tovarăşii l-aud.
De jos se scoală Hagen de iarba ruptă ud
Şi furios se-ndreaptă spre cel ce l-a lovit;
Socot că mare ură pe Hagen cel voinic l-a stăpînit.

Cine ţinut-a caii nici astăzi n-am aflat,
Ştiu doar că Hagen iute spre Gelfrat s-a-ndreptat
Şi amîndoi se luptă acuma pe pămînt.
Tovarăşii-i ajută şi armele le dau. Se luptă crunt.

Oricît de-amarnic Hagen pe Gelfrat a sărit,
Marcgraful o bucată din scutu-i i-a zdrobit.
Măiastră lovitură! Scîntei s-au ridicat.
E în pericol Hagen şi către dînsul moartea s-a-nclinat.

Începe-acum să-l strige pe Dancwart: — „Ajutor!
Iubite frate, vino! M-a biruit şi mor!
Vrăjmaşul e puternic; în cumpănă grea sînt."
Răspunde bravul Dancwart: — „Vreau, ca arbitru, să vă cer cuvînt!"

Sărind atuncea Dancwart, pe Gelfrat l-a lovit
Cu spada-i ascuţită, că-ndată a murit.
Vrea să-l răzbune Else; tovarăşi sar grăbiţi,
Dar el şi-ai lui prieteni, din luptă vor ieşi mult păgubiţi.

De l-a ucis pe frate, fu Else greu rănit!
Optzeci de buni tovarăşi cu Gelfrat au murit
De moarte vitejească; iar Else a scăpat
Cu fuga doar din luptă. Burgunzii de aproape l-au urmat.

1616 Cînd bavarezii lupta prin fugă au curmat,
Se auzeau în urmă tot lovituri. Se bat
Tovarăşii lui Hagen cu bavarezi fugari.
Cei ce rămîn în urmă cad la pămînt, loviţi de spade tari.

1617 Grăieşte-n urmărire Dancwart cel înţelept:
— „Să ne întoarcem iarăşi pe drumul nostru drept
Şi să-i lăsăm în pace: toţi plini de sînge sînt.
Să mergem la tovarăşi! Mai bine e! Urmaţi al meu cuvînt!"

1618 Cînd s-au întors acolo de unde au pornit,
Grăieşte bravul Hagen: — „Eroi, aţi biruit!
Să numărăm acuma pe cei ce i-am pierdut
În lupta-aceasta-n care doar Gelfrat singur sfada a-nceput!"

1619 Pierdut-au patru oameni. Curînd s-au mîngîiat,
Cînd pierderea duşmană îndată au aflat:
Căzut-au bavarezii o sută şi mai mult.
Tovarăşii lui Hagen au scuturi sîngerate, părul smult.

1620 Prin nori străbate luna, puţin doar strălucind;
Grăieşte bravul Hagen: — „Să nu v-aud vorbind
Vreunui crai de lupta în care-am biruit!
Lăsaţi-i pînă mîine, să doarmă fără griji! Aţi auzit?"

1621 Cînd se întorc din luptă cei care-au zăbovit,
Se plîng toţi luptătorii, că tare-au obosit.
Grăieşte unul: — „Dancwart, cît timp mai călărim?"
Răspunde-acum eroul: — „La noapte nicăieri nu poposim.

Călare toți vom merge pînă în zori de zi."
Dar Volker, cîntărețul, de ei se îngriji;
Pe mareșal întreabă: — „Dar unde odihnim?
Să se-odihnească, Dancwart, și cai ca și stăpîni! Să poposim!"

Răspunde mareșalul: — „Nu știu! Au hotărît
Să ne-odihnim la ziuă. Vă ținem de urît
Cît mai avem din noapte; iar cînd s-o lumina,
Unde-om găsi, dormi-vom. Pe iarba moale toți ne vom culca!"

Nici unul nu ia seama că sînge au pe ei,
Pîn-a crăpat de ziuă și luptătorii mei
Au fost văzuți de Gunther, că noaptea s-au luptat.
Întîi se miră craiul; apoi grăiește foarte supărat:

— „Ce-a fost, iubite Hagen? Cum ai putut răbda,
Ca eu să dorm deoparte și să nu pot lupta,
Cînd zalele-s roșite de sînge? Vinovat,
Să-mi spuneți, cine este?" — „E Else, care-avan ne-a atacat.

A vrut să își răzbune luntrașul; dar Gelfrat
A fost ucis de spada frățîne-meu Dancwart.
Scăpat-a însă Else; dar crunt a suferit:
O sută și mai bine de bavarezi în luptă au pierit.

Noi am pierdut doar patru." Nu pot să povestesc,
Unde-au dormit; știu numai că vești se răspîndesc,
Că trec feciorii Utei prin țară. I-au primit
Prea-bucuroși țăranii la Passau, unde oaste-a poposit.

1628 Și unchiul lor, bătrînul episcop Pilgerim,
Se bucură cînd află că toți nepoții-i vin
Cu mulți și bravi tovarăși, prin țara lui trecînd.
Trimite-ndată veste, că vrea la el să-i aibă în curînd.

1629 Primitu-i-au prieteni pe drum cu mult alai;
La Passau însă locul e strîmt; eroi și cai
Trecură peste apă, cîmp larg curînd găsind,
Argații-ntind la corturi și fac colibe, bine poposind.

1630 Întreaga zi acolo plăcut s-au odihnit,
Și iar o noapte-ntreagă. Odihna le-a priit.
Apoi se duc călare la Rüdeger. Știa
Marcgraful că oștirea spre țara lui acuma se-ndrepta.

1631 Cînd, obosiți, eroii destul s-au odihnit
Și de Bechlarn aproape de tot au fost venit,
Găsiră pe hotaru-i un voinicel dormind;
Îi fură Hagen arma, o spadă mare, lucie, sclipind.

1632 Pe numele său Eckwart voinicul se chema,
Brav cavaler și chipeș, dar obosit era.
Cînd n-a mai găsit spada, adînc s-a tulburat,
Căci granița, se cheamă, n-a fost păzit-o cum e-ndatorat!

1633 — „Vai! vai! vai! Ce rușine" — rostește Eckewart —
„Ce mi-au făcut burgunzii! Nici nu m-am așteptat.
De cînd pierdui pe Siegfried, zi bună n-am avut!
Vai! Rüdeger ce-o zice? Că mare supărare i-am făcut!"

Aude Hagen jalea voinicului erou;
Îi dă îndată spada, și chiar inelul său:
— „Le ia, voinice,-aminte de mine să-ți aduci!
Ești cavaler destoinic, căci singur pe hotar păzești aici."

— „Să-ți răsplătească Domnul!" — grăiește Eckewart.
„Îmi pare rău că mergeți la huni, cu-adevărat!
Ați omorît pe Siegfried! Doar ură veți găsi.
Păziți-vă din vreme, vă sfătuiesc, căci bine nu va fi!"

— „Să ne păzească Domnul!" — blînd Hagen îi grăi —
„N-avem azi altă grijă, decît a ne găsi
Sălașuri pentru noapte, puțin să ne-odihnim.
Unde socoți aicea un adăpost pe noapte să găsim?

De drumuri lungi și grele toți caii-s vătămați
Și hrana mistuită. Cu bani zadarnic căți;
Nevoie-avem de-o gazdă cu sufletul blajin,
În larga-i bunătate cu noi să-mpartă și pîine și vin."

Dar Eckwart îi răspunde: — „O gazdă-am să vă spun,
— Rar veți găsi ca dînsul alt om atît de bun
În orice altă țară și-atît de omenos! —
La Rüdeger să mergeți, căci e de oaspeți tare bucuros!

La drum își are casa și-i foarte primitor.
La vatra-i se-ospătează tot omul călător.
E sufletu-i grădină în maiul înflorit,
Și bucuros de oaspeți! Să tot primească este fericit."

1640 Vorbește craiul Gunther: — „Vrei solul meu să fii?
Îl rog să ne primească, de dragul meu, să-i spui!
Venim la el mulțime de oameni și de cai!
Îndatorați rămînem: oricînd îl vom sluji. Răsplată ai!"

1641 — „Vă duc cu drag solia!" — răspunde Eckewart.
Și cu bunăvoință îndată s-a sculat,
Lui Rüdeger să-i spună solia ce-a primit.
De multă vreme gazda mai multă bucurie n-a simțit.

1642 Un cavaler spre Bechlarn acum a galopat
Și Rüdeger îl vede. Vorbește: — „Eckewart,
Omul crăiesei Kriemhild la mine va veni!"
Credea, de bună seamă, că neamici aicea îl goni.

1643 Se-ndreaptă către poartă, pe sol de l-a primit.
Descinge-acela spada și-o sprijină de zid:
Solia ce-i aduse a spus-o apriat
Marcgrafului și celor ce-n preajma lui atuncea s-au aflat.

1644 Grăiește către gazdă: — „La tine m-au mînat
Crai Gunther ce domnește-n burgundicul olat
Și Giselher și Gernot, ai craiului buni frați.
Tustrei prin mine, conte, solia lor vă roagă s-ascultați!

1645 Tot astfel în credință salutul vi-l trimit
Viteazul Hagen, Volker, un cîntăreț vestit,
Și Dancwart mareșalul. Acesta v-a-ntrebat,
De n-ați putea de gazdă să vă-ngrijiți? Cu toții s-au rugat!"

1646 Cu fața zîmbitoare, marcgraful i-a grăit:
— „Mă bucură solia! Mult timp s-a mistuit
De cînd acestor oaspeți un bine n-am făcut.
De vin în a mea casă, sînt fericit: de mult nu i-am văzut!"

1647 — „Iar mareșalul Dancwart mi-a spus să vă vestesc,
Ce oaspeți găzduire la voi acum doresc:
O mie-s cavalerii cu nouă mii argați."
Se bucură marcgraful și ce se mai întîmplă, ascultați!

1648 — „Bine-veniți să fie!" — marcgraful a rostit —
„Că-mi calcă pragul casei un crai așa vestit,
Nespusă bucurie la vatră mi-a intrat.
Să-i mergem înainte, iubiții mei, așa precum e dat!"

1649 Încalecă îndată argați și cavaleri:
— „Cum poruncești, stăpîne! Vom face precum ceri!"
Pe cai focoși degrabă pe drum s-au mistuit.
Ducesa Gotelinda e-n *kemenată*. Veste n-a primit.

RAPSODIA A XXVII-A

Cum poposesc burgunzii la Bechlarn

1650 Se duce-acum marcgraful la bună soața lui;
Găsi și pe-a lui fiică. (Frumoasă ca ea nu-i
Vreo altă fată-n lume!) și-n grab' le povesti,
Că frații doamnei Kriemhild la ei cu bine-ndată vor sosi.

1651 — „Iubita mea" — vorbește marcgraful — „te-aș ruga,
Să îi primești voioasă pe crai și curtea sa!
Cu-alai și cu urdie la Bechlarn vor sosi.
Salută-l și pe Hagen, supus lui Gunther; bucuros va fi!

1652 Cu ei aduc pe Dancwart cel tare chibzuit,
Pe cavalerul Volker, un cîntăreț vestit...
Pe-aceștia șase, dragă și tu, copila mea,
Să-i sărutați cum însăși chiverniseala pravilelor vrea!"

1653 Domnițele îndată răspund: — „Vom asculta!"
Și scot din mîndre scrinuri tot ce le încînta:
Mătase, nestemate cu care s-or găti
Să-ntîmpine pe oaspeți. Femeile ce mult vor roboti!

1654 Podoabă femeiască destulă au găsit:
Pe păr purtau șapelul[1] cu aur împletit.
(Și pun podoaba-aceasta, ca părul lor frumos
Să nu-l zburlească vîntul. Vă povestesc aceasta credincios!)

1655 Să le lăsăm pe doamne acum la treaba lor!
E forfota pe cîmpuri de oaste și popor:
Cu Rüdeger în frunte să-ntîmpine pornesc
Pe oaspeții de seamă. Și i-a primit precum vă povestesc.

1656 Marcgraful, cînd pe craii cei trei i-a întîlnit,
Se-ndreptă spre dînşii şi vesel le-a grăit:
— „Bine-aţi venit la mine, crai şi ostaşi iubiţi!
În ţara-mi primitoare iubire, prietenie doar găsiţi!"

1657 Şi fără făţărie toţi craii s-au plecat
Ca semn de mulţumire şi mult s-au bucurat!
Pe Hagen îl salută — că-i este cunoscut —
Asemenea pe Volker, bun cîntăreţ, cum rar s-a mai văzut.

1658 Salută şi pe Dancwart. Acesta îi grăi:
— „De crai dac-aveţi grijă, au cine s-a-ngriji
De urdia cu care venit-am pîn'la voi?"
Marcgraful îi răspunde: — „De toţi avea-vom grijă! Las' pe noi!

1659 Toţi încăpeţi în Bechlarn; iar cai, argaţi şi strai
Avea-vor pază bună; deci grijă să nu ai!
Nimica nu veţi pierde din cele ce aveţi,
Măcar un singur pinten! Deci înc-o dată: grijă nu duceţi!

1660 Ia deshămaţi acuma, argaţi, şi ridicaţi
Colea întinse corturi! Prea-bine apăraţi
De orice lipsă sînteţi: deci, caii sloboziţi!"
Rar s-a-ntîmplat vreodată să fie gazdă-aşa, cum auziţi!

1661 Se bucură argaţii. Cînd totu-au aşezat,
Plecară craii noştri la marcgraf în palat.
Argaţii se culcară în iarbă: bun culcuş!
În drumul lor, nici vorbă, nu le-a tihnit mai bine ca acuş!

1662 Cu fiica ei frumoasă ducesa a ieşit
În faţa mîndrei case. Cu ele au venit
Femei şi fete multe. Să stai să tot priveşti!
Purtau inele scumpe şi minunate straie, ca-n poveşti.

1663 Frumoase nestemate pe pieptul lor luceau;
Sclipirile departe în soare se vedeau.
Sosesc acum burgunzii. Sar iute de pe cai.
Hei! Ce purtare-aleasă la cavalerii de la Rhin vedeai!

1664 Treizeci şi şase fete cu multe doamne vin
— Erau frumos tocmite cu trup zglobiu şi plin —
Şi-ntîmpină pe oaspeţi. Atunci să fi văzut
Gingaş cum îi salută! Doar ochi în cap destui să fi avut!

1665 Ducesa, ca şi fiica-i, pe crai au sărutat,
Cînd, iată, că şi Hagen în prag s-a arătat!
Marcgrafu-ndeamnă fata; prelung ea l-a privit.
Prea fioros îi pare. Ce bine de sărut s-ar fi lipsit!

1666 Dar n-are ce se face: marcgraful s-a rugat.
Aci păleşte faţa-i, aci s-a-mbujorat.
Sărută-apoi pe Dancwart, cum şi pe cîntăreţ;
Îi place fetei Volker: voinic la trup, la fire îndrăzneţ!

1667 Pe Giselher, mezinul, de mînă l-a luat
Ducesa durdulie; cu dînsul a plecat.
Aşijderea şi mama pe Gunther l-a condus;
Plecară cu eroii şi-s vesele şi mîndre de nespus.

1668 În sala mare, Gernot cu gazda a intrat;
Toți: cavaleri și doamne acum s-au așezat
Și slujitori la oaspeți vin bun au împărțit.
Nicicînd așa de bine vreun oaspe drag n-a fost aici primit!

1669 Toți drăgăstos la fiica lui Rüdeger privesc:
Au ce vedea la dînsa și toți o îndrăgesc.
Mulți o îmbrățișară în gîndul lor frumos;
Și nu fără pricină: purta prea-mîndră capu-i maiestos.

1670 Pot orice să gîndească; de-ndeplinit mai va!
Aruncă-ncoa și-ncolo priviri. Ea demnă sta:
Erau destule doamne și fete de privit!
Marcgraful mult pe Volker, vestitul cîntăreț, l-a îndrăgit.

1671 Acum se despărțiră doamne de cavaleri[1]:
(Așa e obiceiul). În sală stolniceri
Vin să așeze masa. Pe oaspeți i-au slujit,
Cît se putea de iute, cu tot ce au mai bine pregătit.

1672 Pe oaspeți să-i cinstească, ducesa a venit
Cu dînșii să prînzească[2]; iar fata a primit
Cu fetele să steie, cum este-n obicei.
Că n-o mai văd pe fată, mult s-au posomorît eroii mei!

1673 Băură și mîncară și masa s-a gătit.
Aduc pe mult-frumoasa în sală: s-au grăbit
Eroii să-i vorbească plăcut, curtenitor —
Mai mult vorbește, însă, eroul cîntăreț îmbietor.

1874 Deschis vorbește gazdei drag-cîntărețul meu:
— „Puternice marcgrafe, prea bun la Dumnezeu
Ai fost, cînd ți-a dat soață așa precum o ai
Și-o viață fericită! Aici trăiești cum ai trăi în rai!

1875 Dac-aș fi crai" — mai spune plăcutul cîntăreț —
„Și aș purta coroană, aș vrea ceva de preț:
Să cer pe fiica voastră de soață, v-aș ruga!
E tare drăgălașă, și nobilă, cum alta n-oi afla!"

1876 Răspunde-atunci marcgraful: — „Cum crezi că s-ar putea
Un crai să-mi ceară fata? Socot: nu s-ar cădea!
Soția și cu mine trăim aici fugari[1];
Ce folosesc atuncea și frumusețe și-alte daruri rari?"

1877 Răspunde craiul Gernot, cuviincios bărbat:
— „De mi-aș alege soață pe gust, cu-adevărat,
Mi-aș lua așa femeie și-aș fi, cred, fericit!"
Cu bunătate-n glasu-i, atunci istețul Hagen a grăit:

1878 — „E timpul lui Giselher să fie însurat:
Ducesa-i de neam nobil, încît cu-adevărat
Prea-bucuroși sluji-vom eu și supușii ei!
De-ar vrea la noi coroană să poarte, mulțumiți ar fi ai mei!"

1879 Marcgrafului cuvîntul în suflet i-a intrat.
(Și doamna Gotelinda pe-ascuns s-a bucurat!)
Eroii pun o vorbă ca Giselher s-o ia
Pe tînăra ducesă ca soață (dacă dînsa se-nvoia).

1680 Cînd doi sînt de-o potrivă, cine s-o-mpotrivi?
Pe fată-o duc în sală, spre a o logodi.
Făgăduiesc părinții de soață să i-o dea;
Iar el făgăduiește pe preafrumoasa fată să o ia.

1681 Îi hărăzesc fecioarei castele și olat.
Chezășuiește craiul (e sfînt cuvîntul dat!),
Precum și bravul Gernot, c-așa și împlinesc.
Grăiește-atunci marcgraful: — „Castele și olat nu stăpînesc[1].

1682 De-aceea în credință oricînd vă voi sluji.
În schimb, argint și aur ca zestre-oi dărui:
O sută de samare atît cît pot purta,
Ca Giselher la prieteni și la supuși să poată oricînd da!"

1683 Pe Giselher și fată în cerc i-au așezat[2],
Cum obiceiul este. Vă spun adevărat:
Privindu-i, cîte-un tînăr în sinea lui gîndea:
„De-aș fi în locul celui ce-o ia pe fată, bine mi-ar părea!"

1684 Cînd o-ntrebă pe fată, de soț de vrea să-l ia,
O clipă zăbovește (socoți că se-ndoia!
Pe de-altă parte însă de soț l-ar fi dorit!)
Se rușina, vezi, fata, cum multe fete astfel au pățit.

1685 O-ndeamnă însă tatăl, să spun-odată „Da!"
Și că-l ia cu plăcere! Cum o îmbrățișa
Cu mîinile lui albe, cum o mai dezmierda
Logodnicul Giselher! Dar ce puțin de el s-o bucura!

Grăieşte iar marcgraful: — „O, crai prea-înălţaţi,
Cînd iar în ţara voastră odată vă-nturnaţi,
Vă dau copilul nostru, să-l luaţi cu voi acas'!"
Logodna fu-ncheiată: fecioara logodită a rămas.

Petrecerea se-ncheie şi zumzetul s-a stins;
Fecioara-n *kemenată* pe patul ei s-a-ntins.
Şi oaspeţii se culcă şi dorm pînă la zori.
Se pregăti iar cina[1]. Marcgraful priveghea adeseori.

Cum au mîncat, îndată doresc a şi pleca
Spre ţara lui Atila. — „Dar asta n-oi lăsa!" —
Le spune-acum marcgraful: „Vă rog mult să mai staţi!
De multă vreme oaspeţi n-avui atît de dragi. Să nu plecaţi!"

Răspunde însă Dancwart: — „Aceasta nu putem.
De unde luaţi mîncare şi pîine, vin? Vedem
Ce liotă-i aicea! Cu ce-o puteţi hrăni?"
Marcgraful cînd aude: — „Nu-i vorbă d-asta! Iacă: s-o găsi!

Iubiţii mei, o vorbă, nu fie cu bănat!
Să-mi împliniţi dorinţa! Am hrană în palat
Pe paisprezece zile, pe toţi a-ndestula.
Stăpînul meu Atila, în loc să-mi ia, vrea tot mai mult să-mi dea!"

Oricît se-mpotriviră, au trebuit să stea
Trei zile încheiate; iar gazda se-ntrecea
Să-i tot îndestuleze cu ce avea mai bun.
La oaspeţi le împarte cai bidivii şi straie pentru drum.

1692 Dar toate au un capăt; sînt gata de plecat.
Marcgraful din averea-i nimica n-a cruțat:
Tot ce doreau, îndată să ia îi îmbia.
Socot că nu e nimeni așa de darnic; oricine-l iubea.

1693 La poartă scutierii aduc cai înșăuați;
Burgunzii poartă scuturi; sînt bine înarmați.
În țara lui Atila îndată vor pleca;
Dar mai întîi pe gazdă și toți cei ce rămîn vor saluta.

1694 Marcgrafu-mparte daruri la toți, îmbelșugat,
Cînd oaspeții sînt încă o clipă în palat.
O cinste el își face din dărnicia sa.
Ci darul cel mai mare îl lua mezinul, fata ce iubea.

1695 Primi chiar Gunther daruri, oricît bogat era,
(Deși știa marcgraful că daruri nu primea)
O strașnică armură și craiul s-a-nclinat
În fața dărniciei, și mîna prietenește i-a luat.

1696 Lui Gernot spada mîndră și scumpă i-a fost dat-o
Pe care-n iureș mare de luptă a purtat-o;
I-a dat-o Gotelinda, soția ducelui.
(Prin spada-aceasta soțu-i va pierde viața-n țara hunului.)

1697 Lui Hagen, Gotelinda îi spune să își ia
Drept dar orice dorește și orice i-o plăcea;
Căci dacă craii daruri, cum bine știm, au luat,
Nu se putea chiar Hagen să fie fără dar, deși bogat.

1698 Grăiește Hagen: — „Doamnă, din tot ce am văzut,
Nimic n-aș vrea să capăt, decît acel bun scut
Ce de perete-atîrnă. Cu el să plec aș vrea
În țara lui Atila, firește de se-ndură doamna mea!"

1699 Cînd Gotelinda-aude ce Hagen a dorit,
În ochii-i de-odată mari lacrimi s-au ivit,
Căci de-a lui Nudung[1] moarte aminte și-a adus.
(Cel omorît de Wittich) și a cuprins-o jale de nespus.

1700 Grăiește către Hagen: — „Da, scutul ți-l voi da!
O, de-ar trăi acela ce-odată îl purta!
Dar n-a vrut Cel-din-ceruri! În luptă a murit.
În veci mi-oi plînge fiul: cu dînsul bucuria mi-a pierit!"

1701 Și nobila ducesă îndată s-a sculat;
Cu mîna ei frumoasă din cui scutul a luat
Și i l-a dat lui Hagen. Acesta l-a primit.
E foarte de preț darul; chiar pentru bravul Hagen potrivit.

1702 Mătase lucitoare tot îl acoperea[2].
Scut ca acesta nu cred ușor că se găsea:
Cu multe nestemate era împodobit;
Și de-ar fi fost să-l cumperi, o mie mărci cred c-ar fi prețuit.

1703 Dădu poruncă Hagen și scutul a fost luat.
La curte vine Dancwart. Ducesa larg i-a dat
Frumoase, scumpe straie; iar cînd la huni s-a dus,
Le-a fost purtat acolo prea-bucuros și mîndru de nespus.

1704 Şi toate-aceste daruri pe care le-au primit,
Prea-bine ştiu, desigur, că nu le-ar fi-mpărţit,
De nu era marcgraful atît de bucuros.
(Vrăjmaşi i-au fost pe urmă: l-au omorît pe-acest om credincios!)

1705 Acum cu alăuta se duce sprintenel
La Gotelinda, Volker, în falnicul castel.
Degrabă o struneşte şi-un cîntec a-ntonat:
Cu-aceasta se desparte de primitoarea gazdă, şi-a plecat.

1706 Dar mai întîi ducesa un scrin a descuiat
Şi ascultaţi acuma ce dar măreţ i-a dat:
Douăsprezece scumpe inele. I le-a pus
În degete pe toate. — „La huni să mi le porţi!" Aşa i-a spus.

1707 — „De dragul meu cu ele la curte să te duci
Şi cînd te vei întoarce, să-mi povesteşti atunci,
Cum le-ai purtat în timpul ospăţului!" Făcu,
Prea-bucuros, eroul aşa precum ducesa îi ceru.

1708 Marcgraful le vorbeşte: — „Ca să călătoriţi
Mai sigur şi mai bine şi să nu păgubiţi,
Vă însoţesc pe drumuri, căci bine le cunosc!"
Au încărcat samare. Cu Rüdeger de-odată şi pornesc.

1709 Marcgraful gata este: cinci sute merg cu el,
Cu cai şi bune straie. Pornesc încetinel,
Cu multă voie bună spre hunicul olat.
(Nici unul nu se-ntoarnă în casa din Bechlaren vreodat'!)

1710 Cu sărutări duioase marcgraful a plecat;
La fel face Giselher, cînd bun-rămas şi-a luat.
Femei îmbrăţişară pe soţi precum e dat.
(Hei! Cîte-au plîns odată cu mult amar, pe cei care-au plecat!)

1711 În tot castelu-acuma ferestrele-au deschis,
Cînd gazda cu-a lui oaste toţi bun-rămas le-au zis.
Socot că-n a lor inimi tristeţe presimţeau.
(Nu peste mult vor plînge femei şi fete, care-acum rîdeau.)

1712 Prea-crudă suferinţă în inimi vor purta,
Cînd la Bechlarn, iubiţii nu se vor înturna.
Acum cîntînd, călare, pe-un verde mal porneau.
Pe Dunăre la vale, spre-olatul hunic veseli se duceau.

1713 Burgunzilor marcgraful cel nobil le-a grăit:
— „Să nu ascundem faptul că astăzi am pornit
Spre ţara lui Atila. Ştafetă să pornim
Să-i ducă buna veste, că în curînd la curtea lui sosim!"

1714 Prin ţara austriacă un sol a şi pornit
Şi pretutindeni vestea acum s-a răspîndit,
Că de la Rhin eroii spre hunicul olat
Cu mare-alai se-ndreaptă, şi toţi pe cale i-au întîmpinat.

1715 La huni îndată solii cu vestea lor străbat,
Că nibelungii iute sosi-vor în olat.
— „Iubita mea Kriemhilda, frumos să mi-i primeşti,
Cu daruri şi iubire, căci doar cu dînşii înrudită eşti!"

1716 Kriemhilda la fereastră mereu îi aștepta,
— Cum sora îi așteaptă pe frați în casa sa —
Sosesc. Privește bine. Din patria ei vin.
Cînd craiul vede oastea, grăbi voios de fericire plin.

1717 — „Sînt tare bucuroasă!" — Kriemhilda-ncet rosti.
„Vin rudele cu scuturi și zale!" Străluci
Armura lor. „Cel care mult aur roșu vrea,
Să mă ajute-n dorul de-a răzbuna durerea mea cea grea!"

RAPSODIA A XXVIII-A

Cum sosesc burgunzii la curtea lui Atila

1718 Cînd au sosit burgunzii în hunicul palat,
Şi Hildebrand[1] bătrînul îndată a aflat.
Veşteşte şi pe Dietrich. Acesta-i mînios,
Dar porunci pe oaspeţi să mi-i primească vesel şi frumos.

1719 Temutul Wolfart[2] caii îndată i-a cerut.
Cu Dietrich pleacă iute mulţi cavaleri sub scut.
Vor să primească bine pe cei care-au venit;
Îşi înălţară corturi unul ca altul mai împodobit.

1720 Cînd Hagen de departe pe gazde le-a zărit,
Cu multă curtenie spre crai aşa-a grăit:
— „Eroi, socot că-i bine toţi să descălecaţi
Şi cu recunoştinţă, pe cei ce ne primesc, să-ntîmpinaţi!

1721 Cunosc prea-bine oastea ce vine către noi:
Sînt amelungii[3] falnici aceşti plăcuţi eroi!
Chiar Dietrich îi conduce, eroul prea-vestit:
Să le primiţi salutul, aşa precum cu drag v-am sfătuit!"

1722 Sar de pe caii sprinteni (aşa se cuvenea!)
Cu Dietrich cavalerii însoţitori. Mergea
În frunte bravul Dietrich spre oaspeţii sosiţi
Şi pe burgunzi salută, ca pe eroi ce bine sînt veniţi.

1723 Cînd Dietrich vede craii spre el înaintînd,
Aflaţi ce, către dînşii, deschis a fost spunînd:
Că foarte rău îi pare de drumul ce-au făcut;
Credea că bunul marcgraf le va fi spus, ce el n-ar fi tăcut:

1724 — „Bine-ați venit voi, Gunther și Giselher, eroi!
Și Gernot și tu, Hagen! Mă-nchin și către voi:
Tu, Volker, cîntărețul, și Dancwart; dar nu știți?
Kriemhilda plînge-ntr-una pe Siegfried neuitatul și... veniți?"

1725 Răspunde Hagen: — „Poate să-l plîngă cît o vrea!
De-atît amar de vreme e mort, și ce vrea ea?
Pe-Atila să-l iubească! Pe el de soț l-a luat!
Căci Siegfried nu învie: de ani de zile este îngropat!"

1726 — „Nu-i vorba-acum de Siegfried! Pe dînsul să-l lăsăm!
Cît timp trăiește Kriemhild e rău! Să nu uităm!"
Așa grăit-a Dietrich din Berne, cel vestit.
— „O, nibelungi, o, Gunther! Feriți-vă, căci nu e de glumit!"

1727 — „Dar pentru ce aceasta?" — viu Gunther i-a grăit —
„Atila, craiul vostru, prin soli a stăruit
În țara lui să mergem. De-aceea și sosim;
Iar sora noastră Kriemhild vești ne-a trimis, la dînsa să venim!"

1728 — „Aș vrea să spun o vorbă!" — și Hagen a grăit —
„Rugați pe bravul Dietrich, eroul cel vestit,
Să spună tot ce știe, netăinuind nimic,
Ca să aflăm ce gînduri Kriemhilda are! Eu așa vă zic!"

1729 Tustrei se sfătuiră în taină între ei:
Gunther și Gernot, Dietrich cu alți eroi ai săi.
Îi spuseră lui Dietrich: — „Vrem să ne povestești
Ce știi despre Kriemhilda? Ce gînduri are? Prieten doar ne ești!"

1730 Grăiește cel din Berne: — „Ce să vă spun mai mult?
Soția lui Atila — adesea o ascult —
Se tînguie și-și plînge în fiecare zi
Lui Dumnezeu durerea pentru pieirea celui ce-l iubi!"

1731 — „N-avem ce ne mai face!" — viu Volker a grăit.
„Putem schimba noi ținta cu care am venit?
Să mergem la Atila și-acolo vom vedea
Ce are să se-ntîmple. Aceasta e, eroi, părerea mea!"

1732 Și, temerari, burgunzii la huni au și plecat;
Ajung în șiruri mîndre în hunicul olat:
Se miră tare hunii de oaspeții ce vin:
Pe Hagen vor să-l vadă, ca și pe craii mîndri de la Rhin.

1733 Știau de mult povestea lui Hagen cel vestit,
Care-a ucis pe Siegfried, eroul renumit,
Voinicul cel mai tare, al doamnei lor bărbat;
De el toți hunii-ntreabă și dau buluc să-l vadă la palat.

1734 Înalt era eroul — ca bradul de înalt —
Cu pieptul lat; iar părul era acum vrîstat
Cu multe fire albe. Picioare lungi avea
Și fața fioroasă; iar mersul său săltat, măreț era.

1735 Li se dădură gazde burgunzilor sosiți;
Dar oamenii lui Gunther deoparte-s găzduiți
(Kriemhilda poruncit-a, căci tare-l vrăjmășea!).
Curînd voinicii-aceștia la gazda lor grea moarte vor afla.

1736 Dancwart, cu Hagen frate, tot mareşal era.
Îi dă pe mînă Gunther întreagă oastea sa,
Cerîndu-i să-ngrijească nimic a nu-i lipsi.
Şi Dancwart are grijă ca nimeni să nu aibă-a suferi.

1737 Kriemhilda cu suita pe nibelungi primi;
Cu viclenie-n suflet la oaspeţi blînd zîmbi:
Pe Giselher de mînă l-a luat; l-a sărutat:
Cînd vede-aceasta Hagen, pe cap mai tare coiful şi-a-ndesat.

1738 — „După salutu-acesta" — posac Hagen grăi —
„Se cade cu-ndoială mereu a ne gîndi!
Ciudată e primirea, salutul mai ciudat!
Nu vînturi bune-aicea la hunicul ospăţ ne-au fost mînat!"

1739 Grăieşte ea: — „V-aşteaptă acel ce v-a poftit!
Doar celor ce-mi sînt prieteni le zic: «bine-aţi venit!»
Ia spuneţi: ce-mi aduceţi de-acasă, de la Rhin,
Să vă primesc cum cereţi, cu sufletul de bucurie plin?"

1740 — „De-aş fi ştiut aceasta" — iar Hagen i-a vorbit —
„Că oaspele cu daruri, doar, bine e primit,
Aş fi avut atîta avere, socotesc,
Să vă aduc cît cereţi, de-aş fi aflat ce bunuri vă lipsesc!"

1741 — „Atunci o întrebare, doar, să vă pun aş vrea:
Comoara nibelungă, au, ce-aţi făcut cu ea?
Era a mea avere, precum socot că ştiţi,
Aţi fi putut-o-aduce, de-aţi fi voit, acum la noi aici!"

— „Pe cinstea mea, domniță, mult timp s-a istovit
De cînd comoara-aceea de tot s-a mistuit:
Mi-au poruncit doar craii eu s-o arunc în Rhin,
Și pîn' la Judecata de-Apoi s-o odihni acolo lin!"

Grăi atunci crăiasa: — „Spui, deci, că s-a sfîrșit:
Din marea mea comoară nimic n-am folosit,
Deși mi-era drept zestre și mi se cuvenea;
De-aceea după dînsa mereu tînji-voi toată viața mea!"

— „Pe dracu-l voi aduce!" — brusc Hagen a rostit —
„Cu platoșa, cu scutul de-acasă am pornit,
Cu coiful ce-mi lucește, cu spada care-o vezi[1].
Sînt grele toate; daruri de-aceea n-am adus de vrei să crezi!"

Grăi atunci crăiasa spre cei care-au venit:
— „Nu intră-n sală nimeni cu arme! — Ați auzit?[2]
Vi le păstrăm; vă-ncredeți că nu s-or irosi!"
— „Ba asta nu se poate!" — răspunde Hagen — „Noi le vom păzi!

Nici nu rîvnesc onoarea ca scutul să mi-l luați
Și-n sală să mi-l duceți; nici arme să-mi purtați,
Căci sînteți doar crăiasă și tata m-a-nvățat
Că asta nu se poate! Voi fi, deci, însumi propriul meu argat!"

— „Vai! Cît de rău îmi pare!" — Kriemhilda bombăni —
„De ce nu-mi lasă Gunther și Hagen — ce-o mai fi? —
Mie-n păstrare scutul? Să știi că i-a-nștiințat!
De-aș ști cine-a făcut-o, l-aș omorî pe loc nejudecat!"

1748 Răspunde craiul Dietrich, prea tare-nfuriat:
— „Eu sînt acela care pe crai i-a-nștiințat,
Pe Hagen și pe oaspeți! Ei bine, să poftești,
Drăcoaico, de-ți dă mîna, pentru aceasta-n mine să lovești!"

1749 Se rușină de moarte Kriemhilda. Se temea
De Dietrich cel puternic, cînd astfel îi grăia.
Plecă fără să spună o vorbă. I-a privit
Pe dușmani drept în față: săgeți de foc din ochii-i au țîșnit!

1750 Doi cavaleri de-odată de mînă s-au luat:
E craiul Dietrich unul, celălalt voinic bărbat
E Hagen. Cu tristețe crai Dietrich i-a vorbit:
— „Îmi pare rău c-aicea, în țara lui Atila, ați venit!

1751 Văzut-ați cum procleta Kriemhilda s-a purtat?"
Vorbește cel din Tronje: — „Ne-om aduna la sfat!"
Mult timp vorbesc în taină acești viteji bărbați.
Atila mi-i ochește și-ntreabă pe acei în sală-aflați:

1752 — „Aș vrea ceva să-mi spuneți: cumva l-ați mai zărit
Pe cel care vorbește cu Dietrich? L-a primit
Ca pe o bună rudă și-i tare arătos.
Din ce părinți se trage? Că pare brav, semeț și curajos!"

1753 Un cavaler, pe care Kriemhilda l-a adus
Viteazului Atila, acestea i-a răspuns:
— „E-nverșunatul Hagen, născut din Adrian[1].
Cînd l-ați vedea în luptă, ați chibzui că nu grăiesc în van!"

1754 — „Dar după ce-l cunoaștem că e înverșunat?"
(Căci, vezi, nu auzise de cîte s-au aflat
Că Kriemhild uneltise! Ea zilnic se gîndea,
Cum ar putea mai bine, pe toți să-i piardă! Ce muiere rea!).

1755 „Acuma văd: e Hagen, căci doară l-am avut
Supus aici la mine și însumi l-am bătut
Cu sabia pe umăr, și aur mult i-am dat;
Chiar neuitata Helche l-a prețuit și mult l-a lăudat!

1756 L-am cunoscut de-aproape; și eu l-am prețuit.
Odată doi ostateci prea-nobili am primit:
Pe spaniolul Walther și Hagen. I-am lăsat
Lui Hagen libertatea; dar Walther și Hiltgunda[1] mi-au scăpat!"

1757 Și se gîndi la timpul frumos, de mult trecut...
Prea-bucuros pe Hagen să-l vadă ar fi vrut,
Căci îi făcuse-odată servicii foarte mari
(Acum, la bătrînețe, îi va ucide prieteni dragi și rari!).

RAPSODIA A XXIX-A

Cum nu s-a ridicat Hagen în picioare dinaintea Kriemhildei

1758 Acum eroii noştri tăcuţi s-au despărţit
(E vorba despre Hagen şi Dietrich cel vestit).
Priveşte peste umăr von Tronje şi-a văzut
Pe-un alt erou, pe care cu bucurie l-a recunoscut:

1759 E Volker, cîntăreţul, cel care-acum vorbea
Cu Giselher, mezinul. Cu el se potrivea
În vitejie Hagen, de-aceea l-a rugat
Să meargă împreună, şi Volker bucuros l-a ascultat.

1760 Erau în curte încă toţi craii de la Rhin.
Cei doi eroi alături prin curte trec, şi vin
În faţa unui mare palat, ei amîndoi,
Căci nu se tem de nimeni aceşti aleşi şi ne-nfricaţi eroi.

1761 Se-aşază pe o bancă, de unde se vedea
Spre camera în care Kriemhilda locuia.
Un strai măreţ pe trupu-i de zînă strălucea.
Priveau la dînşii hunii, dar nimeni pe eroi nu-i cunoştea.

1762 De-aproape să-i privească mulţime au venit,
Căscînd la dînşii gura, cum nu s-a pomenit —
Parc-ar fi fost dihănii sălbatice. Privi
De la fereastră Kriemhild şi inima începe a-i zvîcni.

1763 Îşi aminti de Siegfried: să plîngă începu.
Se minunară hunii, dar tot nu pricepu
Vreunul de ce plînge, aşa, ca din senin.
Ea însă le vorbeşte: — „Doar Hagen mi-a făcut acest venin!"

1764 Întreabă toți: — „Domniță, dar ce s-a întîmplat?
Puțin mai înainte voioasă-ați arătat;
Oricine-ar fi acela ce tare v-a jignit,
De porunciți, stăpînă, cu viața lui acum s-a isprăvit!"

1765 — „Voi mulțumi prea-bine acelui care-o vrea
De sîrg să mă răzbune. Ce-mi cere îi voi da.
Vă cad chiar la picioare!" — Kriemhilda le grăi.
„Să-mi răzbunați amarul! Cu moarte doar pedeapsa va primi!"

1766 Se într-armară iute șaizeci de huni voinici.
Din sală vor să iasă cu scuturile mici,
Pe Hagen să-l lovească de dragul doamnei lor;
Pe cîntăreț de-asemeni. Au pus ușor la cale-acest omor!

1767 Cînd vede mica ceată, Kriemhilda s-a-ngrozit
Și către huni aceste cuvinte le-a grăit:
— „Vă sfătuiesc: nu faceți ce-aveți acum de gînd!
Prea mică-i ceata voastră; nu-l biruiți pe Hagen prea curînd!

1768 Căci orișicît de tare e Hagen, și voinic,
Pe lîngă Volker dînsul vă spun că nu-i nimic.
E-amarnic cîntărețul, ca leul de bărbat!
Cîți sînteți voi acuma, nu-l biruiți, vă spun adevărat!"

1769 Cînd auziră hunii, mai mulți s-au înarmat:
Vreo patru sute. (Kriemhild ținea neapărat
Să aibă răzbunarea pe care o dorea.
Curînd eroii-avură nețărmurite griji și viață grea!)

1770 Cînd pe supuşi îi vede puternic înarmaţi,
Crăiasa le vorbeşte vitejilor bărbaţi:
— „Vă rog, o clipă numai acuma adăstaţi:
Vreau să mă duc la dînşii cu fruntea înstemată. Aşteptaţi!

1771 Să ascultaţi ce-mi spune, căci l-oi învinui
Pe Hagen de omorul pe care-l făptui.
Îl ştiu cum e: amarnic şi dîrz. Nu va nega.
Nu vreau să aflu, prieteni, cu el atunci ce se va întîmpla!"

1772 Văzu viteazul Volker pe Kriemhild coborînd
Din casa ei pe scară şi către ei venind.
Atuncea înţeleptul şi bravul cîntăreţ
Îi spune-aceste vorbe lui Hagen cel amarnic şi-ndrăzneţ:

1773 — „Priveşte cum coboară acuma către noi
Cea fără de credinţă, ce ne-a poftit! Eroi
Purtînd armură tare de-aproape o-nsoţesc;
N-am mai văzut crăiasă cu-atîta oaste, îţi mărturisesc!

1774 Ştii bine oare, Hagen, că ţi-i vrăjmaşă? Ţin
Atunci să stăm de vorbă, să ne gîndim puţin,
Cum viaţa şi onoarea să aperi! Bănuiesc,
Precum îi văd la faţă, că hunii cu gînd rău spre noi pornesc!

1775 Iar unii dintre dînşii au pieptu-atît de lat,
Că socotesc, sub straie, în taină au băgat
Şi platoşa. E timpul sosit să ne-apărăm.
Cu cine vor să lupte, n-aş şti să spun. De seamă să băgăm!"

1776 Grăiește-acuma Hagen, de fúrie fierbînd:
— „Știu bine că pe mine mă au acum în gînd.
De-aceea lănci și spade cu dînșii hunii duc.
Cît despre-a lor putere... la Rhin călare înapoi mă duc!

1777 Te rog, iubite Volker, să-mi spui de mă ajuți,
Cînd oamenii Kriemhildei mă vor lovi! Să lupți
Alăturea de mine! Aștept răspunsul tău:
În schimb și eu, desigur, am să te-ajut oricînd, la orice greu!"

1778 — „Nici nu încape vorbă!" — acest răspuns i-a dat.
„Chiar de-aș lupta cu oastea întregului olat
În frunte cu Atila, cît timp voi răsufla,
Alăturea de tine, de frica lor, un pas nu voi muta!"

1779 — „Să-ți răsplătească Domnul, iubitul meu amic!
La umăr fiind cu tine mă simt și mai voinic.
Dacă m-ajuți în luptă, cum ai făgăduit,
Pot legiuni să vină! Veleatul lor prin noi s-a mîntuit!"

1780 — „Să ne sculăm!" — grăiește viteazul Volker, blînd —
„Crăiasă este Kriemhild, nu-i doamnă chiar de rînd!
Cinstim în ea coroana! Nu, Hagen? Nu-i așa?
Cinstimu-ne noi înșini, de-o respectăm pe ea!"

1781 — „O, nu! De ții la mine!" — în grabă îi grăi
Ne-nduplecatul Hagen. „Toți hunii ce-or veni,
Vor crede că de frică o fac, să pot scăpa.
De pe această bancă n-am să mă scol, orice s-ar întîmpla.

1782 S-o facem să se ducă așa cum a venit!
Eu să cinstesc pe cine mereu m-a dușmănit?
Nu fac aceasta, Volker, cît timp voi vieți,
Și prea puțin îmi pasă de supărarea ce-oi pricinui!"

1783 Și temerarul Hagen de mijloc și-a legat
O spadă maiestoasă c-un mare matostat,
Mai verde decît iarba. Kriemhild a cunoscut
Că-i sabia lui Siegfried și roșie la față s-a făcut.

1784 Durere-o stăpînește, căci iar și-a amintit:
De aur e mînerul, inelul aurit,
Cel care ține teaca. Să plîngă a-nceput!
(Socot că crudul Hagen cu dinadinsul asta chiar a vrut.)

1785 Viteazul Volker trage pe bancă spada sa;
(Aceasta-n locul scripcii!) Privește lung la ea:
E lucie și tare și ascuțită foc;
Ședeau fără de frică eroii noștri țintuiți pe loc.

1786 Se socoteau atîta de țanțoși amîndoi,
Că n-a voit, din teamă, nici unul din cei doi
Puțin să se ridice, cînd Kriemhild a trecut
Pe lîngă ei aproape, și-a aruncat un dușmănos salut.

1787 Grăiește: — „Spune-mi, Hagen, aici cin' te-a chemat,
C-ai îndrăznit să intri la noi chiar în palat,
Cînd știi, desigur, bine ce-amarnic m-ai lovit?
De-aveai puțină minte, mai chibzuiai și n-ai fi îndrăznit!"

1788 Şi Hagen îi răspunde: — „Ştiu că n-am fost chemat[1];
Trei crai poftit-au solii în hunicul olat:
Sînt suzeranii noştri, eu sînt vasalul lor;
Şi orice drum făcut-au, am fost mereu al lor însoţitor".

1789 Ea-i zice: — „Spune-mi, Hagen, de ce-ai făcut aşa
— Îţi ştii prea-bine fapta! — să meriţi ura mea?
L-ai omorît pe Siegfried, iubitul meu bărbat,
Pe care pîn' la moarte am să-l jelesc cu sufletu-ntristat!"

1790 El spune: — „Ce mai vorbă! Socot că e de-ajuns!
C-am omorît pe Siegfried de loc nu am ascuns:
Eu, Hagen, am făcut-o şi el doar a plătit
Jignirea ce-a adus-o stăpînei mele, Brunhild, însutit.

1791 Nu fac de loc tăgadă, crăiasă: l-am ucis;
Sînt vinovat de jalea ce porţi, precum ai zis;
Aştept, deci, răzbunarea din partea cui o fi:
Bărbat, femeie; gata-s să-ntîmpin lovitura ce-o veni!"

1792 Ea spune: — „Auziţi-l, cum a mărturisit,
Cum m-a lovit în suflet! Acum s-a isprăvit:
Cu el ce vreţi veţi face, eroi, nu vreau să ştiu!"
Iar hunii se priviră unii pe alţii lung, ciudat şi viu.

1793 De-ar fi-nceput bătaia, uşor ai fi văzut
Ce straşnică putere cei doi ar fi avut,
Aceasta-au arătat-o în multe lupte mari;
Dar hunii nu cutează, oricît erau de mulţi şi temerari.

1794 Dintr-înșii spune unul: — „Ce vă priviți așa?
Ce-am spus odinioară nu fac, pe legea mea!
Nu vreau să-mi lepăd viața, orice mi-ar dărui!
Crăiasa lui Atila ne-a aţîţat; dar proşti noi nu vom fi!"

1795 Al doilea vorbește: — „Și eu gîndesc la fel!
Să-mi dea un turn de aur, tot nu mă lupt cu el,
Cu cîntărețu-acesta prea ager și voinic;
Văzui cum mă privește. Să ne vedem de treabă: asta zic!

1796 În anii tinereții pe Hagen l-am văzut;
De-aceea și pe dînsul, vă spun, l-am cunoscut.
În douăzeci și două de lupte s-a luptat
Și văduve-o mulțime de mîna lui cu jale au oftat.

1797 Căci dînsul și cu Walther din Spania-au purtat
În cinstea lui Atila războaie. S-au luptat
Cu multă vitejie de numeroase ori,
De-aceea lesne este de sabia lui astăzi chiar să mori!

1798 Avea puțini ani Hagen atunci... Cel ce era
Odată foarte tînăr, ce alb e azi! Părea
Că n-o să-mbătrînească. Acum e chibzuit.
Cu Balmung e în mînă, pe care n-a luat-o-n chip cinstit."

1799 S-au înțeles cu toții: să lupte nu mai vor.
Crăiasa, cînd aude de hotărîrea lor,
Amar în suflet simte. Toți hunii au plecat:
Se tem grozav de Volker. Dreptate au: vă spun adevărat!

1800 Ce-adeseori, din teamă, te lași de-un lucru rău
Cînd vezi că adversarii sînt tari! Aceasta-i, zău,
Curată-nțelepciune, căci, de cuminte ești,
De pagubă prea mare chiar vei scăpa, de știi să te ferești.

1801 Vorbește cîntărețul: — „Deoarece-am văzut
C-avem dușmani aicea, precum am prevăzut,
La suveranii noștri să mergem, nu cumva
Să-i biruiască-n luptă, în lipsa noastră, poate, cineva!"

1802 — „Să mergem dară, Volker!" — vorbește Hagen blînd.
Se duseră și-aflară pe crai tot așteptînd
Ca hunii să-i primească la curte. A vorbit
Atunci viteazul Volker, cu glasul tare și nemulțumit:

1803 — „Cît vreți să stați aicea, mereu să așteptați,
Înconjurați de hunii cu ochii-ncrucișați?
Duceți-vă la curte, cu craiul să vorbiți!"
Doi cîte doi eroii se însoțesc și pleacă liniștiți.

1804 Pe Gunther îl luă Dietrich de mînă și-au plecat;
Pe Gernot îl luă Irnfrit[1], prea-curajos bărbat;
Iar Rüdeger se duce cu Giselher vorbind.
Se-ndreaptă către curte burgunzii crai; iar hunii stau privind.

1805 Oricum se însoțiră și oricum au pornit,
Hagen și cîntărețul nu s-au mai despărțit
Decît cînd se luptară cu hunii și-au murit;
De-atunci femei frumoase pe mulți i-au plîns din cei care-au venit!

1806 Se văd acum spre curte cum craii toți pornesc;
O mie și mai bine de oaste-i însoțesc.
Afară de aceștia, vin șaizeci de eroi,
Pe care bravul Hagen i-a luat cu el pentru orice nevoi.

1807 Sosesc acum și Hawart cu Irinc, doi bărbați
Aleși. Se duc la curte-mpreună, ca doi frați.
Dancwart și Wolfhart[1] însă, prea-minunați eroi,
Mai mult decît oricare și-arată curtenie amîndoi.

1808 Cînd craiul Gunther intră în sala din palat,
Atila cel puternic din jilț s-a ridicat;
Se îndreptă spre dînsul cînd l-a văzut venind
Și-l salută cu cinste, cum rareori vezi craii salutînd.

1809 — „Bine-ați venit, voi, Gunther și Gernot, Giselher!
Trimisu-v-am solie la Worms pe Rhin. Vă cer
La mine să luați gazdă cu toți care-ați venit.
În pace și credință vă găzduiesc din suflet fericit!

1810 Bine-ați venit la mine și voi, iubiți eroi,
Tu, Volker, cîntărețul, și Hagen! Amîndoi
De mine și Kriemhilda fiți bine salutați!
Ea v-a trimis solie, spunîndu-vă că sînteți așteptați!"

1811 Răspunde însă Hagen: — „Solie am primit.
Cu suveranii noștri de nu aș fi venit,
De dragul tău, mărite, acasă n-aș fi stat!"
Atila le zîmbește și rînd pe rînd de mînă i-a luat.

1812 Îi duce-apoi la jilțuri. Și el pe unul stă.
Un semn cu mîna face: poruncă-ndată dă
Pe oaspeți să-i servească. Aduc moraș[1] și vin
Și mied în cupe de-aur. Cu toții apoi cupele închin'.

1813 Grăiește-ntîi Atila: — „Pot să mărturisesc,
Clipite ca acestea frumoase rar găsesc
În viața mea trecută. Prin voi azi le-am trăit!
Asemeni și crăiesei un dor neostoit i s-a-mplinit.

1814 M-am minunat adesea: au, oare ce-am făcut,
Că oaspeți dragi, cum sînteți, de loc nu i-am văzut
La curtea mea vreodată? Acum, că s-a-ntîmplat
Această-a mea dorință, mirarea-n bucurie s-a schimbat."

1815 Și Rüdeger, marcgraful, acuma a grăit:
— „Dreptate-aveți, mărite, că bine i-ați primit
Pe frații doamnei mele! Ei v-au adus aici
Mulți oaspeți dragi, de seamă, și o mulțime mare de voinici."

1816 În seara de solstițiu toți oaspeții-au venit
La curtea lui Atila. Acesta i-a primit
Cum rareori primește un crai așa frumos.
La masă îi poftește. Cu ei cinează mult-prietenos.

1817 Arareori o gazdă atît a omenit
Pe oaspeții ce-i are: au tot ce și-au dorit
Și din belșug mîncare și băuturi primesc.
Burgunzii se înfruptă și lui Atila multe-i povestesc.

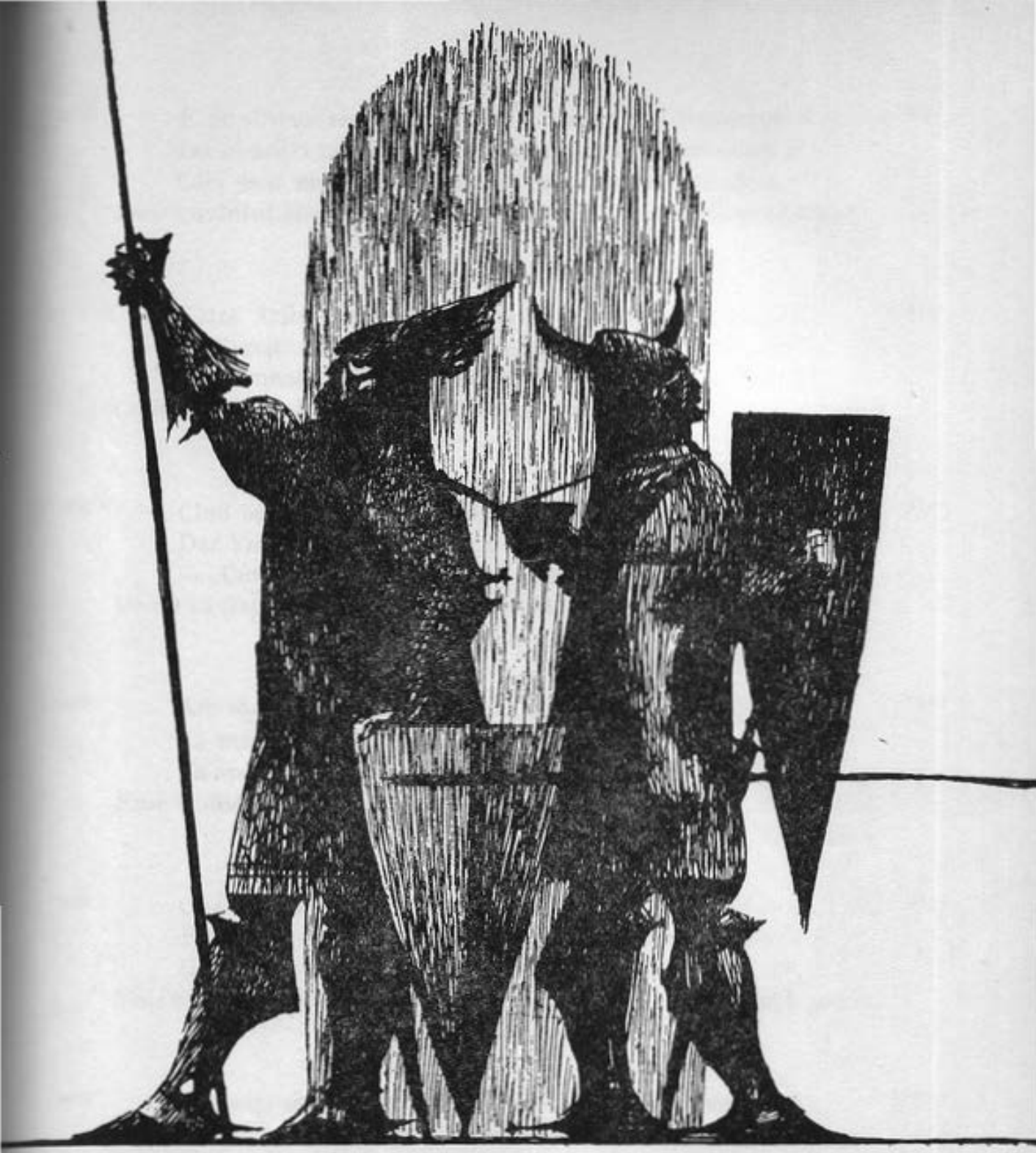

RAPSODIA A XXX-A

Cum Hagen şi Volker stau de pază

E pe sfîrșite seara și noaptea a venit;
Iar obosiții oaspeți s-au cam neliniștit,
Căci doar voiau să doarmă în paturile lor.
Pune cuvîntul Hagen și le-a adus răspuns îmbietor.

Către Atila, Gunther grăiește: — „Să trăiți,
Dar vrem s-avem odihnă, vă rog să-ngăduiți!
De porunciți, iar mîine aicea vom veni."
Cu zîmbetul pe buze Atila bucuros se învoi.

Cînd oaspeții plecară, buluc toți hunii dau,
Dar Volker îi întreabă de ce în cale stau:
— „Cum îndrăzniți atîta să ne înghesuiți?
De nu vă dați deoparte, n-am să răspund de ce o să pățiți!

Am să-l lovesc pe vreunul cu scripca asta-a mea,
Că mamă-sa acasă, zău, nu l-o mai vedea!
Vă spun, deci, la o parte! Socot c-ați auzit:
Eroi sîntem cu toții; dar sufletul ne e deosebit."

Cînd Volker, plin de ciudă, acestea le-a vorbit,
Privește-n juru-i Hagen cu ochi neobosit,
Grăiește: — „Ascultați-l pe bravul cîntăreț!
Voi, oamenii Kriemhildei, plecați acas', că-i tare certăreț!

Ce-aveți de gînd să faceți, socot că nu-i frumos,
De-ați pus ceva la cale, cred că e de prisos
Să-ncepeți astăzi; mîine mai este înc-o zi.
Lăsați-ne să mergem să ne-odihnim! Apoi ce-o fi o fi!"

1824 Într-o întinsă sală toți oaspeții-au sosit,
Pentru odihnă paturi plăcute au găsit
Lungi, late, moi și bune, așa cum se cerea;
Kriemhilda însă-n taină întunecate planuri făurea.

1825 Macaturile mîndre din Arras[1] străluceau;
Iar altele de bună mătase-acopereau
Culcușurile multe. Le-mpodobeau măreț
Găitane aurite ce se-arătau a fi de mare preț.

1826 Pologuri de hermină pe unele erau,
Pe altele de negru samur le-acopereau.
Te îmbiau la ele, spre a te odihni.
Pricepi atunci cum Gunther cu-ai lui dormiră pînă-n zori de zi!

1827 — „Vai! Noaptea care vine!" — trist Giselher vorbi:
„Și vai de-ai noștri prieteni, ce-aici vor odihni!
Oricît de cald Kriemhilda la dînsa ne-a poftit,
Mă tem că de-a ei ură toți vom pieri, precum ne e sortit!"

1828 — „Ba fii fără de grijă!" — blînd Hagen i-a vorbit —
„La noapte stau de pază; nu-i vreme de dormit!
Mă bizui pîn' la ziuă pe toți să vă păzesc;
Deci: fiți fără de grijă. Nu scapă nici un hun de-l nimeresc!"

1829 Burgunzii se-nclinară și cald i-au mulțumit.
Se culcă-apoi cu toții și, zău, cît ai clipit
Și adormiră bieții adînc și necurmat;
Dar Hagen, îndrăznețul, grea platoșă și coif a îmbrăcat.

1830 Dar iată! Volker vine și astfel i-a grăit:
— „Primește-mă, zău, Hagen, să-ți țin doar de urît,
Să stau și eu de strajă cu tine pînă-n zori!"
Îi mulțumește Hagen cu bucurie de mai multe ori.

1831 — „Să-ți răsplătească Domnul, iubitul meu amic!
Căci grija mea cea mare acuma e nimic,
Cînd știu că ești cu mine. Să vină ce-o veni!
Îți voi plăti aceasta cu mulțumire, doar de n-oi muri!"

1832 Acum și cîntărețul armura a-mbrăcat.
În mînă luară scutul, la ușă s-au postat
În fața sălii-n care burgunzii odihneau.
Puteau dormi în pace, căci cu credință cei doi îi păzeau.

1833 Dar Volker, cîntărețul, de zid și-a rezemat
Mărețul scut și iarăși în sală a intrat.
Din cui luă alăuta și-ncepe a cînta
Pe prieteni să-i adoarmă. O, ce frumos și cald rapsodia!

1834 Se-așază pe o piatră, sub ușa ce păzea.
Era viteaz voinicul, la cînt se pricepea.
Cînd melodia dulce pe strune răsuna,
Cîte-un viteaz din sală ofta și cu răpire asculta.

1835 Și strune suspinară. Palatu-ntreg vuia;
Cu-avînt și măiestrie pe toți îi întrecea.
Mai blînd și tot mai dulce lăuta răsuna,
Iar grijile din suflet la mulți eroi cîntarea le-alunga.

1836 Au adormit vitejii, iar Volker a luat
În mînă iarăşi scutul şi, astfel înarmat,
Trecu prin sala-ntinsă şi-n uşă s-a oprit,
Pe oaspeţi să-i păzească de hunii ce la dînşii-ar fi venit.

1837 În miez de noapte vede viteazul scînteind
Un coif prin întuneric şi Volker, oblicind
Că e vreun hun din ceata Kriemhildei, se gîndi
Că pe burgunzi primejdii neaşteptate iar îi vor pîndi.

1838 Vorbeşte cîntăreţul: — „O, bunul meu amic,
Să ţinem împreună! Căci văd cîte-un voinic
În faţa sălii noastre, prea-bine înarmat.
Precum se pare, timpul să ne atace nu e-ndepărtat!"

1839 — „Taci molcum!" — zice Hagen. „Să vină doar încoa'!
Le vom turti noi coiful, cînd s-or apropia
Pînă nu bagă seamă, şi-aşa ferchezuiţi,
S-or duce la Kriemhilda eroii huni de aur roş lihniţi."

1840 Un hun însă-l zăreşte de pază-n uşă stînd
Şi către-ai săi tovarăşi se-ndreaptă-ncet spunînd:
— „Vedeţi, stă cîntăreţul de pază! Socotesc
Că planul nostru astăzi nu-l împlinim. Nu vă povăţuiesc!

1841 În bună pază-acuma burgunzii-au adormit,
Căci Volker stă de strajă. Văzut-aţi? A lucit
Pe capu-i coiful mîndru. Ca focu-a scăpărat
Şi platoşa-i. Alături stă Hagen cel viteaz şi-ntunecat."

1842 Se-ntorc îndată hunii. Cînd Volker i-a zărit,
Înfuriat spre Hagen acestea le-a grăit:
— „Îi iau din urmă, Hagen, vreau să-i întreb așa:
«Ce veşti mi-aduceţi, oare, de la Kriemhilda? Ce urzește ea?»“

1843 — „Să nu faci asta, Volker!“ — scurt Hagen i-a grăit —
„Căci, dacă ieşi din sală şi hunii te-au zărit,
Te vor lovi cu spada şi-n nevoinţă fiind,
Eu voi veni la tine, pe prieteni fără pază părăsind.

1844 De sîntem prinşi în luptă, îndată vor sări
Cîţiva duşmani în sală şi lesne le va fi
Pe cei ce dorm, cu spada să-i taie. Vom avea
Ce plînge toată viaţa această-a noastră chibzuire rea!“

1845 Vorbeşte Volker: — „Hagen, te rog măcar atît:
Să-i facem să-nţeleagă că noi doi i-am văzut;
Să nu tăgăduiască vreodată ce-au urzit!
Doar au călcat credinţa faţă de-acei pe care i-au poftit.“

1846 Şi strigă-ndată Volker la hunii pitulaţi:
— „Dar încotro plecat-aţi cu armele, fîrtaţi?
La tîlhării, omoruri, din noapte aţi pornit?
Am vrea şi noi să mergem. Ne luaţi cu voi? De-aceea aţi venit?“

1847 Dar nimeni nu-i răspunde. Atunci s-a mîniat:
— „Ruşine să vă fie, laşi ucigaşi, v-aţi dat
Pe lîngă noi, cu gîndul în somn să-i omorîţi
Pe musafirii voştri! În ţara asta-aşa obişnuiţi?“

Îi duc Kriemhildei vestea că planul a căzut.
De bună seamă, vestea de fel nu i-a plăcut;
Dar oarba ei mînie alt plan a făurit;
(Prin el curînd pieri-vor destui eroi din cei care-au venit!)

RAPSODIA A XXXI-A

Cum se duc la biserică

1849 — „Sub platoşă mi-i rece!" — viu Volker a grăit —
„De-ar trece noaptea asta că, zău, am amorţit
De boarea răcoroasă. Se facă-odată zi."
Ei tremurau. În sală, eroii încă nu se pot trezi.

1850 Dar aurora rîde la toţi cei adormiţi,
Şi Hagen îi trezeşte. Acum sînt odihniţi.
Utrenia începe şi clopotele bat.
— „Plecaţi la catedrală?" — pe-ai săi tovarăşi Hagen i-a-ntrebat.

1851 Cîntarea-n dom răsună; dar nu armonios,
Creştinii cîntă una, iar hunii[1] spun pe dos.
Eroii sar din paturi toţi sprinteni şi voioşi;
Utrenia s-asculte se pregătesc burgunzii bucuroşi.

1852 Atît de bune straie în grabă-au îmbrăcat,
Cum n-am văzut vreodată să aibă vreun bărbat.
Se necăjeşte Hagen: — „Podoabele lăsaţi!
Cred că vi se cuvine cu totul alte straie să-mbrăcaţi!

1853 Cu trandafiri în mînă? Luaţi spada grea din cui!
Să aruncaţi bereta — atîta doar vă spui! —
Şi puneţi coiful luciu; iar scutu-n mînă luaţi!
De ne atacă hunii, să ne găsească bine înarmaţi!

1854 Cămaşă de mătase? Luaţi platoşa, vă zic!
De luptă fie gata acum orice voinic,
Căci toţi cunoaşteţi vestea şi toţi aţi auzit
Ce ură poartă-n suflet Kriemhilda, care-aicea ne-a poftit!

1855 Voi, căpetenii mîndre, voi, prieteni şi ostaşi,
E timpul să vă duceţi în creştinesc lăcaş,
Să-l implorați pe Domnul şi să vă spovediti,
Căci moartea ni-i aproape; vă-ncredinţez acum, v-o spun s-o ştiţi!

1856 Ce rele săvîrşit-aţi să spuneţi, nu uitaţi!
Evlavioşi în faţa lui Dumnezeu să staţi!
Vă spun încă o dată, tovarăşi prea-iubiţi:
De nu se-ndură Domnul, utrenie voi nu mai auziţi!"

1857 Se duc la catedrală toţi craii cu ai lor;
În ţintirimul mare întins pe un pripor,
O clipă bravul Hagen pe prieteni i-a oprit:
— „Să stăm tot laolaltă! Nu ştim azi hunii ce au plănuit!

1858 Toţi scutul la picioare, jos, dîrzi să-l aşezaţi!
De vă jigneşte unul, răspuns cu arma-i daţi!
E sfatul meu, prieteni! Nu ştiu leac mai de preţ,
De frică să vă ştie, decît o lovitură dată-isteţ!"

1859 Cei doi, Volker şi Hagen, semeţi s-au aşezat
În faţa catedralei. Voiau să-nceapă-odat'
Cu soaţa lui Atila ciocnirea ce-o doreau.
Ştiau ce tot urzeşte, de-aceea sfidători o aşteptau.

1860 Veni şi capul ţării cu mîndră doamna sa.
Măreţ împodobită Kriemhilda se-arăta;
Asemenea suita ce-n urma lor venea;
De cetele Kriemhildei în sus, spre nouri, colbul se suia.

1861 Atila, cînd îi vede pe oaspeți înarmați,
Cu craii lor în frunte, în zale îmbrăcați,
Se miră: — „De ce, oare, burgunzii sînt sub scut?
Rău mi-ar părea, să credeți, vreo neplăcere-aici să fi avut!

1862 Le-aș da dezdăunare, ceva de-au suferit
Ai noștri oaspeți; gata-s să dau tot ce-au dorit.
Aș vrea mult să mă creadă că-mi pare tare rău.
Și vreau să-i dau oricărui tot ce-au știrbit cumva din dreptul său!"

1863 Șiret răspunde Hagen: — „Nimic nu s-a-ntîmplat!
E obicei burgundic să meargă înarmat
Trei zile la serbare oricine e poftit.
De-am fi avut știrbire, ar fi știut-o craiul negreșit!"

1864 Prea-bine-aude Kriemhild ce Hagen a grăit.
Hei, ce săgeți abrașe din ochi i-a azvîrlit!
Știa crăiasa bine că Hagen ce spunea
Cu obiceiul țării nici pe departe nu se potrivea.

1865 Oricît de mult Kriemhilda vrăjmașă le era,
De-ar fi aflat Atila pe-ascuns ce se urzea,
Tot ce-a urmat, desigur, ar fi împiedicat;
Dar n-a-ndrăznit nici unul să-i spună adevăru-adevărat.

1866 Cu marea ei suită Kriemhilda a venit;
Spre ușă-naintează. Cei doi s-au proțăpit
În fața-i, la intrare; nu vor să-i facă loc.
S-a-nghesuit crăiasa cu-a ei suită. Furioasă-i foc!

1867 Toți cămărașii hunici înfuriați erau:
Ar fi voit, nici vorbă, pe cei care ședeau
Așa semeți, deoparte să-i dea; dar s-au sfiit
De craiul lor Atila. Și uite-i, vezi, cum s-au înghesuit!

1868 Utrenia-i sfîrșită. Spre dom acum veneau
Mulți huni ostași călare. În taină se hlizeau
La fetele frumoase cu doamna lor trecînd.
Vreo șapte mii de oaste pe Kriemhild o-nsoțeau la pas mergînd.

1869 Acum crăiasa Kriemhild sus la fereastră sta
Cu soțul ei Atila. (Ce fericit era!)
Voioși la jocul mîndru cavaleresc priveau.
Hei! Ce de oaspeți falnici în fața lor, în curte, se luptau!

1870 Sosește mareșalul cu mulții săi argați:
E Dancwart îndrăznețul. (Cu el au fost plecați
Burgunzii toți din țară.) Argații au adus
Stăpînilor lor caii bine-nșăuați, cu capetele sus.

1871 S-au ridicat în scară toți craii și cu-ai lor.
Voinicul Volker strigă: — „Un sfat, amicilor!
Buhurdul[1] să-l începem, așa cum e la noi!"
Nu mult și toți lupta-vor prea-minunat, semeții mei eroi!

1872 De vorba ce-a spus Volker toți mult s-au bucurat.
Buhurdul început-a și curtea-a tremurat
De zăngănit de arme. Ce mulți se mai luptau!
Atila și Kriemhilda de sus de la fereastră îi priveau.

1873 Vreo șase sute-acuma în curte au intrat:
Sînt oamenii lui Dietrich. Au poftă de luptat.
Vor pe burgunzi să-ntreacă și-ar fi-nceput voioși,
De-ar fi-ngăduit Dietrich; dar el n-a vrut, și ei sînt mînioși.

1874 Ce cavaleri de seamă în curte au intrat!
Lui Dietrich îi cer voie; dar el, deși rugat,
Pe-ai săi ostași nu-i lasă buhurdul a-ncerca.
Îi cruță cu dreptate: de ei curînd nevoie va avea.

1875 Cînd oamenii lui Dietrich din curte au plecat,
Vin cei porniți din Bechlarn și locul lor l-au luat.
Cinci sute sînt de scuturi. La scară s-au oprit.
Lui Rüdeger nu-i place: nici el buhurdul nu l-ar fi dorit.

1876 Marcgraful călărește prin rîndurile lor;
Le spune prea-cuminte, că nu e doritor
Să-i vadă la întreceri. Cum înșiși au aflat,
Burgunzii supărați sînt, dar sfatul lui cu toții-au ascultat.

1877 Cînd și aceștia pleacă,-n arenă au intrat
Turingienii ageri — precum am fost aflat —
Și alți din Danemarca o mie de eroi.
Se-ncepe-apoi buhurdul și-ntrecerea acuma e în toi.

1878 În luptă intră Hawart și Irnfrit cel voinic.
Cei de la Rhin i-așteaptă! — „Bine-ați venit!" le zic.
Turingienii luptă cu strămurări vîrtos,
De lovituri voinice este străpuns cîte un scut frumos.

1879 Şi Blödelin soseşte; trei mii suita sa.
Se înteţeşte lupta. Atila se uita;
Kriemhilda, de asemeni, dar ea ar fi dorit
Să vadă cum burgunzii înfrînţi din lupta grea ar fi ieşit.

1880 Schrutan şi cu Gibeke[1] la buhurd au venit;
Ramunc[2] şi cu Hornboge[3] în luptă au sărit,
Pe caii lor sălbatici măiestru călărind.
Zburau bucăţi din scuturi pînă-n pereţii din palat izbind.

1881 Dar totul era joc doar, oricît ar răsuna
De izbituri în scuturi palatul. Se-aduna
Din nou ceata lui Gunther şi iar din plin izbea.
Toţi lăudau pe oaspeţi şi lauda, zău, li se cuvenea.

1882 Întrecerea în toi e. Atîta s-au luptat,
Că prin şabracuri spuma la cai s-a arătat.
Hei! Cum struneau sirepii vitejii călăreţi!
În lupta lor cu hunii se arătau prea-meşteri şi isteţi.

1883 Cu ciudă spune Volker: — „Socot că nu-ndrăznesc
Să ne atace hunii, deşi ne vrăjmăşesc.
Prilej cum e acesta, nicicînd nu vor găsi.
Sînt laşi nevoie-mare, căci altfel nu pot fapta lămuri!

1884 La grajduri duceţi caii!" — lor Volker le-a vorbit —
„Şi către seară iarăşi veni-vom negreşit,
Să ducem mai departe întrecerea. Vom şti,
Dacă Kriemhilda premiul cu uşurinţă-l dă, sau s-o codi!"

1885 Dar, iată, vine-n goană un hun gonind semeț;
El singur doar călare, cu strai de mare preț;
Ca o mireasă este de împopoțonat —
(Iubita își privește la o fereastră dragu-namorat).

1886 De el își rîde Volker: — „Ia uite, ce voinic!
Am poftă să-i trag una acestui fante mic,
Să nu se mai ridice. Ce caută, i-oi da!
Ce-mi pasă dacă Kriemhild încă o dată se va supăra!"

1887 Dar Gunther îl oprește: — „Dar nu m-ai întrebat!
Să nu ne spună hunii că noi am atacat!
Să-nceapă ei bătaia!" — „Vor face-o, veți vedea!"
Atila lîngă Kriemhild sus, din fereastră, zîmbitor privea.

1888 — „Vreau s-aținăm plăcerea de luptă" — a grăit
Ghimposul Hagen. „Uite, femeile-au venit
Să ne privească șarja, și huni destui privesc!
S-o facem, deși premiul știu că ai noștri astăzi nu-l primesc!"

1889 Istețul Volker iarăși în iureș a intrat.
Femeile vor plînge pe fantele-adorat,
Căci Volker îl străpunge cu strămurarea lui.
Frumoasele-n fereastră au ochii umezi, știți de jalea cui!

1890 Îndată galopează și Hagen înspre el
Cu șasezeci de oameni; căci este singurel
Și vrea să mi-l ajute la tot ce va veni.
Atila și-a lui soață văzut-au cum fudulul hun muri.

1891 Nici craii nu voiră pe bravul cîntăreț
Să-l lase între hunii cei răi și îndrăzneți:
Burgunzii sar o mie și-i vin într-ajutor.
O fac din datorie, dar li-i și drag, zău, cîntărețul lor.

1892 Cînd cavalerul hunic de moarte-a fost lovit,
Grămadă vin prieteni. Ce jalnic l-au bocit!
Întreabă-a lui suită: —„Au, cine l-a răpus?"
Desigur, cîntărețul cel îndrăzneț și tot cu capul sus.

1893 „La arme și la scuturi!" — toți hunii au strigat,
Căci marcgraf era mortul puternic și bogat;
Pe Volker sar cu toții și răzbunare vor;
Atila vede gloata și repede coboară din pridvor.

1894 Ce larmă se ridică! Ce vuiet s-a iscat!
Vin craii cu suita. Toți au descălecat.
Îndepărtează caii burgunzii dar, priviți!
Sosește și Atila să-și potolească oamenii-ndîrjiți.

1895 Zărește-un hun — o rudă a celui dispărut —
Cu arma ridicată. El repede-o a smult:
— „Au, cine îndrăznește pe oaspeți a-i lovi?"
Izbind, îl dă deoparte și furios în jurul său privi.

1896 Le strigă cu mînie: — „De l-ați fi omorît
Pe cîntărețul Volker, ați fi pățit urît!
Cînd l-a străpuns pe marcgraf, prea-bine am văzut:
S-a poticnit în lance; iar cîntărețul vină n-a avut.

1897 Vă poruncesc: pe oaspeți în pace să-i lăsați!"
Atila-l însoțește pe crai. Sosesc argați
Și duc spre grajduri caii de luptă obosiți.
Acolo au odihnă și sînt cum se cuvine îngrijiți.

1898 Atila cu-ai săi oaspeți în palas au intrat;
Mînia de pe față-i acum s-a-ndepărtat.
Se pune masa; apă aduc la cei poftiți,
Ca mîinile să-și spele. Burgunzii însă simt că-s dușmăniți.

1899 Pîn-a nu-ncepe prînzul, Kriemhilda a plecat
Să-l caute pe Dietrich. Ce mult s-a frămîntat!
Îi spune: — „O, crai nobil, de nu mă ajutați
Cu sfatul și cu spada, pierdută sînt. Vă rog: nu mă lăsați!"

1900 Dă Hildebrand răspunsul: — „Cu cel ce va lovi
Vreun oaspe din aceștia, de fel nu voi glumi!
Ce, pentru aur roșu să facă faptă rea?
Pe nibelungi prin lupte nu-i biruiești. Așa-i credința mea!"

1901 Cu cumpănire Dietrich vorbește: — „Ce doriți?
Omor de rubedenii? Zău, mult păcătuiți!
Ai lui Atila oaspeți vreun rău nu mi-au făcut,
Ca să-i lovesc cu arma. Pe ei nici un necaz nu am avut!

1902 Nu vă cinstește, Kriemhild, ce-acuma m-ați rugat!
Ca să loviți în oaspeți e lucru necurat;
Încrezători venit-au în țara voastră ei,
Să-l răzbunați pe Siegfried, nu veți găsi aici decît mișei!"

1903 Cînd vede că cu Dietrich nimic nu-i de făcut,
La Blödelin se duce, că-i cavaler plăcut;
Răsplată-i juruiește acel întins olat
Ce stăpînit-a Notung[1]. (Nu trece mult și l-a ucis Dancwart.)

1904 Ea-i spune: — „Zău, cumnate, te rog nu mă lăsa;
În casa mea vrăjmași sînt; știi bine — nu-i așa? —
C-au omorît pe Siegfried, iubitul meu bărbat.
Vreau să-l răzbun. Ajută-mi! Te voi sluji oricînd, nepregetat!"

1905 Dar Blödel îi răspunde: — „Să știi, domnița mea,
Că fratele Atila-i iubește. Va vedea
Că i-am călcat porunca, și rău de mine-a fi,
De m-oi lupta cu dînșii, voind dorința ta a împlini!"

1906 — „O, nu! Ascultă, Blödel! Tu știi cît te iubesc;
Comori întregi de aur și-argint îți dăruiesc.
Îți dau mireasa dulce ce Notung o avea.
Poți s-o iubești în voie, s-o giugiulești, să te însori cu ea!

1907 Avea-vei țări, castele și tot ce vei dori!
În tihnă, bucurie odată vei trăi,
Cînd vei primi olatul ce Notung stăpîni.
Făgăduiala dată, zău, să mă crezi, o voi îndeplini!"

1908 Cînd Blödel de răsplata aceasta auzi,
În fața minții sale frumoasa se ivi
Pe care, în tăcere, de mult o îndrăgea.
Primește. (Pentru dînsa în luptă va muri, cum veți vedea.)

1909 Grăiește către Kriemhild: — „Să intri-n sală-acum!
Stîrnesc o-nvălmășeală acolo, peste drum,
Și Hagen ispășì-va tot ce-a păcătuit.
Legat ți-l voi aduce pe-acela care groaznic te-a rănit!“

1910 — „La arme!“ — strigă Blödel. „Cu toții vă-narmați!
Să-i atacăm pe oaspeți, la gazde. Să luptați,
Căci nu-mi dă pace Kriemhild. Îmi cere să-i lovesc;
De-aceea hai, la luptă să ne-ncercăm curajul bărbătesc!“

1911 Kriemhilda, fericită, pe Blödel la-ndemnat
La luptă să pornească. Ea-ncet s-a furișat
La masă lîngă soțu-i ce șade liniștit.
Atît avea în minte: să-și împlinească planul ce-a urzit!

1912 În inimă închide pojarul de nestins;
Dar nu găsea sămînță de ceartă dinadins.
Atuncea poruncește să vină-al lor băiat
La masa cea crăiască. (Ați mai văzut un plan mai blestemat?)

1913 Patru curteni îndată pe Ortlieb l-au adus
Și lîngă craiul țării pe-un jilț înalt l-au pus
La masa cea crăiască. Și Hagen sta la ea.
(Prin apriga lui ură copilul drăgălaș viața-și pierdea.)

1914 Cu dragoste privește Atila la băiat.
La rude cu mîndrie așa l-a-nfățișat:
— „Priviți-l, scumpe rude, atît copil avem
Kriemhilda și cu mine. Că nu vă face cinste nu mă tem!

1915 De seamănă cu neamu-i, va fi viteaz bărbat,
Voinic, isteț și aprig: un hun adevărat.
Îi dau olaturi multe: douăsprezece țări,
Avea-veți mare sprijin într-însul, dragi cumnați, la strîmtorări!

1916 De-aceea, scumpe rude, din suflet v-aș ruga,
Cînd vă întoarceți iarăși la Rhin, nu l-ați lua
Cu voi pe nepoțelul acesta mititel?
Vi-l dau să-l creșteți bine, să vă mîndriți, cînd s-o mări, cu el!

1917 Atunci, săltînd în vîrstă, bărbat adevărat,
De veți avea nevoie de-un suflet devotat,
Găsi-veți toți într-însul un sprijin credincios!"
Kriemhilda sta pe gînduri, cînd auzi cuvîntul prietenos.

1918 — „Ce-i drept, de-ar fi mai zdravăn" — von Tronje a grăit —
„Putea-va să-nflorească crai mîndru și vestit;
Dar pirpiriu mai este! N-apucă bătrîneți!
Dar orișicum, pe mine la curtea lui n-aveți să mă vedeți!"

1919 Se-ntoarce către Hagen Atila. Lung privi.
E supărat, se vede. Cuvîntul greu lovi;
Dar mut rămîne craiul, deși îndurerat.
Prin vorba lui von Tronje întreaga-i voie bună s-a stricat.

1920 Și curtea e jignită alături de-al ei crai,
De vorba temerară a oaspelui. Încai
De-ar fi putut cu spada să spună-al ei cuvînt!
(Dar nu putea să știe ce Hagen săvîrși-va în curînd.)

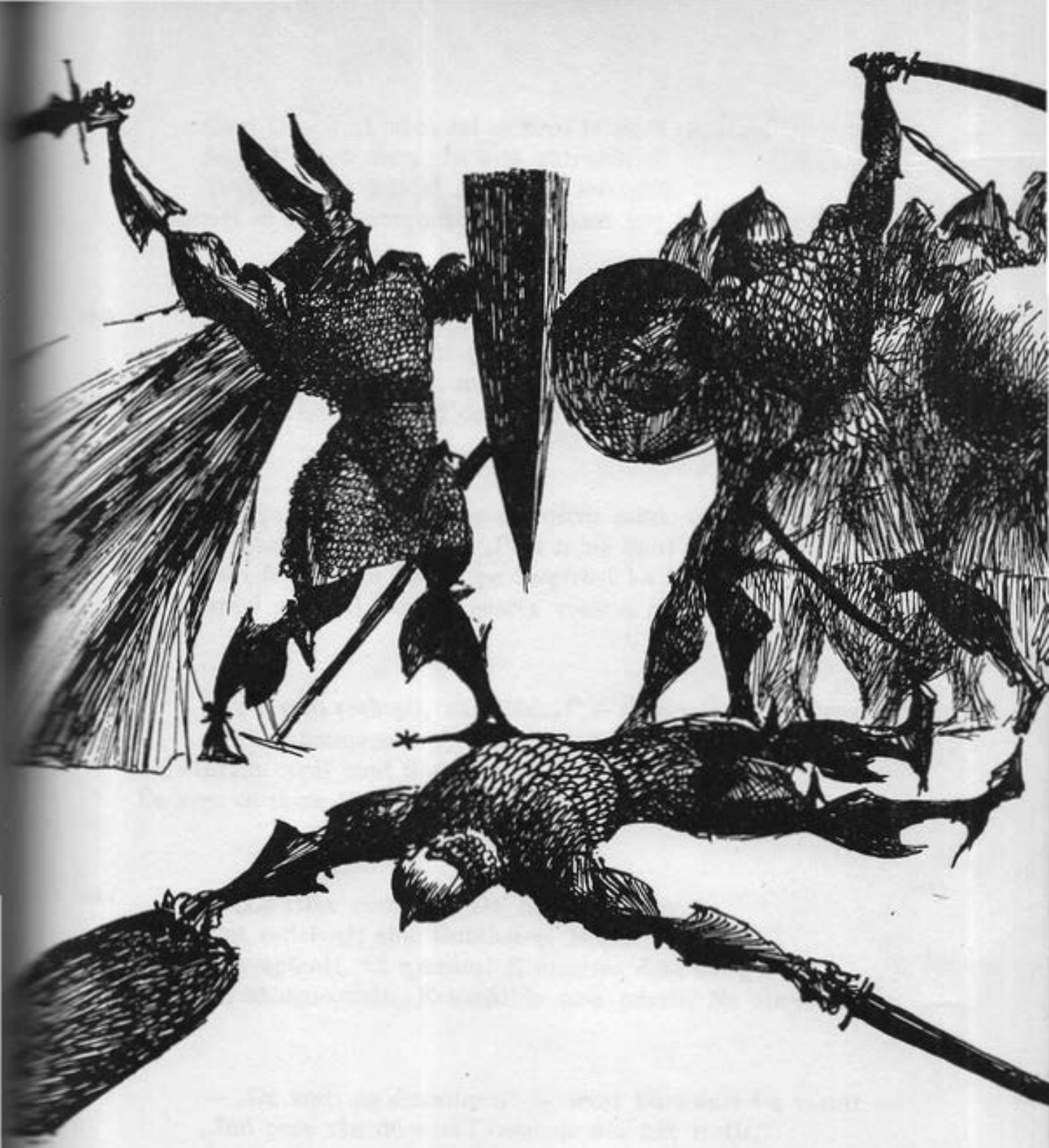

RAPSODIA A XXXII-A

Cum l-au ucis pe Blödel

1921 Cînd Dancwart cu-ai săi oameni la masă ospătau,
Se iscă zarvă mare. În sală pătrundeau
Tovarășii lui Blödel cu craiul lor iubit.
Înfuriați se scoală burgunzii de la masa lor, grăbit.

1922 Cînd Blödel cu-ncruntare spre Dancwart s-a-ndreptat,
Acesta îl salută cum nu s-a așteptat:
— „Bine-ați venit la masă, amice Blödelin!
Ce veste îmi aduceți? Ce-i cu ostașii aceștia care vin?"

1923 — „Nu dau doi bani pe-al vostru salut: așa să știi!" —
Îi spune craiul Blödel. „Prin mine mort vei fi,
Căci fratele tău Hagen pe Siegfried l-a răpus.
Veți ispăși cu toții. Acuma soarta voastră eu v-am spus!"

1924 — „O, cum vorbești, crai Blödel!" — răspunde-atunci Dancwart—
„Vrei drumu-acesta-al nostru să fie blestemat?
Eram copil cînd Siegfried, viteazul, a pierit.
Ce vrea cu mine Kriemhild, dacă aceasta ea ți-a poruncit?"

1925 — „Ce-atîta vorbărie? De nu ești vinovat,
Sînt rudele-ți: sînt Gunther și Hagen cel turbat.
Să v-apărați, vă spunem! E moartea doar zălog!
Să luăm zălogu-acesta, Kriemhilda ne-a trimis. Ne faceți loc!"

1926 — „De vreți cu dinadinsul" — scurt Dancwart i-a vorbit —
„Îmi pare rău de vorba ce-acum am fost rostit."
Și sare de la masă zorit, cît ai clipi.
Își scoate grabnic spada cea lungă și tăioasă și lovi.

1927 Măiastră lovitură! Cu sete-a mînuit,
Încît capul lui Blödel jos s-a rostogolit:
— „E darul tău de nuntă!" — el, liniștit, grăi.
„Să-l duci miresei tale (la văduva lui Notung), de-o primi!

1928 De se mărită mîine și ia un alt bărbat,
Și vrea și-acela zestre, i-o dau neapărat!"
Un hun, om cumsecade, acum l-a lămurit,
Că Blödel doar făcut-a ce Kriemhild 'cea vicleană a urzit.

1929 Cînd oamenii lui Blödel pe crai l-au ridicat,
Burgunzilor omorul de loc nu le-au iertat:
Cu spadele săriră pe oaspeții-nlemniți.
Cu furie loviră; dar s-au căit de-această faptă mulți.

1930 În vălmășagul luptei, crunt Dancwart a strigat:
— „Vedeți, iubiți tovarăși, de ce ne-a fost chemat
Kriemhilda — aici în țară? Acum nu vă lăsați!
Sărmanilor, chiar viața acum se cere să v-o apărați!"

1931 Cei care nu au arme, de jos au ridicat
Cîte un scaun zdravăn. Cu ele-n huni au dat
Cu multă-nverșunare. Burgunzii au lovit
Cu scaunele-n coifuri, că multe s-au strîmbat și scofîlcit.

1932 Ce crunt se apărară burgunzii atacați!
Din sală scot grămadă pe hunii înarmați,
Cinci sute și mai bine de huni morți au rămas.
Burgunzii straie ude de sînge duc cu ei acum acas'.

1933 De vestea asta tristă toți hunii au aflat.
Încremeniră-o vreme și mult s-au întristat,
Că Blödelin căzut-a cu-atîți viteji bărbați:
— „Tu, Dancwart, ai făcut-o, și cu burgunzii voștri blestemați!"

1934 Pînă-a nu ști Atila, îndat-au adunat
Vreo două mii de oameni, pe cari i-au înarmat.
Pe nibelungi i-atacă, de ură grea scrîșnind;
(Pe nimenea nu-l cruță: nici un burgund n-a mai rămas trăind).

1935 Și ceata asta mare în sală a intrat;
Se apără burgunzii și luptă-nverșunat;
Dar ce le-ajută truda și vitejia lor?
Căzură pîn' la unul; dar în curînd va fi mai greu pripor[1]!

1936 Și hronicul ne spune ceva de necrezut:
Cu ceata nibelungă în luptă au căzut
Și doisprezece nobili, vasalii lui Dancwart.
Rămas-a doar el singur cu toți vrăjmașii. Crunt s-a apărat!

1937 Dar vuietul din sală acum s-a potolit.
Viteazul Dancwart vede măcelu-nfăptuit.
Și zice cu-ntristare: — „Amici cîți au pierit!
Doar singur eu rămas-am și cu vrăjmașul cel neostoit!"

1938 Și tot mai multe spade asupră-i se-abăteau;
Dar se-apăra voinicul și hunii tot cădeau.
Lăsînd mai jos cureaua și scutul sus ținînd:
Luptá, izbea în platoși; din multe vezi roș sîngele curgînd.

1939 — „Vai, cum va fi sfîrșitul?" — trist Dancwart a rostit.
„Dați înapoi, eroi huni! căci m-am înăbușit.
În lături! Vreau afară! Vreau să mă răcoresc!"
Cu țanțoș pas se-ndreaptă spre ușa mare. Hunii se feresc.

1940 Cînd obositul Dancwart din sală a ieșit,
Cu lovituri de spadă pe coifu-i l-au primit.
Cei care nu văzut-au pe cîți i-a secerat,
Se îmbulzesc spre dînsul: toți contra lui au poftă de luptat.

1941 — „O, de-aș avea prin cine de veste să-i trimit,
Lui Hagen al meu frate, că sînt aici ursit
Să pier, luptînd eu singur cu-atîția luptători,
Mi-ar ajuta să-nvingem, sau am cădea-mpreună zîmbitori!"

1942 Rînjiră hunii: — „Solul tu însuți azi vei fi.
Te ducem mort lui Hagen și el atunci va ști
C-ai ispășit tot răul pe care l-ai făcut
Măritului Atila, cînd de-a ta mînă-atîția au căzut!"

1943 — „La semeția voastră vă spun atît: «'Napoi!
Căci altfel cu-a mea spadă roșesc pe mulți din voi!
Eu singur merg la curte și solul meu voi fi!
Răspund pentru-a mea faptă și-oi ispăși oricînd, de-o trebui!»"

1944 Lovesc, dar el, la rîndu-i, așa s-a apărat,
Încît le trece pofta îndată de luptat.
Săgeți aruncă-atîtea în tarele lui scut,
Încît de greutate din mîna-i obosită a căzut.

1945 Cînd văd că fără scut e, socot ușor că-l bat.
Hei! Ce de răni cu spada prin coifuri a săpat!
Din fața lui fugiră atîți voinici ostași,
Că glorie cîștigă viteazul Dancwart chiar și la vrăjmași.

1946 Din două părți asupră-i acuma au sărit,
Cum pe-un mistreț o haită de cîini l-au încolțit[1];
Dar prea devreme unii nespus s-au bucurat,
Căci el prin ei străbate: întruchipare mîndră de bărbat!

1947 Cărarea printre dușmani cu sînge a udat.
Nu cred ca vreodată un mai viteaz bărbat
Să fi luptat atîta cu aprigii vrăjmași!
Ieșind din vălmășeală, măreț se-ndreaptă spre crăiesc lăcaș.

1948 Paharnici, stolnici, iată, aud greu zăngănit:
Mulți duc la buze cupa, dar vin n-au înghițit;
Cu bucătura-n gură de sîrg au ascultat:
Cum Dancwart de pe scară pe hunii-urmăritori i-a aruncat.

1949 Paharnicii-s afară: — „Ce faceți voi aici?
Să îngrijiți de oaspeți, de bunii mei amici,
Și crailor să duceți mîncare! Mă grăbesc
Să le aduc o veste. Să faceți loc! E tot ce poruncesc!"

1950 Cel ce-i închide calea pe scară, a primit
Cu spada-o lovitură, că-ndată-a amuțit.
De teama lui în lături se dau și drum îi fac.
Minune e, că poate solia să-mplinească după plac?

RAPSODIA A XXXIII-A

Cum luptă burgunzii cu hunii

1951 Cînd îndrăznețul Dancwart pe prag picioru-a pus
— „Să plece cămărașul din ușă!" — tare-a spus;
Stropit era de sînge de sus și pînă jos
Și-așa, cu spada goală, apare-n ușă crunt și fioros.

1952 Cu vocea lui de tunet în sală a strigat:
— „O, frate Hagen, prea mult la masă-ai ospătat.
Lui Dumnezeu din ceruri îi plîng durere grea;
Lăncierii, cavalerii la gazda lor zac morți jos, pe podea!"

1953 — „Cine-a făcut-o? Spune!" — scurt Hagen a sărit.
— „Crai Blödel și cu hunii! Dar știu c-a ispășit,
Socot c-a luat pedeapsă pentru-ndrăzneala sa:
Stă capu-i la picioare, și retezat e chiar de mîna mea!"

1954 — „Atunci să nu-l mai plîngem!" — iar Hagen a grăit —
„Căci de-o viteză mînă în luptă a pierit[1].
Nu sînt de plîns eroii, cînd spada i-a mușcat;
Femeile alese nu plîng pe cei ce aprig au luptat!

1955 Ia spune-mi, frate Dancwart, de ce ești roșu tot?
Ai răni adînci și grele și suferi mult, socot.
E-n țară îndrăznețul ce astăzi te-a rănit?
De nu-l ajută dracii, cu viața lui îndată s-a sfîrșit!"

1956 — „Dar n-am nimic, frățîne, doar straiul mi-e udat
De sîngele pe care vrăjmașii l-au vărsat.
Cîți am trîntit în luptă, să-ți spun, nu pot jura;
E-ntîia lovitură. Așa-s de mulți, că nu-i pot număra!"

1957 Vorbește Hagen: — „Dancwart, la ușă să păzești!
Ca nici un hun din sală să iasă, să-ngrijești!
Vreau să vorbesc cu craii — căci sînt îndatorat:
Tovarășii uciși sînt și, zău, nici unul nu e vinovat!"

1958 — „Să fiu eu cămărașul[1]? Ei, fie, căci păzesc
Doar crai puternici, Hagen, și nu mă înjosesc.
Voi apăra, deci, scara, precum am învățat!"
Cînd auziră hunii, vă spun curat că nu s-au bucurat!

1959 Iar Hagen către Gunther: — „Mi-i a mirare mult,
Ce-și tot șoptesc mehenghii de huni. Nu pot s-ascult,
Aș vrea să fie-afară și-n ușă să nu stea
Acel ce ne aduse, burgunzilor, asemeni veste rea!

1960 Nerăzbunată Kriemhild, știu bine, nu va sta.
Durerea ei e mare și nu ne va ierta.
De-aceea să bem astăzi al lui Atila vin:
Copilul lor să vină acum la rînd! Vom bea atunci din plin!"

1961 Și dintr-o săritură pe Ortlieb l-a lovit,
Că sîngele din spadă pe mînă l-a mînjit,
Și capul sare-n poala Kriemhildei, cald și pal.
A fost semnalul luptei. Începe-acum măcelul infernal.

1962 Lovește-apoi pe-acela ce pe copil creștea,
Cu spada lui tăioasă; iar capul îi cădea
Jos la piciorul mesei. Cred că era păcat,
Să aibă-așa răsplată un credincios și un nevinovat!

1963 În fața lui Atila el vede-un cîntăreț.
În furia-i nebună, Hagen cel îndrăzneț
Lovește; mîna dreaptă pe scripcă i-a căzut:
— „Să spui la Worms aceasta, de vei pleca, să spui tot ce-ai văzut!"

1964 — „Vai! mîna mea!" — se plînge-acum Werbel dureros —
„Ce ți-am făcut, o, Hagen? Vai! Mîna pîn' la os!
M-am dus în țara voastră cu gîndul cel curat;
Vai! scripca mea iubită! Cum să mai cînți? Sfîrșit-ai de cîntat!"

1965 Lui Hagen nici că-i pasă de nu va mai cînta.
El altă grijă are: începe-a secera
În hunii lui Atila, grozav înfuriat,
În sala-aceea mare făcu prăpăd, că hunii s-au mirat.

1966 Alături de Hagen și Volker a venit.
Lăuta-i ascuțită[1] în juru-i a vuit;
Știa să zică bine viteazul cîntăreț,
Hei! Ce de huni căzură de mîna celui brav și îndrăzneț!

1967 Cei trei crai nobili iată-i, în sală s-au grăbit;
Voiau să curme lupta, pînă ce n-au pierit
Toți hunii-aflați acolo, dar n-au putut opri,
Căci Hagen și cu Volker luptau turbați, lovind fără-a privi.

1968 Cînd craiul Gunther vede că nu putea curma
Această luptă cruntă, în huni se avînta
Cu spada ridicată și proaște-n jur făcu;
Prin zalele lucioase răni mari și-adînci dușmanilor dădu.

1969 Intră acum în luptă și Gernot cel voinic,
În juru-i gol se face: lovește-n inamic
Cu spada grea, pe care i-a dat-o Rüdeger.
Supușii lui Atila cad morți, grămezi sub brațul său de fier.

1970 Mezinul doamnei Ute și dînsul a venit;
Prea-minunata-i spadă îndată-a strălucit
Prin rîndurile dese. Minuni cu ea făcu,
Căci Giselher, copilul, cu mare îndîrjire se bătu.

1971 Oricît de bravi sînt craii și toți ai lor ortaci,
Ca Volker nu e nimeni atîta de dibaci,
Să facă gol prin sală, oriunde se-ndrepta.
Pe mulți huni îi doboară în sîngele ce jos se închega.

1972 Dar, să fim drepți, și hunii vîrtos se apărau.
Burgunzii însă-n luptă dibaci și bravi erau;
În vălmășagul mare viu spadele sclipeau,
Și-n sala cea întinsă de vaiete pereții răsunau.

1973 Dar hunii de afară să intre-n sală vor;
Păzită-i bine ușa, în van e truda lor.
Cei dinlăuntru iarăși să iasă ar dori;
Dar Dancwart stă de pază: nu pot intra și nici nu pot ieși.

1974 Se iscă-nvălmășeală la ușă; se-auzeau
În coifuri lucitoare cum spadele loveau.
Vrăjmași în spate,-n față: Dancwart era-ncolțit.
Și chibzuiește Hagen: de ajutat, zău, vremea a sosit!

1975 Pe Volker, deci, îl strigă cu brațul ridicat:
— „Privește! Vezi de Dancwart, căci e amenințat!
E-mprejmuit de lifte și-i singur-singurel.
Ajută-l, dragă Volker! Îl pierdem, dacă nu-ngrijim de el!"

1976 — „Bun! Te bizuie pe mine!" — brav Volker i-a vorbit
Și-n juru-i scripca-i cîntă, un cînt amar, cumplit.
Își face drum prin sală; spre ușă s-a-ndreptat.
Burgunzii-l văd cum luptă și mulțumirea lor i-au arătat.

1977 Grăiește către Dancwart viteazul cîntăreț:
— „Ai fost în mare horă, căci ești prea îndrăzneț.
Să te ajut în luptă chiar Hagen m-a rugat.
Tu lupți cu cei de-afară; eu voi lupta cu cei care-au intrat!"

1978 Și Dancwart se așază în dreptul ușii-afar':
Cum străjuiește scara: vin hunii tot mai rar.
Iar Volker ține pieptul la cei care-ar ieși.
Cum fiuiește spada în mîna lor, și cum știu a izbi!

1979 Și strigă cîntărețul deasupra gloatei: — „Hei,
E gata treaba, Hagen, afară! Vai de ei!
E grinduită ușa și hunii au plecat:
Doi luptători fac singuri cît sute de zăvoare din fier lat!"

1980 Cînd Hagen vede ușa păzită cum a vrut,
Pe spatele său zdravăn aruncă greul scut[1];
Abia acum începe pe morți a-i răzbuna:
Nu scapă unul teafăr din cei ce ies pălind în calea sa.

1981 Cînd Dietrich cel din Berna de-aproape a privit
Cum Hagen cu-a lui spadă tari coifuri a zdrobit,
Pe-o bancă sus se urcă și astfel a strigat:
— „Aicea drege Hagen — vin roșu, greu, cu fiere-amestecat!"

1982 Cu grijă e Atila — dreptate chiar avea! —
Prăpădul printre prieteni cu ochii îl vedea.
Nici viața lui nu pare chiar sigură a fi,
Privea în jur cu teamă: „Ce-i folosea coroana?" se gîndi.

1983 Kriemhilda către Dietrich cu lacrimi s-a-ndreptat:
— „Ajută-mă, prea-nobil și strălucit bărbat!
Gîndește la onoarea străbună de-amelungi[1]!
De mă ajunge Hagen, pierdută sînt. Doar tu poți să-l alungi!"

1984 — „Cum să te-ajut, Kriemhilda?" — trist Dietrich a rostit —
„De viața mea nu-s sigur! Zău, nu e de glumit!
Burgunzii sînt acuma atît de-ntărîtați,
Încît nu-i om în stare să-i domolească. Uite-i, sînt turbați!"

1985 — „O, nu! iubite Dietrich, tu singur poți s-o faci!
Arată-ți, deci, puterea cea mare! De ce taci?
Vai, scoate-mă afară! Mi-e frică! Voi pieri!"
Era-ngrijată Kriemhild și, cum vedeți, avea și de ce fi!

1986 — „Am să încerc, domniță, de pot să vă ajut!
Dar jur că niciodată ca astăzi n-am văzut
Atîta îndîrjire la nobili cavaleri!
Prin coifuri curge sînge... Să curme lupta, cum poți să le ceri?"

1987 Dar Dietrich tot încearcă și-ncepe a striga,
Ci vocea-i ca și cornul de bivol[1] răsuna:
Întreg castelul hunic viu se cutremura.
(Puterea lui, se vede, ca și a unui uriaș era.)

1988 Aude craiul Gunther pe Dietrich cum striga
În crîncena-ncleștare și-ncepe-a asculta;
Vorbește: — „Stați o clipă, căci Dietrich a strigat!
Au, vrea ceva să spună? Sau poate că vreun rău i s-a-ntîmplat?

1989 Îl văd urcat pe-o bancă, cu mîna semn făcînd.
Deci, rude și prieteni, puțin din luptă stînd,
Să-l ascultăm ce zice și să vedem ce vrea;
Au, n-are vreo știrbire de la vreun om chiar din ordia mea?"

1990 Cînd craiul Gunther oștii așa i-a poruncit,
Îndată-ntreaga luptă din sală-a contenit;
(A arătat prin asta puterea ce-o avea).
Întreabă-acum pe Dietrich, căci vrea să știe, care, ce-l durea?

1991 Grăiește: — „Nobil prieten, vorbește: ți-a făcut
Vreun rău unul de-ai noștri? De-ți este cunoscut,
Îl pedepsesc îndată și fapta ispășesc!
De-ai suferit știrbire, cer să mă ierți, și țin să ți-o plătesc!"

1992 Vorbește craiul Dietrich: — „Nu ne-ați făcut nimic,
Dar lasă-ne ca slobozi, prea-bunul meu amic,
Eu și ai mei tovarăși din sală să ieșim
Și cu recunoștință întreaga noastră viață o să fim!"

1993 Grăiește Wolfhart: — „Dietrich, de ce vă mai rugați?
Că ține Volker ușa? Ei bine, voi, plecați!
Căci ușa larg deschidem. Ieșiți acum pe ea!"
— „Ba ați deschis pe dracu'!" — grăiește Dietrich. „Zău, pe legea mea!"

1994 Vorbește craiul Gunther: — „Să pleci e-ngăduit!
Să scoți cît vrei din sală! Eu ți-am făgăduit,
Dar hunii să nu iasă, căci vreau să-i pedepsesc,
Pentru durerea mare ce mi-au făcut în chip nevitejesc!"

1995 Cînd vorba o aude, de mijloc a luat
Pe Kriemhild care, moartă de frică, s-a lăsat;
Cu celalt braț pe-Atila-l cuprinde și, tustrei,
Pornesc încet spre ușă, cu șase sute oameni după ei.

1996 Vorbește către oaspeți marcgraful cel iubit[1]:
— „Îngăduiți o clipă! Cu-o rugă am venit:
Vă cerem ca pe-ai noștri, de-asemeni, să-i lăsați:
Să dăinuiască-n pace între acei ce-au fost mereu ca frați!"

1997 Mezinul dă răspunsul: — „Precum v-ați fost purtat
Cu cinste și credință cu-ntregul vostru-olat,
Și noi cu împăcare de-asemeni ne purtăm;
Puteți ieși în pace! Fiți fără grijă! Uite: vă lăsăm!"

1998 Cînd Rüdeger, marcgraful, din sală a ieșit,
Cinci sute și mai bine ostași l-au însoțit.
(Sînt prietenii din Bechlarn, ca și supușii săi.)
Dar, mai tîrziu, vai, Gunther avea-va mare cumpăt de la ei!

1999 Un hun pe-Atila-l vede cu Dietrich cum ieșea;
Se strecură (căci doară așa prilej pîndea!),
Dar cîntărețu-l vede și-așa mi l-a izbit,
Că se prăvale capu-i peste piciorul craiului grăbit.

2000 Atila, cînd se vede afară, s-a-nturnat,
Strigînd spre bravul Volker, răstit și supărat:
— „Halal de așa oaspeți! Și vai de capul meu,
Să văd cum bravi tovarăși cad doborîți sub pumnul morții greu!

2001 Nefast ospăț!" — rostește iar, craiul mîniat —
„Acolo luptă unul amarnic și-nfocat:
E Volker. Parcă este mistreț, nu cîntăreț!
Dau slavă soartei mele, că m-a scăpat de brațu-i îndrăzneț!

2002 Lugubru cîntec scoate arcușu-i de oțel!
Împrăștie în juru-i doar moarte grea cu el.
Ce vrea? Ce răzbunare? Spun drept: n-am priceput.
Atîta știu: că oaspe atît de-amarnic, zău, că n-am avut!"

2003 Cînd au ieșit aceia de care-am pomenit,
Începe iar în sală măcelul cel cumplit:
Se răzbunară bine burgunzii cei trădați!
Hei, cum sfărîmă coifuri! Le strigă Volker: — „Unul nu cruțați!"

2004 Se-ntoarse craiul Gunther spre Hagen și-i vorbi:
— „Auzi, iubite Hagen, ce cîntec îi struni
Viteazul nostru Volker? Pe huni i-a fermecat:
Arcușul său e roșu și-l poartă-n sală sprinten, avîntat."

2005 — „De-atîta doar mi-i ciudă" — trist Hagen a grăit —
„Că vălmășagul luptei de el m-a despărțit.
Am fost al său tovarăș și el a fost al meu:
De ne întoarcem iarăși, nedespărțiți ne vom lupta mereu!

2006 Privește, Gunther! Volker îți este credincios!
Ți-a răsplătit iubirea: luptat-a prea-frumos.
Arcușul său pătruns-a prin tarele oțel
Și de pe coif doboară orice podoabă s-ar afla pe el!

2007 Nu-i cîntăreț ca Volker atît de minunat,
Ca dînsul să se lupte, cum astăzi s-a luptat!
Răsună cîntu-i vajnic prin orice coif și scut;
Să-i dai cai buni și straie din cele mai alese ce-ați avut!"

2008 Cîți huni au fost în sală, din cei care-au luptat,
Nici unul nu-i în viață: zac toți în lung și-n lat.
Cînd nimeni nu mai luptă, tumultu-i potolit.
Burgunzilor le cade știrbitul scut din brațul obosit.

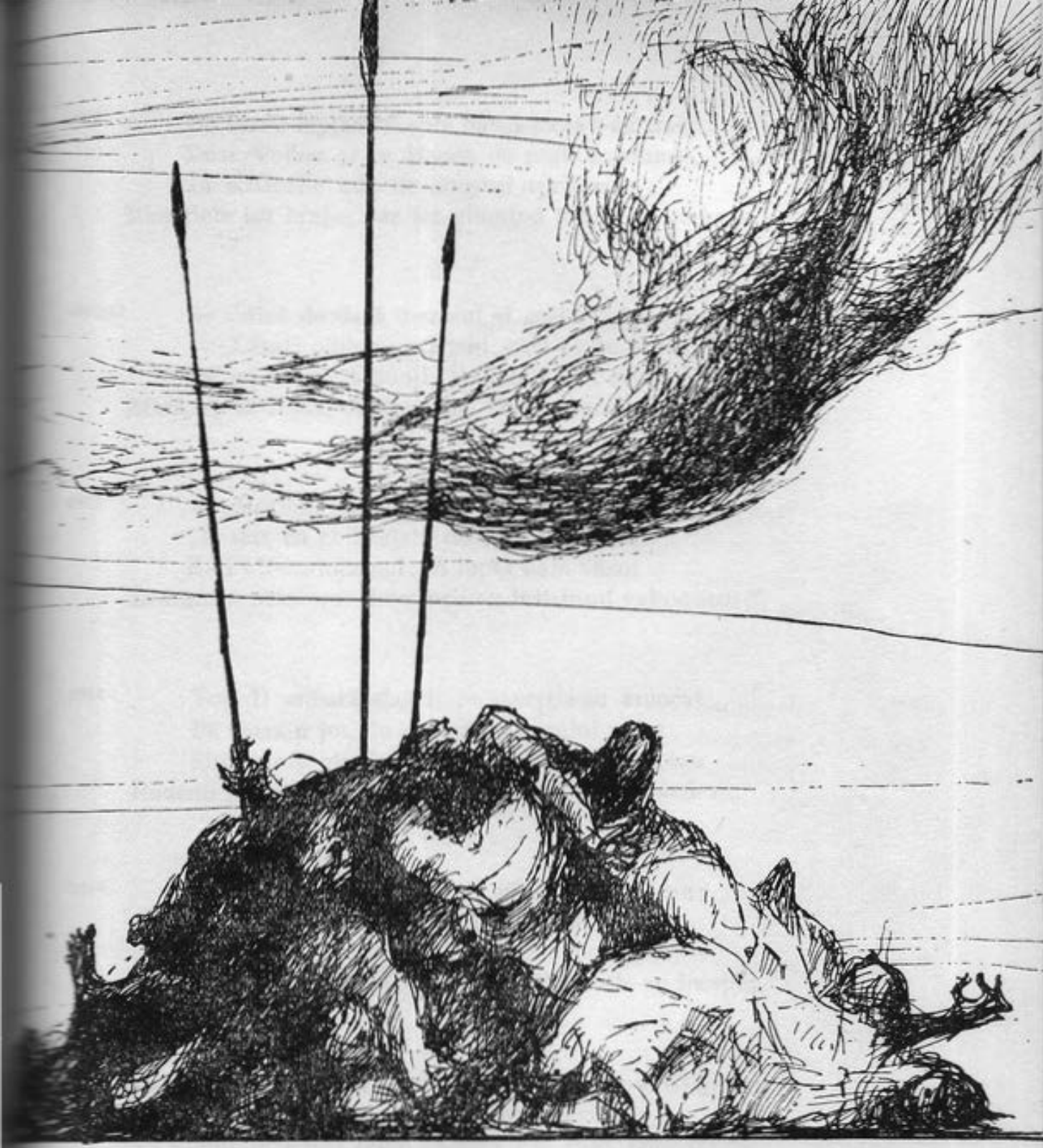

RAPSODIA A XXXIV-A

Cum au aruncat morţii din sală

2009 De trudă luptătorii spre bănci încet s-au tras;
Doar Volker şi cu Hagen de pază au rămas.
În scuturile ude de sînge-şi sprijineau
Muncitele lor braţe; dar tot glumind însufleţit vorbeau.

2010/11 Se ridică deodată mezinul şi grăi:
— „Lăsaţi odihna, prieteni, căci nu se poate şti
De nu ne-atacă hunii. Pe morţi să-i aruncaţi
Afară, ca în luptă, de vor veni, să nu vă-mpiedicaţi!"

2012 — „Mezinul să trăiască!" — viu Hagen a strigat —
„E sfat cu chibzuială de crai adevărat!
E şi viteaz mezinul; în luptă l-am văzut
În fruntea tuturora. Burgunzii au într-însul vajnic scut!"

2013 Toţi îi urmară sfatul: pe morţi i-au aruncat
Pe scară-n jos, în curtea crăiescului palat.
Sînt şapte mii la număr; iar jos îi aşteptau
Rudenii şi prieteni. Se jeluiau cumplit cînd îi vedeau.

2014 Printre cei morţi şi unii răniţi se aruncau;
Căzînd din înălţime acolo, jos, mureau.
Puţină îngrijire acas' de-ar fi avut,
Ar fi scăpat cu viaţă. Toţi hunii-afar' să urle-au început.

2015 — „Acuma văd cu bine" — şi Volker a strigat —
„Că ce-am aflat odată, e prea-adevărat:
Sînt laşi toţi hunii! Uite-i jos, colo, cum bocesc!
Parcă-s muieri! Răniţii zac pe pămînt şi nici nu-i îngrijesc!"

2016 Un duce hun l-aude; socoate că-i bun sfat.
Zăreşte-un văr ce geme şi-n sînge e scăldat;
Spre el întinde braţul şi l-a cuprins uşor;
Îl săgetează Volker şi-aşa îmbrăţişaţi cei doi huni mor.

2017 Cînd ceilalţi văd aceasta la fugă au pornit;
Pe Volker îl blesteamă c-un urlet ascuţit.
Acesta se apleacă şi-o lance-a ridicat
Tăioasă, vîrfuită, cu care-un hun în el a aruncat.

2018 În mîini o cumpăneşte; o-aruncă însetat
În hunii care-n fugă să urle-au încetat.
Departe mult de scară acuma s-au oprit:
Se tem de cîntăreţul şi de puterea-i de nebiruit.

2019 Se-adună-n faţa casei în care-Atila sta;
Dar Volker şi cu Hagen încep a le-arunca
Cuvinte-usturătoare în semeţia lor.
(Curînd mari griji le-aduce această faptă grea, burgunzilor.)

2020 — „Desigur" — zice Hagen — „e gest înălţător
Cînd craii intră-n luptă în fruntea tuturor.
Aşa-au făcut ai noştri. Ce aprig s-au luptat!
Prin coifurile hune pătruns-a spada, care-a scăpărat."

2021 În urmă să rămînă Atila n-a voit:
Ia scutul; dar Kriemhilda acestea i-a vorbit:
— „Păzeşte-ţi viaţa! Aur le dă, chiar scutul plin,
Căci de te-ajunge Hagen, chiar moartea te loveşte din senin!"

2022 Atila-i fără frică: nu vrea să dea-napoi;
(Cum craii cei de astăzi o fac de obicei);
Au trebuit să-l tragă de scut; dar l-a-ndîrjit
Tot ce îi spuse Hagen. Acesta astfel l-a batjocorit:

2023 — „Atila şi cu Siegfried sînt rude, negreşit!
Căci Siegfried pe Kriemhilda cu foc a îndrăgit,
Pîn-a văzut crăiasa că eşti frumos bărbat.
Ia spune-mi, crai mişelnic, de ce prin alţii azi m-ai atacat?"

2024 Kriemhilda îl aude şi mult s-a mîniat,
Că Hagen joc îşi bate de-un cap încoronat
(Ca şi de dînsa însăşi) în faţa-ntregii lumi;
De-aceea iar începe să mi-i aţîţe dinadins pe huni.

2025 Le spune: — „Cine astăzi pe Hagen l-a ucis
Şi capul său în sală la mine l-a trimis,
Aceluia îi umplu cu aur scutul lat
Al craiului Atila, şi-i dau castele mîndre şi olat!"

2026 Dar Volker astfel rîde: — „Aş vrea nespus să ştiu,
Ce mai aşteaptă hunii, căci Hagen este viu.
Cum? Şovăiesc vitejii? Sau preţul nu-i pe plac?
Să-şi schimbe-Atila garda, căci de viteji, sărmanul, e sărac!

2027 Îi vezi cum stau? Mănîncă degeaba pîinea lui,
Căci, la nevoie mare, îşi pun curaju-n cui.
Se umflă tare-n pene, spunînd că-s curajoşi,
Dar cînd e la adică, se ţin deoparte. Tare sînt mintoşi!"

RAPSODIA A XXXV-A

Cum îl omoară pe Iring

2028 Iring din Danemarca cu mult amar grăi:
— „E vorba de onoare! Eu nu pot părăsi
Pe craiul meu! Adesea pornit-am a lupta
Ca să îmi spăl onoarea! Ei bine, Hagen, trage spada ta!"

2029 — „Atunci" — răspunde Hagen — „poruncă-ndată dați
Ca hunii să stea colo, departe! Doi fîrtați
Sau trei de vin în sală, îi dau grămadă jos
Pe scări. Nu scapă unul, oricît s-ar arăta de curajos!"

2030 — „Pe mine nu mă sperii!" — iar Iring i-a vorbit —
„Adesea-n clipe grele la luptă am pornit.
Te-nfrunt și-acuma singur; deci, nu te lăuda:
Am auzit eu vorbe și nu mi-i teamă. Scoate spada ta!"

2031 Îmbracă-armura Iring, i s-a alăturat
Și Irnfried[1] cavalerul, și Hawart[2] cel bărbat,
Turingian de seamă, și-o mie luptători
Sînt gata să-l urmeze pe Iring, toți de moarte sfidători.

2032 Curînd zărește Volker pe huni buluc venind
În cap cu mîndrul Iring, din arme zăngănind.
Strălucitoare coifuri și tari pe cap aveau;
Pe cîntăreț mirarea l-a prins că prea mișelnic se purtau.

2033 — „Privește-amice Hagen, nu-i Iring cel voinic
În fruntea-acelei cete? Cuvîntul nu-i nimic?
S-a lăudat că singuri voi doi să vă luptați:
Minciună! Iată-l vine cu-o mie și mai bine de fîrtați!"

2034 — „N-am spus nici o minciună!" — viu Iring i-a strigat:
„Vreau să-mi cinstesc cuvîntul pe care vi l-am dat:
Nu-s laș. Nu știu ce-i frica. Oricît de fioros
La chip e-al vostru Hagen, eu îl înfrunt chiar singur, curajos!"

2035 Le cade la picioare eroul ne-nfricat,
Rugînd pe-ai săi tovarăși să-l lase neapărat
Cu Hagen să se lupte. O fac nebucuroși,
Căci îl cunosc pe Hagen; dar nici nu vor să pară chiar fricoși.

2036 Atîta-i roagă Iring, că n-au putut răbda,
Și i-au făcut pe voie. Vezi, că și faima sa
Era în joc acuma. Să plece l-au lăsat.
Ei! Doi viteji se luptă, cum rar viteji așa s-au mai luptat!

2037 Iring din Danemarca cu strămurarea-n sus,
(În stînga scutul tare drept adăpost și-a pus);
Pornește către Hagen săltînd cu pași vioi:
Hei! Cum răsună curtea de lupta celor doi măreți eroi!

2038 Cu strămurări aruncă acuma amîndoi;
Prin scuturi trec și-n platoși se-nfig. Cei doi eroi
Văzînd cum sar la așchii din scuturi, mîna pun
Pe spadele tăioase. Lovesc aprins, cum nici nu pot să spun.

2039 Dar Hagen are multă putere; în zadar
Lovește bravul Iring. Se-nfruntă iar și sar,
Că-ntreg palatul hunic vuiește viu, prelung;
Dar Iring simte-ndată: puterile-i se mîntuiesc, n-ajung.

2040 Pe Hagen, deci, îl lasă așa, nevătămat;
Cu spada cea tăioasă spre Volker s-a-ndreptat,
Crezînd că-l poate-nfrînge pe bravul cîntăreț.
Acesta îl înfruntă: se apără eroul cel isteț.

2041 Lovește cîntărețul atît de iscusit,
Încît la scut brățara îndată a sărit
Și-i cade peste mînă lui Volker. L-a lăsat
Pe cîntăreț în pace și sprinten către Gunther s-a-ndreptat.

2042 Se luptă cu-ncordare eroii în zadar,
Deși-l atacă Gunther și el pe Gunther iar,
Nevătămați rămîn ei, căci zale bune au;
Îi apără temeinic. Nebiruiți, deci, față-n față stau.

2043 Se hotărăște Iring: pe Gunther l-a lăsat
Și-aleargă cu-ndîrjire spre Gernot. A-ndreptat
Spre el tăioasa-i spadă. Scîntei în jur țîșnesc.
Era să-l taie Gernot pe bravul Iring. Încă se lovesc.

2044 Îl lasă și pe Gernot: din luptă a ieșit,
Doboară patru oameni ce-n cale a-ntîlnit,
Burgunzi viteji din ceata lui Gunther de la Rhin,
Se-nfurie mezinul și-i spune-acum de-amărăciune plin:

2045 — „Să știi, proclete Iring, că asta ne-o plătești!
Chiar în această clipă ai să și ispășești!"
Spunînd aceste vorbe, spre el s-a aruncat.
Lovește, curge sînge și Iring, amețit, s-a clătinat.

2046 În față-i, la picioare, danezul a căzut.
Că-i mort eroul tînăr oricine-ar fi crezut.
Au, socoteați vreodată că iar se va scula?
Doar amețit e Iring, nevătămat, și iarăși va lupta.

2047 De izbitura-n coifuri simțirea și-a pierdut;
El însuși că pierdut e în sine-și a crezut;
Cînd se trezește iarăși, prelung s-a mai mirat:
Măiastră lovitură! Mezinul, cum se luptă, l-a-nvățat.

2048 Cînd zbîrnîitul morții din capu-i a pierit,
(Căci lovitură tare ca asta n-a primit!)
Gîndește: „Sînt în viață și chiar nevătămat.
Abia acum văd bine că Giselher e iscusit bărbat!"

2049 Molcum tăcu. Vrăjmașii în juru-i s-au grăbit.
De-ar fi știut că viu e, zău, n-ar mai fi trăit!
Pe Giselher l-aude grăind înfuriat.
(Și se gîndea, viteazul, cum ar scăpa de-aici nevătămat.)

2050 Cît ai clipi, din sînge, de jos, în sus sări.
Ca fulgerul aleargă; din sală-acum ieși,
Se-aruncă peste Hagen[1] ce nu se aștepta
La una ca aceasta și l-a lovit în coif, de scăpăra.

2051 Gîndește Hagen: „Doamne! De-acuma nu mai scapi!
Doar dracul de-ți ajută! Pe mîna mea încapi!"
Dar Iring iar lovește și coiful i-a tăiat
Cu spada zisă Waske[2]. Prin vizieră sîngele i-a dat.

2052 Cînd Hagen pe-a lui față cald sîngele-a simțit,
Cu paloșul în mînă cu furie-a sărit
Pe Iring să-l doboare. Acesta a săltat
Pe scară-n jos și Hagen în fugă după el s-a aruncat.

2053 Viteazul Iring iute sus scutu-a ridicat[1];
Dar Hagen nu-i dă voie s-atace. Mîniat
Încearcă să lovească; dar cum se află jos,
În coif lovește Hagen cu paloșul, sărind vijelios.

2054 Dar scapă Iring. Uite-l! s-a-ntors nevătămat
La bunii lui tovarăși. Kriemhilda a aflat
Că l-a rănit pe Hagen, cu el cînd s-a bătut;
De-aceea-i mulțumește, cum mulțumire nimeni n-a avut:

2055 — „Să-ți răsplătească Domnul, erou neînfricat!
Pe rana mea deschisă bun balsam ai turnat:
Văzui și eu pe Hagen de sînge înroșit!"
De bucurie mare îi ia din mînă scutul hărtănit.

2056 Rînjește Hagen: — „Doamnă, nu-i mulțumiți prea mult!
Să-ncerce înc-o dată și-atunci am să v-ascult,
Și-o să-l numesc viteazul vitejilor. Puțin
Vă folosește rana ce mi-a făcut: sînt teafăr pe deplin!

2057 Puținul sînge, care prin coifu-mi a ieșit
Din ne-nsemnata rană, mai mult mi-a răscolit
Mînia împotriva celui care-a scăpat
De Balmung. De-i dă mîna, să mai încerce bravul înc-o dat'!"

2058 Îşi scoate Iring coiful şi stă cu faţa-n vînt,
Să-şi răcorească focul din umedu-i veşmînt.
În juru-i se adună tovarăşii şi-i spun
Că-i rar viteaz ca dînsul. Îl bucură cuvîntu-acesta bun.

2059 Vorbeşte apoi Iring: — „Eu tot voi încerca
Să-i fac pe plac lui Hagen; deci, mă voi înarma,
Să văd de-l pot înfrînge pe omul cel semeţ!"
Zdrobit îi era scutul. Kriemhilda-i dă, în schimb, un scut de preţ.

2060 Mai ia o strămurare şi, astfel înarmat,
Pe Hagen vrea s-atace, căci nu s-a mai luptat
Erou cu-atîta ură, cum Iring o avea;
Dar procletul de Hagen cu furie la dînsul tot chitea.

2061 Nu-l aşteptă pe Iring să vină înarmat:
Se năpusti asupră-i scrîşnind din dinţi, turbat,
Că Iring timp nu are să-ntindă spada-i grea,
Şi vede că cu Hagen nu e uşor, aşa precum credea.

2062 Lovesc vîrtos în scuturi, că flăcări viu ţîşnesc;
Dar Hagen, deodată, cu braţu-i voinicesc
Izbeşte cu-a lui Balmung atîta de isteţ,
Încît străbate scutul şi platoşa acelui prea-ndrăzneţ.

2063 Danezul, de-astă dată, grea rană a primit;
El scutul şi-l ridică la coif. S-a repezit
Cu furie spre Hagen, dorind a-şi răzbuna;
Dar Hagen este vajnic: mai mare rău îi face spada sa.

2064 Jos, la picioare vede o strămurare grea
De Iring aruncată. Se pleacă și o ia.
Cu ea lovește-n Iring. Se-nfige-n capul său.
Bălăngănea mînerul; iar fierul îl rănește foarte greu.

2065 Avu doar timp să meargă la frații lui daneji;
Din coif ușor trag lancea tovarășii viteji
Și îi dezleagă coiful. Vădit se-apropia
De dînsul cruda moarte. Ochi nu vedeai în jur ce nu plîngea.

2066 Kriemhilda se apleacă asupră-i lăcrămînd.
Pe Iring credinciosul îl plînge greu oftînd.
Îi șterge-adînca rană. În inimă-o durea,
Dar Iring muribundul aceste vorbe către ea grăia:

2067 — „O, nu mai plîngeți, doamnă! E totul în zadar.
Doream întreaga viață... să vă slujesc... măcar
Cît timp aici sînt oaspeți; dar moartea n-a voit:
Mai tare e ca toate credința de ostaș neprihănit!"

2068 Spre-ai săi danezi acuma se-ntoarse și grăi:
— „Zadarnic e: din mîna Kriemhildei n-oți primi
Răsplata juruită, nici aur, nici argint:
Vă veți lupta cu moartea, de veți lupta cu Hagen. Nu vă mint!"

2069 Pălește. Fața-i poartă al morții tainic semn.
Se stinge bravul Iring. Îl plîng pe cel mai demn
Dintre danezii vrednici. Tovarășii pornesc
Pe Iring să-l răzbune, căci răzbunarea-i lucru vitejesc.

2070 Sar Irnfried și cu Hawart; o mie vin cu ei.
Începe iarăși lupta. Ca leii paralei
Se-avîntă-acum danezii cu vuiet surzitor.
Hei! Cum lovesc cu sete cu strămurarea în vrăjmașii lor!

2071 Sări viteazul Irnfried pe Volker; dar primi
Din mîna lui pieire: acesta îl izbi
Atîta de puternic pe Irnfried, că-i crăpă
În două coiful tare, și Volker de vrăjmașul său scăpă.

2072 Priviți! Acuma Hawart și Hagen se ciocnesc!
Minune văd aceia ce lupta lor privesc:
Bat spadele într-una; la urmă a căzut
De Balmung a lui Hagen viteazul Hawart chiar sub al său scut.

2073 Cînd văd acum danezii că cei de frunte-s morți,
Pornesc cu mare larmă în fața sălii toți
Și sar asupra ușii deschise[1], și-o cuprind;
Dar pîn-atunci în coifuri și-n bune scuturi vii scîntei s-aprind.

2074 — „Dați drumul!" — strigă Volker — „În sală să-i lăsați!
Ce cred c-or face-acolo, se-nșală! Să luptați
Și-n prea puțină vreme cu toții vor pieri!
Ce-a semănat Kriemhilda, cu-mbelșugare dînșii vor cosi!"

2075 Cutezătorii iată-i, în sală au intrat!
Burgunzii-i ia-n primire și capetele cad
La mulți eroi de seamă. La luptă-acum veni
Și Gernot, temerarul; asemenea și Giselher grăbi...

2076 Intrară-n marea sală o mie luptători:
Vezi scăpărări de spadă care stîrnesc fiori.
Toți cei intrați în sală de-aici n-au mai ieșit;
Minuni cu a lor spadă burgunzii vajnici azi au săvîrșit.

2077 Se face-apoi tăcere, s-a stins tumultul greu;
Prin găuri din podele[1] tot sînge-a curs mereu
În jgheabul lat din curte — picînd încet și lin.
Stăpîni sînt peste sală victorioși burgunzii de la Rhin.

2078 Se odihnesc eroii de luptă obosiți;
Le cad din mînă spada și scutul. Istoviți
Se reazemă-n perete; doar Volker a ieșit
În fața sălii-ntinse, pîndind vrăjmașul cel neadormit.

2079 Adînc scîrbit e-Atila, Kriemhilda cade jos;
Femei și mîndre fete își smulg părul frumos.
Ai socoti că moartea la ei s-a abătut,
Căci mulți eroi de seamă prin oaspeții burgunzi azi au pierdut.

RAPSODIA A XXXVI-A

Cum porunceşte Kriemhilda să dea foc sălii

2080 — „Toți coifurile scoateți!" — scurt Hagen porunci —
„Căci Volker și cu mine la ușă vom păzi.
Și dacă hunii astăzi din nou vor încerca
Să ne atace-n taină, pe crai numaidecît vom înștiința!"

2081 Burgunzii, obosiții, acum s-au răcorit:
De morții cei din sală vitejii s-au proptit,
(De mîna lor ucișii), căci grijă n-a purtat
De oaspeți reaua gazdă, și de odihna lor chiar a uitat.

2082 E soarele-n chindie. Atila-a poruncit
— Ca și Kriemhilda, soața-i — să-ncerce negreșit
Din nou o luptă hunii. De sîrg s-au adunat
Cu miile supușii, cerînd să lupte neîntîrziat.

2083 În iureș mare hunii spre sală au pornit;
Dar Dancwart, îndrăznețul, de crai s-a despărțit
Și stă în fața ușii. Credeai că e pierdut;
Dar nu! Căci din strîmtoare să iasă minunat s-a priceput.

2084 Și lupta dăinuiește, mult, pînă s-a-nnoptat.
Burgunzii cu-ndîrjire măreț s-au apărat,
Luptînd o zi de vară cu hunii-ntărîtați.
Hei! Ce de huni movilă în fața lor zac pradă morții dați!

2085 Era solstițiul verii, zi lungă de omor,
Cînd Kriemhild răzbunare ceru și hunii vor
Pe placul ei să facă, cu rudele-i luptînd.
(Dar ea și cu Atila se vor căi amarnic, și-n curînd.)

2086 Sosit-a seara. Tare burgunzii-s îngrijați.
Gîndesc: „Mai bine moartea, decît amenințați
Să fim în orice clipă și astfel chinuiți".
Doreau să facă pace vitejii cavaleri neliniștiți.

2087 Rugară să-l aducă pe-Atila-n fața lor.
Burgunzii crai slabi, palizi, să iasă-afară vor
Cu-Atila să vorbească. De sînge sînt mînjiți.
Nu știu cui să se plîngă de chinul lor eroii istoviți.

2088 Dar iată, că Kriemhilda și-Atila au venit!
Erau stăpînii țării. În spate s-a ivit
Mulțimea care crește. Atila: — „Ce doriți?
Vreți pace? Pentru asta nu sîntem, precum credeți, hotărîți!

2089 Mi-ați omorît copilul și rude ce-am iubit;
Cu furie turbată amar m-ați păgubit.
Și-acum îmi cereți pace? Cît timp am să trăiesc,
La pace și ispașă, orice s-ar întîmpla, nu mă-nvoiesc!"

2090 Răspunde craiul Gunther: — „Noi doar ne-am apărat,
Cînd ne-ați ucis ostașii trudiți. Am meritat
Aceasta? Spune-Atila! La tine am venit
Cu inima curată și voi cu fățărie ne-ați primit!"

2091 Mezinul intră-n vorbă: — „Dar eu ce v-am făcut?
Voi, hunilor, răspundeți! Atunci cînd v-am văzut,
Credeam că-mi sînteți prieteni, că rude am aici;
Ne-am încrezut în vorbe și-am socotit că sîntem toți amici!"

2092 Răspund îndată hunii: — „De bunătatea ta
E țara-ntreagă plină. În juru-ți de-i căta,
Găsi-vei numai jale. Ferice-am fi trăit,
De-ai fi rămas acasă cu frații tăi! De n-ați mai fi venit!"

2093 Cu-amărăciune Gunther atuncea a vorbit:
— „Să cumpănim acuma tot ce ați suferit,
Cu ce-a făcut Atila, cînd, fiind nevinovați,
Ne-a omorît ostașii. Eu tot doresc cu noi să vă-mpăcați!"

2094 Răspunde iar Atila: — „Se poate-asemăna
Durerea mea cu-a voastră? Socot că veți vedea,
Că nu e vreo ispașă în stare-a mă-mpăca,
Decît aceasta: moartea. De ea nici unu-acum nu veți scăpa!"

2095 Îl roagă Gernot: — „Domnul să-ți deie bunul gînd
Atîta să ne faceți: să ne lăsați, pe rînd
Să părăsim palatul! Apoi să ne loviți
Cum veți voi afară. Onoare veți avea atunci, să știți!

2096 Ce-aveți de gînd să faceți, s-o faceți scurt vă cer!
Aveți destulă oaste și sînteți cavaler:
Noi, obosiți de luptă, de moarte pregătiți,
Nu vom mai fi în stare să ne luptăm cu voi, cei odihniți!"

2097 Toți hunii care-ascultă s-au fost înduplecat,
Din sală-afar' să-i lase; cînd, iată, c-a aflat
Kriemhilda de aceasta. O, cum s-a repezit
Să steie împotrivă! Și oaspeții din sală n-au ieșit.

2098 — „Nu! Nu! Voi, huni prieteni, ce-aveți acum de gînd,
Vă sfătuiesc din suflet, nu faceți! Jurămînt
Vă dau, că însetații de sînge de-or ieși,
Afară-n larg, mulți prieteni din oastea noastră mare vor pieri!

2099 Chiar de rămîn în viață ai Utei trei feciori,
Și toți ceilalți muri-vor, socot că pîn' la zori
Toți omorîți aicea de brațul lor veți fi.
Ca ei n-au fost pe lume eroi mai îndrăzneți, nici n-or veni!"

2100 Dar Giselher îi spune: — „Iubită sora mea,
De-aș fi știut vreodată, solia cînd venea
Să mă poftească-aicea, în ce foc m-ai chemat!
Din care vină, spune, la huni acuma moarte-am meritat?

2101 Ți-am fost bun frate, Kriemhild, și rău nu ți-am făcut,
De cînd mă știu pe lume; de-aceea chiar plăcut
Mi-a fost să vin la tine cu cugetul curat.
Să fii mărinimoasă! Pe toți aceeași mamă ne-a purtat!"

2102 — Mărinimie-mi cereți? Dar mie ce mi-ați dat?
Prea-bine știți cum Hagen cu mine s-a purtat.
Durerea grea din suflet nici azi s-a ostoit;
Nerăzbunată sete; dar toți — de voi trăi — ați ispășit!

2103 Predați-mi-l pe Hagen și vă făgăduiesc
Că voi avea-ndurare de voi, căci mă gîndesc
Că sîntem frați: o mamă tuspatru am avut.
Cu hunii mei grăi-voi și la-mpăcare am să vă ajut!"

2104 Scurt îi răspunde Gernot: — „Ferească Domnul sfînt!
De-am fi mii de rudenii, mai bine în pămînt
Cu toţii ne vom duce, decît să ţi-l predăm
Pe unul singur! Asta nu s-o-ntîmpla, cît timp mai răsuflăm!"

2105 Şi Giselher vorbeşte: — „Mai bine să murim!
Dar cavaleri, cu cinste în luptă să pierim!
Vrei luptă deci? Ei bine: atunci ne vom lupta!
Dar prietenii pe prieteni niciodat', aşa cum ceri, nu vor trăda!"

2106 Şi Dancwart izbucneşte, căci nu poate tăcea:
— „Nu-i singur al meu frate; îndată vei vedea!
Cine ne-oferă pace, precum ai îndrăznit,
Se va căi amarnic. Să-ţi aminteşti de cele ce-am vorbit!"

2107 Kriemhilda către oastea-i: — „Eroi neprihăniţi,
Împingeţi-i pe scară şi jalea-mi ostoiţi!
Voi răsplăti credinţa, precum o meritaţi;
Dar semeţia-aceasta vă cer îndată să mi-o răzbunaţi!

2108 Nici unul să nu iasă afară! Ascultaţi?
Din patru părţi deodată la sală foc să daţi!
Prin foc numai, pojarul din piept mi-aţi potolit!"
Ascultă hunii: gata-s să împlinească ce le-a poruncit.

2109 Cei ce şedeau pe-afară, în sală sînt împinşi
Cu lovituri de spadă, ba unii sînt ucişi;
Dar craii cu ostaşii ţin una, necurmat:
Credinţa şi-o păstrează cu îndîrjire şi nestrămutat.

2110 Şi porunci Kriemhilda să deie casei foc.
De flăcările repezi nu-şi mai aflară loc
Eroii oaspeţi. Casa se-aprinde-n vîlvătăi;
Socot că-n mare spaimă sînt înlăuntru trudnicii eroi.

2111 Strigau destui în sală: — „E vai şi vai de noi!
Murim mai bine-n luptă ca nişte demni eroi!
Sîntem pierduţi, o, doamne! Ce-amar s-a răzbunat
Pe noi crăiasa crudă! Mai crudă e ca cel mai crud bărbat!"

2112 Un altul strigă tare: — „Murim! Vai! S-a sfîrşit!
La ce ne-ajută-acuma că bine ne-au primit?
Pierim curînd, prieteni! O, dacă s-ar sfîrşi!
Şi setea-ngrozitoare în focu-acesta nu m-ar chinui!"

2113 Răspunde-atuncea Hagen: — „Cel care-i însetat
Să bea îndată sînge! Vă spun adevărat,
Că sîngele-n dogoare e dulce la băut,
Mai bun chiar decît vinul. Eu gustul lui de mult l-am cunoscut."

2114 Îngenuncheat-a unul lîngă un mort şi-a strîns
În coiful său din rană tot sîngele ce-a curs;
Îl bea fără oprire, că-i tare însetat.
Găseşte că plăcut e, deşi în viaţa lui n-a mai gustat.

2115 — „Să-ţi răsplătească Domnul!" — lui Hagen i-a vorbit —
„Că sfatul tău prea-bine aicea mi-a priit!
Aşa vin bun în viaţă nicicînd n-am căpătat;
De mai trăiesc, o, frate, să ştii că sfatul tău nu l-am uitat!"

2116 Cînd alții-aud ce bine la sete i-a făcut,
Au încercat și dînșii și sînge au băut.
Puteri preaminunate de-aici au căpătat:
(Femei frumoase multe pentru iubiții lor au lăcrimat.)

2117 Jăraticul acuma pe dînșii-ncet cădea[1];
Cu scutul fiecare din drum îl abătea;
Dar fumul și pojarul de tot i-a dogorit.
Socot că niciodată eroi ca ei în chinuri n-au trăit.

2118 Se-aude iarăși Hagen: — „Lîngă pereți vă dați!
Jăratecul pe coifuri să cadă nu lăsați!
Călcați-l în picioare și-n sînge-l domoliți!
Frumoasă sărbătoare! Crăiasă Kriemhild, bine-am fost primiți!"

2119 Cu toată suferința, și noaptea a trecut.
Ședea în fața ușii cu brațul strîns de scut
Viteazul Volker. Hagen îl întovărășea.
Scrutau în zare: Oare, ce-o mai veni? Ce chin mai plănuia?

2120 În rîs le strigă Volker: — „În sală să intrați!
Vor crede nefîrtații că sîntem înecați
În fum și arși de pară. La noi de vor intra,
I-om mirui cu spada. Că mai trăim, atunci le-om arăta!"

2121 Suspină-acum mezinul: — „De ziuă s-a crăpat,
Și boarea dimineții în sală a intrat.
Dea Domnul să ne-ajute și altfel să trăim
De cum a vrut Kriemhilda la sărbătoarea ei să viețuim!"

2122 Răspunde-atuncea unul: — „Da, ziua s-a ivit,
Și dacă nu ne-aduce nimic bun, negreșit
Să ne-narmăm cu toții și viața s-apărăm,
Căci în curînd Kriemhilda ne va lovi. Să știm s-o înfruntăm!"

2123 Socoate-acum Atila că oaspeții-au pierit
De chinuri și de focul ce crunt i-a pîrjolit;
Dar află că în sală vreo șase sute sînt,
Eroi unul și unul, cum nu mai sînt prea mulți pe-acest pămînt.

2124 Îi spune caraula, care de mult veghea
Și a văzut prea-bine tot ce se petrecea
În sala cea întinsă și că destui trăiau.
Privindu-i de departe, spionii huni pe oaspeți iscodeau.

2125 Kriemhilda află vestea că mulți din ei trăiesc.
Crăiasa mult se miră: — „Nu cred că viețuiesc:
Sînt toți în focul aprig desigur numai scrum;
Nu cred minunea asta că s-a-ntîmplat, orice mi-ați spune-acum!"

2126/7 Burgunzii, vezi, să scape ce mult ar fi dorit,
Puțină îndurare la huni de-ar fi găsit!
Cînd văd că n-află milă la nimeni, hotărăsc
Să-și apere scump pielea, să moară-n iureș brav, cavaleresc.

2128 Ostașii lui Atila curaj au căpătat:
Doreau și să cîștige ploconul cel bogat
Făgăduit de Kriemhild, s-asculte de-al lor crai;
Dar mulți pierdură viața și-n loc de plată scot un singur vai!

2129 Făgăduieli și daruri destule-a împărțit
Kriemhilda bucuroasă. Pe scuturi au primit
Mult aur bun și roșu acei ce se luptau.
Așa răsplată mare nicicînd ostașii huni nu căpătau.

2130 Un pîlc de huni sub arme la scară a sosit;
Își rîde cîntărețul: — „Vedeți că n-am murit?
Cum vă-ndesați la luptă! Vă jur că n-am văzut
Așa viteji de scamă, care-au primit roș aur de pe scut!"

2131 Alți oaspeți strigă tare: — „Voinicilor, veniți!
Încoa'! Cît mai aproape! Mult nu vă osteniți!
Vrem să murim degrabă, dar... vom muri luptînd."
Săgeți aruncă hunii ce se înfig în scuturi tremurînd.

2132 Ce să lungesc povestea? O mie luptători
Se-apropie de sală cu ochi iscoditori.
Cu lovituri de spadă burgunzii îi primesc.
De pace nu-i nădejde: se scurge, deci, mult sînge vitejesc.

2133 În inimă pătrunde tăiosul ascuțiș;
Ici cade-un brav în sînge ștergînd un ochi furiș —
Acolo se închide un ochi îndurerat.
Ostașii lui Atila căzut-au toți în sîngele-nchegat.

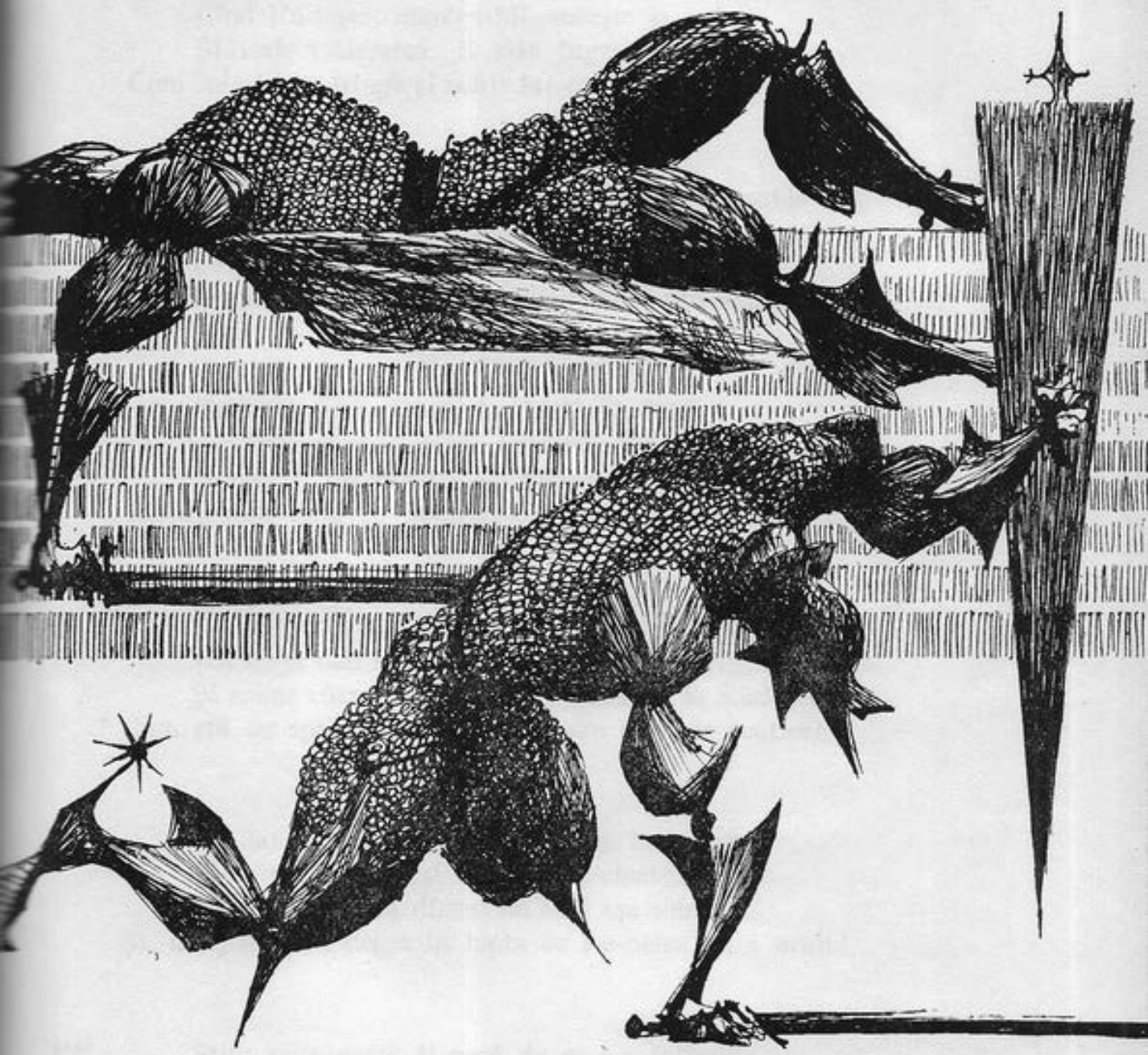

RAPSODIA A XXXVII-A

Cum a murit Rüdeger

2134 Burgunzii dimineața întreagă s-au luptat,
Cînd Rüdeger, marcgraful, sosește la palat
Și vede-ncăierarea. E tare îngrozit.
Cum inima-i se frînge și ochii lui cei buni s-au umezit!

2135 — „Zi blestemată-n care măicuța m-a născut!
Au, ura-ngrozitoare să piară n-a putut?
Oricît cer împăcare, Atila nu mai vrea,
Căci tot mai multe pierderi a suferit în lupta-aceasta grea!"

2136 Trimite după Dietrich, blajinul Rüdeger:
— „Pe crai mi-i scapă, Dietrich, viteze cavaler!"
Acesta îi răspunde: — „Nici vorbă de scăpat.
Atila-i fără milă și, hotărît, e de ne-nduplecat!"

2137 Un hun fruntaș îl vede pe Rüdeger plîngînd,
(El nu-și mai stăpînește îndureratul gînd!)
Și spune către Kriemhild: — „Priviți la Rüdeger!
Cum stă cu spada-n teacă! Atila are strașnic scutier!

2138 I-a dat supuși o sumă; i-a dat și bun olat,
Castele minunate și tot ce n-a visat;
Nu-i nimenea ca dînsul de crai așa iubit,
Și, uite, nici un deget în lupta ce s-a-ncins nu a urnit!

2139 Știu: prea puțin îi pasă de ce s-o întîmpla,
Doar lui să-i meargă bine! Se poate-așa ceva?
Se spune că viteaz e cum nu s-a pomenit.
Nu prea se vede, doamnă! Curajul său în vînt s-a risipit!"

2140 În inimă-l lovește pe omul credincios
Această crudă vorbă! Se uită mînios
Și-i zice: — „Vei plăti-o! Sînt laș, după cum spui.
RostișI la curte tare această vorbă grea. Iertare nu-i!"

2141 Își strînge pumnii bine și-asupră-i a sărit
Și, dintr-o lovitură, pe loc l-a și trăsnit,
Că jos, mort, la picioare flecarul a căzut;
Prin asta nu mai mică durerea lui Atila s-a făcut...

2142 — „La moarte, stîrpitură!" — marcgraful a strigat —
„Ce știi de-a mea durere? Ce știi de-al meu oftat?
Că n-am luptat, grea vină din asta mi-ai făcut?
Să lupt cu-aceia care în mine-atît de mult s-au încrezut?

2143 Eu i-am adus în țară, pe drum eu i-am purtat;
Le-am fost, deci, călăuză, mi s-au încredințat
Ca nimănui pe lume, și-acum să-i dușmănesc?
Nefericita-mi mînă de ei se poate-atinge, să-i lovesc[1]?"

2144 Atila însă-l ceartă pe Rüdeger grăind:
— „Făcut-ai bine, duce, pe omul meu lovind?
Ți s-a părut că nu-s mulți acei care-au pierit
Ca să-l ucizi pe-acesta? Vei recunoaște: ești nesocotit!"

2145 Răspunde trist marcgraful: — „În suflet m-a jignit,
Spunînd că de la tine averea am primit
Și cinstea pe degeaba. Ce spui? Să-l fi lăsat
Nepedepsit, se poate? Deci bîrfitorul plata și-a luat!"

2146 Cînd vine şi Kriemhilda şi mortul l-a zărit
Şi află de ce mînă acesta a murit,
În lacrimi izbucneşte şi spune hohotind:
— „Ce ţi-am făcut, durerea de ne-o măreşti, omoruri plănuind?

2147 Ne-ai juruit credinţă, făgăduind apoi
Că rişti onoare, bunuri, chiar viaţa pentru noi.
Toţi socoteau că nimeni nu este credincios
Ca Rüdeger, marcgraful. Ţi-ai lepădat credinţa? E frumos?

2148 Îţi amintesc de timpul cînd cald mi-ai juruit,
Atunci cînd la Atila să plec m-ai sfătuit,
Că ne slujeşti temeinic, pînă ce vom muri!
E timp să-ţi ţii cuvîntul, căci vezi ce jale peste noi veni!"

2149 — „E fără îndoială: credinţă-am juruit,
Onoarea ca şi viaţa de-atunci v-am dăruit;
Dar n-am jurat, o, doamnă, şi sufletul să-mi pierd!
În paza mea-s burgunzii: am datorii şi către dînşii, cred!"

2150 Ea-l roagă: — „Te gîndeşte, iubite Rüdeger,
La jurămîntul sacru de nobil cavaler!
Mi-ai spus că suferinţa-mi odat' vei răzbuna!"
— „Nu v-am slujit, domniţă? M-am abătut cumva din calea mea?"

2151 Acuma şi Atila începe a-l ruga
Şi chiar îngenuncheară umili, în faţa sa.
E amărît marcgraful, cum nu l-am mai văzut.
Şi mîinile frîngîndu-şi, vesti amar, cu gînd neprefăcut:

2152 — „Vai! Ce nefericire, c-atîta am trăit
Să văd această jale! Tot ce mi-a dăruit
Mai scump pe lume Domnul, credința, am pierdut.
De-o iei, ia-mi viața, doamne, că eu pe lume-atîta am avut!

2153 Oricum aș da-o-acuma, tot rău o nimeresc;
Nu-s împăcat în suflet, oriunde o cîrmesc;
Iar de nu fac nimica, știu, toți mă vor certa.
Arată-mi calea, doamne! Să se-mplinească mare voia ta!"

2154 Atila și Kriemhilda mereu l-au tot rugat:
(De-aici își pierd mulți viața, căci, cu adevărat
Se va lupta marcgraful! Pe mulți îi va lovi
Și el, pînă la urmă, de vitejească moarte va pieri.)

2155 Știa că are parte doar de dureri și chin;
Ar fi voit, ce-i dreptul, cu cugetul senin,
Pe-Atila și Kriemhilda să-i poată-ndupleca;
Dar se temea, sărmanul, ca lumea să nu-nceapă a-l certa.

2156 Se îndreptă spre-Atila și astfel l-a rugat:
— „Mărite crai, ia-mi toate ce darnic mi-ai fost dat:
Olat ca și castele! Nimic nu vreau s-opresc!
Pe jos ca cerșetorii în lumea asta largă să pornesc!"

2157 Dar, supărat, Atila: — „Acestea ți le-am dat,
Marcgrafe, știi prea-bine, castele și olat,
Ca să m-ajuți odată; iar de vei răzbuna
Ce mi-au făcut burgunzii, coroană ca și mine vei purta!"

2158 Se roagă iar marcgraful: — „Vai! Ce să fac? Dă-mi sfat!
În casa mea ca oaspeți cu vază au intrat,
La masa mea șezut-au și daruri au primit —
Și-acum, mărite doamne, să vreau pieirea celor ce-am iubit?

2159 Știu bine ce-ți spun unii: că m-am făcut fricos...
Mă leagă prietenia și nici n-ar fi frumos
Să rup cu ei credința; apoi, cum bine știți,
M-am încuscrit cu dînșii prin doi copii cuminți și fericiți!

2160 Copila-mi și mezinul cu drag s-au logodit.
Putea-va fi pe lume ceva mai potrivit?
Puterea, bărbăția, credința s-a-ntrupat
În Giselher, mezinul. În el găsii un ginere visat."

2161 Kriemhilda îi răspunde: — „Gîndește-te puțin
La suferința noastră, la crudul meu destin!
Cum suferă Atila! Doar știi ce i-au făcut!
Nicicînd o gazdă-n lume, mai crînceni oaspeți cred că n-a avut!"

2162 Primește-atunci marcgraful: — „Chiar astăzi voi plăti
Cu viața bunătatea pe care o primii
De la Atila craiul, stăpînul meu iubit.
Da! Astăzi moartea-mi vine; nu este vreme-acum de zăbovit!

2163 Știi bine că pun astăzi în darnic mîna ta
Castele și olaturi și toată-averea mea!
Soția și copila deci, ți le-ncredințez;
Supușii mei la tine afla-vor ocrotire. Asta crez!"

2164 — „Să-ți răsplătească Domnul, o, nobil Rüdeger.
Răspuns este acesta de vrednic cavaler!
De tot ce drag și scump ți-i, prelarg voi îngriji!
Dar sper că am norocul să te întorci, așa cum vei porni!"

2165 Ca pe-un cîntar acuma marcgrafu-a așezat
Și sufletu-i și trupu-i. Kriemhild a lăcrimat.
Grăiește el: — „Plini-voi tot ce am juruit!
De-ar ști sărmanii prieteni ce simt, cînd prietenia le-am știrbit!"

2166/71 Și pleacă de la curte marcgraful ca zdrobit...
Pe-ai săi în jur i-adună și astfel le-a grăit:
— „Iubiții mei, e timpul ca toți să vă-narmați...
Cu cei ce-am fost ieri prieteni... ne vom lupta... cu bunii noștri frați!"

2168 Cinci sute se-narmează de marcgraf ascultînd;
Alți doisprezece oameni pornesc cu ei în rînd.
(Pentru onoare numai aceștia se luptau.)
Că moartea îi pîndește? La asta nicidecum nu se gîndeau.

2169 Cu coif sclipind în soare, marcgraful a pornit
În fruntea oastei sale-narmată strălucit
Cu spada ascuțită, cu scutul lung și lat.
Cînd îl zărește Volker, nu s-a-ncrezut; dar apoi s-a-ntristat.

2170 Ci Giselher surîde la socrul său iubit,
Cu coiful cînd îl vede. O clipă n-a gîndit
Că vrea să îi înfrunte, căci ruda lui era;
De-aceea craiul nobil cu zîmbetul pe buze-l aștepta.

2171 Îi spune: — „Bine-mi pare că socrul mi-a venit!
L-am cîștigat în drumul acest nefericit.
De dragul soației mele[1] pe noi ne-o ajuta.
Mi-e îndoit de dragă! De-ar ști și ea, vai cum s-ar bucura!"

2172 Dar Volker îi vorbește: — „Nu știu ce-ai de sperat.
Ai mai văzut vreodată că vine înarmat
Cu platoșă, scut, spadă vreun prieten mult-iubit?
Azi de la huni marcgraful castele și olat cred c-a primit!"

2173 În timp ce cîntărețul acestea le grăia,
Marcgrafu-n fața sălii cu oastea-i se oprea.
Așază scutu-i zdravăn acuma la picior.
Le face semn să tacă acelor care să-l salute vor.

2174 Apoi răsună vocea-i: — „Burgunzi, ia ascultați!
Vă dau răgaz, cu toții grăbit să vă-narmați!
Ați fost cu mine prieteni, vrăjmași de-acum vom fi:
La astă hotărîre o altă datorie mă sili!"

2175 Atît le trebuiră s-audă cei loviți!
În loc de ajutorare, se văd năpăstuiți!
Destul îi hărțuiră vrăjmașii ne-mpăcați,
Acuma chiar și-acela de care se credeau așa legați!

2176 — „Dar este cu putință?" — trist Gunther a vorbit —
„Să ne răpești simțirea cu care ne-ai iubit?
Ne-am încrezut în tine: credința ne-a legat.
Parcă visez, marcgrafe, căci prietenia ta nu m-a-nșelat!"

2177 — „S-a isprăvit de-acuma; nimic nu-i de schimbat!"
— Răspunde trist marcgraful — „Să lupt azi m-am legat,
Deci, bravi eroi, în gardă! de vreți să mai trăiți!
Mi-a poruncit crăiasa. Nu este vreme-acum să vă codiți!"

2178 — „Nu cred ce spui, marcgrafe!" — blînd Gunther i-a grăit—
„Vorbești de dușmănie? De mult ne-ai îndrăgit.
Să-ți răsplătească Domnul pentru credința ta!
Păstreaz-o pîn' la urmă, căci bine, prin aceasta, îți va sta!

2179 Ia-ți mîna de pe spadă, căci noi te prețuim!
Ne-ai dăruit atîtea, că nici nu vrem să știm
Decît de-a ta credință cînd ne-ai călăuzit
Spre țara lui Atila. Rămîi al nostru frate prea-iubit!"

2180 Răspunde iar marcgraful: — „Aș fi prea-fericit
Să vă păstrez credința de care-ai pomenit!
Aș vrea mai mult și-alt' dată cu drag să dăruiesc
Și să vă am în suflet învăluiți în gînd prietenesc!"

2181 — „O, nu vorbi degeaba!" — crai Gernot i-a grăit —
„Căci gazdă ca la tine nici nu s-a pomenit.
Așa primire bună rari oaspeți au aflat;
Și de-om trăi, marcgrafe, ți-om răsplăti precum ai meritat!"

2182 — „De-ar fi voit Preasfîntul" — marcgraful a vorbit —
„Să fiți la Rhin, voi, frații, și eu să fi murit
În vreun război departe; să nu mă fi luptat
Cu voi acum! Vreodată așa ceva nu cred că s-a-ntîmplat!"

2183 Şi Gernot prinde vorba: — „Frumos îţi mulţumesc:
Mi-ai dat prea-bună spadă. N-aş vrea să mă căiesc
Lovindu-te cu dînsa! Cu tine ar pieri
Virtuţi alese, rare. Priveşte spada care te-ar lovi.

2184 În nici o luptă cruntă ea nu m-a părăsit:
De gura-i ascuţită eroi mulţi au pierit.
Puternică-i şi iute, tăioasă, de temut:
Mai bun dar ca acesta nu deseori în viaţă am avut!

2185 De ţii morţiş la luptă, gîndeşte-te acas'!
De ne ucizi ostaşii ce încă ne-au rămas,
Atunci, cu spada asta, a ta, te voi lovi!
Te căinez, marcgrafe, şi pe soţia care te iubi!"

2186 — „Să deie Domnul, Gernot, să mor de mîna ta!
Şi, dacă-a ta voinţă acum se va-ntîmpla,
Şi toţi eroii voştri spre ţară vor porni,
Soţia şi copila la voi, ştiu bine, milă c-or găsi!"

2187/8[1] Spre Rüdeger se-ndreaptă mezinul Giselher:
— „O, tată, cum ţi-i gîndul? Eşti doară cavaler!
Burgunzii ţin la tine; la asta nu gîndeşti?
Pe fiica ta frumoasă vrei prea de timpuriu s-o văduveşti!"

2189 — „Ah, să-ţi ajute Domnul" — marcgraful a grăit —
„Să te întorci acasă! Şi dac-ai îndrăgit
Pe fiica mea iubită, să nu mi te răzbuni
De răul ce făcut-am, cu suflet greu, tovarăşilor buni!"

2190 — „Cu bucurie-aș face-o!" — mezinul a vorbit —
„Dar, dacă azi, prin tine, burgunzii au pierit,
Și-n loc de prietenie — vrăjmaș te-ai arătat,
Și eu rup jurămîntul, care de ea și tine m-a legat!"

2191 — „Atunci: cu doamne-ajută!" — răspunsu-a răsunat
Și scutul și-l apucă, fiind gata de luptat.
În sală vrea să intre cu spada fluturînd,
Dar Hagen, de pe scară, vrea să încerce ultimul cuvînt.

2192 Grăiește: — „Doar o clipă aș vrea să-ți mai vorbesc:
(Nevoia ne împinge s-o facem) mă gîndesc
Ce-i folosește, spune, aici dac-am pierit
Viteazului Atila, în țara lui, în care ne-a poftit?

2193 Îngrijorat sînt, duce, căci, uite, scutul bun
Pe care Gotelinda l-a dăruit — și-ți spun
Că-n țara lui Atila cu drag gînd l-am purtat! —
E hărtănit de lupte, căci hunii-n el cu mare ură-au dat!

2194 De-ar vrea acum destinul bun scut așa să am
Ca cel ce-l duci în mînă, precum și eu aveam,
N-aș mai purta în luptă, așa precum e dat,
Nici platoșă ca asta, cum totdeauna știi că am purtat!"

2195 — „Ți-aș da cu drag chiar scutul ce-l port, de n-ar vedea
Kriemhilda!" (Care-acuma de sus la ei privea!)
„Dar fie! Prinde-l, Hagen, și poartă-l sănătos!
La Rhin cu el acasă, să te întorci iar vesel și voios!"

2196 Cînd cei din jur de fapta aceasta se uimesc,
De calde lacrimi ochii li se-mpăienjenesc:
E darul cel din urmă, pe care Rüdeger
Îl face. Vreodată mărinimos, cum n-a fost cavaler.

2197 Oricît de aspru-i Hagen şi-oricît de-ntunecat,
Şi el se-nduioşează de darul căpătat,
Ce-avea să-l ocrotească în clipa cea mai grea;
Cu el se întristează oricine faţa-i plînsă i-o vedea.

2198 — „Să-ţi răsplătească Domnul, viteze Rüdeger!
Socot că nu-i pe lume ca tine cavaler
Să dea din mînă arma ce-ades l-a apărat...
Această rară faptă încununează-un suflet minunat!

2199 Trăit-am multă jale" — trist Hagen a vorbit —
„Dar grea cum este asta nu s-a mai pomenit:
Ca prietenii să lupte cu prietenul lor bun!"
Vorbeşte şi marcgraful: — „Din inimă îmi pare rău, vă spun!"

2200 Iar Hagen: — „Pentru darul ce-acum am căpătat,
Orice ţi-ar face soţii-mi, rămîn îndatorat,
Şi mîna mea în luptă nicicînd te va lovi,
Chiar dacă de-a ta spadă burgunzii noştri astăzi vor pieri!"

2201 Se-nclină în tăcere marcgraful viu mişcat.
Plîngeau eroii! Doamne, nimic nu le-ai cruţat
Acestor bravi pe lume! Mari încercări le-ai dat!
(Părintele virtuţii cu Rüdeger din lume a plecat!)

2202 Din pragul uşii Volker de-asemeni i-a grăit:
— „Tovarăşul meu Hagen ţi-a fost făgăduit
Să nu te-atingă-n luptă; aşijderea şi eu.
Ai meritat aceasta, căci ne-ai primit şi dăruit mereu!

2203 Dar am o rugăminte" — iar Volker i-a vorbit —
„Fii solul meu acasă! Gotlind mi-a dăruit
Brăţările acestea. I-am spus că le-oi purta.
Priveşte-le ! Cuvîntul mi l-am ţinut. Am mărturia ta!"

2204 — „Dea Domnul, dragă Volker, să poată să-ţi mai dea
Cînd te întorci acasă; iar eu, de-o voi vedea
Din nou la casa noastră, am să-i mărturisesc
Că te-am văzut cu ele! Cu bucurie îţi făgăduiesc!"

2205 Spunînd aceste vorbe, sus scutul a-nălţat,
Nu vrea să zăbovească: destul a aşteptat!
Vijelios porneşte spre foştii săi amici
Şi lovituri împarte, că-n jurul său cad numeroşi voinici.

2206 Doar Hagen şi cu Volker deoparte-acum s-au tras;
Precum şi-au spus cuvîntul, aşişderea-a rămas;
Dar lîngă turn[1] eroul destui a întîlnit,
Venind cu el să lupte. Marcgraful îi dă mult de gîndit.

2207 Cu plan să-l nimicească în sală l-au lăsat
Şi Gernot ca şi Gunther. Tăcuţi l-au aşteptat.
Doar Giselher nu luptă. Nu s-ar fi cuvenit!
Şi vrea să mai trăiască; de-aceea pe marcgraf l-a ocolit.

2208 Cu Rüdeger deodată ai săi toți au intrat
Să-l sprijine în luptă. Prea-vrednic s-au purtat!
Aveau tăioase spade. Cu ele au lovit
Destule coifuri mîndre și scuturi tari, pe care le-au zdrobit.

2209 Dar și burgunzii vajnici, deși sînt obosiți,
Cu eroism se luptă: lovesc și sînt loviți.
Pe oamenii din Bechlarn acum se năpustesc
Și spadele lucioase de sîngele lor cald se umezesc.

2210 Cînd luptători din Bechlarn în sală au intrat,
Sar Hagen și cu Volker asupra lor îndat'!
Doar pe marcgraf să-l cruțe ei au făgăduit.
De mîna lor vitează, pe coifuri lucii sînge s-a ivit.

2211/14[1] Marcgraful brav se bate; e bine înarmat.
Hei, cîți burgunzi în luptă cu spada-i a culcat!
Dar Gernot îl zărește și-i tare mînios.
(Mînia lui va face să plîngă Gotelinda dureros.)

2215 Voinicul, bravul Gernot la marcgraf a strigat:
— „Nu vrei să-mi lași nici unul în viață? Nu-i păcat?
Mă doare fapta voastră cum nu pot să rostesc.
Cum cad ai mei de-a valma spun hotărît: nu pot să mai privesc!

2216 Frumosu-ți dar acuma greu te va păgubi,
Căci iată, cîte-un prieten de mîna ta pieri!
În gardă, deci, marcgrafe! Vreau darul să-ți plătesc!
Chiar dac-ai fi tu însuți această plată, n-am să mă căiesc!"

2217 Dar pînă să ajungă la Gernot, și-a făcut
Prin sînge drum marcgraful și iată-i: s-au văzut!
Asupră-le se-aruncă strigînd cei doi eroi,
De răni se apărară, izbind numai în scuturi amîndoi.

2218 Dar spadelor tăioase nimic nu se-opunea,
Izbește crunt marcgraful, că sala răsuna,
În coiful ca de piatră al craiului burgund
Și sînge viu țîșnește. (Dar rana-i va plăti-o în curînd!)

2219 Ridică Gernot darul ce-odată l-a primit,
— Deși rănit de moarte — cu spada l-a izbit
În scut atît de tare, că-n coif a străbătut.
Și soțul Gotelindei se clatină și cade jos, pierdut.

2220 Ce tristă răsplătire frumosul dar avu!
Dar Gernot, ca marcgraful, tot șovăind, căzu.
Doi luptători de seamă deodată au murit.
Se-nfurie rău Hagen, cînd pe cei doi eroi morți i-a zărit.

2221 Rostește el: — „Destule și mari nenorociri
Greu peste noi trecură; dar astfel de loviri
N-am căpătat vreodată! Mult țara va jeli,
Iar oamenii din Bechlarn ostatecii lui Gunther azi vor fi!"

2222 — „O, fratele meu Gernot!" — trist Gunther a strigat —
„Ce mai ne-așteaptă, oare? Mari lovituri ne-au dat!
Mă doare și de dînsul, de bravul Rüdeger:
Cu-aceștia doi se-ngroapă icoana unui vrednic cavaler!"

2223 Cînd Giselher pe Gernot zăcînd mort l-a zărit,
La cei rămaşi în sală urlînd s-a repezit
Şi, rînd pe rînd, cu spada-i pe toţi jos i-a culcat.
Nicicînd hulpava moarte atîta pradă n-a mai căpătat!

2224 Cu Giselher şi Gunther şi Hagen a plecat.
Pe Volker şi pe Dancwart îndată i-au chemat;
Se duc şi-i văd pe Gernot şi bravul Rüdeger.
Şi lîngă ei eroii au plîns amar cu ochii către cer.

2225 — „Ce crudă fuse moartea!" — suspină Giselher —
„Ni-l luă pe-al nostru frate, pe bravul Rüdeger...
Hai să ieşim afară cu platoşele-n vînt!
Ne răcorim, căci moartea ne va răpi, presimt, curînd-curînd!"

2226 Se duc. Se-aşază unii; iar alţii stau culcaţi;
Se odihnesc eroii, privind la cei plecaţi
Pe lumea ceealaltă. Tumultul a-ncetat.
Tăcerea-aceasta mare pe regele Atila l-a mirat.

2227 Kriemhilda îi vorbeşte: — Îl vezi cum ne-a slujit?
S-au războit o vreme şi-acum s-au liniştit.
Credeam că ne răzbună vasalu-ţi credincios,
Dar cred că-i va conduce acasă iar pe Rhinul lat în jos!

2228 Ei, ce folos avut-am cu el de-ai împărţit
Olaturi şi castele? Vezi, ne-a nesocotit.
Desigur, face pace!" Dar Volker auzind
(Căci sta în pragul uşii), grăieşte-aceste vorbe crud zîmbind:

2229 — „Prea-nobilă crăiasă, amar vă amăgiți!
Nu fie supărare, dar îl nedreptățiți:
Minciună diavolească e tot ce ați rostit:
Nu este nici o pace, căci Rüdeger eroic a murit!

2230 Ce-a poruncit Atila, el a îndeplinit:
Cu toți ai lui prieteni, priviți-i, a pierit!
Căutați în jur pe altul poruncă să-i mai dați,
Căci Rüdeger luptat-a, cum luptă doar vitejii-adevărați!

2231 De nu voiți să credeți, veniți de îl priviți!"
Îl scot pe brațe-afară: și ochi-i sînt striviți.
Atila, cînd îl vede, adînc s-a tulburat:
Cutremur, disperare pe fața lui acum s-au arătat.

2232 Cînd hunii văd pe duce atît de ciopîrțit,
Îl plîng cu mare jale. Oricît de iscusit
Vreun cronicar găsi-veți, nu cred că va putea
Cu scrisu-i să v-arate cum tot norodul dureros plîngea.

2233 O negrăită jale pe-Atila l-a cuprins:
Ca leul[1] strigă tare în inimă atins.
Cu lacrimile toate și Kriemhild l-a jelit:
Aveau de ce să plîngă: cu Rüdeger bun sprijin le-a pierit.

RAPSODIA A XXXVIII-A

Cum au pierit toţi luptătorii lui Dietrich

2234 Se zguduie palatul de plînset necurmat;
În turnuri şi în ziduri ecou-a răsunat;
Aude-un om din Berna acest amar jelit.
Cît ai clipi, cu vestea la Dietrich, craiul său, s-a repezit.

2235 Grăieşte către dînsul: — „Stăpîne, ascultaţi!
În viaţa mea întreagă să plîngă-aşa, bărbaţi
N-am auzit vreodată. E nemaipomenit!
Socot că chiar Atila în lupta ce s-a-ncins o fi pierit!

2236 O pierdere mai mare, ce alta poate fi?
Atila sau Kriemhilda... dar cine poate şti?!...
Vor fi căzut de mîna burgunzilor eroi.
Prea plîng cu mare bocet. Stăpîne, hai să mergem amîndoi!"

2237 Răspunde cel din Berna: — „Voi, credincioşii mei,
Rămîneţi lîngă mine! Orice făcut-au ei
Eroii fără ţară, au fost din greu siliţi:
Lăsaţi-i, deci, în pace, căci eu le-am spus să fie liniştiţi[1]!"

2238 În vorbă intră Wolfhart: — „Vreau să mă duc îndat'
Să-ntreb ce este-acolo, să văd ce s-a-ntîmplat.
Şi iute vin, stăpîne, să spun ce-am auzit.
Cred că ceva de seamă s-a petrecut, ceva deosebit!"

2239 Grăieşte craiul Dietrich: — „Cînd omu-i supărat,
Şi vede cum oricine se pune la-ntrebat,
Nu prea se simte bine: mai tare-i amărît;
De-aceea nu te duce! Pe altul să-l trimit am hotărît!"

2240 Pe Helferich acuma spre sală l-a mînat,
Pe huni să-i iscodească ce, oare, s-a-ntîmplat?
De nu vor spune-aceştia, să-ntrebe pe burgunzi:
— „Să spui cu de-amănuntul! Nimic din ce-ai aflat să nu ne-ascunzi!"

2241 Întreabă solu-n grabă: — „Ce, oare, s-a-ntîmplat?"
Răspunde unul: — „Toată nădejdea ne-a zburat,
Pe care am avut-o. Vai! totul s-a sfîrşit!
Priveşte! E marcgraful! De la burgunzi răsplata şi-a primit!

2242 Şi oamenii din Bechlarn cu toţii au pierit!"
Îngrozitoarea veste pe sol l-a împietrit;
Nicicînd mai grea solie vreodată n-a avut.
Plîngînd cu lacrimi multe lui Dietrich la picioare i-a căzut.

2243 — „Ce veste tristă? Spune !" — stăpînul l-a-ntrebat —
„De ce te vaieţi? Ce e? Vai! Ce s-a întîmplat?"
Şi Helferich vorbeşte: — „E vreme de jelit,
Căci Rüdeger, stăpîne, de sabia lui Gernot a pierit!"

2244 Eroul cel din Berna: — „Nu Domnul a voit,
Ci diavolul, în ura-i nestinsă, a urzit
Această neagră faptă. Cu ce a meritat
Marcgraful moartea asta? Burgunzii l-au iubit şi respectat!"

2245 Iar Wolfhart intră-n vorbă: — „Dar vezi c-au îndrăznit!
Cu moartea toţi plăti-vor; aceasta negreşit!
De vom răbda, stăpîne, ruşine-am meritat.
Gîndeşte-te că nimeni ca el mai credincios nu s-a aflat!"

2246 Și amelungul Dietrich mai multe-ar fi dorit
Să afle. Stă-n fereastră cu sufletul zdrobit.
Pe Hildebrand îl cheamă și tare l-a rugat
În sală să se ducă, să afle-amănunțit ce s-a-ntîmplat.

2247 Iar Hildebrand, măestrul, erou neînfricat,
Pornește fără arme îndată spre palat.
Cu vorbă bună dînsul voiește-a iscodi;
Nepotul Wolfhart însă, cînd fără arme-l vede, îi vorbi:

2248 — „Cum, unchiule, așa vrei, cu pieptul gol să pleci?
Fii sigur că acolo doar neplăceri încerci;
Cu vorbe de ocară acasă vei veni;
De iei cu tine arme, cuviincios și bine te-or primi!"

2249 Bătrînul se-narmează, cum vru nepotul său.
Și oamenii lui Dietrich s-au înarmat. Ce rău
Îi pare-acum lui Dietrich! El mult ar fi dorit
Să meargă numai singur și nearmat, spre-a fi ușor primit.

2250 Ostașii săi se roagă: — „Voim a vă-nsoți,
Că, poate, crudul Hagen atunci nu va-ndrăzni
Să vă batjocorească, după năravul său!"
Acestea cînd le-aude, nu s-a împotrivit eroul meu.

2251 Din ușă cîntărețul îndată l-a zărit
Pe Dietrich cu-ai săi oameni, cum vine de grăbit.
Toți poartă spade, scuturi. Îndat' i-a-nștiințat
Pe craii săi, burgunzii, care uimiți, tăcuți l-au ascultat.

2252 Vorbește cîntărețul: — „Văd către noi venind
Pe Dietrich cu-ai lui oameni cu armele sticlind.
După a lor purtare socot că ne-or lovi
Și, zău, cum stăm acuma, de bună seamă bine nu ne-o fi!"

2253 Nu trece mult și, iată, că Hildebrand veni;
Cu scutul la picioare începe a grăi,
Spre oamenii lui Gunther, ca nobil cavaler:
— „Ia spuneți, dragi prieteni, ce v-a făcut marcgraful Rüdeger?

2254 Viteazul cel din Berna fierbinte m-a rugat,
Să vă întreb de-aproape, de e adevărat
Că l-ați ucis pe marcgraf, așa cum se zvoni?
Asemenea durere ne va zdrobi, de s-o adeveri!"

2255 Lui îi răspunde Hagen: — „E prea adevărat!
Ce-aș da să știu că solul amar s-a înșelat
Și Rüdeger trăiește! Dar, din păcate, nu-i
Minciună trista veste! Bărbați, femei, toți plîng azi moartea lui!"

2256 Cînd auziră bine că Rüdeger e mort,
Cu lacrimi plîng eroii. — „Credință eu îi port" —
Grăiește jalnic solul și lacrimi curg șiroi
În jos pe bărbi, pe zale. Nemîngîiați sînt vajnicii eroi.

2257 Iar Siegstab[1] cel din Berna acestea le-a vorbit:
— „Prea-rara bunătate cu dînsul s-a sfîrșit,
Cu care-ntotdeauna în casa-i ne primea.
Noi cei fără de țară, de-acuma bucurie n-om avea!"

2258 Şi Wolfwein al lui Dietrich în vorbă a intrat:
— „De l-aş vedea pe tata aicea mort pe pat,
N-aş suferi atîta, cum sufăr cînd îl văd!
Vai! Cum vom mîngîia-o pe Gotelinda? Dar pe-al său norod?"

2259 Iar Wolfhart cu mînie acestea le-a rostit:
— „Cin'ne călăuzeşte, cum ne-a călăuzit
Adeseori marcgraful pe drumuri la război?
Vai! Rüdeger iubite, cum te-am pierdut! Mereu te-om plînge noi!"

2260 Wolfbrand şi Helfrich, Helmnot cu prietenii lor plîng
Pe Rüdeger cu jale. Suspinele îl frîng
Pe Hildebrand, măiestrul. Cu greu acestea-a zis:
— „Stăpînul nostru Dietrich cu-o rugăminte-aicea ne-a trimis!

2261/2[1] Aceasta e: pe marcgraf vă roagă să ni-l daţi,
Să-i răsplătim o parte din ce-a făcut! Bărbaţi
Ca dînsul cu credinţă nu-s mulţi, căci ne-a slujit
Cu mare bunătate şi pe străini cu drag i-a găzduit!"

2263 Răspunde craiul Gunther: — „Nimic nu e mai sfînt
Ca dragostea de prieten ce-nvăluie-un mormînt!
Aşa-nţeleg credinţa: puternică, de fier!
O merită, prieteni, căci v-a iubit viteazul Rüdeger!"

2264 Dar Wolfhart le vorbeşte: — „Cît timp vă mai rugăm,
Pînă ni-l daţi pe duce? Noi vrem să-l îngropăm!
Voi l-aţi trimis la moarte; vă cerem să ni-l daţi,
Să-l îngropăm cu cinste, aşa cum se cuvine între fraţi!"

2265 Dar Volker se mînie: — „Zadarnic vă trudiți!
Veniți de-l luați din sală, să văd dacă-ndrăzniți!
Priviți-l: zace-n sînge cu răni adînci și mari.
Așa-l slujiți eroic: luptînd să-l cuceriți cu arme tari!"

2266 Răspunde Wolfhart aspru: — „Să nu ne zădăriți!
Destul prăpăd făcurăți! Acum aș vrea să știți
Că Dietrich de-ar da voie, ușor nu vă va fi!
Ne trebuie răbdare, căci de la luptă astăzi ne opri!"

2267 Răspunde cîntărețul: — „Acela care stă
Cu mîinile în poală zicînd «voie nu-mi dă!»
Curaj nu prea arată, erou nu e numit!"
Lui Hagen i se pare acest cuvînt cu duh și potrivit.

2268 — „Să nu dorești prea tare curaj să-ți dovedesc!"
— Răspunde iute Wolfhart — „că strunele-ți plesnesc,
Așa încît acasă să ai ce povesti.
Ei, vorba-ți jignitoare onoarea noastră n-o va suferi!"

2269 Rînjind răspunde Volker: — „Și de vei izbuti
Să rupi a' mele strune, în coif te voi izbi,
Că luciul și-l va pierde ușor de mîna mea...
Puțin are să-mi pese, căsuța de la Rhin de n-oi vedea!"

2270 Și vrea să sară Wolfhart, dar unchiul îl opri
Trăgîndu-l la o parte și astfel îi vorbi:
— „Socot că-ți pierzi și mintea, de furios ce ești!
De faci prostia asta, pe-al nostru Dietrich îl nesocotești!"

2271 Ironic strigă Volker: — „Ce leu! Zău, drumu-i dați!
De-mi vine prea aproape, îl leg! Deci: mi-l lăsați!
Chiar dacă lumea-ntreagă cu spada-a cucerit,
Îl miruiesc temeinic, că va uita să spună ce-a pățit!"

2272 Tovarășii din Berna și ei s-au mîniat.
Înalță scutul Wolfhart: e curajos bărbat!
Ca leul către Volker se-ndreaptă oțărît;
De-aproape îl urmează tovarășii. Acum s-a hotărît!

2273 Oricît de mari sînt pașii lui Wolfhart, a sărit
Mai repede spre ușă măiestrul cel vestit,
El, Hildebrand viteazul. De loc nu l-a lăsat
Pe-al său nepot să lupte și spre burgunzi cu fața s-a-ndreptat.

2274 Și, uite-l, înspre Hagen îndată a sărit
Și spadele tăioase lucind au zăngănit.
Sînt aprigi luptătorii: la fel sînt de vioi;
Din spade foc țîșnește vuind ca apa unui viu șuvoi.

2275 Prietenii din Berna degrab' i-au despărțit
(Cum vrea temeiul luptei.) Eroii s-au oprit.
Cînd Hildebrand pe Hagen din luptă l-a lăsat,
Voinicul Wolfhart iute spre cîntărețul Volker s-a-ndreptat.

2276 Pe Volker îl izbește în coif și ascuțit
Pătrunde vîrful spadei în el; dar iscusit
Răspunde cîntărețul cu bune lovituri:
Din Wolfhart sare focul la repezile sale izbituri.

2277/8 Wolfwein din Berna, bravul, acum i-a despărțit;
Dar pe dușmanii-i Gunther cu spada i-a primit.
Și Giselher, mezinul, în luptă ne-nfricat,
La mulți stropi cu sînge frumosul coif, lucios și împănat.

2279 Iar fratele lui Hagen, Dancwart cel iscusit,
Tot ce în lupte grele cu hunii-a săvîrșit,
Nimic n-a fost pe lîngă ce făptuiește-acum:
Înfrigurat se luptă, cu spada își croiește mare drum.

2280 Și Ritschart ca și Gerbart, Helfrich și cu Wichart[1],
În lupta ce se-ncinge de loc nu se despart.
Burgunzii văd prea-bine ce-amarnic îi lovesc!
Și Wolfbrand strălucește în luptele ce-acuma se-ntețesc.

2281 Cu furie se luptă măiestrul Hildebrand
Și mulți burgunzi pieiră de mîna lui Wolfrand.
Loviți amar, de moarte, în sînge au căzut.
Așa mi-l răzbunară pe Rüdeger, prieten ne-ntrecut!

2282 Și Sigestap, nepotul lui Dietrich, s-a luptat
Cu furie crescîndă. Pe morți i-a răzbunat:
Tot în vîltoarea luptei într-una se băga
Și pe burgunzi cu spada dintr-un ungher într-altu-i alunga.

2283 Cînd Volker, cîntărețul, luptînd a oblicit,
Că Sigestap cu spada pe-ai săi i-a ciumpăvit,
Și că din platoși sînge burgundic mult curgea,
La dînsul se repede. (Cu asta voinicia-i se sfîrșea!)

2284 Cu ascuțit arcușu-i crunt Volker îl lovi,
Că Sigestap căzut-a, se-ntinse și... muri;
Dar Hildebrand, măiestrul, mereu de veghe sta
Și pe al său tovarăș cu buna-i spadă îl va răzbuna.

2285 Grăiește către Volker: — „Vai, Volker, ce păcat!
De mîna ta căzut-a erou adevărat!
Un altu-ți jur de-acuma că nu va mai cădea!"
Ce furios acestea', el, Hildebrand bătrînul, le rostea!

2286 Pe Volker îl lovește atît de înfocat
Că țăndări sar din coiful și scutul său cel lat...
Sus zboară spre tavanul de sînge mult stropit...
Și moare cîntărețul, viteazul cavaler neprihănit!

2287 Acum străbat în gloată vitejii amelungi
Și furioși se luptă cu spadele lor lungi,
Inelele din platoși în aer au zburat;
Din coifuri curge sînge și oamenii lui Gunther s-au muiat.

2288 Înmărmurește Hagen: — „Cum, Volker a murit?"
Mai cruntă lovitură în viață n-a primit,
Oricît de mulți tovarăși aicea a pierdut.
Vai! Vai! Cu ce turbare pentru al său prieten Hagen s-a bătut!

2289 — „Pierdut-am mîna dreaptă prin tine! Vei plăti
Cu viața fapta asta și nu voi odihni
Decît cînd pe-al meu Volker cumplit l-oi răzbuna!"
Zicînd, înalță scutul lovind tot ce-ntîlnește-n calea sa.

2290 Dar Dancwart lîngă dînsul acuma mort căzu.
Își răzbunase moartea, ce-i drept[1]! Cînd îl văzu
Viteazul Gunther, iute i-a spus lui Giselher,
Ce jale simte-n suflet, căci a murit viteazul cavaler.

2291 În timpu-acesta Wolfhart prin sală bîntuia;
A treia oară cale printre burgunzi croia,
Lovind cu-nverșunare pe cei înstrăinați[2].
Ce mulți căzură-n sînge, de spada lui cea bună seceraţi!

2292 Dar către Wolfhart strigă mezinul Giselher:
— „Ce dușmănos se-arată faimosul cavaler!
Vreau să sfîrșesc odată cu tine! Dacă crezi
Că ești așa de tare, hai, luptă-te cu mine și-ai să vezi!"

2293 Către mezin se-ndreaptă acuma dîrz Wolfhart;
Cu pași mari se avîntă spre dînsul dintr-un salt.
Călcînd peste cadavre, din răni sînge-a țîșnit
Și capul i-l stropește, că tot acum pe față e mînjit.

2294 Cu lovituri măiestre-l primește Giselher
Pe îndrăznețul Wolfhart, viteazul cavaler.
Oricît e de puternic, cu el i s-a-nfundat,
Căci tînăr craiul este, dar e voinic și curajos bărbat.

2295 Prin platoșă îl taie cu spada-i de oțel
Pe temerarul Wolfhart, că sînge dă din el.
De moarte îl rănește; dibaci l-a mai lovit!
N-ar fi putut oricine lovi așa cum craiul l-a izbit!

2296 Deşi rănit de moarte, dîrz Wolfhart s-a-ndreptat;
Din mîini aruncă scutul; iar spada-a ridicat
Cu mîinile-amîndouă şi aprig l-a lovit
Pe Giselher; şi coiful şi platoşa îndată i-au plesnit.

2297 Fără să spună-o vorbă mezinul a murit,
Cu el şi Wolfhart cade pe duşumea rănit.
Toţi oamenii lui Dietrich pierit-au. Amărît
Stă Hildebrand, măiestrul, şi plînge; apoi pleacă mohorît.

2298 Spre Wolfhart se îndreaptă, căzut în sînge, jos;
Se-apleacă şi-i cuprinde cu drag trupu-i vînjos.
Voia să-l ducă-acasă pe scumpul său nepot[1];
Încearcă să-l ridice — „E greu peste măsură, n-am să pot!"

2299 A trebuit să-l lase în sînge, pe podea.
Cu faţa-nsîngerată stins Wolfhart îl privea,
Zăreşte-abea cum unchiul spre el s-a aplecat,
Dorind să îl ajute, şi muribundul mult s-a bucurat.

2300 Mai poate doar să-ngaime: — „O, unchiul meu iubit,
Zadarnic e! Scăpare nu am; dar, de-ai venit,
Îţi cer ceva: de Hagen, te rog, să te păzeşti!
Amarnic suflet are! Nespus aş vrea puţin să mai trăieşti!

2301 Şi dacă, după moarte, dragi rude vor veni,
Şi-or vrea să mă jelească şi mă vor prohodi,
Nu le lăsa să plîngă: măreţ eu am pierit,
O spadă minunată şi-un crai ales de moarte m-au lovit!

2302 Să știe toți că viața prea scump ei mi-au plătit:
Femei frumoase multe cu arma-am văduvit;
Și, de te-ntreabă unii, le spune hotărît:
Cu spada asta tare o sută de vrăjmași am doborît!"

2303 Și Hagen se gîndește la bravul cîntăreț,
Că Hildebrand, măiestrul, bătrîn dar îndrăzneț,
L-a omorît. La dînsul s-a dus și i-a grăit:
— „Mi l-ai ucis, bătrîne! Dar vei plăti, cum nimeni n-a plătit!"

2304 Spunînd, se și repede la Hildebrand, lovind
Cu sabia lui Siegfried, ce sună zăngănind.
(Lui Siegfried i-a fost luat-o, atunci cînd a murit.)
Se apără bătrînul: era viteaz, în lupte oțelit.

2305 Pe Hagen îl atacă cu scutul ridicat,
Ținînd în mînă spada cu ascuțișul lat;
Dar Hagen cu-a sa Balmung, în spadă l-a izbit
Și pe bătrîn prin zale cu vîrful ascuțit l-a fost rănit.

2306 Cînd Hildebrand, măiestrul, cald sînge a simțit,
Se teme că burgundul a moarte i-a menit:
Azvîrle iute scutul pe spate și fugi
Cu rana sîngerîndă; iar Hagen lung privi și se uimi.

2307 Dintre burgunzi doar Gunther și Hagen au rămas.
Cu platoșa-nroșită se-ndreaptă-acum acas'
Biet Hildebrand bătrînul. Pe Dietrich l-a găsit
Și veste amărîtă i-a dus, de-a fir-a-păr i-a povestit.

2308 Pe domnul său îl vede cum şade întristat;
Dar şi mai tristă veste acesta a aflat:
Pe Hildebrand zărindu-l de sînge înroşit,
Îndată îl întreabă, ce s-a-ntîmplat şi cine l-a rănit?

2309 — „Au, oare, cu burgunzii în sală te-ai luptat?
Ţi-e platoşa-nroşită de sînge. Ai uitat
De-a mea poruncă, spune, cu ei să nu te baţi?
De unde ai, deci, rana? De cînd de-al vostru crai nu ascultaţi?"

2310/11 Şi Hildebrand răspunde: — „Cu viaţă am scăpat
De Balmung a lui Hagen!" Iar Dietrich: — „S-a-ntîmplat
Aceasta cu dreptate, căci ai nesocotit
Porunca mea, măiestre! Te-aş omorî, dar tu m-ai dăscălit[1]!"

2312 — „Stăpînul meu, prea tare te văd azi supărat;
Căci nu cunoşti durerea ce greu ne-a încercat:
Cînd am cerut să-l scoatem afar' pe Rüdeger
Cel omorît în sală, burgunzii s-au împotrivit cu fier!"

2313 Îi zice Dietrich: — „Ce e? Cum? Rüdeger e mort?
E cea mai mare jale ce-n sufletul meu port,
Căci Gotelinda este, cum ştii, nepoata mea.
Vai de orfani, sărmanii, cei care-n Bechlarn nu-l vor mai vedea!"

2314 În inimă îl doare de vestea ce-a aflat
Şi calde lacrimi varsă puternicul bărbat:
— „Pe cel mai de credinţă prin dînsul l-am pierdut!
Nimic nu mă mîngîie! Supus ca el nicicînd am mai avut!

2315 Aș vrea să-mi spui, măiestre, și cine l-a lovit,
Că nu oricine fapta socot c-a îndrăznit?"
Răspunde: — „Este Gernot, erou neînfricat;
Dar Gernot, dragă Dietrich, de mîna lui pieire a aflat".

2316 Grăiește craiul Dietrich: — „Cu toții vă-narmați!
Aduceți-mi armura! Fiți gata să luptați!
Eu însumi merg la dînșii puternic înarmat;
Vreau să-i întreb: Drept este, cu Rüdeger urît că s-au purtat?"

2317 Dar Hildebrand îi spune: — „Pe cine să-narmez?
Doar eu mai sînt în viață; sînt gata! Te urmez!
În mine-ți este oastea; ceilalți toți au pierit!"
Parcă-l trăsnește vestea; eroul Dietrich este uluit!

2318 Atîta-amărăciune nicicînd n-a mai simțit.
Grăiește: — „Amelungii cu toții de-au pierit,
Atunci, sărman de mine, de Domnul sînt bătut.
Am fost, cîndva, odată, puternic crai, în lume cunoscut!"

2319 Vorbește mai departe: — „Dar cum s-a întîmplat,
Că au murit cu toții? Cu cine s-au luptat?
Burgunzii fără vlagă erau, și obosiți...
Doar nenorocul este; el mi-a răpit tovarășii iubiți!

2320 Și dacă aspra soartă tot ce-am avut mi-a luat,
Răspunde-mi, dintre oaspeți, pe care i-a cruțat?"
Iar Hildebrand vorbește: — „Rămas-au numai doi:
E Gunther, craiul nobil și Hagen, cel mai crunt dintre eroi!"

2321 — „Vai! Vai! Sărmane Wolfhart, și tu mi-ai fost răpit!
Și Sigestap, și Wolfwein, și Wolfrand cel iubit...
V-ați dus! Îmi blestem ceasul în care m-ați văzut!
Cine-mi ajută, doamne, să-mi văd iar țara care m-a născut?

2322 Și Helferich viteazul aud că mi-a pierit,
Și Gerbart și cu Wichart s-au dus, s-au prăpădit!
De-acum n-am bucurie pe lume! S-a sfîrșit!
Vai! Vai! E rău că nimeni de jale mare încă n-a murit!"

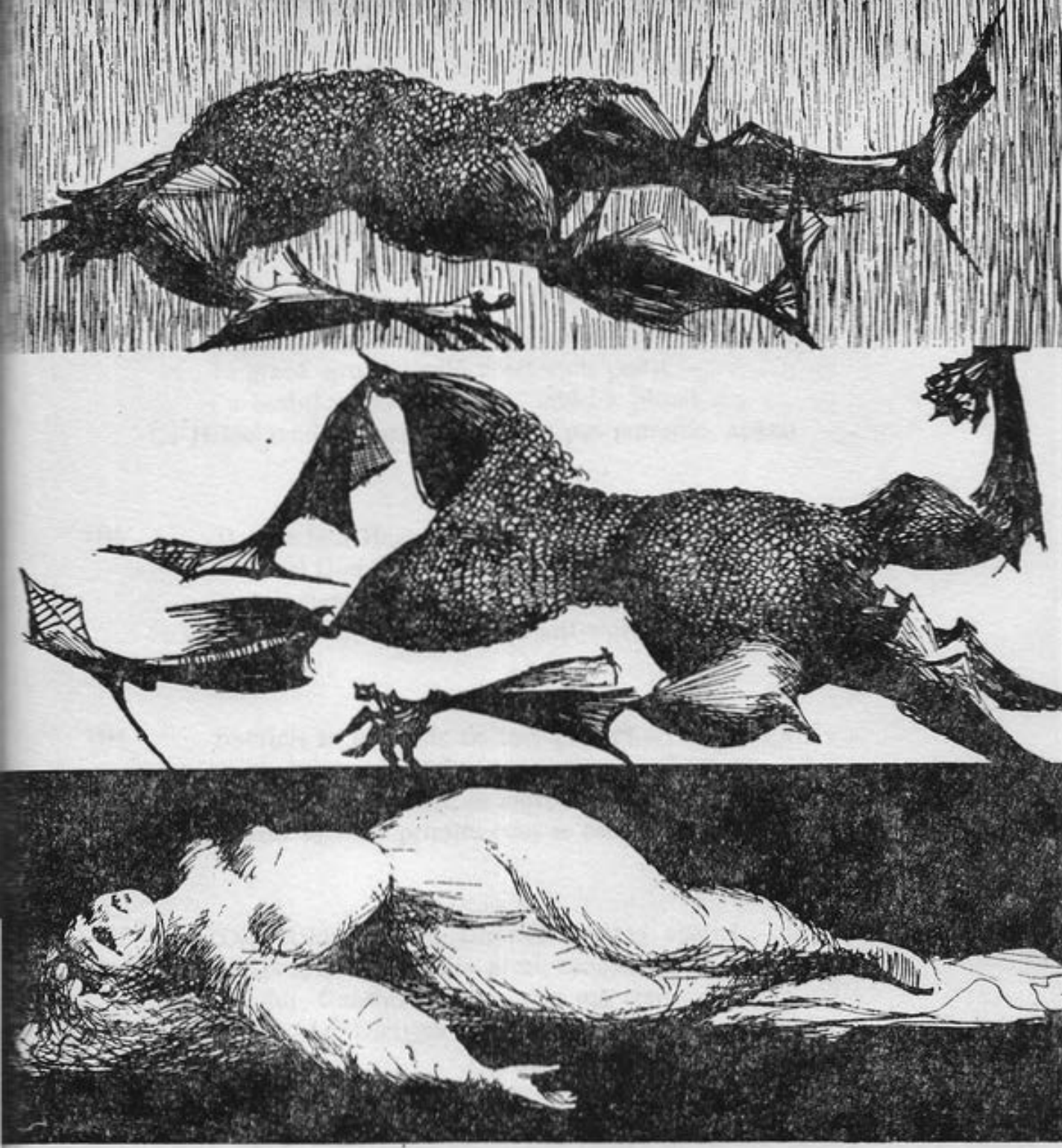

RAPSODIA A XXXIX-A

Cum au pierit Gunther, Hagen și Kriemhilda

2323 Se sprinteneşte Dietrich şi-armura a-mbrăcat;
Iar Hildebrand l-ajută. Priviţi-l: s-a-narmat!
Striga aşa de tare că se cutremura
Întreg palatul care de vocea lui acuma răsuna.

2324 Mînia lui sporită aprins a izbucnit:
În grabă spada-şi cată acest erou vestit —
Cu braţul prinde scutul şi, iată-l a plecat
Cu Hildebrand alături, pornind cu pas puternic, apăsat.

2325 Îl vede însă Hagen: — „Se-ndreaptă către noi
Viteazul Dietrich, Gunther, cu gînduri de război;
Şi răzbunarea vine, căci crunt l-am păgubit.
Se va alege, astăzi, cine de moarte fost-a preursit!

2326 Şi-oricît se socoteşte de tare şi isteţ,
Şi-oricît vrea să răzbune cu braţu-i îndrăzneţ
Pe bunii lui tovarăşi, ce morţi aicea zac,
Să vie! Sînt în stare primire cum se cade să îi fac!"

2327 Dar Hildebrand şi Dietrich acestea auzind,
Se-apropie de sală din arme zăngănind.
Cei doi, Gunther şi Hagen, la uşă stau mereu.
Se odihnesc; iar Dietrich aşază la picioare scutu-i greu.

2328 Dojenitoare vorbe crai Dietrich a grăit:
— „Nu te-ai purtat prea bine, crai Gunther, ca amic!
Ce ţi-am făcut, ca astfel să-mi iei tot ce-am avut?
Sînt alungat din ţară. Pribeag, prin tine totul am pierdut.

2329 N-a fost destulă jalea, că mi l-ați omorît
Pe Rüdeger, marcgraful? Acum v-ați hotărît
Să ne stîrpiți cu totul? Atîta vreau să-ți zic:
De m-aș purta ca tine, aș mai putea să-ți spun că-ți sînt amic?

2330/1 Gîndește-te că însuți atît ai suferit!
În chinuri și în luptă tovarășii ți-au pierit.
Pe suflet nu te-apasă? Eu tot nu mă împac
Cu gîndul că marcgraful s-a dus din lume. Spune, pot să tac?"

2332 — „N-avem atîta vină" — scurt Hagen i-a grăit —
„Ai voștri cu gîlceavă aicea au venit,
Toți înarmați cu spade în cete mari sosind.
Socot că toate-acestea nu vi le-au spus, dreptatea ocolind!"

2333 — „Cum pot să cred că-i astfel? Doar Hildebrand mi-a spus:
Cînd oamenii mei, Hagen, la voi cuminți s-au dus
Pe Rüdeger să-l ceară, precum le-am poruncit,
Cu rîs și cu ocară rugarea lor cea dreaptă ați primit!"

2334 Vorbește craiul Gunther: — „E drept că l-au cerut
Pe Rüdeger să-l ducă; dar asta eu n-am vrut.
În ciuda lui Atila doar m-am împotrivit,
Nu într-a voastră! Wolfhart atunci amarnic ne-a batjocorit!"

2335 Și Dietrich îi răspunde: „În vorba ta mă-ncred.
Te rog, mărite Gunther — ești cavaler întreg —
Să-mi răsplătești durerea, căci mult am suferit:
Cer dreaptă ispășire și, de mi-o dai, rămîi amic iubit!

2336 Să mi te dai ostatec, cu Hagen, omul tău!
Voi îngriji atuncea, cu tot ce pot și eu,
Ca hunii să vă lase acasă să plecați!
Chezășuiesc aceasta! Pe-al meu cuvînt să vă întemeiați!"

2337 — „Auzi ce vorbă!" — zice Hagen înfuriat —
„Cum? Doi eroi cu vază, ce-atîta s-au luptat,
Și pot să se mai lupte, și liberi încă sînt,
Să se predea în arme? Acesta e necugetat cuvînt!"

2338/9 — „Nu vă grăbiți să spuneți că vă împotriviți!
Întreaga-mi suferință așa-mi despăgubiți!
Sînt gata să uit totul și vă făgăduiesc
Că-n drumul către țară cu bucurie am să vă-nsoțesc!"

2340 — „Nu mai grăi de-a surda!" — scurt Hagen i-a vorbit —
„E fără socotință doar numai c-ai gîndit,
Ca doi eroi de seamă așa să se predea!
Cu Hildebrand ești numai: rușine-ar fi de noi, pe legea mea!"

2341 Dar Hildebrand îi spune: — „Cred, vremea c-a sosit
Ca pacea să se-ncheie, căci Dietrich a venit
Cu gînd de-mpăcăciune. E bine s-o primiți!
Căci e-mpăcare dreaptă, ca-ntre eroi cu vază și cinstiți!"

2342 Vorbește Hagen: — „Fie! Mai bine ne-mpăcăm,
Decît cu toți fugiții bir rușinos să dăm,
Cum, Hildebrand, prea-bine cunoști că ai făcut[1]!
Eroul cu onoare primește lupta, nu se dă bătut!"

2343 Ci Hildebrand răspunde: — „Dar știi cine mi-a stat
Cu scutul la picioare cînd Walter[1] s-a luptat
Cu prietenii, pe care pe rînd i-a doborît?
Această bravă faptă vorbește despre Hagen prea-urît!"

2344 În vorbă intră Dietrich: — „Au, oare, nu găsiți
Că prea urît vă șade, așa să vă sfădiți
Ca babele la poartă? Tu, Hildebrand, să taci!
Durerea mi-e prea mare și nu se cade sfadă să mai faci!"

2345 Și către Hagen: — „Spune, nu este-adevărat,
Pe cînd vorbeai cu Gunther, că mi te-ai lăudat
Să lupți cu mine singur? Prea-bine-am auzit
Cînd, înarmați, spre sală veneam de luptă gata pregătiți!"

2346 Iar Hagen îi răspunde: — „Da, este-adevărat!
Vreau să încerc, cu tine eu singur să mă bat...
Dar noi ostateci, Dietrich? Doar numai de-oi muri
Cu Balmung sfărîmată în mîna asta care va izbi!"

2347 Cînd Dietrich îl aude așa de-nfuriat,
Îndată scutul tare spre piept l-a ridicat,
Spre el coboară Hagen, sărind cinci trepte-n jos!
Cu Balmung îl lovește în platoșă pe Dietrich, furios.

2348 Răsună tare spada și Dietrich a văzut
Ce-nfuriat e Hagen; se trage după scut,
Căci lovituri turbate von Tronje i-a fost dat.
Acum și Dietrich vede că Hagen e erou adevărat!

2349 I-e frică și de Balmung (e spadă de temut!);
Dar Dietrich prea-adesea în luptă s-a bătut
Și știe meșteșugul: pe Hagen l-a izbit;
Adîncă, mare rană cu spada lui tăioasă i-a croit.

2350 Gîndește craiul Dietrich: „De lupte ești slăbit;
De te-aș ucide, Hagen, n-ar fi, zău, prea cinstit.
Poate te leg, cu toate că e periculos,
Și mi te iau ostatec. Aș fi atuncea, zău, mai bucuros!"

2351 Aruncă iute scutul. Cu brațele-i de fier
Pe Hagen îl cuprinde. Voinicul cavaler
Îl pune jos. Ostatec! Cînd Gunther l-a zărit
Pe ultimul tovarăș, în ochi bogate lacrimi s-au ivit.

2352 L-a cetluit pe Hagen. Cu dînsul a plecat
Îndată la Kriemhilda. În mîna ei l-a dat
Pe cel mai brav din bravii ce spadă au purtat!...
După-ndelungă jale, Kriemhilda acum amar s-a bucurat.

2353 Soția lui Atila spre Dietrich s-a-nclinat:
— „Ilustre și iubite, fii binecuvîntat!
În marea mea durere, norocul îmi zîmbi:
Sînt recunoscătoare, te voi sluji cît timp voi mai trăi!"

2354 Grăiește craiul Dietrich: — „Vă rog, nu-l omorîți,
Deși legat l-aducem! De vreți să hotărîți,
El vă despăgubește de tot ce-ați suferit,
Slujindu-vă-n credință, căci este cavaler desăvîrșit!"

2355 Kriemhilda poruncește să fie Hagen dus
În carceră adîncă; apoi sub lacăt pus.
Să nu-l zărească nimeni! Dar Gunther a strigat:
— „Unde-i acel din Berna? Durere grea în suflet mi-a lăsat!"

2356 Cînd Dietrich îl aude, spre sală a pornit.
(Puternic era Gunther, eroul cel vestit!)
Spre scară-n jos coboară, spre Dietrich s-a-ndreptat
Și spadele răsună în zăngănit grăbit și avîntat.

2357 Oricîtă prietenie eroii au avut,
L-a-nfuriat pe Gunther cum nu l-am mai văzut[1];
Vrăjmașul său de moarte acum Dietrich era
Și mare-a fost minunea, că cel din Berna încă mai trăia.

2358/9 Dar nu i-a mers lui Gunther, căci Dietrich l-a legat.
Din platoșa-i străpunsă roșii picături străbat
Din rana cea adîncă ce Dietrich i-a făcut.
Dar se-apărase Gunther cel obosit, cu-avînt neîntrecut.

2360 Și Dietrich, vai, pe Gunther prea-strîns l-a cetluit,
(Deși un crai ca dînsul nu trebuia jignit:
Dar se gîndește Dietrich că de-i va dezlega,
Vor omorî pe-oricine în calea celor doi se va afla.)

2361 Dietrich îl ia pe Gunther și-l duce-așa legat
Îndată la Kriemhilda. Aceasta s-a sculat
Și simte cum de jale lui Gunther i-a pierit
Întreaga suferință, și-i zice tristă: — „Spun: bine-ai venit!"

2362 Iar Gunther: — Dragă soră, cunosc c-ar trebui
Să-ţi cerem îndurare, dar... nu va folosi,
Căci eşti ne-nduplecată şi ştiu cît ne urăşti.
În loc de-nduioşare, doar duşmănie pentru noi nutreşti!"

2363 Vorbeşte craiul Dietrich: — „Nicicînd nu s-au văzut
Ostateci ca aceştia ce-n mînă ţi-au căzut!
Eu ţi i-am dat, domniţă; îndurătoare fii!
De dragul meu îi cruţă! Vreau să-i găsesc, cînd mă întorc, tot vii!"

2364 Făgăduieşte Kriemhild şi Dietrich a plecat
Cu ochii plînşi de-acolo; dar ea nu s-a-ndurat:
Cu furie turbată curînd s-o răzbuna,
Eroilor ostateci nu peste mult chiar viaţa le va lua!

2365 Întîi îi va închide în carceri despărţiţi,
Să nu se vadă unul pe altul. Părăsiţi
Vor sta pînă Kriemhilda la Hagen va intra
Ducînd capul lui Gunther, pe care crudă i-l va arăta.

2366 Coboară-ntîi la Hagen şi cruntă l-a privit;
Apoi cu voce aspră într-astfel i-a grăit:
— „Te-ntreb: îmi dai comoara? Cu care drept mi-ai luat?
Dacă mi-o dai, acasă te-ntorci numaidecît nevătămat!"

2367 Dar Hagen îi răspunde: — „Zadarnic îmi vorbeşti,
Prea-nobilă crăiasă! Socot că şuguieşti!
Doar am jurat odată că n-o voi arăta,
Cît timp un crai trăieşte din cei care cunosc comoara ta!"

2368 — „I-oi face eu sfîrșitul!“ — crăiasa a grăit.
Pe Gunther să-l omoare îndată-a poruncit,
Crunt retezîndu-i capul. De păr l-a apucat...
Lui Hagen i-l aduce. Acesta îl privește înghețat.

2369 Cînd fața-nsîngerată cu groază a privit,
Kriemhildei nemiloase acestea i-a grăit:
— „Văd! Ți-ai făcut plăcerea precum te-ai lăudat!
S-a întîmplat întocmai, așa cum eu de mult m-am așteptat!

2370 Cum văd acuma bine, și Gunther a pierit!
Și Giselher, mezinul, și Gernot au murit.
Comoara o cunoaștem doar Dumnezeu și eu...
Ei bine, crudă vidmă, ascunsă îți va fi în veac, mereu!“

2371 — „Puțină-i răzbunarea ce am!“ — ea i-a strigat —
„În schimb, păstra-voi spada-ți, căci Siegfried a purtat
Această scumpă armă, cînd nu l-am mai văzut...
De mîna-ți ucigașă neglorios viteazul a căzut...“

2372 Spunînd, din teacă-o scoate. El cetluit zăcea.
— „Sfîrșitul ți-i aproape“ — crăiasa îi spunea.
Cu mîinile-amîndouă lovește și căzu
Jos, cu un durăt capu-i. Se întristă Atila, cînd văzu.

2373 Răcnește el: — „Vai, nouă! Eroul cel mai bun
Care-a purtat vreodată un scut — pe față-o spun! —
Ucis de o femeie! Oricît l-am vrăjmășit,
Îmi pare rău de dînsul. Un altul mai viteaz nici c-a trăit!“

2374 Și Hildebrand scrîșnește: — „Orice mi s-o-ntîmpla,
N-o las să se desfete de fapta asta rea!
E drept, adesea Hagen prea greu m-a strîmtorat;
Dar îl răzbun, stăpîne, căci este-o datorie de bărbat !"

2375 Cu fúrie la dînsa grozav s-a repezit.
Cu spada o lovește. Atîta a trăit!
Și-a ispășit pedeapsa! N-a folosit nimic
Că a țipat cu groază: doar c-a murit de-o mînă de voinic!

2376 Împrăștiați în juru-i eroii morți zăceau.
Crăiasa-i ciopîrțită. Cei ce-au rămas plîngeau.
Atila luă de mînă pe Dietrich lăcrămînd:
Plîngeau tăcuți pe-atîția care-au murit cu arma-n mîini luptînd...

2377 Greimea oștii toată în sînge jos zăcea;
Plîngea Atila tare, norodu-ntreg plîngea.
Cu jale se sfîrșise ospățul cel crăiesc,
Cum bucuria-n jale se schimbă-adesea-n traiul omenesc.

2378 Ce să vă spun de cele ce s-au mai întîmplat?
Atîta doar: că lumea s-a fost întunecat.
Au plîns femei și fete amar și îndelung.
Sfîrșită e povestea: acesta este *Cîntul Nibelung*.

NOTE

RAPSODIA A II-A

Pag. 25

[1] Săgeți din tolbe.

Pag. 26

[1] Cîntăreți rătăcitori.

RAPSODIA A III-A

Pag. 29

[1] Adică în Burgundia, ca s-o peţească pe Kriemhilda, fratele cel mare ţinînd locul tatălui.

Pag. 37

[1] Acesta era numele săbiei lui Siegfried.

[2] Această glugă făcea, zice-se, nevăzut pe cel care-o purta.

Pag. 42

[1] Gunther.

RAPSODIA A IV-A

Pag. 52

[1] Frumos (arh.).

Pag. 55

[1] Ascuţită (arh.).

Pag. 56

[1] Semn că începe lupta.

Pag. 58

[1] După manuscrisul A (München), Liudeger ştia că Siegfried l-a făcut prizonier pe fratele său, Liudegast. Din strofa 192 a manuscrisului nostru (Bartsch), reiese că Liudeger ştia că Liudegast căzuse prizonier, dar nu ştia în mîinile cui anume.

Pag. 61

[1] Camera femeilor. De la cuvîntul latin medieval *caminata* (cameră încălzită).

Pag. 64

[1] Marca, aici, nu este monedă, ci măsură de greutate (cam 250 g).

Pag. 65

[1] Cort de căpetenie; adăpost (arh.).

[2] Mied *(mēte)*, băutură populară germană preparată din miere.

Pag. 75

[1] În evul mediu femeile salutau întîi pe oaspeţi.

[2] Sărutul era semn de cinstire deosebită. Capul familiei indica ordinea şi persoanele care se cuveneau sărutate.

Pag. 76

[1] În evul mediu, femeile şi bărbaţii şedeau despărţiţi în biserică.

Pag. 79

[1] Vechi obicei german de a măsura aurul în scobitura scutului.

[2] Vezi nota 1, strofa 242.

RAPSODIA A VI-A

Pag. 81

[1] În text, Prünhilt. Am menţinut Brunhilde după ms. A (Lachmann) numele fiind cunoscut astfel şi la noi.

Pag. 84

[1] Hagen.

[2] Alberich; vezi str. 96

Pag. 89

[1] Mătase dintr-o ţară fabuloasă din Orient.

[2] S-a trecut peste strofele 363—368 şi 370 (zise strofele Croitorului), lipsite de valoare artistică.

RAPSODIA A VII-A

Pag. 99

[1] Omorîndu-i iubitul.

Pag. 103

[1] Strofa 439 e o strofă interpolată. A fost contopită cu următoarea.

RAPSODIA A VIII-A

Pag. 113

[1] Măsură de lungime de circa 4,5 km.

Pag. 118

[1] Dancwart.

RAPSODIA A IX-A

Pag. 123

[1] Hagen von Tronje.

Pag. 130

[1] *Gebende*: panglică ce acoperea creștetul capului, trecînd pe sub bărbie. O purtau numai femeile măritate.

RAPSODIA A X-A

Pag. 140

[1] Vechi obicei german.

Pag. 143

[1] Strofa 629 e repetarea mai slabă a strofei 628; de aceea a fost omisă în traducere.

Pag. 153

[1] Olanda.

[2] Pasaje de felul acesta, în care se laudă dărnicia, au făcut pe unii cercetători să creadă că epopeea e scrisă de un cîntăreț rătăcitor.

RAPSODIA A XII-A

Pag. 167

[1] Marcgraful de Worms care o va însoți, mai tîrziu, pe Kriemhilda la Atila (vezi și str. 9).

Pag. 171

[1] Marcgraf de Worms, care o va însoți pe Kriemhilda văduvă la Atila. Conduce pe burgunzi la Rüdeger, apoi nu mai apare în epopee (vezi și str. 9).

Pag. 173

[1] Cămăraș, vasalul lui Gernot, vezi și str. 10.

[2] Paharnic, vezi și str. 10.

RAPSODIA A XIV-A

Pag. 195

[1] Locul de pe trup unde era vulnerabil. După legendă, Siegfried se scăldase în sîngele balaurului ucis de el, devenind invulnerabil, afară de un loc, pe spate, între umeri, unde sîngele monstrului n-a atins pielea din cauza unei frunze de tei lipită acolo.

RAPSODIA A XV-A

Pag. 203

[1] Hagen din Tronje, probabil Troyes pe Sena.

Pag. 204

[1] În textul original, greșit: Waskenwald (Vosgi).

Pag. 205

[1] Rasă de cîini de vînătoare.

RAPSODIA A XVI-A

Pag. 212

[1] Mistreț de 7—8 luni.

[2] În ms. e vorba de un leu, fapt improbabil în pădurile germane.

[3] Cerb nordic.

Pag. 213

[1] Ca trofee.

Pag. 215

[1] După cărțile medievale de zoologie, blana panterei avea miros dulce.

Pag. 217

[1] Munte împădurit, situat în Bavaria. Pădurile de fag și pini de pe coastele lui au și azi vînat mult.

RAPSODIA A XVII-A

Pag. 237

[1] În evul mediu, mortul era așezat o zi pe năsălie și trei zile în sicriu.

RAPSODIA A XIX-A

Pag. 251

[1] Textul prezintă aici o mare lacună.

Pag. 252

[1] Țara nibelungilor e închipuită undeva, la țărmul Mării Nordului.

Pag. 255

[1] După unii comentatori: Lorle (Lorelei) pe Rhin.

RAPSODIA A XX-A

Pag. 281

[1] Cioltare; pături de șa bogat împodobite.

Pag. 282

[1] Ironie.

Pag. 283

[1] Kriemhilda se temea să nu piardă, datorită lui Hagen, și aurul necesar daniilor de pomenire a lui Siegfried.

Pag. 289

[1] Actualul Pförring, pe stînga Dunării, în Bavaria.

Pag. 290

[1] Pilgerim sau Pilgerin, principe-episcop, fratele Utei, deci unchiul Kriemhildei.

[2] Bechlarn e actualul oraş austriac Pochlarn, pe Dunăre, cam la 50 km depărtare de Linz.

[3] Enns în Austria, la 6 km de Linz.

Pag. 291

[1] Efferding, oraş în Austria de nord.

[2] Autorul epopeii nu pare a-i simpatiza pe bavarezi.

[3] Trüne — Traun, în Austria.

Pag. 294

[1] Rüdeger era supusul lui Atila, cel mai binevăzut la curtea lui.

Pag. 295

[1] Medelicke-Mölk, oraş pe Dunăre, în Austria.

[2] Afluent al Dunării, mai jos de Mölk.

Pag. 296

[1] Castel la revărsarea Trasemului în Dunăre.

RAPSODIA A XXII-A

Pag. 299

[1] Tuln, localitate pe Dunăre, mai sus de Viena, spre Tunsmauer.

Pag. 300

[1-2] Principi necunoscuţi, vasalii lui Atila, care călăresc după obiceiul hunic.

[3] Teoderic cel Mare, rege al ostrogoţilor (454—526).

Pag. 301

[1] Vezi nota 1 strofa 572.

[2] Cavalerii de rînd nu primeau sărutul de bun-sosit al doamnelor.

Pag. 305

[1] Wieselburg, pe Dunăre, între Pressburg şi Komorn.

[2] Reşedinţa lui Atila; poate Gran.

Pag. 306

[1] Nântwin, rege, cumnatul Helchei (soţul surorii ei).

RAPSODIA A XXIII-A

Pag 311

[1] Trăia împreună cu Dietrich, soţul ei, la curtea lui Atila, părăsindu-şi ţara.

Pag. 315

[1] Poetul acordă, aşadar, mare însemnătate cîntăreţilor, de vreme ce sînt trimişi ca soli; un argument în plus pentru cei care susţin că şi autorul epopeii a fost cîntăreţ.

Pag. 316

[1] Despre Hagen se spune că ar mai fi fost o dată la curtea lui Atila. După cum se va vedea mai tîrziu din epopee, această însărcinare n-a fost executată de soli, ceea ce a făcut pe cercetătorul Lachmann să socotească strofa 1419 drept adaosul unui interpolator.

RAPSODIA A XXIV-A

Pag. 327

[1] Cîntăreţii erau, de obicei, oameni din popor.

Pag. 331

[1] Unii comentatori socotesc că această strofă e apocrifă, întrucît, sfatul fiind secret, solii nu puteau afla nimic.

RAPSODIA A XXV-A

Pag. 338

[1] După unii comentatori, aici ar fi o greşeală de transcriere şi textul trebuie citit *„gein dem morne"* (dis-de-dimineaţă).

[2] Provincie între Rezat şi Dunăre.

Pag. 339

[1] Ducele Bavariei.

[2] După legendă, silfidele aveau darul prorocirii.

Pag. 342

[1] Amelrich sau Almerich, erou amelung (got), care, în urma unor duşmănii, a părăsit Bavaria.

[2] Inelele de aur slujeau drept monedă.

Pag. 343

[1] După înţelesul acestui vers, Hagen se şi urcase în luntre.

RAPSODIA A XXVI-A

Pag. 351

[1] Azi Marching, lîngă Pfőrring.

RAPSODIA A XXVII-A

Pag. 365

[1] Panglică ţesută cu fir de aur, sau coroniţă de flori. De la franţuzescul *chapel*.

Pag. 368

[1] După vechiul obicei german. Numai sub influenţa franceză începură să prînzească împreună cu bărbaţii.

[2] Semn de cinstire deosebită.

Pag. 369

[1] După vechea legendă, Rüdeger, în calitatea lui de vasal al lui Atila, era şi el refugiat.

Pag. 370

[1] Are numai feudă de la Atila; nu e stăpîn deplin pe ţară.

[2] Aşa se făcea logodna la vechii germani.

Pag. 371

[1] Masa principală era seara.

Pag. 373

[1] Fiul lor, căzut de mîna lui Witege sau Wittich, fiul lui Wieland din vechile legende. Poetul presupune întîmplarea cunoscută de ascultătorii epopeii.

[2] Scutul, din lemn, era acoperit cu o învelitoare de obicei de pînză.

RAPSODIA A XXVIII-A

Pag. 379

[1] Armurierul lui Dietrich von Bern (Teoderic cel Mare). Poetul presupune cunoscută legenda despre Dietrich.

[2] Supusul lui Dietrich şi nepotul lui Hildebrand. E numit „fiorosul".

[3] Goţi.

Pag. 383

[1] Spada Balmung a lui Siegfried.

[2] Obiceiul cavaleresc cerea ca armele să fie lăsate afară cînd se intra într-o sală.

Pag. 384

[1] Adrian, tatăl lui Hagen şi al lui Dancwart, a trăit la curtea lui Atila; Helche îl preţuia mult.

Pag. 385

[1] Eroii epopeii *Valtarius manu fortis*, scrisă de călugărul Ekkehart de la mînăstirea St. Gallen.

RAPSODIA A XXIX-A

Pag. 394

[1] Din strofa 1419, reiese că solii primiseră instrucţiuni ca, în cazul în care Hagen n-ar fi vrut să vină, să-i spună că numai el cunoaşte drumul. Aşadar, Hagen n-a primit o invitaţie directă.

Pag. 396

[1] Irnfrit din Türingen, duce, apare în suita lui Atila la Tuln.

Pag. 397

[1] Wolfhart, nepotul lui Hildebrand, se împrieteneşte cu Dancwart. E omorît în luptă de Giselher.

Pag. 398

[1] Vin de dude.

RAPSODIA A XXX-A

Pag. 402

[1] Oraş în Artois, renumit în evul mediu pentru ţesăturile sale de mătase.

RAPSODIA A XXXI-A

Pag. 409

[1] Poetul atribuie aici hunilor cultul creştin.

Pag. 412

[1] Întrecere în luptă între grupuri de călăreţi.

Pag. 414

[1–3] Regi din suita lui Atila.

[2] Craiul Valahiei.

Pag. 418

[1] Fiul lui Rüdeger şi al Gotelindei.

RAPSODIA A XXXII-A

Pag. 425

[1] Aluzie anticipativă la căderea în luptă a ducilor burgunzi.

Pag. 427

[1] Una din foarte puţinele comparaţii în această epopee. (Vezi şi strofele 1987 (v. 2) şi 2001 (v. 3).

RAPSODIA A XXXIII-A

Pag. 431

[1] Căzînd de-o mînă eroică, cavalerul nu trebuia plîns.

Pag. 432

[1] În timpul mesei, cămărașul ședea la ușă.

Pag. 433

[1] Sabia.

Pag. 435

[1] Ca o sfidare, nevoind să se adăpostească înapoia scutului.

Pag. 436

[1] Dietrich se trăgea din amelungi. În legendă acest nume este atribuit goților.

Pag. 437

[1] Aluzie, se pare, la cealaltă epopee, *Gudruna*, în care eroul Wate dă semnalul luptei cu un corn de bivol. Sunetul e atît de puternic, încît se desprind pietre din zidul cetății.

Pag. 438

[1] Rüdeger.

RAPSODIA A XXXV-A

Pag. 449

[1-2] Vasalii lui Iring. Ambii apar în suita Kriemhildei.

Pag. 452

[1] Cu Giselher luptase în sală.

[2] Săbiile renumite aveau nume, la fel ca Balmung, sabia lui Siegfried.

Pag. 453

[1] Luptînd jos, pe scară, e nevoit să-și apere capul, ridicînd scutul.

Pag. 456

[1] Volker, sfidîndu-i, a lăsat ușa deschisă.

Pag. 457

[1] Podelele sălii aveau găuri pentru scurgerea apei la spălat.

RAPSODIA A XXXVI-A

Pag. 467

[1] Acoperișul era de lemn, iar pereții de piatră. De aceea unii au putut scăpa.

RAPSODIA A XXXVII-A

Pag. 474

[1] Legătura dintre gazdă şi oaspe era mai puternică decît chiar legăturile de rudenie.

Pag. 478

[1] Strofa 2167, plină de repetiţii, a fost comprimată în strofa 2166.

Pag. 479

[1] Pe atunci logodna avea valoarea căsătoriei şi, dacă murea logodnicul, mireasa era socotită văduvă.

Pag. 481

[1] Strofa 2188 a fost contopită cu precedenta, fiind o repetiţie lipsită de valoare artistică.

Pag. 484

[1] Poarta de intrare avea două turnuri.

Pag. 485

[1] Strofele 2211—14 sînt strofe interpolate.

Pag. 488

[1] Iarăşi una din puţinele comparaţii. (Vezi strofele 1946, 1987, 2001 şi 2273).

RAPSODIA A XXXVIII-A

Pag. 491

[1] Dietrich refuzase să lupte împotriva burgunzilor.

Pag. 494

[1] Unul dintre oamenii lui Dietrich, duce de Berna. Va fi ucis de Volker, dar răzbunat de Hildebrand, care-l numeşte „suzeranul său drag".

Pag. 495

[1] Strofa 2262 e lipsită de valoare artistică.

Pag. 498

[1] Cavaleri de frunte din suita lui Dietrich von Bern.

Pag. 500

[1] Dancwart omorîse pe Helferich.

[2] Burgunzii, care erau departe de ţara lor.

Pag. 501

[1] După vechea credinţă germană, între unchi şi nepot există o foarte strînsă legătură de sînge.

Pag. 503

[1] L-a deprins cu meşteşugul armelor.

Pag. 511

[1] Vechi obicei german de a stîrni la luptă pe adversar prin ironie.

Pag. 512

[1] Aluzie la epopeea *Valtarius manu fortis*, în care Walther de Aquitania luptă cu francii. Pentru că Hagen îi era prieten, a stat nepăsător, privind lupta, pînă ce Walther i-a ucis nepotul.

Pag. 514

[1] Gunther apare aici ca erou puternic, nu ca în prima parte a epopeii, în care, după cum am văzut, are, în unele situații, un rol puțin măgulitor.

CUPRINS

Pag.

Cîntecul Nibelungilor 5

Partea întîi — Moartea lui Siegfried

Rapsodia I — Despre nibelungi 15
Rapsodia a II-a —Despre Siegfried 21
Rapsodia a III-a — Cum Siegfried vine la Worms 27
Rapsodia a IV-a — Cum Siegfried luptă cu saxonii 45
Rapsodia a V-a — Cum o vede Siegfried întîia oară pe Kriemhilda 69
Rapsodia a VI-a — Cum călători Gunther spre Islanda, la Brunhilda 81
Rapsodia a VII-a — Cum o cîştigă Gunther pe Brunhilda 93
Rapsodia a VIII-a — Cum se duce Siegfried la nibelungi 111
Rapsodia a IX-a — Cum îl trimit pe Siegfried la Worms 121
Rapsodia a X-a — Cum au primit-o burgunzii pe Brunhilda la Worms 133

Pag.

Rapsodia a XI-a — Cum se întoarce Siegfried cu soaţa lui la Xanten 155
Rapsodia a XII-a — Cum Gunther l-a poftit pe Siegfried la petrecere 163
Rapsodia a XIII-a — Cum pornesc oaspeţii spre ospăţul de la curte 175
Rapsodia a XIV-a — Cum s-au sfădit crăiesele 183
Rapsodia a XV-a — Cum l-au trădat pe Siegfried 197
Rapsodia a XVI-a — Cum l-au ucis pe Siegfried 207
Rapsodia a XVII-a — Cum plînse Kriemhilda pe Siegfried şi cum îl îngropară 225
Rapsodia a XVIII-a — Cum s-a-nturnat Siegmund acasă 239
Rapsodia a XIX-a — Cum au adus la Worms comoara nibelungilor 247

Partea a doua — Răzbunarea Kriemhildei

Rapsodia a XX-a — Cum o peţeşte craiul Atila pe Kriemhilda 259
Rapsodia a XXI-a — Cum a pornit Kriemhilda înspre huni 287
Rapsodia a XXII-a — Cum nunteşte Atila cu Kriemhilda 297
Rapsodia a XXIII-a — Cum se gîndeşte Kriemhilda să-şi răzbune suferinţa 309
Rapsodia a XXIV-a — Cum duc Werbel şi Swemmel solia 317
Rapsodia a XXV-a — Cum pornesc craii burgunzi spre ţara hunilor 333
Rapsodia a XXVI-a — Cum îl ucide Dancwart pe Gelfrat .. 349
Rapsodia a XXVII-a — Cum poposesc burgunzii la Bechlarn.. 363
Rapsodia a XXVIII-a — Cum sosesc burgunzii la curtea lui Atila 377

Pag.

Rapsodia a XXIX-a — Cum nu s-a ridicat Hagen în picioare dinaintea Kriemhildei 387
Rapsodia a XXX-a — Cum Hagen şi Volker stau de pază 399
Rapsodia a XXXI-a — Cum se duc la biserică 407
Rapsodia a XXXII-a — Cum l-au ucis pe Blödel 421
Rapsodia a XXXIII-a — Cum luptă burgunzii cu hunii 429
Rapsodia a XXXIV-a — Cum au aruncat morţii din sală 441
Rapsodia a XXXV-a — Cum îl omoară pe Iring 447
Rapsodia a XXXVI-a — Cum porunceşte Kriemhilda să dea foc sălii 459
Rapsodia a XXXVII-a — Cum a murit Rüdeger 471
Rapsodia a XXXVIII-a — Cum au pierit toţi luptătorii lui Dietrich 489
Rapsodia a XXXIX-a — Cum au pierit Gunther, Hagen şi Kriemhilda..... 507

Redactor responsabil : D. MAZILU
Tehnoredactor : CONSTANTIN IORDACHE

Dat la cules 27.08.1964. Bun de tipar 07.12.1964. Apărut 1964. Tiraj 15.160. Broşate 12.080. Legate 3080. Hîrtie tipar înalt ediţii tip B mat de 63 g/m². Format 700×920/16. Coli ed. 19,16. Coli tipar 33,5. A. nr. 17.002. C.Z. pentru bibliotecile mari 87. C.Z. pentru bibliotecile mici 87—1=R.

Tiparul executat sub comanda nr. 40.692 la Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii", Piaţa Scînteii nr. 1, Bucureşti — R.P.R.

CANTECUL NIBELUNG
UNII41700
15.00 Lei